

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

(πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων – Μεσολόγγι)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Νέοι και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Ελένη Αρχανιώτη AM: 16831

Ιωάννης Καρύμπαλης AM: 16832

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δρ. Παναγιώτα Βάθη - Σαράβα

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2020

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε από καρδιάς τους ανθρώπους που μας στήριξαν και συνέβαλαν στην περάτωση της πτυχιακής μας εργασίας.

Κατ' αρχάς, θα θέλαμε να εκφράσουμε θερμές και ειλικρινείς ευχαριστίες στην Επιβλέπουσα Καθηγήτρια της πτυχιακής μας, κ. Παναγιώτα Βάθη – Σαράβα, Επιστημονική Συνεργάτιδα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Μεσολογγίου, για την εμπιστοσύνη που μας έδειξε, για την επιστημονική της καθοδήγηση, τις συμβουλές της και την πολύτιμη αρωγή της κάθε φορά που της το ζητούσαμε, για το χρόνο που διέθεσε, καθώς και για την αμέριστη υποστήριξη που μας παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας μας.

Επιπροσθέτως, θερμά ευχαριστούμε αρχικά τους συμφοιτητές μας στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων που με προθυμία απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας και στη συνέχεια τους μαθητές της Γ' Λυκείου, υποψηφίους Πανελλαδικών Εξετάσεων, οι οποίοι και αυτοί πρόθυμα στήριξαν αυτή μας την προσπάθεια δείχνοντας έτσι και εμπιστοσύνη στο πρόσωπό μας.

Τέλος, ευχαριστούμε το οικογενειακό μας περιβάλλον και ιδιαίτερα τα παιδιά μας για τη συμπαράστασή τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της παρούσας εργασίας «**Νέοι και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα**», παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς η κοινωνία σήμερα και μάλιστα η ελληνική, μαστιάζεται από πολλά και σοβαρά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα. Το σοβαρότερο από αυτά, κατά κοινή ομολογία, είναι η **ανεργία** η οποία πλήττει κυρίως νέους προσοντούχους και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Η οικονομική κρίση κατέστρεψε πολλούς τομείς της παραδοσιακής επιχειρηματικότητας, με αποτέλεσμα τη φυγή στο εξωτερικό ανθρώπινου δυναμικού πολύτιμου για τη χώρα μας. Παράλληλα, αναδύθηκαν προβλήματα τα οποία έχουν σχέση με το σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως η καταστροφή του περιβάλλοντος, άνθρωποι εξαρτημένοι από ουσίες ή αλκοόλ κλπ.

Αυτά τα χρόνια λοιπόν, ο **Τρίτος Τομέας ή Κοινωνική Οικονομία** αναπτύσσεται, προσπαθώντας να δώσει λόγο ύπαρξης και εργασία σε άτομα που μέχρι τώρα βρίσκονταν στην αφάνεια ή στην περιθωριοποίηση. Μέσα από αυτή την εργασία γίνεται προσπάθεια να δοθούν τα πλαίσια της **Κοινωνικής Οικονομίας** και της **Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας**. Στόχος της είναι η ανάδυση της αξίας των δύο εννοιών και η αποτύπωσή της στον κοινωνικό χώρο.

Μέσα από τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των κοινωνικών επιχειρήσεων, γίνεται φανερό πως έχουν συμβάλει τα μέγιστα στη βελτίωση της ζωής πάρα πολλών συνανθρώπων μας. Μέσα από βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν θα αποτελέσουν ένα βασικό πυλώνα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

ABSTRACT

The theme of the current essay “Youth and social entrepreneurship” is of distinguished interest, as our society nowadays – the greek society in particular – is plagued by a plethora of serious socioeconomic problems. The most significant ones, as it is widely acclaimed is unemployment which afflicts mainly young well – qualified people and vuluerable social parties.

Economic crisis has ruined many fields of traditional entrepreneurship resulting in valuable human resources fleeing abroad. Simultaneously contemporary problems have emerged so far, in relation to environmental destruction, alcohol addicted people etc.

All these year, the third sector of Social economy is developing truggling to establish a purpose of existence and labor to people who have been either in obscurity or have been marginalised so far. Through this essay an effort is made for the frameworks of social economy and social entrepreneurship to be given. Its goal is the emergence of the two concepts value as well as its depiction in society.

Through both the positive and negative traits of social enterprises, it is obvious the fact that they have significantly contributing in enhancing and ameliorating many people’s lives. Based on the improvements that will probably be fulfilled they can be a significant mainstay of economic and social development.

ΛΕΞΕΙΣ – ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Αειφόρος – βιώσιμη ανάπτυξη, Αλληλέγγυα οικονομία, Ανεργία, Αυτοβοήθεια, Τρίτος τομέας, Ενεργός πολίτης, Επιχειρηματικότητα, Κοινωνική ευθύνη, Κοινωνία πολιτών, Κοινωνικά δίκτυα, Κοινωνική οικονομία, Κοινωνική επιχειρηματικότητα, Κοινωνική επιχείρηση, Κοινωνικό κεφάλαιο, Μανθάνων Οργανισμός, Μορφωτικό κεφάλαιο, Νέοι, Οικοανάπτυξη, Πολιτισμικό κεφάλαιο, Συλλογικές αποφάσεις, Συνεργασία.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iv
ABSTRACT	v
ΛΕΞΕΙΣ – ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ	vi
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xvi
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	xix
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4
2.1 Ιστορική αναδρομή	4
2.2 Ορισμός κοινωνικής οικονομίας	5
2.3 Τομείς δραστηριοποίησης	7
2.4 Ομάδες κοινωνικής οικονομίας	7
2.4.1 Με βάση το Νομικό καθεστώς έχουμε:	7
2.4.2 Με βάση το σκοπό και τις αρχές από τις οποίες διέπονται έχουμε:	7
2.5 Στόχοι Κοινωνικής Οικονομίας	8
2.6 Αρχές της Κοινωνικής Οικονομίας	8
2.7 Χαρακτηριστικά Κοινωνικής Οικονομίας	8
2.8 Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρώπη	9
2.9 Η Κοινωνική Οικονομία στην Ελλάδα	9
3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	11
3.1 Ορισμός	11

4	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	12
4.1	Ορισμός.....	12
4.2	Διαχρονική εξέλιξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.....	13
4.3	Σχέση εμπορικής και κοινωνικής επιχειρηματικότητας.....	14
4.4	Αίτια ανάπτυξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας.....	15
4.5	Αρχές κοινωνικής επιχειρηματικότητας.....	16
4.5.1	αρχές με βάση τον οικονομικό χαρακτήρα είναι:	16
4.5.2	αρχές με βάση τον κοινωνικό χαρακτήρα είναι:	16
4.6	Χαρακτηριστικά κοινωνικής επιχειρηματικότητας.....	16
4.7	Δυνητικά πεδία εκδήλωσης κοινωνικής επιχειρηματικότητας	17
4.8	Σχέση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας και κοινωνικά ευάρεστων δραστηριοτήτων.....	17
4.9	Κοινωνική Επιχείρηση – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα & αλληλέγγυα οικονομία 19	
4.9.1	Εφαρμογές της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας οικονομίας.....	19
4.9.2	Σχέση Κοινωνικής Οικονομίας με άλλες παρεμφερείς αλλά όχι ταυτόσημες έννοιες	21
4.10	Μορφωτικό κεφάλαιο	22
4.10.1	Μορφωτικό – Κοινωνικό κεφάλαιο και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Αλληλένδετη σχέση	22
4.10.2	Κοινωνικά δίκτυα: Αρωγοί της Κοινωνίας των Πολιτών και του Κοινωνικού Κεφαλαίου	23
5	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ.....	27
5.1	Ορισμός.....	27
5.2	Χαρακτηριστικά κοινωνικού επιχειρηματία	28
5.3	Μορφές- μοντέλα Κοινωνικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα.....	29
5.3.1	Προϋποθέσεις ίδρυσης μιας Κοιν.Σ.Επ.....	29

5.3.2	Πόροι της Κοιν.Σ.Επ.	30
5.3.3	Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε)	30
5.3.4	Αστική Μη Κερδοσκοπική εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.).....	31
5.3.5	Κοινωνική Δικαιόχρηση (Social Franchising).....	31
5.3.6	Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων (Business Incubator).....	32
5.3.7	Μητρώο κοινωνικής οικονομίας.....	33
5.4	Κριτική και προοπτικές της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.....	34
6	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ	36
7	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	41
7.1	Γενικά.....	41
7.2	Ειδικά	41
8	ΈΡΕΥΝΑ: «Νέοι και Κοινωνική επιχειρηματικότητα»	43
8.1	Μεθοδολογία Έρευνας	43
8.1.1	Σκοποί έρευνας.....	43
8.1.2	Αρχίζοντας... ..	43
9	ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ	45
9.1	Πίνακες κατανομής συχνοτήτων – Ραβδογράμματα.....	45
9.2	Πίνακες συνάφειας (Crosstabs), Έλεγχος χ^2 (Pearson Chi-square) – Συντελεστής Cohen’s Kappa	86
9.2.1	Πρώτη ανάλυση	87
9.2.2	Δεύτερη ανάλυση	112
9.2.3	Τρίτη ανάλυση	134
10	ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ.....	203
10.1	Προσωπικά στοιχεία, πηγές ενημέρωσης, & άκουσμα του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα».....	203
10.2	Αξιοπιστία, ειλικρίνεια των συμμετεχόντων και γνώση του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα».....	203

10.3	Συμμετοχή σε φορείς κοινωνικής επιχειρηματικότητας	204
10.4	Ανάλυση ακούσματος του όρου «Κοινωνική επιχειρηματικότητα».....	204
10.5	Ανάλυση συμμετοχής σε εγχείρημα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.....	205
10.6	Γνώση των πραγματικών διαστάσεων του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» 205	
11	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	207
11.1	Προτάσεις.....	208
12	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ & ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ 210	
12.1	Ελληνική βιβλιογραφία	210
12.2	Διεθνής βιβλιογραφία.....	211
12.3	Διαδικτυακές αναφορές.....	212
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	214
	Παράρτημα 1	214
	Παράρτημα 2 - Ερωτηματολόγιο για φοιτητές.....	216
	Παράρτημα 3 – Ερωτηματολόγιο για μαθητές.....	219

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 1	45
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 2	46
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 3	47
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 4	48
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 5	49
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 6	50
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 7	51
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 8	52
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 9	53
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 10	54
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 11	56
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 12	57
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 13	58
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 14	59
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 15	60
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 16	61
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 17	62
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 18	63
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 19	64
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 20	65
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 21	66
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 22	67
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 23	68
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 24	69

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 25	72
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 26	74
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 27	76
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 28	77
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 29	78
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 30	79
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 31	80
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 32	81
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 33	82
Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 34	84
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 1	88
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 2	91
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 3	94
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 4	97
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 5	101
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 6	103
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 7	108
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 8	111
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 9	113
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 10	116
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 11	118
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 12	121
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 13	124
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 14	126

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 15	130
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 16	133
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 17	136
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 18	141
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 19	143
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 20	147
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 21	151
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 22	154
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 23	158
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 24	161
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 25	166
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 26	169
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 27	173
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 28	177
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 29	179
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 30	185
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 31	191
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 32	195
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 33	197
Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ ²) 34	200

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 1	89
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 2	92
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 3	95
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 4	98
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 5	101
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 6	104
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 7	109
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 8	111
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 9	114
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 10	117
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 11	119
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 12	121
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 13	124
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 14	127
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 15	131
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 16	134
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 17	137
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 18	141
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 19	144
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 20	148
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 21	151
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 22	155
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 23	158
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 24	161

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 25	166
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 26	169
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 27	173
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 28	177
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 29	180
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 30	186
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 31	191
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 32	195
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 33	198
Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 34	201

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1	27
Ραβδόγραμμα 1	45
Ραβδόγραμμα 2	46
Ραβδόγραμμα 3	47
Ραβδόγραμμα 4	48
Ραβδόγραμμα 5	49
Ραβδόγραμμα 6	50
Ραβδόγραμμα 7	51
Ραβδόγραμμα 8	52
Ραβδόγραμμα 9	54
Ραβδόγραμμα 10	55
Ραβδόγραμμα 11	56
Ραβδόγραμμα 12	57
Ραβδόγραμμα 13	59
Ραβδόγραμμα 14	60
Ραβδόγραμμα 15	61
Ραβδόγραμμα 16	62
Ραβδόγραμμα 17	63
Ραβδόγραμμα 18	64
Ραβδόγραμμα 19	65
Ραβδόγραμμα 20	66

Ραβδόγραμμα 21	67
Ραβδόγραμμα 22	68
Ραβδόγραμμα 23	69
Ραβδόγραμμα 24	71
Ραβδόγραμμα 25	74
Ραβδόγραμμα 26	75
Ραβδόγραμμα 27	76
Ραβδόγραμμα 28	78
Ραβδόγραμμα 29	79
Ραβδόγραμμα 30	80
Ραβδόγραμμα 31	81
Ραβδόγραμμα 32	82
Ραβδόγραμμα 33	83
Ραβδόγραμμα 34	85
Ραβδόγραμμα 35	90
Ραβδόγραμμα 36	93
Ραβδόγραμμα 37	96
Ραβδόγραμμα 38	99
Ραβδόγραμμα 39	102
Ραβδόγραμμα 40	105
Ραβδόγραμμα 41	109
Ραβδόγραμμα 42	112
Ραβδόγραμμα 43	115
Ραβδόγραμμα 44	117
Ραβδόγραμμα 45	119
Ραβδόγραμμα 46	122

Ραβδόγραμμα 47	125
Ραβδόγραμμα 48	128
Ραβδόγραμμα 49	132
Ραβδόγραμμα 50	134
Ραβδόγραμμα 51	138
Ραβδόγραμμα 52	142
Ραβδόγραμμα 53	145
Ραβδόγραμμα 54	149
Ραβδόγραμμα 55	152
Ραβδόγραμμα 56	156
Ραβδόγραμμα 57	159
Ραβδόγραμμα 58	162
Ραβδόγραμμα 59	167
Ραβδόγραμμα 60	170
Ραβδόγραμμα 61	174
Ραβδόγραμμα 62	178
Ραβδόγραμμα 63	181
Ραβδόγραμμα 64	187
Ραβδόγραμμα 65	192
Ραβδόγραμμα 66	196
Ραβδόγραμμα 67	199
Ραβδόγραμμα 68	202

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Συνοπτική Παρουσίαση όλων των συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στο κείμενο της εργασίας:

A.E.	Ανώνυμος Εταιρεία
ΑΜΚΕ	Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
ΔΕΜΕΣ	Διοίκηση Επιχειρήσεων Μεσολογίου
E.E.	Ετερόρρυθμη εταιρεία
ΕΚΕ	Εταιρική κοινωνική ευθύνη
EMES	Ευρωπαϊκό δίκτυο έρευνας για την κοινωνική επιχείρηση
ΚΕ	Κοινωνική Επιχειρηματικότητα
Κοιν.Σ.ΕΠ	Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
Κοι.Σ.Π.Ε.	Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης
ΜΚΟ	Μη κυβερνητική οργάνωση

ΟΑΕΔ	Οργανισμός απασχολήσεως εργατικού δυναμικού
Ο.Ε.	Ομόρρυθμη Εταιρεία
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΤΕΙ	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
SPSS	Statistical Package for Social Sciences

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Β΄ Παγκόσμιος άφησε τεράστια προβλήματα, με πρωταρχικό την απώλεια εκατομμυρίων ανθρώπων, οικονομικά κατεστραμμένα κράτη, ανίσχυρα πολιτικά συστήματα, καθημαγμένη κοινωνία, πολιτισμό των όπλων και νεκρωμένες ηθικά συνειδήσεις. Ο μεταπολεμικός, λοιπόν, κόσμος βίωσε όλα τα απορρέοντα προβλήματα μιας απάνθρωπης ιδεολογίας, του φασισμού.

Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν στην αρχή προσπάθειες κάποιων ισχυρών κρατών, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την επερχόμενη οικονομική δύναμη, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α) και την τότε Σοβιετική Ένωση. Οι στόχοι αρχικά, ήταν κυρίως οικονομικοί γι' αυτό και ονομάστηκε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.) (Λούβη & Ξιφαράς, 2019).

Στη συνέχεια, έγιναν και γίνονται προσπάθειες για την ανάπτυξη όχι μόνο του οικονομικού τομέα αλλά και τη διεύρυνση της κοινωνικής ένωσης, συνοχής και αλληλεγγύης. Η διαπίστωση ότι η συλλογική δράση είναι πιο αποτελεσματική από την ατομική, ότι όλα τα τμήματα της κοινωνίας μπορούν να συνεισφέρουν και ότι ο κοινωνικός χαρακτήρας της ανάπτυξης, μέσω του κράτους διασφαλίζει ένα αξιοπρεπές επίπεδο ευημερίας για όλους, αποτέλεσαν τη βάση για την οικονομική ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κινητήριοι μοχλός κάθε εξέλιξης ήταν και είναι η οικονομία και ό,τι σχετίζεται με αυτή. Τα ισχυρά, επομένως, κράτη αναπτύχθηκαν επιστημονικά και τεχνολογικά. Τα επιστημονικά επιτεύγματα άλλαξαν το ρου της Ιστορίας. Αυτή η ραγδαία εξέλιξη διευκόλυνε τη ζωή του ανθρώπου σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του.

Όμως, ο κόσμος δεν έγινε καλύτερος γιατί παρουσιάστηκε ένα άλλο πρόβλημα το οποίο έμελλε να δημιουργήσει τεράστια και δισεπίλυτα προβλήματα. Ήταν η ανεργία. Τα πολιτικοοικονομικά συστήματα στην Ευρώπη αποδείχτηκαν ανίσχυρα να αντιμετωπίσουν το φάσμα της ανεργίας και των απότοκων προβλημάτων της. Φτώχεια για πάρα πολλούς ανθρώπους, εξαθλίωση, περιθωριοποίηση κάθε ηλικίας, ουσίες, αλκοόλ και ό,τι συνοδοιπορεί με τέτοιου είδους καταστάσεις.

Η Ευρώπη γνώριζε ήδη από το 19^ο αιώνα, τα πρώτα βήματα οργάνωσης της ζωής, στα πλαίσια της κοινωνικής οικονομίας. Αυτές οι προσπάθειες παρουσιάζονταν με τις μορφές της συνεταιριστικής επιχείρησης και του αλληλοβοηθητικού φορέα. Το λεγόμενο «Κοινωνικό» κράτος, λειτουργούσε για κάποιους ευρωπαϊκούς λαούς άλλοτε προσηλωμένο στις αρχές του και άλλοτε ανύπαρκτο. Η όξυνση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων στις δεκαετίες από το 1970 και μετέπειτα επιτάχυναν οικονομικές κινήσεις που έχουν ως αφετηρία τη δημιουργία του «Τρίτου Τομέα», και ως τερματισμό τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων, κυρίως ευπαθών ομάδων (Κουβάτση, 2014, σ. 6).

Η Κοινωνική Οικονομία, λοιπόν, έρχεται να καλύψει την αδυναμία ή την απουσία του κράτους, προκειμένου να γεφυρωθούν οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες μεταξύ των ανθρώπων. Επομένως, Κοινωνική Οικονομία, εν συντομία, ονομάζεται το σύνολο των δραστηριοτήτων που αφορούν το οικονομικό, επιχειρηματικό, παραγωγικό και κοινωνικό επίπεδο. Οι δραστηριότητες αναλαμβάνονται από ενώσεις προσώπων ή νομικά πρόσωπα με βασικό σκοπό το συλλογικό όφελος και την εξυπηρέτηση των γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Οι τομείς οι οποίοι αποτελούν το πεδίο κοινωνικής δράσης είναι το περιβάλλον, η υγεία, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, οι πρόσφυγες, οι εμπόλεμες χώρες κ.ά.

Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό να καταδείξει την οργάνωση, λειτουργία και αναγκαιότητα της Κοινωνικής Οικονομίας και ως εκ τούτου της Κοινωνικής Επιχείρησης κάθε μορφής. Επίκεντρο του θεωρητικού μέρους θα είναι η σύνδεση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας με την καινοτομία και η συμβολή της στην καταξίωση των νέων και στη βελτίωση της κοινωνίας μέσω της προώθησης του κοινωνικού – μορφωτικού κεφαλαίου. Το κύριο «σώμα» της εργασίας χωρίζεται σε έξι μέρη - ενότητες.

Στο πρώτο, παρουσιάζεται και αναλύεται η έννοια της Κοινωνικής Οικονομίας. Αφού γίνεται μια ιστορική αναδρομή, δίνονται ενδεικτικά κάποιοι ορισμοί του τι είναι η Κοινωνική Οικονομία. Αναφέρονται οι τομείς δραστηριοποίησης, οι ομάδες Κοινωνικής Οικονομίας με βάση το νομικό καθεστώς, με βάση το σκοπό και τις αρχές. Στη συνέχεια καταγράφονται οι στόχοι, οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Οικονομίας. Επίσης, γίνεται μια σκιαγράφηση όσον αφορά την προαναφερθείσα έννοια στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.

Στο δεύτερο αναλύεται η έννοια γενικά του τι είναι συμβατική επιχειρηματικότητα.

Στο τρίτο, γίνεται προσπάθεια να καταγραφεί η έννοια της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, μέσα από ενδεικτικούς ορισμούς, η σχέση της με την εμπορική-παραδοσιακή επιχειρηματικότητα καθώς και τα αίτια ανάπτυξής της. Στη συνέχεια δίνονται οι αρχές της, με βάση τον οικονομικό και κοινωνικό χαρακτήρα. Υπάρχουν κάποια δυνητικά πεδία εκδήλωσης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και στο τέλος αυτού του μέρους ανιχνεύεται η σχέση της με άλλες δραστηριότητες που εμπεριέχουν κοινωνική ευαισθησία.

Στο τέταρτο μέρος, γίνεται μια όσο το δυνατόν ανάλυση της Κοινωνικής Επιχείρησης, δίνοντας τον ορισμό της, τα χαρακτηριστικά του κοινωνικού επιχειρηματία, και τις διάφορες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, όπως: Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ), Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε), Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.), Κοινωνική Δικαιόχρηση και Θερμοκοιτίδα επιχειρήσεων. Γίνεται αναφορά στους πόρους και στις προϋποθέσεις ίδρυσής τους, στο Μητρώο κοινωνικής επιχειρηματικότητας καθώς και στις προοπτικές της.

Στο πέμπτο μέρος δίνεται ένα παράδειγμα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας των νέων. Παρουσιάζεται ο Σχολικός Συνεταιρισμός ως μοντέλο συλλογικής δραστηριοποίησης των εφήβων και ως πρόπλασμα θεσμού συλλογικής έκφρασης των μαθητευόμενων.

Ακολουθούν τα συμπεράσματα του θεωρητικού μέρους τα οποία χωρίζονται σε γενικά και ειδικά.

Στο έβδομο μέρος – που αφορά πια τη στατιστική ανάλυση ερωτηματολογίων - γίνεται ανίχνευση του τι γνωρίζουν οι νέοι για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Χρησιμοποιούνται παράλληλα δύο δείγματα: συμφοιτητές της ΔΕΜΕΣ και μαθητές της Γ' Λυκείου υποψήφιοι Πανελλαδικών Εξετάσεων . Αρχικά αναφέρονται οι σκοποί της έρευνας και με τη χρήση ερωτηματολογίου καταγράφονται οι απαντήσεις τους. Στη συνέχεια οι απαντήσεις τους επεξεργάζονται στατιστικά και παρουσιάζονται σε δύο ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται τα αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας (πίνακες κατανομής συχνότητας, ραβδογράμματα των απαντήσεων, αναλύσεις σχέσεων μεταξύ κάποιων μεταβλητών-ερωτήσεων της έρευνας) και στη δεύτερη ενότητα γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Στο τελευταίο μέρος συνδυάζουμε το θεωρητικό και το ερευνητικό μέρος παρουσιάζοντας τα συμπεράσματά μας καταλήγοντας σε μια σειρά προτάσεων.

2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1 Ιστορική αναδρομή

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, παρά το γεγονός ότι η φιλανθρωπία και οι οργανώσεις αλληλοβοήθειας σημείωσαν ανάπτυξη, η μεγάλη ανάπτυξη των λαϊκών ενώσεων, των συνεταιρισμών και των αλληλασφαλιστικών εταιρειών σημειώθηκε αργότερα, μέσω πρωτοβουλιών που ανέλαβε η εργατική τάξη. Στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Αγγλία κατά το τέλος του 18^{ου} και στις αρχές του 19 αιώνα άρχισαν να εμφανίζονται μερικά από τα μεγαλύτερα κοινωνικά κινήματα της εποχής, τα οποία απαρτίζονταν από τεχνίτες, εργάτες και εργαζόμενους. Η πολιτική του φιλελευθερισμού εγκαθίδρυε ένα καινούργιο οικονομικό μοντέλο, αυτό της αυτορυθμιζόμενης αγοράς και τότε έκαναν την εμφάνισή τους διαφορετικές προσεγγίσεις της οικονομίας. Ήταν η ένωση των οικοδόμων που είχε κυκλοφορήσει δικό της νόμισμα και προωθούσε την ιδέα της «μεγάλης ένωσης για τη χειραφέτηση των παραγωγικών τάξεων». Από την κίνηση αυτή προήλθαν και τα μεγάλα εργατικά συνδικάτα, στα οποία για ένα μικρό διάστημα συμμετείχαν περίπου ένα (1) εκατομμύριο εργάτες και τεχνίτες. Τότε ιδρύθηκαν τα πρώτα ενωσιακά καταστήματα από συνδικαλιστές, τα οποία αποτελούσαν κυρίως συνεταιρισμούς παραγωγών. Επίσης χαρακτηριστικά παζάρια στηρίζονταν στην αλληλοκάλυψη των τεχνών. Τα κέρδη διοχετεύονταν στην ίδρυση συνεταιριστικών χωριών και από εκεί έλκει την καταγωγή του ο μετέπειτα αγροτικός συνεταιρισμός (Λιερός, 2012, σ. 18 -22).

Ο σοσιαλιστικός τρόπος σκέψης, όπως αναπτύχθηκε από τον Robert Owen και άλλους αντικαπιταλιστές, θα επηρέαζε σύντομα το συνεταιριστικό κίνημα και δημιουργήθηκε ένας στενός δεσμός μεταξύ του κινήματος αυτού και των συνδικαλιστικών ενώσεων. Πραγματοποιήθηκαν οκτώ συνέδρια από το 1831 ως το 1835 και σε ένα από αυτά συστάθηκε η Grand National Consolidated Trades Union (Εθνική Ομοσπονδία συνδικαλιστικών ενώσεων), η οποία συνένωσε όλα τα βρετανικά συνδικάτα. Ο William King επηρέασε αποφασιστικά το συνεταιριστικό κίνημα στην Αγγλία και οι αρχές του συνεισέφεραν στην ανάπτυξη της σύγχρονης έννοιας της κοινωνικής οικονομίας (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 2012, σ. 8).

Στη Γαλλία και στη Γερμανία η δημιουργία συνεταιρισμών ήταν η κυριότερη δραστηριότητα της εργατικής τάξης. Τα συνδικάτα ήταν αυτά που στήριζαν τους συνεταιρισμούς. Το 19^ο αιώνα, η εταιρεία αμοιβαίας ή «φιλική εταιρεία» ήταν η τότε γνωστή οργάνωση της εργατικής τάξης. Συνήθως, παρείχαν ασφαλιστική κάλυψη για εργατικά ατυχήματα ή λόγω γήρατος αλλά και σε άνεργους όταν αυτά δεν τα παρείχε το κράτος. Το Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα στη Γερμανία είχε πάνω από ένα (1) εκατομμύριο μέλη, πριν τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο και διέθετε το δικό του συνεταιριστικό κίνημα και τα δικά του προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης ακόμα και συλλόγους γυμναστικής και ποδηλασίας. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια προστατευμένη ζωή των εργατών από τη σκληρή πραγματικότητα του εργοστασίου, ζώντας κυριολεκτικά σε ένα θερμοκήπιο, κατά τον Ντικ Γκέρυ. Αυτού του είδους η ζωή οδήγησε στην καθημερινή τριβή με την πραγματικότητα και αποτέλεσε το προγεφύρωμα της μετάβασης στο κοινωνικό κράτος (Λιερός, 2012, σ. 18 -22).

Ο όρος «κοινωνική οικονομία» εμφανίστηκε στην οικονομική βιβλιογραφία περίπου το 1830, όταν ο Γάλλος φιλελεύθερος οικονομολόγος Charles Dunoyer δημοσίευσε το έργο του «Πραγματεία περί της κοινωνικής οικονομίας». Μέσω αυτού, τασσόταν υπέρ μιας

ηθικής προσέγγισης της οικονομίας. Ακολούθησε η ανάπτυξη μιας ανομοιόμορφης ιδεολογικής σχολής στη Γαλλία, η οποία μπορεί να ονομαστεί σχολή κοινωνικών οικονομολόγων. Οι τελευταίοι επιδίωξαν τη συμφιλίωση της ηθικής και οικονομίας μέσω της ηθικοποίησης της ατομικής συμπεριφοράς (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 2012, σ. 9) .

Ο όρος της κοινωνικής οικονομίας περνάει από διάφορα στάδια αλλάζοντας περιεχόμενο με την πάροδο του χρόνου. Ενώ ως το 1929 περιορίζεται στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στη συνέχεια αναπτύχθηκε η αλληλέγγυα οικονομία. Η οικονομική κρίση του 1980, το λεγόμενο άνοιγμα των αγορών, η φιλελευθεροποίηση κάθε οικονομικής έκφρασης, η πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και γενικά η οικονομική παγκοσμιοποίηση, επέφεραν συνταρακτικές αλλαγές στο οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον. Απόρροια των προηγούμενων είναι η συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας. Μέσα σε αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον αναπτύχθηκαν νέες μορφές επιχειρηματικότητας και επιχειρήσεων. Τις τελευταίες δεκαετίες λοιπόν, ένας «Τρίτος Τομέας» συνεχώς αναπτύσσεται ανάμεσα στην αγορά και το παραδοσιακό κράτος. Είναι η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, η οποία κάνει αισθητή την παρουσία και τη σημασία της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Οι επιχειρήσεις αυτού του είδους δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην κοινωνική αποτελεσματικότητα και λιγότερο ενδιαφέρον στην οικονομική κερδοφορία (Νικολάου, 2013, σ 2-3) .

2.2 Ορισμός κοινωνικής οικονομίας

Η σύγχρονη δομή της οικονομίας περιλαμβάνει:

- Το δημόσιο τομέα, ο οποίος υποστηρίζει θεσμικά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη με υποδομές και επενδύσεις.
- Την ιδιωτική οικονομία η οποία λειτουργεί στα πλαίσια της αγοράς.
- Την κοινωνική οικονομία.

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι η κοινωνική οικονομία είναι ο «Τρίτος τομέας» ο οποίος διαθέτει τις δικές του αρχές, αξίες και φιλοδοξίες. Αποτελεί ένα ελπιδοφόρο πεδίο προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα τα οποία πηγάζουν από τις πρόσφατες και βίαιες εξελίξεις των κοινωνικών και οικονομικών συστημάτων. Παρέχουν πολλές φορές λύσεις στις κοινωνικές και όχι μόνο ανάγκες, σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο που δεν καλύπτονται από το κράτος ή την αγορά. Δεν ενδιαφέρονται κυρίως για το κέρδος αλλά για την ανάπτυξη των ατόμων της κοινότητας (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 27-28). Στον όρο της κοινωνικής οικονομίας αποδίδεται μια σειρά από εναλλακτικές έννοιες όπως είναι ο «τρίτος τομέας», ο μη κερδοσκοπικός τομέας, η αλληλέγγυα οικονομία, η εναλλακτική οικονομία και η οικονομία του μη κέρδους. Χρησιμοποιείται διαφορετικά τόσο μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ όσο και μεταξύ διαφορετικών χωρών.

Ο «Τρίτος» τομέας της οικονομίας εμφανίζεται με τη μορφή:

α) της κλασσικής – ιστορικής οικονομίας στο τέλος του 19ου αιώνα. Περιλαμβάνει συνεταιρισμούς και ταμεία αλληλοασφάλισης, λειτουργούντα με δημοκρατικό τρόπο. Τα ενδεχόμενα κέρδη αυτών δεν ιδιοποιούνται, το δε κεφάλαιο έχει συλλογικό και αναπαλλοτρίωτο χαρακτήρα, και

β) της αλληλέγγυας ή εναλλακτικής οικονομίας, η οποία παρουσιάζεται στη δεκαετία του '80 δίνοντας βάρος στην αλληλέγγυα φύση των δραστηριοτήτων της, στην αλληλέγγυα χρηματοδότηση και αποταμίευση. Εμφανίζονται νέες οργανωτικές μορφές στις οποίες οι γυναίκες και οι νέοι αποτελούν ένα καινούργιο στοιχείο τους (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 51- 52).

Η κοινωνική οικονομία ορίζεται ως ο χώρος της οικονομίας που βρίσκεται ανάμεσα στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα της οικονομίας και στον οποίο διεξάγονται οικονομικές δραστηριότητες με κοινωνικούς σκοπούς και στόχους (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ.28). Ως εκ τούτου παρατηρούμε τα εξής:

- Η παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη παρά η επιδίωξη του κέρδους είναι ο στόχος τους.
- Έχουν ανεξάρτητη διοίκηση.
- Εφαρμόζουν δημοκρατική διαδικασία στη λήψη των αποφάσεων.
- Δίνουν προτεραιότητα στα άτομα και την εργασία έναντι του κεφαλαίου κατά τη διανομή του εισοδήματος.

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε επίσης ότι η κοινωνική οικονομία είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων (Ν. 4019/2011).

Κατά τους Νικολόπουλο & Καπογιάννη (2013, σ. 28) η αλληλέγγυα οικονομία μπορεί να ονομαστεί “οικονομία εγγύτητας” καθώς μας δίνει “ευανάγνωστα, την αποτυχία ακόμα και τη σύγκρουση μεταξύ των κρατικών στρατηγικών και των στρατηγικών της αγοράς κυρίως στην έλλειψη προσφοράς. Όμως στη νέα αυτή μορφή οικονομίας η προσφορά και η ζήτηση αποτελούν πεδίο “συνδημιουργίας” μέσω της αμοιβαιότητας και της εμπιστοσύνης των προσώπων ή και των φορέων.

Από τη δεκαετία του '80 η αλληλέγγυα οικονομία ή καθώς λέγεται και “πλουραλιστική” ορίζεται ως ο τύπος διαμεσολάβησης ανάμεσα σε διάφορες μορφές εργασίας (εθελοντικής ή μισθωτής) αλλά και χρησιμότητας (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σ. 29).

Αναλύοντας τη γαλλική σκέψη, οι προηγούμενοι συγγραφείς αναφέρουν τις δύο αρχές πάνω στις οποίες βασίζεται η αλληλέγγυα οικονομία. Η πρώτη έχει ως στόχο να επικαιροποιήσει τις πρακτικές αμοιβαιότητας, της αναδιανομής και της ανταλλαγής. Κατ' αυτό τον τρόπο δεν αντιμετωπίζει τόσο οικονομικές ανάγκες όσο δημιουργεί βιώσιμες κοινωνικές συνθήκες. Η δεύτερη αρχή έχει πολιτικό στόχο δίνοντας έμφαση στη δημιουργία μιας νέας αντίληψης των πολιτών όσον αφορά την κοινωνικότητα. Με βάση τα προηγούμενα η αλληλέγγυα οικονομία έχει κοινωνικο-κινηματικά χαρακτηριστικά, αντικαπιταλιστικά, αντικρατιστικά και ως εκ τούτου η αλληλεγγύη συνδέεται με τα κοινωνικά κινήματα (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 31- 33). Δεν ταυτίζεται με τη μαύρη εργασία και δεν αφορά αποκλειστικά τους φτωχούς και αποκλεισμένους. Συγκεντρώνει δε οργανώσεις που θεωρούνται εναλλακτικές είτε γι' αυτό που είναι ή γι' αυτό που κάνουν (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 33- 34).

Η Κοινωνική οικονομία, πέρα από την οικονομική συγκρότηση, αποβλέπει στην κοινωνικοποίηση, τον εξανθρωπισμό, τη δημοκρατοποίηση και την οικολογικοποίηση της

οικονομίας. Αυτό το επιζητά, δίνοντας προτεραιότητα στον άνθρωπο, μέσω της αλληλεγγύης και της αλληλοβοήθειας, στις βασικές ανάγκες του αλλά και στη φύση έναντι του κεφαλαίου. Αυτού του είδους η οικονομία είναι δημοκρατικά σχεδιασμένη και εφαρμοσμένη στη βάση της κοινωνίας σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο. Δεν ταυτίζεται βέβαια με το κράτος πρόνοιας. Παρατηρούμε μια νέα αντίληψη σ' αυτό το μοντέλο οικονομίας, όσον αφορά τον αξιακό του προσανατολισμό, επομένως οριοθετούνται και προσμετρώνται διαφορετικά έννοιες όπως ο πλούτος. Έτσι η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία κριτικάρει έμπρακτα και θεωρητικά την υποτιθέμενη οικονομική επιστήμη, συμβάλλει στην προστασία των μη εμπορευματικών και μη εγχρήματων πεδίων με πρωτοβουλία των πολιτών. Παράλληλα όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά της αντιβαίνουν στις προτεραιότητες του καπιταλισμού, αν και κατά πολλούς λειτουργεί βοηθητικά στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες επιβίωσης του καπιταλισμού (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 43-45)

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι η κοινωνική οικονομία αποτελεί μια εξελισσόμενη ενεργητική παρέμβαση στο πλαίσιο των αγορών και της κοινωνίας, στηριζόμενη σε μια ευρεία κοινωνική βάση και υιοθετώντας συλλογικά κριτήρια κατανομής κερδών και αναπτύσσοντας μια ιδιαίτερη σχέση αλληλεγγύης με το περιβάλλον της.

2.3 Τομείς δραστηριοποίησης

Σύμφωνα με τις Κυριακίδου και Σαλαβού (2014, σ.29), "η Κοινωνική Οικονομία συνδέεται ή δραστηριοποιείται στα παρακάτω πεδία

- Κοινωνική ενσωμάτωση
- Τοπική ανάπτυξη
- Βιώσιμη ανάπτυξη
- Πρόληψη κοινωνικών ανισοτήτων
- Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού και ενδυνάμωση του κοινωνικού κεφαλαίου
- Ανάπτυξη δημοκρατικών και συμμετοχικών δομών".

2.4 Ομάδες κοινωνικής οικονομίας

2.4.1 Με βάση το Νομικό καθεστώς έχουμε:

- Συνεταιρισμούς,
- Εταιρείες ή κοινωνίες αλληλοβοήθειας,
- Σωματεία, Ενώσεις, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς,
- Ιδρύματα, φιλανθρωπικές, εθελοντικές και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις,
- Ταμεία αλληλασφάλισης,
- Μη κερδοσκοπικές παραγωγικές επιχειρήσεις,
- Αναπτυξιακές συμπράξεις στα πλαίσια της κ.π. EQUAL και οργανισμούς προώθησης της απασχόλησης (Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Κοινωνικής Οικονομίας, 2005) .

2.4.2 Με βάση το σκοπό και τις αρχές από τις οποίες διέπονται έχουμε:

- Τοπικές παραγωγικές δραστηριότητες,
- Ενώσεις εθελοντικής εργασίας,
- Οργανώσεις γειτονιάς,

- Κοινωνικές πρωτοβουλίες για την υγεία , την παιδεία, την κατοικία και οργανώσεις ενίσχυσης του τρίτου κόσμου,
- Εναλλακτικές «ηθικές» -τράπεζες (Ναζάκης, 2005).

2.5 Στόχοι Κοινωνικής Οικονομίας

Σύμφωνα με την Κετζετσοπούλου Μ. (όπως αναφέρεται στη Λέκκα, 2011) οι στόχοι της κοινωνικής οικονομίας με βάση μελέτες και έρευνες διαμορφώνονται ως εξής:

- 1) Παράγει νέες θέσεις εργασίας, αξιοποιώντας προϋπάρχουσες και νέες πηγές απασχόλησης.
- 2) Συμβάλλει στην ανάπτυξη νέων οικονομικών τομέων
- 3) Συμβάλλει στη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των τοπικών αγορών, ανάλογα με την οργανωτική μορφή και την οικονομική δομή και διάρθρωση.
- 4) Ανταποκρίνεται στην εξελισσόμενη δυναμική της προσφοράς και ζήτησης και συνδέεται με τις αλλαγές των τοπικών αναγκών, εξισορροπώντας την προσφορά και τη ζήτηση.
- 5) Συμβάλλει στην τόνωση της κατανάλωσης και την αύξηση των εισοδημάτων.
- 6) Τονώνει την απασχολησιμότητα διαφόρων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που βρίσκονται ή απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.
- 7) Χτίζει το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο, ενισχύει την εμπλοκή – κινητοποίηση των τοπικών συντελεστών και των πολιτών, δημιουργεί σχέσεις εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης.
- 8) Προωθεί την κοινωνική συνοχή και ενδυναμώνει τον κοινωνικό ιστό σε τοπικό επίπεδο.
- 9) Συμβάλλει στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και των τοπικών αποκλίσεων.

2.6 Αρχές της Κοινωνικής Οικονομίας.

Η Κοινωνική Οικονομία διέπεται από τις παρακάτω αρχές:

- 1) Δραστηριοποίηση προκειμένου να εξυπηρετηθούν τα μέλη της ή το συλλογικό όφελος.
- 2) Διαχειριστική αυτονομία έτσι ώστε να διακρίνεται η κοινωνική οικονομία από την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών του δημόσιου τομέα.
- 3) Δημοκρατικές διαδικασίες στη λήψη αποφάσεων, ανεξάρτητα από το μερίδιο κεφαλαίου που διαθέτει κάθε μέλος.
- 4) Ανάπτυξη με προτεραιότητα τις ανάγκες των ανθρώπων και της απασχόλησης (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 29-30).

2.7 Χαρακτηριστικά Κοινωνικής Οικονομίας

- Δυνατότητα δημιουργίας θέσεων εργασίας συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνική συνοχή
- Αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού με καινοτόμες λύσεις, για άτομα ή ομάδες που παρουσιάζουν ανισότητες στην αγορά εργασίας.
- Δυνατότητα στο να καλύπτονται οι κοινωνικές ανάγκες, πράγμα το οποίο δε μπορεί να γίνει από το κράτος.

- Επιδίωξη ταυτόχρονα κοινωνικών και οικονομικών στόχων.

2.8 Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρώπη

Τις τελευταίες δεκαετίες η Ευρώπη και όχι μόνο, αντιμετωπίζει το φάσμα της ανεργίας και της φτώχειας. Μεγάλα ποσοστά ευάλωτων ανθρώπων ζουν με εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας. Αποτέλεσμα αυτού η εμφάνιση νέων μορφών κοινωνικών επιχειρήσεων και καινοτομιών προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Η οικονομική και κοινωνική κρίση που βιώνει η Ευρώπη, επέφερε την ελαχιστοποίηση του Κράτους Πρόνοιας αλλά ταυτόχρονα εμφανίστηκε η «οικονομία της αλληλεγγύης». Πρόκειται για μια μορφή κοινωνικής οικονομίας που έχει ως στόχο και προσανατολισμό την ενσωμάτωση μακροχρόνια ανέργων στον εργασιακό χώρο και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η Κοινωνική Οικονομία ως όρος, έχει τις ρίζες του στη Γαλλία. Με βάση τους Χρυσάκη Μ., Ζιώμα Δ., Καραμητροπούλου Ντ. και Χατζαντώνη Δ. (όπως αναφέρεται στη Λέκκα, 2011), στη δεκαετία του 1970 και 1980 ενδιαφέρθηκαν πολλοί επιστήμονες για την οριοθέτησή της και συγκεκριμένα ο ΟΟΣΑ, το Ευρωπαϊκό δίκτυο EMES. και άλλοι μεγάλοι οργανισμοί συνέβαλαν σε αυτό.

Οι πρώτες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας που εμφανίστηκαν στην Ευρώπη, στις αρχές του 1970- 1980, ήταν κοινωνικές εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνταν σε τομείς πρόνοιας, εκπαίδευσης, υγείας, πολιτισμού και ψυχαγωγίας. Κάλυπταν το κενό που άφηνε ο κρατικός και ο ιδιωτικός τομέας. Μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αργότερα σχεδιάστηκαν και εφαρμόστηκαν προγράμματα –δράσεις κοινωνικής οικονομίας, όπως το EQUAL (2001-2008). Άνθρωποι με καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα δημιουργούν θέσεις εργασίας με βάση την κοινωνική οικονομία.

2.9 Η Κοινωνική Οικονομία στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο Τρίτος Τομέας δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη γιατί ένα πλήθος προβλημάτων θεσμικού και διοικητικού πλαισίου καθώς και χρηματοδοτικής στήριξης στέκονται εμπόδιο στις διάφορες πρωτοβουλίες κοινωνικού χαρακτήρα.

Οι όποιες προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα υλοποιήθηκαν μέσω γυναικείων συνεταιρισμών, αγροτικών συνεταιρισμών, συνεταιριστικών τραπεζών, εθελοντικών οργανώσεων, μη κερδοσκοπικών οργανισμών και άλλων νομικής μορφής επιχειρήσεων. Βέβαια, όλες εντάσσονται σε πρωτοβουλίες «φιλανθρωπικού χαρακτήρα», με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν επίσημες στατιστικές, οι οποίες να τις καθιστούν διακριτή κατηγορία. Είναι πολύ μικρό το ποσοστό απασχόλησης, μόλις το 1,8% στη συνολική απασχόληση και το 2,9% της έμμισθης απασχόλησης, σε σύγκριση με χώρες της Ευρώπης, στις οποίες οι συνεταιρισμοί έχουν κυρίαρχη θέση (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης: Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας, σ 13).

Το 4^ο Κ.Π.Σ ήταν αυτό το οποίο κυρίως συνέβαλλε στο να υλοποιηθούν τα τελευταία χρόνια δραστηριότητες κοινωνικής οικονομίας όπως είναι:

- Αστικοί και Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί,
- Γυναικείοι Συνεταιρισμοί,
- Μη Κυβερνητικές οργανώσεις,
- Σωματεία,
- Α.Μ.Κ.Ε.,
- Δημοτικές Επιχειρήσεις και Κοινοφελή Ιδρύματα (Εκθεση VOLMED-HELLAS¹: Χρυσάκης Μ. κ.ά. όπως παρουσιάζεται στη Λέκκα, 2011)

¹ Ευρωπαϊκό διακρατικό πρόγραμμα, το οποίο στόχευε στη διερεύνηση των εθελοντικών οργανώσεων του Ευρωπαϊκού νότου και στη δημιουργία πιλοτικής βάσης δεδομένων

3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

3.1 Ορισμός

Με βάση τον ορισμό του Brooks (2009 / 2010, σ. 28-29) η επιχειρηματικότητα είναι διαδικασία αξιοποίησης ευκαιριών, χωρίς να υφίσταμεθα περιορισμούς από τους πόρους. Πολλοί συγγραφείς αυτή τη διαδικασία την περιγράφουν και αποτελείται από πέντε μέρη:

- **Αναγνώριση της ευκαιρίας.** Ο μελλοντικός επιχειρηματίας να είναι σε θέση να αντιληφθεί την ευκαιρία η οποία γεννιέται στο περιβάλλον και να μπορεί να την αξιοποιήσει
- **Ανάπτυξη της ιδέας.** Η προσπάθεια του να αποτυπωθεί η ευκαιρία σε ιδέα είναι πολύ σημαντική και η σύγκυση ανάμεσα στις δυο έννοιες οδηγεί σε αποτυχία πολλές φορές.
- **Προσδιορισμός και απόκτηση πόρων.** Μια επιχειρηματική ιδέα για να αναπτυχτεί χρειάζεται χρήματα, πληροφορίες αλλά και ανθρώπους.
- **Εκκίνηση και ανάπτυξη του νέου εγχειρήματος.** Έχοντας εξασφαλίσει τις προηγούμενες προϋποθέσεις ο επιχειρηματίας μπορεί να αρχίσει να υλοποιεί το εγχείρημά του, αναπτύσσοντάς το κατά τρόπο που να μεγιστοποιεί την απόδοσή του. Η πορεία του πρέπει να είναι τέτοια ώστε να υπάρχει συνέχεια τόσο των επενδύσεων και των απαιτούμενων πόρων χρηματικών και ανθρώπινων όσο και αποφυγή των συγκρούσεων.
- **Συγκομιδή από την αξία της επιχείρησης.** Ο επιχειρηματίας αποχωρεί από το όλο εγχείρημα όταν διαπιστώσει ότι μεγιστοποιεί το όφελός του, μετοχοποιείται η εταιρεία, πωλείται, ρευστοποιούνται τα περιουσιακά της στοιχεία ή μεταβιβάζεται σε κληρονόμους.

4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

4.1 Ορισμός

Η παρουσία της Κοινωνικής Οικονομίας αποσκοπούσε στο να επιτευχθούν οι στόχοι της μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής της απασχόλησης. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητές της παρουσίασαν δυνατότητες ανώτερες από εκείνες του κράτους, όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών γενικού οφέλους.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα, λοιπόν, αποτελεί αδιαμφισβήτητα μια μορφή επιχειρηματικότητας. Μπορεί να οριστεί ως μία μορφή δυναμικής συμπεριφοράς σε ένα μη οικονομικό πεδίο. Κατά τον Schumpeter η οικονομική ανάπτυξη συμπορεύεται με την κοινωνική αλλαγή, άρα υπάρχει στενή σχέση οικονομίας και κοινωνίας.

Ο Dacin διακρίνει τέσσερις τύπους επιχειρηματικότητας.

- Η **συμβατική επιχειρηματικότητα**, κατά την οποία το κέρδος κατευθύνεται στους μετόχους.
- Η **θεσμική επιχειρηματικότητα** προσανατολισμένη στο κέρδος και κύρια επιδίωξη της η πρόκληση μετασχηματισμών που αλλάζουν ριζικά τους κανόνες παιχνιδιού σε ένα πεδίο δράσης.
- Η **πολιτισμική επιχειρηματικότητα** με στόχο την αλλαγή των στάσεων, των αντιλήψεων και της συμπεριφοράς του ευρύτερου πληθυσμού.
- Η **κοινωνική επιχειρηματικότητα** η οποία έχει ως στόχο την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

Σήμερα που επικρατεί μια ευρεία αποδοχή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας καθίσταται δύσκολη μια συναίνεση ως προς τον ορισμό της. Έτσι, με βάση τα αγγλοσαξονικά δεδομένα, μια κοινωνική επιχείρηση είναι μια εμπορική δραστηριότητα, η οποία έχει κοινωνικούς σκοπούς και τα πλεονάσματά της επανεπενδύονται σ' αυτή τη δραστηριότητα ή στη κοινότητα (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σ. 56)

Επίσης καταγράφουμε τον ορισμό των Austin, Stevenson and Wei-Skillem (2006) οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η οικονομική επιχειρηματικότητα αποτελεί μια καινοτόμο δραστηριότητα δημιουργίας κοινωνικής αξίας που μπορεί να λάβει χώρα σε μη κερδοσκοπικό, εταιρικό ή κρατικό επίπεδο.

Επιπροσθέτως, κατά τον Yunus (2008), ιδρυτή της Grameen Bank, κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι κάθε κοινωνική πρωτοβουλία, οικονομική ή μη οικονομική, κερδοσκοπική ή μη κερδοσκοπική, που προσπαθεί να βοηθήσει τους ανθρώπους.

Κατά τον Zahra, Gedajlivic, Neubaum, and Shulman (2009), η κοινωνική επιχειρηματικότητα περιλαμβάνει εκείνες τις δραστηριότητες και διαδικασίες που επιδιώκουν τον εντοπισμό και την αξιοποίηση ευκαιριών με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής ευημερίας μέσω της δημιουργίας νέων εγχειρημάτων ή της διαχείρισης υφιστάμενων οργανώσεων με καινοτομικό τρόπο.

Η έννοια της κοινωνικής επιχείρησης δεν ταυτίζεται με αυτή της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, αποτελεί δε έννοια είδος προς γένος σε σχέση με την τελευταία έχοντας σχέση άλλοτε με τις ενώσεις και σωματεία και άλλοτε με τους συνεταιρισμούς. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έρχονται από την μία να απαντήσουν σε νέα κοινωνικά προβλήματα

και ανάγκες και από την άλλη να καινοτομήσουν σε θέματα διαχείρισης πόρων, νέων επαγγελμάτων, οργάνωσης της εργασίας, στα οποία η αγορά και το κράτος υπολειπόμενα (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 54 -55).

Έχοντας υπόψη τους παραπάνω και όχι μόνο ορισμούς της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι κοινό τους χαρακτηριστικό είναι η προσήλωσή της στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Ως προς τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την κοινωνική επιχειρηματικότητα δε συμφωνούν (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σσ. 30-35).

4.2 Διαχρονική εξέλιξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Καταγράφοντας την εξελικτική πορεία της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μπορούμε να βρούμε σπέρματά της στην πρακτική του δώρου, ως κοινωνικού δεσμού, αφού συνεπάγεται την υποχρέωση της προσφοράς και της ανταπόδοσης σε σχέση διαρκούς, αμοιβαίας εξάρτησης και διαρκούς ειρήνης των δύο μερών. Επίσης στην προβιομηχανική Ευρωπαϊκή κοινωνία ανευρίσκουμε και την τοπική και αυτοοργανωμένη μικροπίστωση σε διάφορες μορφές αλλά και τη μαζική άφεση χρεών για τους φτωχούς από την εκκλησία και την αριστοκρατία.

Μετά την κατάρρευση του φεουδαρχικού καθεστώτος και την εμφάνιση πολιτικών επαναστάσεων κατά τον 18ο αιώνα οι προηγούμενες μορφές οργάνωσης ατονούν και εμφανίζονται οι σύγχρονες αγορές. Σ' αυτό το καινούργιο οικονομικό πλαίσιο "ακούγονται" φωνές βασισμένες στα μηνύματα του διαφωτισμού οι οποίες θέτουν θέμα πάλι για δημοκρατία, για κοινότητα και ελεύθερη ένωση εργατών και βιοτεχνών αλλά και ελευθερία και ισότητα στην εργασία. Ακολούθησαν πειραματισμοί σε πρακτικές κοινωνικής ή αλληλέγγυας οικονομίας κυρίως με τη μορφή των εργατικών ενώσεων.

Στη Γαλλία τη δεκαετία 1840 – 1850 σχεδόν όλες οι οργανώσεις των επαγγελμάτων αποτελούν αλληλέγγυες ενώσεις. Εμφανίζονται για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που προκαλούσε η μετάβαση από τη φεουδαρχική κοινωνία στην καπιταλιστική βιομηχανία. Το φαινόμενο βέβαια δεν ήταν εύκολα αντιμετωπίσιμο.

Τέλος του 19ου αιώνα άκμασαν οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί αφού συνενώθηκαν με τους κοινωνικο-χριστιανούς και σοσιαλ – ρεφορμιστές και μαρξιστές.²

Ακολούθησε διαμάχη μεταξύ των δύο αντιλήψεων για την κοινωνική οικονομία. Η πρώτη πιστεύει ότι μόνο η συμμετοχή των μισθωτών στο συνεταιρισμό επιτρέπει τη σύσταση μιας εναλλακτικής διεξόδου στον καπιταλισμό, ενώ η δεύτερη πιστεύει ότι ο καταναλωτής πρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης της επιχείρησης.

Από τις αρχές του 20ου αιώνα έως και τον Β' παγκόσμιο πόλεμο παρουσιάζεται μια ενδυνάμωση της κλαδικής οργάνωσης απέναντι στη βιομηχανική και χρηματοοικονομική συγκέντρωση.

² Υποστηρίζουν μια σταδιακή μεταμόρφωση του κοινωνικού συστήματος κι όχι μέσω επανάστασης

Το κραχ του 1929 με τη μαζική ανεργία στάθηκε εμπόδιο στην τότε ανίσχυρη κοινωνική οικονομία. Το κράτος βέβαια ανέλαβε ρόλο παρεμβατικό και καθοριστικό στην οικονομία, αλλάζοντας το ρόλο των συνεταιρισμών.

Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο οι επιχειρήσεις της Κοινωνικής Οικονομίας ενσωματώνονται σιγά – σιγά στην κυρίαρχη οικονομία της αγοράς και του ανταγωνισμού.

Από τη δεκαετία του ' 70, δημιουργούνται σύνθετοι, πολύπλοκοι και πολυεθνικοί συνεταιριστικοί όμιλοι χάνοντας έτσι την αρχική και την καταστατική τους φυσιογνωμία. Κατ' αυτό τον τρόπο ο συνεταιρισμός από το 1966 δεν είναι μόνο ένωση προσώπων αλλά γίνεται επιχείρηση που προωθεί τις “καλές” προοπτικές διακυβέρνησης. Αποτέλεσμα αυτού η κοινωνική οικονομία να παράγει όμοια προϊόντα με αυτά της καπιταλιστικής επιχείρησης, δηλαδή αύξηση εξουσίας διευθυντών, αύξηση διαφοράς μισθών, μείωση συμμετοχής των εκλεγμένων, αύξηση του τζίρου, απαξιώνοντας τη φιλοσοφία της κοινωνικής οικονομίας.

Στη Γαλλία από το 1975 έως το 1995 πολλοί συνεταιρισμοί και επιχειρήσεις χρεοκόπησαν, ενώ άλλοι συμβιβάστηκαν με το “αγοραίο” οικονομικό μοντέλο .

Τα τελευταία χρόνια, χρόνια ανόδου του φιλελευθερισμού, δημιουργήθηκε σύγχυση ως προς την εννοιολογική οριοθέτηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Η αποδυνάμωση του κράτους πρόνοιας συνδυασμένη με την οικονομική κρίση δημιούργησαν τις θετικές προϋποθέσεις για την επέκταση των δραστηριοτήτων της κοινωνικής οικονομίας.

Πολλές φορές γίνεται κατάχρηση όσον αφορά τους θεσμούς που διέπουν την κοινωνική οικονομία και τους αποδίδονται ευθύνες, οι οποίες ανήκουν στο κράτος. Υπάρχουν περιπτώσεις επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας οι οποίες δεν αποβλέπουν στην ικανοποίηση πραγματικών αναγκών ούτε με αλληλέγγυα δικτύωση και κινητοποίηση “από τα κάτω” των οικονομικά ασθενέστερων αλλά με κίνητρα τα οποία βασίζονται στους προσποριζόμενους πόρους από τα προγράμματα. Αδιαμφισβήτητο παράδειγμα στην Ελλάδα πολλές ΜΚΟ. Επιφανειακά παρουσιάζονται ως κοινωνικές επιχειρήσεις αλλά διέπονται από τη λογική της αναδιανομής ή της αναζήτησης κέρδους.

Κάθε φορά που παρουσιάζονται συνθήκες κρίσης υπάρχει μια τάση αύξησης των θέσεων εργασίας στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Όταν πιά τα κράτη-έθνη του Νότου κατόρθωσαν να αποκτήσουν την ελευθερία τους από τους αποικιοκράτες, μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, εμφανίστηκε η συνεταιριστική και ενωσιακή κίνηση σ' αντίθεση με το οικονομικό μοντέλο που προσπάθησαν να επιβάλουν οι αποικιοκρατικές ισχυρές χώρες. Τα παραδείγματα των χωρών της Αφρικής, Σενεγάλης και Τανζανίας επιβεβαιώνουν τα προηγούμενα (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 59 – 70).

4.3 Σχέση εμπορικής και κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Η διαφορά μεταξύ της εμπορικής και κοινωνικής επιχειρηματικότητας βρίσκεται στον ορισμό των επιδιωκόμενων ωφελημάτων. Από τα παρακάτω καταφαίνεται η ταύτιση της εμπορικής διαδικασίας με την κοινωνική:

- Ευκαιρία για δημιουργία αξίας για το κοινωνικό σύνολο. Η κοινωνική ευκαιρία μπορεί να εντοπιστεί σε ένα εμφανές ή μη κοινωνικό πρόβλημα ή σε μια κοινωνική ανάγκη που δεν έχει ικανοποιηθεί.

- Η ευκαιρία οδηγεί στην ανάπτυξη μιας επιχειρηματικής ιδέας. Ο κοινωνικός επιχειρηματίας βρίσκει αρχικά νέα προϊόντα ή καινούργιες αγορές και στη συνέχεια προσδιορίζει τα πραγματικά κοινωνικά οφέλη που θα προκύψουν. Βασική προϋπόθεση σε αυτή τη φάση είναι να υπάρχει εντοπισμός και αποτίμηση των θεσπισμένων στόχων και της κοινωνικής απόδοσης.
- Προσδιορισμός και απόκτηση πόρων. Υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι πόρων για τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι πρώτοι, οι χρηματοοικονομικοί πόροι προέρχονται από έσοδα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, τη φιλανθρωπία και το κράτος. Οι δεύτεροι, αφορούν τους ανθρώπινους πόρους είτε με τη μορφή εθελοντών είτε με τη μορφή των επί πληρωμή εργαζομένων. Τέλος υπάρχουν και πόροι ανθρώπινου κεφαλαίου. Αυτοί αφορούν την εκπαίδευση, την εμπειρία, τη γνώση και την πείρα ανθρώπων οι οποίοι θα καταστήσουν την επιχείρηση λειτουργική και ικανή.
- Έναρξη και ανάπτυξη του εγχειρήματος. Αφότου αρχίζει να λειτουργεί το εγχείρημα, ακολουθεί η ανάπτυξη, η οποία μπορεί να είναι αργή ή γρήγορη ανάλογα του μεγέθους της επιχείρησης ή του πεδίου των λειτουργιών της. Βέβαια, από τη στιγμή που οι προηγούμενες προϋποθέσεις ικανοποιούνται, χρειάζεται ένα αξιόλογο σχέδιο για τη μέτρηση της προόδου σε σχέση με μετρήσιμα πρότυπα κοινωνικής αξίας. Επιπλέον, χρειάζεται επέκταση και αλλαγή στην πορεία εξέλιξης, όποτε κριθεί αναγκαίο.
- Επίτευξη στόχων. Σε μια κοινωνική επιχείρηση είναι πολύ βασικό στοιχείο η επίτευξη όχι μόνο ενός συγκεκριμένου πρωταρχικού στόχου αλλά η διαρκής προσπάθεια μετά την επίτευξή του. Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση έχει επιτύχει τους στόχους της όταν: μπορεί να κλείσει, μπορεί να επαναπροσδιορίσει την ταυτότητά της έτσι ώστε να εξυπηρετεί μια νέα κοινωνική αποστολή, μπορεί να σταθεροποιήσει τις υπηρεσίες της ή να μπορεί να μετεξελιχθεί σε άλλη κοινωνική προσπάθεια (Brooks, 2009 / 2010, σ. 31-34).

4.4 Αίτια ανάπτυξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα έχει τις ρίζες της στο 19^ο αιώνα και αυτό διαπιστώνεται αν ανατρέξουμε στο συνεταιριστικό κίνημα του Robert Owen, τις διδασχές των μαθητών του Ghandi, και οργανώσεις όπως αυτή του Jean- Baptist Andre Godin οι οποίοι πρόσφεραν ρηξικέλευθες υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας στους εργαζόμενους τους.

Όμως, κατά τη διάρκεια των δεκαετιών '70, '80 και '90 δημιουργούνται ιδρύματα που μοναδικό στόχο έχουν την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Συγκεκριμένα το ίδρυμα Ashoka το 1981, το ίδρυμα Schwab το 1998, το ίδρυμα Skoll το 1999, το Δίκτυο Omidyar το 2004 και άλλα.

Οι ραγδαίες και παγκόσμιες αλλαγές στο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό περιβάλλον επιτάχυναν την ανάπτυξη τέτοιου είδους κοινωνικών πρακτικών. Εξάλλου η εμφάνιση σύγχρονων προβλημάτων, όπως το περιβαλλοντικό, η φτώχεια, η ενέργεια, οι μαζικές μεταναστεύσεις, η διεθνής τρομοκρατία καθιστούν τη λήψη κοινωνικών μέτρων και την κοινωνική δραστηριοποίηση άμεσα.

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας επέφερε και την ανάπτυξη των κοινωνικών δικτύων και μέσα από αυτά οι πολίτες ανταποκρίνονται καλύτερα στις περιβαλλοντικές και κοινωνικές ανάγκες. Η συμμετοχή των ατόμων στην κοινωνική δράση τούς καθιστά πιο ενεργούς πολίτες, αφού μεταβιβάζονται σημαντικές εξουσίες στο τοπικό επίπεδο.

Η παγκόσμια ύφεση δεν άφησε ανεπηρέαστη την κοινωνική οικονομία και ως εκ τούτου περιορίστηκαν οι διαθέσιμοι πόροι για βιώσιμες κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι τελευταίες αναγκάστηκαν να γίνουν πιο επιχειρηματικές και να επιδιώξουν συμμαχίες με κρατικούς φορείς και τον ιδιωτικό τομέα (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 52-53).

4.5 Αρχές κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Οι αρχές που πρέπει να διέπουν την κοινωνική επιχειρηματικότητα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες (Κετζετσοπούλου, 2005) :

4.5.1 αρχές με βάση τον οικονομικό χαρακτήρα είναι:

- Το κέρδος περιορίζεται σε σημαντικό βαθμό ενώ χρησιμοποιείται για άλλες επενδύσεις.
- Είναι απαραίτητες οι συνεχείς δράσεις , διαφορετικά δεν έχουν λόγο ύπαρξης οι κοινωνικές επιχειρήσεις.
- Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν διαχειριστική αυτονομία ακόμη και αν χρηματοδοτούνται από δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές.

4.5.2 αρχές με βάση τον κοινωνικό χαρακτήρα είναι:

- Η λήψη των αποφάσεων είναι δικαίωμα όλων.
- Δημοκρατικές διαδικασίες στη λήψη των αποφάσεων.
- Η προώθηση πολλών ομάδων στη διαχείριση και σύνθεση της επιχείρησης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται μια ποικιλομορφία ως προς τη σύνθεσή της
- Κυριαρχούσα άποψη για προτεραιότητα στην εργασία και όχι στο κεφάλαιο.
- Επικρατούσα αντίληψη ότι όσοι απαρτίζουν την κοινωνική επιχείρηση, εργάζονται για τον πληθυσμό σε τοπικό και γενικό επίπεδο παράλληλα με την εθελοντική τους δράση.

4.6 Χαρακτηριστικά κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Η κοινωνική οικονομία εφαρμόζεται μέσα στο πλαίσιο των λεγόμενων κοινωνικών επιχειρήσεων, οι οποίες διέπονται από κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά:

- Έχουν ως κατευθυντήρια γραμμή τους κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους.
- Η οργάνωσή τους γίνεται με βάση το επιχειρηματικό πνεύμα
- Η συμμετοχή στη οικονομική ανάπτυξη είναι ενεργή ενώ ταυτόχρονα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή
- Εφαρμόζουν δυναμικές και καινοτόμες λύσεις για καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανεργίας. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γ.Δ. Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (2003), OECD, Social enterprises (1999), Borzaga C.& Defourny J. (2001), σελ.16-18 όπως παρουσιάζεται στη Λέκκα, 2011).

4.7 Δυνητικά πεδία εκδήλωσης κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Τα πεδία τα οποία θεωρούνται ως το κατεξοχήν περιβάλλον για την εκδήλωση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι:

1. Το πεδίο παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και υγείας
2. Το πεδίο παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης εκπαιδευόντας γυναίκες στη χρήση της ηλιακής ενέργειας για την επίλυση των βασικών τους αναγκών
3. Το πεδίο που υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη ορισμένων πληθυσμιακών ομάδων
4. Το πεδίο παροχής διεθνούς βοήθειας και ανακούφισης από καταστροφές
5. Το πεδίο υποστήριξης της κοινωνικής δικαιοσύνης και της πολιτικής αλλαγής
6. Το πεδίο του περιβαλλοντικού σχεδιασμού που στοχεύει σε θέματα δράσης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 40).

4.8 Σχέση Κοινωνικής επιχειρηματικότητας και κοινωνικά ευάρεστων δραστηριοτήτων

Τα όρια ανάμεσα στην κοινωνική επιχειρηματικότητα και στις άλλες αξιέπαινες πράξεις, πολλές φορές είναι δυσδιάκριτα και υπάρχουν τέσσερις μορφές κοινωνικών δραστηριοτήτων που πρέπει να διαφοροποιηθούν από αυτή:

- **Η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.** Οι δραστηριότητες αυτού του είδους σπάνια ξεπερνούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και σχετίζονται με τη χρηματοδότησή τους, τον τοπικό πληθυσμό και κινδυνεύουν ανά πάσα στιγμή να διακοπούν. π.χ. Μεμονωμένες προσπάθειες βοήθειας παιδιών του τρίτου κόσμου. Όμως, αυτού του είδους η δραστηριότητα δε μπορεί να ονομαστεί κοινωνική επιχειρηματικότητα.
- **Ο κοινωνικός ακτιβισμός.** Άτομα με πολλά κοινωνικά και ψυχικά προσόντα αναλαμβάνουν κάποιες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση κάποιων κοινωνικών ή περιβαλλοντικών προβλημάτων. Προσπαθούν να κινητοποιήσουν και να ευαισθητοποιήσουν πολλούς ανθρώπους χωρίς να δρουν άμεσα σε αντίθεση με τον κοινωνικό επιχειρηματία.
- **Οι κοινωνικές εταιρείες.** Διαφοροποιούνται από τις κοινωνικές επιχειρήσεις ως προς τη διανομή των κερδών, καθώς οι κοινωνικές εταιρείες υπόκεινται στον περιορισμό της μη διανομής των κερδών, σε αντίθεση με τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις.
- **Εταιρική κοινωνική ευθύνη.** Με βάση τη στρατηγική της Λισαβόνας και την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ε.Κ.Ε³ αναφέρεται ως έχουσα κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους, που χαρακτηρίζονται καινοτόμοι. Η διαφορά της από την κοινωνική επιχειρηματικότητα έγκειται στο ότι η Ε.Κ.Ε δεν είναι αποκλειστικά

³ Χρησιμοποιεί τρόπους πέρα από την φιλανθρωπία και την απλή δωρεά ή χορηγία του παρελθόντος και περιλαμβάνει ευθύνη για το περιβάλλον, εφαρμογή καλύτερων εργασιακών πρακτικών, φροντίδα για τις τοπικές κοινότητες και αναγνώριση ότι η επιτυχία τους δεν εξαρτάται μόνο από την ποιότητα ή την τιμή των προϊόντων τους, αλλά και από το πώς συνολικά αλληλοεπιδρούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους, ως ζωντανά κύτταρα ενός ευρύτερου συνόλου.

καινοτόμα και ότι η μεγιστοποίηση του κέρδους είναι η κύρια επιδίωξή τους (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 48-50).

4.9 Κοινωνική Επιχείρηση – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα & αλληλέγγυα οικονομία

"Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες κατά τον Dees (2001) είναι οι φορείς αλλαγών στον κοινωνικό τομέα" (Brooks, 2009 / 2010, σ. 40), οι οποίοι υιοθετούν μια αποστολή για να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν μια κοινωνική όχι απλώς ιδιωτική αξία, ενεργούν με αποφασιστικότητα, αξιοποιούν νέες ευκαιρίες, μετέχουν σε καινοτομίες και εκδηλώνουν αίσθηση ευθύνης απέναντι σε πληθυσμιακές ομάδες ανάλογα με τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα δεν ταυτίζεται με την αλληλέγγυα οικονομία. Είναι μία έννοια είδους σε σχέση με την τελευταία, συγγενεύει άλλοτε με μη κερδοσκοπικές ενώσεις και σωματεία και άλλοτε με συνεταιρισμούς. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις απαντούν σε νέα κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες, όπως στέγαση, άτομα με ειδικές ανάγκες, περιβάλλον, ενώ καινοτομούν σε θέματα διαχείρισης πόρων νέων επαγγελμάτων. Πρόκειται δηλαδή για ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων κοινωνικής και οικολογικής χρησιμότητας.

Ασκείται κριτική στις κοινωνικές επιχειρήσεις γιατί: α) στηρίζονται στο κράτος, ενώ η κοινωνική οικονομία ζητά πολιτική και οικονομική ελευθερία απ' αυτό, β) απευθύνονται σε τρίτους «επωφελούμενους» μη εταίρους, ενώ η κοινωνική οικονομία παρέχει υπηρεσίες στα μέλη της και, γ) διεκδικούν μια «πληθυντική» οικονομία και όχι τη ριζική αντικατάσταση της καπιταλιστικής οικονομίας.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα γνωρίζει ένα νέο τύπο έκφρασης ως social business. Βρίσκεται στο σταυροδρόμι της ιδιωτικής εμπορευματοποίησης και της κοινωνικής οικονομίας. Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία είναι ικανή ν' αντικαταστήσει την κρατική προστασία. Είναι μια απαιτούμενη διέξοδος και μία εναλλακτική πρόταση για την αντιμετώπιση νέων αναγκών.

4.9.1 Εφαρμογές της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας οικονομίας

Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται στις δυτικές χώρες αύξηση παροχής κοινωνικών υπηρεσιών από μη καπιταλιστικούς κερδοσκοπικούς οργανισμούς (ενώσεις, συνεταιρισμούς, σωματεία, κοινωνικές επιχειρήσεις) υπό το βάρος της κρίσης με φόντο την ενίσχυση της απασχόλησης. Η αρχή έγινε στη Γαλλία. Η Ελλάδα υστερεί στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας. Μετά το μνημόνια και μετά το 2010 η αλληλέγγυα οικονομία αυξάνεται. Πριν υπήρχε μόνο με τη μορφή αγροτουριστικών συνεταιρισμών και ταμείων αλληλοβοήθειας.

4.9.1.1 Γαλλία

Στη Γαλλία πολλοί λόγοι συνετέλεσαν έτσι ώστε τη δεκαετία 1980 – 1990 να αναγνωριστεί από το γαλλικό κράτος η Κοινωνική Οικονομία με συγκεκριμένες ενέργειες. Από το 2000 ως το 2002 υπήρχε γενική γραμματεία κοινωνικής οικονομίας, ενώ από το 2012 δημιουργήθηκε για πρώτη φορά Υπουργείο Κοινωνικής Οικονομίας, ταυτισμένο με την κοινωνική οικονομία και την προστασία των καταναλωτών. Πολλές βέβαια από τις αρμοδιότητες αυτού του Υπουργείου σχετίζονται και με αρμοδιότητες άλλων υπουργείων δημιουργώντας έτσι κάποιες δυσκολίες. Γίνονται προσπάθειες να μπορέσουν να αναγνωριστούν και να αξιοποιηθούν οι δραστηριότητες της κοινωνικής οικονομίας καθώς και να συμπεριληφθούν στις εθνικές στατιστικές και στην εθνική λογιστική.

Το 1995 δημιουργήθηκαν οι συνεταιρισμοί δραστηριοτήτων και απασχόλησης, οι οποίοι αποτελούν καινοτόμο εργαλείο, αφού συνδυάζουν την ατομική πρωτοβουλία με το συλλογικό δυναμισμό υπό την τεχνολογική εποπτεία του συνεταιρισμού.

Ο ειδικός νόμος της 11 – 7 – 2001 δίνει τη δυνατότητα να ιδρυθεί συνεταιριστική εταιρία συλλογικού συμφέροντος, αποσκοπώντας στη διευκόλυνση της κοινωνικής οικονομίας από τις δημόσιες αρχές. Καθορίζει προϋποθέσεις απονομής σήματος (label) κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και παρέχει ένα νέο νομικό πλαίσιο στις υπηρεσίες της γειτονιάς και στις τοπικές ανταλλαγές. Επίσης, ενθαρρύνει την αλληλέγγυα αποταμίευση.

Στον ίδιο προσανατολισμό βρίσκεται και ο νόμος της 19ης /Φεβρουαρίου 2001 ο οποίος θεσπίζει την αλληλέγγυα επιχείρηση.

Η τελευταία, ως επιχείρηση μη εισαγμένη στο χρηματιστήριο, μπορεί να ιδρυθεί από ένα πρόσωπο ευρισκόμενο σε δύσκολη κατάσταση ή να προσλάβει πάνω από το ένα τρίτο (1/3) του προσωπικού από αναγκασμένους ανθρώπους. Αυτές οι επιχειρήσεις έχουν ως στόχο την επανένταξη της προηγούμενης κατηγορίας ανθρώπων. Καθοριστική τους παράμετρο τους η αλληλεγγύη και το γενικό συμφέρον.

Στη Γαλλία, λοιπόν, παρουσιάζονται ποικίλα εναλλακτικά σχήματα στα πλαίσια της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας όπως οι ενώσεις για τη διατήρηση της γεωργίας των αγροτών, οι οικογενειακοί κήποι και οι κήποι του δικτύου. Όμως δυναμικά δραστηριοποιούνται περιφερειακές συν-ενώσεις αλληλέγγυας οικονομίας.

Τελικά, κατά την περίοδο 2007 – 2008 ο τζίρος των βασικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 16% με πρώτη θέση το συνεταιρισμό των εμπόρων, τις συνεταιριστικές τράπεζες και τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Επί προεδρίας Ζακ Σιράκ το 2005 θεσπίστηκε μια ιδιαίτερη μορφή εθελοντισμού αποτέλεσμα των εξεγέρσεων των γαλλικών προαστίων. Είναι η αμοιβόμενη εθελοντική πολιτική υπηρεσία η οποία λόγω ελλειπούς χρηματοδότησης παραμένει περιθωριακή. Βέβαια, αυτού του τύπου ο εθελοντισμός προωθείται από το κράτος και από ιδιωτικές επιχειρήσεις ως αντίδοτο στη διάλυση του κράτους Πρόνοιας (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 73 – 85).

4.9.1.2 Ελλάδα

Το 1990 και μετά εμφανίζεται στην Ελλάδα ο όρος της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας οικονομίας. Παρ' όλα αυτά παρουσιάζεται απουσία ενδιαφέροντος δημόσιας συζήτησης για τον τρίτο τομέα, τη «δίδυμη» αδερφή της κοινωνίας των πολιτών την αλληλέγγυα οικονομία. Η εναλλακτική αυτή μορφή της οικονομίας δεν ενεργοποιείται γρήγορα στην Ελλάδα, γιατί απ' την μία η κοινωνία των πολιτών ήταν ανύπαρκτη και το κενό της κάλυπτε η οικογένεια, η εκκλησία, τα κόμματα και από την άλλη επικρατούσε στρεβλή αντίληψη του εθελοντισμού. Επιπροσθέτως, δε γίνονταν ευρείες συζητήσεις στην Ελλάδα για αλληλέγγυα οικονομία παρ' ότι υπήρχαν πετυχημένα δείγματα συνεταιρισμών (Αγροτικός Συνεταιρισμός Βελβεντού Κοζάνης κλπ), συνεταιρισμών που συγκροτούνταν με αναφορά στο περιβάλλον.

Η πλειονότητα των μη κερδοσκοπικών φορέων της κοινωνικής οικονομίας δραστηριοποιούνται την τελευταία εικοσαετία στους τομείς υγείας, κοινωνικής φροντίδας, πρόνοιας και δευτερευόντως στους τομείς περιβάλλοντος, πολιτισμού, εκπαίδευσης και αθλητισμού. Η ελληνική πολιτεία μέχρι πρόσφατα ήταν παντελώς απρόθυμη να ενθαρρύνει θεσμούς αλληλέγγυας οικονομίας με νομοθετικό πλαίσιο, φοροαπαλλαγές κλπ. Αυξάνονται όμως οι πρωτοβουλίες πολιτών για ανεπίσημη, άτυπη κοινωνική οικονομία:

α) στον τομέα των εναλλακτικών – κοινωνικών ή παράλληλων συμπληρωματικών / νομισμάτων με ψηφιακό ή εικονικό χαρακτήρα και λειτουργία π.χ. απ' το 2006 η Τράπεζα χρόνου Αθηνών

β) δίκτυα ανταλλαγής (π.χ. σπόρων)

γ) ανταλλακτικά παζάρια – δίκτυα εκπαιδευτικά για δωρεάν μαθήματα.

Επιπροσθέτως αξίζει ν' αναφερθεί το σύστημα του επιστρεφόμενου χρήματος (Money back system), το δίκτυο παραγωγής «απ' το χωράφι στο τραπέζι», το αγροτικό παντοπωλείο, οι αυτοοργανωμένοι πολυχώροι, το κοινωνικό φαρμακείο και το κοινωνικό παντοπωλείο που μπορεί να είναι πρωτοβουλία των Δήμων αλλά και με τη συμμετοχή της Εκκλησίας και ιδιωτών εθελοντών.

4.9.2 Σχέση Κοινωνικής Οικονομίας με άλλες παρεμφερείς αλλά όχι ταυτόσημες έννοιες

Σύμφωνα με τους Νικολόπουλο και Καπογιάννη (2013, σ. 93) "παραδοσιακά ο τρίτος τομέας τοποθετείται όπως και η Κοινωνία των Πολιτών μεταξύ της αγοράς και του κράτους και αποτελείται από επιμέρους τμήματα δύο άλλων τομέων: του μη κερδοσκοπικού (ΗΠΑ) ή του εθελοντικού (Βρετανία) και του τομέα της κοινωνικής οικονομίας".

Έχουν γίνει πολλές αναλύσεις και συσχετίσεις με βάση την οικονομική ή όχι διάσταση στις σχετικές δραστηριότητες. Κατ' αρχάς η Κοινωνία των πολιτών ταυτίζεται περιγραφικά με τις μη κερδοσκοπικές – μη κρατικές οργανώσεις, με τα διάφορα δίκτυα οργανώσεων αλληλεγγύης και παραπέμπει κυρίως στον εθελοντισμό.

Επιπροσθέτως, ο εθελοντισμός ορίζεται ως μορφή αυτοοργάνωσης της κοινωνίας, ατομική ή συλλογική δραστηριότητα προσώπων υπέρ του κοινωνικού συνόλου ή της ομάδας χωρίς προσδοκία κέρδους ή αμοιβής αλλά στο πλαίσιο αλληλεγγύης και χαριστικής προσφοράς και προτάσσει αξίες όπως τον αλtruισμό ή τη χαριστικότητα. Υπό την τελευταία αυτή έννοια μπορεί να συναντήσει και τη φιλανθρωπία. Πάντως, όπως παρατηρήθηκε και στη Γαλλία και μάλιστα θεσπίστηκε με νόμο το 2005 (αμειβόμενη εθελοντική πολιτική υπηρεσία), τα κριτήρια ιδιαίτερα στο θέμα της αμοιβής σ' ότι αφορά τον εθελοντισμό δεν είναι άκαμπτα και αυτό είναι το στοιχείο που άλλοτε ο εθελοντικός τομέας ταυτίζεται με τον τρίτο τομέα και άλλοτε διακρίνεται απ' αυτόν.

Ο εθελοντισμός ως εκούσια μη αμειβόμενη εργασία συναντάται σε πολλές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις αλλά και μπορεί να συναντηθεί ως επιπλέον προσφορά και κοινωνική βοήθεια παράλληλα με το Κράτος Πρόνοιας. "Και πάντως η αλληλέγγυα οικονομία δεν έχει σχέση με τη φιλανθρωπία – αγαθοεργία που αυξάνει το χάσμα εχόντων – κατεχόντων και μη εχόντων – κατεχόντων και εγγυάται την απόσταση ασφαλείας ανάμεσα στον ευεργέτη και τον ενδεή ευεργετούμενο" (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σ. 101).

Βέβαια υπάρχουν περιπτώσεις που προσφέρει κανείς στο διπλανό του ξεκινώντας από αισθήματα συμπάθειας που κάποιοι και απ' το υστέρημά τους προσφέρουν βοήθεια. Μορφή φιλανθρωπίας, τέλος, μπορεί ν' αποτελούν τα κοινωνικά παντοπωλεία και οι τράπεζες ενδύσεως. Αξίζει να τεθεί σαφής απάντηση στο ερώτημα: Είναι η φιλανθρωπία φυσικό-φυσιολογικό φαινόμενο ή απλώς κοινωνικό;

Η έννοια της Κοινωνίας των πολιτών και κατά συνέπεια η Κοινωνική και Αλληλέγγυα οικονομία συνταυτίζεται με την έννοια του Κοινωνικού Κεφαλαίου. Στις δύο αυτές έννοιες αναπτύσσονται σχέσεις αμοιβαιότητας και εμπιστοσύνης. Το Κοινωνικό Κεφάλαιο, όπως όλα τ' άλλα (οικονομικό, πολιτικό κλπ) συμμετέχει και αναπαράγει την κοινωνική διαστρωμάτωση και τις κοινωνικές ανισότητες και άρα δομεί την κοινωνική ζωή. Ταυτόχρονα οι θεσμοί και οι επιχειρήσεις ενδυναμώνουν το κοινωνικό κεφάλαιο.

Ο όρος **οικονομική ανάπτυξη** των αρχών της δεκαετίας του '70 αντικαταστάθηκε απ' τον όρο **αειφόρος ή βιώσιμη** ανάπτυξη. Αφορά την ανάπτυξη που δεν αποσκοπεί στην ικανοποίηση των αναγκών μόνο των παρούσων γενεών αλλά και των μελλοντικών. Ο όρος προσεγγίζει τον κόσμο και τη φύση (πόρους της φύσης). Η βιώσιμη ή αειφόρος ανάπτυξη εκφράζει την ανάγκη του σύγχρονου ανθρώπου να διαχειριστεί καλύτερα και αειφορικά, διαρκώς έναν σπάνιο πόρο, όπως είναι το οικοσύστημα, «αναζητώντας νέα πεδία κερδοφορίας με επέκταση της εμπορευματοποίησης μέσω της σπάνεως».

Η αειφόρος ανάπτυξη αναζητά την επίτευξη της σύζευξης της περιβαλλοντικής προστασίας, οικονομικής ανάπτυξης/μεγέθυνσης και κοινωνικής συνοχής/ ισότητας – δικαιοσύνης. Όλα αυτά θα επιτευχθούν με τον επαναπροσδιορισμό της σχέσης του Ανθρώπου με τη φύση αλλά και την αναζήτηση θεραπείας του οικολογικού προβλήματος και της αυξανόμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Σε μια νέα θεώρηση των προσπαθειών επιβάλλεται η ποιοτική ανάπτυξη, η καταπολέμηση της φτώχειας και η ανύψωση του επιπέδου ζωής. Αναγκαίο είναι να αναθεωρηθούν οι απόψεις για τον πλούτο, τον τρόπο παραγωγής, εμπορίου και κατανάλωσης και τον τρόπο λήψεως αποφάσεων σε τοπικό ή διεθνές πεδίο με τη συμμετοχή και εμπλοκή όλων των ατόμων, των φορέων, των κυβερνήσεων, των Μ.Κ.Ο.. Όλα αυτά αποτελούν στοιχεία που ενώνουν την αειφόρο ανάπτυξη με την αλληλέγγυα οικονομία.

4.10 Μορφωτικό κεφάλαιο

4.10.1 Μορφωτικό – Κοινωνικό κεφάλαιο και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα:

Αλληλένδετη σχέση

Οι Πιερ Μπουρντιέ και Ζαν – Κλωντ Πασερόν, οι συγγραφείς των «Κληρονόμων», πρότειναν την έννοια μορφωτικό κεφάλαιο. Υποστηρίζουν δε ότι τα εμπόδια ως προς τις σπουδές και η κοινωνική ανισότητα στην εκπαίδευση δεν οφείλονται μόνο στην κοινωνικοοικονομική τάξη που ανήκει ο μαθητής – φοιτητής αλλά σημαντικότερο ρόλο παίζει και η κοινωνική προέλευσή του. Αυτή καθορίζει την επίδοση στις σπουδές, την επιλογή της ειδικότητας και την γρήγορη ή αργή πορεία προς την πραγμάτωση των σπουδών.

Οι οικογένειες των προνομιούχων τάξεων έχουν να προσφέρουν στα παιδιά τους «μορφωτικό κεφάλαιο». Με τον όρο «μορφωτικό κεφάλαιο» εννοούμε ένα σύνολο από γνωστικά και ιδεολογικά στοιχεία, στάσεις και συμπεριφορές που ευνοούν την εξοικείωση με την εκπαίδευση. Είναι το σύνολο της «Ελεύθερης παιδείας», η κουλτούρα εκτός σχολείου που πηγάζει από την επαφή με τα λογοτεχνικά κείμενα, την ανάγνωση εφημερίδων, τη ψυχαγωγία, τα ταξίδια. Όλα αυτά τα στοιχεία της Ελεύθερης παιδείας έχουν ωστόσο και άμεση σχολική χρησιμότητα γιατί δημιουργούν την προδιάθεση στο μαθητή – φοιτητή να ψάξει, να συνδέσει, ν' αναζητήσει έργα, ιδέες, αξίες που είναι πέρα από τη σχολική γνώση. Ο μαθητής αναζητά δηλαδή την παιδεία και την κουλτούρα. Τα παιδιά των προνομιούχων τάξεων έχοντας την καλλιέργεια, την εξοικείωση με έργα τέχνης και ιδεών έχουν κατακτήσει στοιχεία της περίφημης «ωσμωτικής καλλιέργειας» και άρα εμφανίζουν αυξημένες διανοητικές ικανότητες και δεξιότητες σε σχέση με τα παιδιά των μη προνομιούχων τάξεων. Επίσης τα ίδια παιδιά «καταναλώνουν» στοιχεία μορφωτικού κεφαλαίου που μπορεί να

μεταφράζονται από το σχολείο ως φυσικό προσόν, δεν είναι όμως! Είναι επίκτητο και οφείλεται στις παραπανίστιες δυνατότητες που έχουν οι ανώτερες οικονομικές τάξεις. (Κωστάκη, 2009)

Το μορφωτικό κεφάλαιο μπορεί να είναι αντικειμενοποιημένο (έργα τέχνης, μουσεία, κλπ) ,αλλά είναι και ενσωματωμένο (υπό τη μορφή προδιαθέσεων και τάσεων, επιλογών του μαθητή). Αυτό το τελευταίο ξεκινάει από μικρή ηλικία του μαθητή με παιδαγωγική δράση, με επένδυση χρόνου στο παιδί από τους γονείς και τα άλλα μέλη και επεκτείνεται στο σχολείο. Όλοι αυτοί οι παράγοντες οφείλουν να ευαισθητοποιήσουν το παιδί σε πολιτιστικά ερεθίσματα. Το σχολείο φροντίζει για τη μορφή του θεσμοποιημένου κεφαλαίου . Έχοντας κάνει κτήμα και τις τρεις μορφές κεφαλαίου, τότε ο μαθητής – φοιτητής με βάση το οικονομικό του κεφάλαιο θα κάνει διαφορετικές πολιτισμικές επιλογές, οι οποίες θα απηχούν τη μορφωτική βάση που ανατράφηκε.

Ο Μπουρντιέ υποστηρίζει ότι το κοινωνικό υπόβαθρο συνιστά τη βάση για το ενσωματωμένο πολιτισμικό κεφάλαιο (habitus) (Σπηλιοπούλου, 2014, σ. 19), καθώς οι άνθρωποι έχουν πολλές ικανότητες να μαθαίνουν από τις κοινωνικές εμπειρίες και τους νέους τύπους καταστάσεων όπου συμμετέχουν. Το πολιτισμικό κεφάλαιο αναφέρεται στα μη οικονομικά αγαθά και υπηρεσίες που βοηθούν κάποιον να βελτιώσει το κοινωνικό του status.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο - σήμερα όσο ποτέ – οι αρχές και οι αξίες της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας μπορούν να λειτουργήσουν και να προωθηθούν περισσότερο από παιδιά (μαθητές - φοιτητές) που έλαβαν μορφωτικό κεφάλαιο και δεν έμειναν στη στεία σχολική γνώση. Αν το παιδί επισκεπτόταν μουσεία, διάβαζε βιβλία, εφημερίδες, ασχολούνταν με τη μουσική – γυμναστική, συζητούσε με γονείς και μεγαλύτερους, δεν ανταποκρινόταν μόνο στις απαιτήσεις των εκπαιδευτικών του, δεν είχε μόνο καλύτερους τρόπους προφοράς ή επικοινωνίας ή συμπεριφοράς, αλλά είχε ακούσει ή είχε έρθει νωρίτερα κοντά σε επαφή με ιδέες ή αξίες, όπως εθελοντισμός, αλληλεγγύη, αλληλοβοήθεια, συναίσθηση, δοτικότητα, ιδέες και αξίες που εμπεριέχονται στην περίπτωση πρωτοβουλιών σχετικών με την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Τότε θα είναι σαν έτοιμο από καιρό ν' αναλάβει δράσεις του Τρίτου Τομέα. Από τα ίδια τα μαθητικά του χρόνια κιάλας θα είναι πρόθυμο να συμμετέχει σε δράσεις π.χ. Αναδοχής παιδιού, σε Πολιτιστικά ή Περιβαλλοντικά προγράμματα, σε δημιουργία σχολικών συνεταιρισμών και ενεργητικής συμμετοχής στη λειτουργία τους Θα μπορεί να γίνει ευκολότερα «κληρονόμος», μιας πολιτισμικής κληρονομιάς, που αφού ήδη τη διαθέτει, θα θέλει και να την κάνει πράξη εκφράζοντάς την.

4.10.2 Κοινωνικά δίκτυα: Αρωγοί της Κοινωνίας των Πολιτών και του Κοινωνικού Κεφαλαίου

Το κοινωνικό κεφάλαιο μπορεί να εκφραστεί ως οριστεί ως συσσώρευση συλλογικής οργανωσιακής μάθησης – κουλτούρας (Βάθη, 2015), συμπληρώνει και υποκαθιστά το οικονομικό κεφάλαιο, νοσηματοδοτεί τις συνεργασίες και τις κοινωνικές αναπτυξιακές συμπράξεις, αναπτύσσει κοινωνικές δεξιότητες. Η σταδιακή επίγνωση ότι ούτε το κράτος ούτε η αγορά μπορούν να λύσουν αποκλειστικά τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, έχει φέρει στο προσκήνιο την έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου που γεφυρώνει την δημόσια και ιδιωτική σφαίρα.

Έτσι ο όρος Κοινωνικό Κεφάλαιο γίνεται αλληλένδετος με τον όρο Κοινωνία των Πολιτών αλλά δεν περιορίζεται σ' αυτή, εφόσον περιλαμβάνει τα τυπικά όσο και τα άτυπα κοινωνικά δίκτυα και αξίες που διευκολύνουν την ομαδική δράση. Η Παγκόσμια Τράπεζα⁴ θεωρεί το κοινωνικό κεφάλαιο τη συνεκτική «κόλλα» που κρατά δεμένες τις κοινωνίες. Απαρτίζεται από επικαλυπτόμενα κοινωνικά δίκτυα τα οποία διαθέτουν κοινές αξίες, εμπιστοσύνη και κοινά κριτήρια αποφάσεων. Τρεις βασικοί παράμετροι μεγιστοποιούν το κοινωνικό κεφάλαιο:

α) Η εμπιστοσύνη, η οποία οικοδομείται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και διασφαλίζει ότι οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των μελών θα διεκπεραιωθούν ομαλά. β) Η πληροφορία, η οποία διοχετεύεται μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και τις κανονιστικές ρυθμίσεις και κυρώσεις που επιβάλλονται στα μέλη των δικτύων, και γ) η συνεργασία, την οποία εξασφαλίζουν οι ανθρώπινες κοινότητες. (Τακτικός)

Το κοινωνικό κεφάλαιο αυξάνει όταν οι άνθρωποι συνεργάζονται σε εθελοντικές οργανώσεις και επικοινωνούν μεταξύ τους με: α) εθελοντική συμμετοχή σε δίκτυα ατόμων ή ομάδων β) αμοιβαιότητα με παροχή υπηρεσιών σε άλλους χωρίς οποιαδήποτε ανταπόδοση γ) εμπιστοσύνη ακόμα και σε επίπεδο κράτους που επιτρέπει και την ανάληψη ρίσκων δ) άγραφους κανόνες αλλά κατανοητούς που παρέχουν το πλαίσιο για ανεπίσημο κοινωνικό έλεγχο χωρίς την προσφυγή σε διαδικασίες επιβολής κυρώσεων ε) κοινότητα, που δεν είναι ιδιοκτησία του καθενός αλλά αξιοποιείται απ' όλους, και στ) ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο που αντιπροσωπεύει πολύτιμους πόρους : εργασία, γνώση, δεξιότητες (Social Activism Αθηνών).

Συναφής όρος προς το κοινωνικό κεφάλαιο είναι και ο όρος κοινωνικά δίκτυα. Ως κοινωνικά δίκτυα μπορούν να οριστούν τα πολυδιάστατα συστήματα επικοινωνίας και διαμόρφωσης της ανθρώπινης πρακτικής και της κοινωνικής ταυτότητας. Ορίζονται, επίσης, ως το άθροισμα των προσωπικών επαφών μέσω των οποίων το άτομο διατηρεί την κοινωνική του ταυτότητα, λαμβάνει συναισθηματική υποστήριξη, δημιουργεί νέες κοινωνικές επαφές. Όσο μεγαλύτερο είναι ένα δίκτυο και όσο συχνότερη η επαφή των μελών του, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η βοήθεια που προσφέρουν για παράδειγμα στην εξασφάλιση επαγγελματικών ευκαιριών και απασχόλησης στα μέλη όταν το χρειάζονται.

Επιπροσθέτως τα κοινωνικά δίκτυα μεταφέροντας σημαντικές πληροφορίες τόσο σε εργαζόμενους όσο και σε επιχειρήσεις αυξάνουν την παραγωγικότητα. Καθώς η διείσδυση του Διαδικτύου γίνεται όλο και μεγαλύτερη, τα διαδικτυακά κοινωνικά δίκτυα γίνονται κι αυτά πιο δημοφιλή, καθώς αποτελούν ευρύτατη πλατφόρμα επικοινωνίας. Τα κοινωνικά δίκτυα συνεργάζονται, ενώνουν και απελευθερώνουν δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας για να αντιμετωπίσουν τον κοινωνικό και πολιτικό αποκλεισμό, με σκοπό να συνδέσουν κοινωνικές δυνάμεις και ενεργούς πολίτες με τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά κινήματα και οικουμενικά κοινωνικά δίκτυα.

Τελευταία, τα κοινωνικά δίκτυα Facebook, Twitter κ.ά. αναπτύσσονται ταχέως και όχι μόνο από ανθρώπους που αναζητούν την κοινωνικοποίηση αλλά από όλους, ανεβάζοντας διαρκώς τον μέσο όρο ηλικίας των χρηστών. Η κοινωνικοποίηση σε τοπικό επίπεδο έρχεται σε συνδυασμό με πιο παραδοσιακά μέσα, όπως είναι τα καταστήματα της γειτονιάς ή τα

⁴ Η Παγκόσμια Τράπεζα είναι διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια σε αναπτυσσόμενες χώρες για αναπτυξιακά έργα (π.χ. δρόμοι, γέφυρες, σχολεία)

στέκια της παράας. Όμως, τα κοινωνικά και επικοινωνιακά δίκτυα, προϋπήρξαν των τεχνολογικών δικτύων, έστω και αν ιστορικά δεν τα ονομάζαμε με τον παραπάνω όρο και σε κάθε περίπτωση, λειτουργούσαν ενοποιητικά και συντονιστικά για κοινές διεκδικήσεις και όραμα.

«Τα κοινωνικά δίκτυα του σήμερα αποτελούν μια online - διαδικτυακή συζήτηση, η οποία τρέφει τη σχέση, τη συμμετοχή και τη δικτύωση μεταξύ ατόμων. Συνδέουν ομάδες ατόμων όχι μόνο κοινωνικά, αλλά και γεωγραφικά. Χάρης σ' αυτά, είναι εύκολο να μοιράσει κανείς τις ιδέες του, τις συμπάθειες και τις αντιπάθειές του με τον κόσμο γενικότερα ή με μια οικεία ομάδα ατόμων. Μπορεί να βρει φίλους ή να αναπτύξει επιχειρηματικές επαφές και να γίνει μέλος μιας κοινότητας. Επομένως, δίνουν στα άτομα κάτι που τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης δεν μπορούσαν ποτέ να δώσουν, την ευκαιρία της δημιουργίας σχέσης και δικτύωσης με τους άλλους. Σήμερα, τα κοινωνικά δίκτυα έχουν καταστεί σημαντικά για την επικοινωνία και δεν μπορούν με κανέναν τρόπο να αγνοηθούν, αφού αποτελούν αναπόσπαστο πλέον κομμάτι της καθημερινότητας σχεδόν όλων των οργανώσεων. Μεγάλες και μικρές οργανώσεις πειραματίζονται καθημερινά με αυτά αποσκοπώντας στην άντληση ή τη διάχυση ενημέρωσης, την προσέλκυση μελών κ.τ.λ. Τα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να παίξουν ένα σημαντικό ρόλο στο έργο μια οργάνωσης κι έχει αποδειχτεί ότι αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο δουλειάς.» (Μαθητές Β' τάξης 2^{ου} Γενικού Λυκείου Μεσολογγίου, 2017, σσ. 23-24)

Τα δίκτυα γενικά ως έννοια δεν είναι κάτι καινούριο. Ακόμα κι η οικογένεια, δεν είναι τίποτα διαφορετικό από ένα δίκτυο με περισσότερο ή λιγότερο ισχυρούς δεσμούς που κρατά τα μέλη της συσπειρωμένα σε έναν κοινό σκοπό και μια κοινή ιδεολογία. Υπήρχαν πάντοτε δίκτυα εξουσίας, είτε δίκτυα διεκδίκησης της εξουσίας, εθνικά δίκτυα, φυλετικά δίκτυα, εμπορικά ακόμη και απελευθερωτικά ή θρησκευτικά δίκτυα. Σήμερα όμως, δεν αναφερόμαστε στα παραδοσιακά δίκτυα, τα οποία είχαν και μια άλλη μορφή οργάνωσης: ιεραρχική, εξουσιαστική ή διεκδικητική. Αντίθετα αναφερόμαστε σε δίκτυα κοινωνικής ευαισθησίας με κίνητρο τον εθελοντισμό, το περιβάλλον και την κοινωνική αλληλεγγύη, που η διάδοσή τους είναι φαινόμενο αρκετά πρόσφατο στην ιστορία. Ένα φαινόμενο που συνδιαμορφώνεται από την απελευθέρωση ανθρώπινης ενέργειας που φέρνουν οι νέες τεχνολογίες της διαδραστικής επικοινωνίας, όπως είναι το διαδίκτυο και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προσεγγίζουμε, λοιπόν, τα δίκτυα και την οριζόντια συνεργασία από τη σκοπιά του εθελοντισμού και της σύνθεσης του κοινωνικού κεφαλαίου.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση, αναδεικνύει σήμερα με δυναμικό τρόπο τη σημασία των κοινωνικών δικτύων στην αντιμετώπιση αυτής της κοινωνικής ανισορροπίας ιδιαίτερα μέσω της κοινωνικής οικονομίας, η οποία φέρνει νέο αέρα στις δυνατότητες απασχόλησης. Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν μια σειρά από θετικά αποτελέσματα αφού συμβάλλουν στην κοινωνική αλληλέγγυα οικονομία και πρόνοια. Κύριο αποτέλεσμα είναι η μείωση κόστους συναλλαγών είτε μιλάμε για καταναλωτικά δίκτυα είτε για δίκτυα επικοινωνίας είτε ακόμη για δίκτυα διάχυσης της τεχνογνωσίας, αφού παίζουν αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας μεταξύ κράτους και αγοράς, συνδυάζοντας τον εθελοντισμό με τη μη κερδοσκοπική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η συμβολή των κοινωνικών δικτύων είναι καθοριστική σχεδόν σε κάθε τομέα της ζωής. Εκείνο που παλιά ονομάζονταν απλά «γνωριμίες», σήμερα το ονομάζουμε κοινωνικό δίκτυο. Αν λοιπόν σε κάποιους από τους παλαιότερους ακούγεται ξένος ο όρος «κοινωνικό δίκτυο» ας αναλογιστούν ότι πάντα την καλύτερη δουλειά, την καλύτερη καριέρα, την καλύτερη αμοιβή, τον καλύτερο γάμο, την καλύτερη κοινωνική ανέλιξη την απολάμβαναν

εκείνοι που είχαν τις καλύτερες «γνωριμίες». Η διαφορά βρίσκεται στο γεγονός ότι ενώ κάποτε οι «γνωριμίες» ήταν κλειστό προνόμιο συγκεκριμένης κοινωνικής και οικονομικής κάστας, σήμερα η συμμετοχή στα κοινωνικά δίκτυα είναι ανοικτή σε όλους κι εξαρτάται μάλλον από τις προσωπικές δυνατότητες του καθενός. (Μαθητές Β΄ τάξης 2^{ου} Γενικού Λυκείου Μεσολογγίου, 2017, σ.25)

5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Με βάση τον νόμο 44300/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων τους και άλλες διατάξεις, που βασικά του σημεία παρατίθενται στο **Παράρτημα 1** καθώς και άλλες βιβλιογραφικές αναφορές επιχειρούμε να παρουσιάσουμε στοιχεία που προσδιορίζουν μια κοινωνική επιχείρηση.

5.1 Ορισμός

Δεν υπάρχει ταύτιση όσον αφορά τον ορισμό της κοινωνικής επιχείρησης. Για κατανόηση της έννοιας παραθέτουμε κάποιους ορισμούς:

- Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι οργανισμοί που παρέχουν αγαθά ή υπηρεσίες σε άμεση συνάρτηση με το σαφή σκοπό τους να λειτουργήσουν προς όφελος της κοινότητας.
- Ο Defounny με το παρακάτω διάγραμμα οριοθετεί την κοινωνική επιχείρηση τοποθετώντας την στη διασταύρωση των συνεταιρισμών και των μη κερδοσκοπικών

Διάγραμμα 1

- Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι συλλογικές επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν με τη νομική μορφή των Συνεταιρισμών, των Αστικών Μη κερδοσκοπικών Εταιρειών, της Ο.Ε., της Ε.Ε., ή της Α.Ε. (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης: Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας, σ. 19 - 20).

Το εύρος των δραστηριοτήτων των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι μεγάλο και εκτείνεται από τις καθαρά φιλανθρωπικές οργανώσεις μέχρι τις καθαρά εμπορικές επιχειρήσεις. Ανάμεσα σε αυτές υπάρχουν και τα υβριδικά λεγόμενα μοντέλα.

- Οι φιλανθρωπικές οργανώσεις με τους στόχους και τις μεθόδους που χρησιμοποιούν δημιουργούν κοινωνική αξία. Το κεφάλαιο που απαιτείται για τη δημιουργία μιας φιλανθρωπικής επιχείρησης παρέχεται από χορηγούς και δωρητές. Οι εργαζόμενοι είναι εθελοντές.
- Οι καθαρά εμπορικές επιχειρήσεις έχουν ως στόχο το ατομικό συμφέρον και τη δημιουργία οικονομικής αξίας. Οι εργαζόμενοι είναι έμμισθοι

Οι υβριδικές οργανώσεις καλύπτουν το μεσοδιάστημα μεταξύ των φιλανθρωπικών οργανώσεων και των εμπορικών επιχειρήσεων. Σε αυτές ανευρίσκεται ένα κράμα μεθόδων και στόχων μεταξύ της κοινωνικής αποστολής και του εμπορικού προσανατολισμού. Οι εργαζόμενοι σε αυτές είναι και έμμισθοι και εθελοντές (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σσ. 44-46).

5.2 Χαρακτηριστικά κοινωνικού επιχειρηματία

Έχουν διατυπωθεί μετά από έρευνες, διάφορες απόψεις σχετικά τα χαρακτηριστικά ενός κοινωνικού επιχειρηματία. Υποστηρίζουν, λοιπόν, ότι οι μετανάστες έχουν υψηλό επίπεδο επιχειρηματικότητας. Επίσης τα πρωτότοκα παιδιά, οι άνδρες και αυτοί οι κοινωνικοί επιχειρηματίες που έχουν υποστεί κάποιο προσωπικό τραύμα στη ζωή τους, όπως κατάθλιψη αλκοόλ ή εξάρτηση από ναρκωτικά.

Τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά είναι τα πλέον σημαντικά. Σύμφωνα με το Brooks (2009 / 2010, σ. 42 - 43), ο κοινωνικός επιχειρηματίας θα πρέπει να διαθέτει:

- **Καινοτομικότητα.** Χαρακτηρίζει άτομα τα οποία διαθέτουν ευρηματικότητα έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις εργασιακές κοινωνικές προκλήσεις.
- **Προσανατολισμός στα επιτεύγματα.** Οι επιχειρηματίες αυτού του είδους, είναι άτομα με συγκεκριμένους προσωπικούς στόχους και προσηλωμένοι στη μέτρηση και πρόοδο των στόχων.
- **Ανεξαρτησία.** Πρόκειται για ανεξάρτητα άτομα τα οποία στηρίζονται στις δυνάμεις τους και εργάζονται για να επιτύχουν το στόχο τους.
- **Αίσθηση του ελέγχου της μοίρας τους.** Οι επιχειρηματίες θεωρούν ότι οι ίδιοι καθορίζουν τη μοίρα τους και ότι δεν είναι θύματα του περιβάλλοντος, βλέποντας ακόμη και τις αρνητικές καταστάσεις ως ευκαιρία.
- **Μικρή αποστροφή προς τον κίνδυνο.** Κανένας άνθρωπος δεν επιζητεί τον κίνδυνο ούτε βέβαια και οι επιχειρηματίες αλλά όταν βρεθούν αντιμέτωποι με αυτόν είναι ικανοί να τον αντιμετωπίσουν.
- **Ανοχή στην ασάφεια.** Η αντιμετώπιση δύσκολων, ασαφών και δυναμικών καταστάσεων είναι χώρος πιο οικείος για τους κοινωνικούς επιχειρηματίες.
- **Κοινωνική συναίσθηση και κοινωνικός προβληματισμός.** Ο επιχειρηματίας χρειάζεται να διαθέτει ενέργεια, δημιουργικότητα, πρωτοβουλία, ικανότητα για αυτοβελτίωση, ικανότητα κατανόησης της αγοράς και κυρίως προσπάθεια για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου.

5.3 Μορφές- μοντέλα Κοινωνικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Με βάση τον νόμο 4019 του 2011 και του νόμου 4430/2016 θεσπίζεται στην Ελλάδα η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση (**Κοιν.Σ.Επ.**) ως φορέας κοινωνικής οικονομίας. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι ότι αποτελεί αστικό συνεταιρισμό που έχει κοινωνικούς σκοπούς και διαθέτει και εμπορική ιδιότητα. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα ή φυσικά και νομικά πρόσωπα και συμμετέχουν σε αυτή με μία ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν. Τρία είναι τα επικρατούντα είδη των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων με βάση το σκοπό τους:

- **Κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης.** Αφορούν τις προσπάθειες που πραγματοποιούνται για την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα των ανθρώπων που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Με τον όρο «ευάλωτες ομάδες πληθυσμού» εννοούμε άτομα ή ομάδες με κοινωνικά, οικονομικά προβλήματα, με σωματική ή ψυχική ή νοητική ή αισθητηριακή αναπηρία. Άτομα εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες, οροθετικοί, φυλακισμένοι, ή αποφυλακισμένοι καθώς και ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά. Υποχρεωτικά 40% το ελάχιστο των εργαζομένων στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις, θα πρέπει να ανήκουν στις ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες. Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) εντάσσονται στις κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης.
- **Κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις κοινωνικής φροντίδας.** Αυτές οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις εντάσσονται στα πλαίσια της παραγωγής και παροχής προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν προνοιακό και κοινωνικό χαρακτήρα. Αναφέρονται σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ανάγκες όπως τα ηλικιωμένα άτομα, τα βρέφη, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα που παρουσιάζουν χρόνιες παθήσεις.
- **Κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις συλλογικού και παραγωγικού σκοπού.** Είναι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων και παροχή εκείνων των υπηρεσιών για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της συλλογικότητας. Τέτοιες είναι ο πολιτισμός, το περιβάλλον, η οικολογία, η εκπαίδευση, η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, η διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων. Έχουν ως στόχο να ενισχύσουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον, να προωθήσουν την απασχόληση, να ενδυναμώσουν την κοινωνική συνοχή (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 54-55).

5.3.1 Προϋποθέσεις ίδρυσης μιας Κοιν.Σ.Επ.

Προκειμένου να ιδρυθεί μια Κοιν.Σ.Επ. πρέπει να τηρηθεί η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συνεταιρισμού. Συγκεκριμένα, με βάση το καταστατικό για την ίδρυση μιας Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης χρειάζονται επτά μέλη, ενώ για την ίδρυση μιας Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας ή Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού χρειάζονται πέντε μέλη. Τα μέλη μιας Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι τόσο φυσικά όσο και νομικά. Η συμμετοχή των τελευταίων δε μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των μελών της Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε αυτή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης(Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται σε αυτούς. Εξάιρεση αποτελεί η Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης στην οποία μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη Ν.Π.Δ.Δ. με έγκριση του φορέα που

τα εποπτεύει. Κάθε μέλος πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον μια υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα και έως πέντε προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. έχουν δικαίωμα μιας ψήφου ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτουν.

Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δε διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και εργαζόμενοι σε αυτή. Διατίθενται ποσοστιαία ετησίως, 5% για σχηματισμό αποθεματικού, 35% διανέμεται στους εργαζόμενους ως κίνητρο παραγωγικότητας. Το υπόλοιπο 60% διατίθεται για τις δραστηριότητες της επιχείρησης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 55).

5.3.2 Πόροι της Κοιν.Σ.Επ.

Οι πόροι της Κοιν.Σ.Επ. αποτελούνται από το κεφάλαιο της επιχείρησης, από δωρεές τρίτων, έσοδα από την αξιοποίηση της περιουσίας της, έσοδα από την επιχειρηματική δραστηριότητά της, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς, ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α και Β' βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα, κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο έσοδο από την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με το καταστατικό της. Οι Κοιν.Σ.Επ. έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας καθώς και από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 55).

5.3.3 Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε)

Ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, με περιορισμένη ευθύνη των μελών του. Θεσμοθετήθηκε με το νόμο 2716/99, άρθρο 12, για την αντιμετώπιση και την επιχειρηματική δραστηριοποίηση των ατόμων με ψυχοκινητικά προβλήματα με σκοπό την επαγγελματική και κοινωνική ένταξή τους. Αποτελεί μια ιδιαίτερη μορφή συνεταιρισμού, αφού παράλληλα είναι μια παραγωγική και εμπορική μονάδα αλλά και Μονάδα Ψυχικής Υγείας. Η ανάπτυξη και η εποπτεία του Κοι.Σ.Π.Ε. ανήκει στο Υπουργείο Υγείας και ασκείται από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας. Σε αυτούς τους συνεταιρισμούς συμμετέχουν εκτός από τα Α.Μ.Ε.Α. και ειδικευμένα στελέχη ψυχικής υγείας, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχοθεραπευτές και φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, χρηματοδοτούνται δε από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Η ίδρυση των Κοι.Σ.Π.Ε. γίνεται από 15 τουλάχιστον άτομα, με ψυχοκοινωνικά προβλήματα εκ των οποίων το 35% χρήζουν κοινωνικής αποκατάστασης. Κατά παρέκκλιση του αστικού δικαίου, τέτοια μέλη μπορούν να είναι και άτομα που δε διαθέτουν δικαιопρακτική ικανότητα. Επίσης μπορούν να συμμετέχουν και εργαζόμενοι στο χώρο της ψυχικής υγείας αλλά με υποχρεωτικό ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 45%. Επίσης, Δήμοι, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και άλλα φυσικά πρόσωπα ή ιδιώτες συμμετέχουν υποχρεωτικά με ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 20%.

Ο Κοι.Σ.Π.Ε αποτελεί το μόνο μέχρι σήμερα θεσμοθετημένο μοντέλο Κοινωνικής Επιχείρησης στην Ελλάδα, είναι από μόνο του καινοτόμο και πρόσφατα εφαρμοζόμενο.

Βασικός στόχος του Κοι.Σ.Π.Ε. η κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, συμβάλλοντας στη θεραπεία τους και στην όσο το δυνατόν οικονομική τους αυτάρκεια.

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ενδεικτικά κάποιους Κοι.Σ.Π.Ε.

Κοι.Σ.Π.Ε., «Ευ ζην», Κ.Ψ.Υ. Αττικής, λειτουργεί από το 2005.

Κοι.Σ.Π.Ε., «Νέοι Ορίζοντες» Ψ.Ν. Κέρκυρας.

Κοι.Σ.Π.Ε. «Διάπλους», Ψ.Ν.Α. Αττικής (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 55-56).

5.3.4 Αστική Μη Κερδοσκοπική εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.)

Σύμφωνα με τις Κυριακίδου και Σαλαβού (2014, σ. 57) οι Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες είναι φορείς εταιρικής δραστηριότητας, δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων, των οποίων τα μέλη αναλαμβάνουν αμοιβαία την υποχρέωση να επιδιώξουν με κοινές εισφορές κοινό σκοπό, κοινωνικό και οικονομικό. Βασικό τους χαρακτηριστικό η μη διανομή κερδών στους εταίρους κατά το τέλος της χρήσης. Τα κέρδη πρέπει να επανεπενδύονται στην εταιρεία, με στόχο την προαγωγή των επιδιώξεών της, οι οποίες καθορίζονται από το καταστατικό της. Οι εισφορές των εταίρων συνίστανται σε εισφορές σε εργασία τους, σε χρήματα ή σε άλλα αντικείμενα, καθώς και σε κάθε άλλη παροχή. Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ανήκει σε όλους μαζί τους εταίρους, εκτός και αν συμφωνήθηκε διαφορετικά. Χρειάζεται η συναίνεση όλων των εταίρων για κάθε πράξη. Οι εισφορές των εταίρων καθώς και καθετί που αποκτάται για την εταιρεία από τη διαχείρισή της, ανήκουν σε όλους τους εταίρους, ανάλογα με την εταιρική μερίδα του καθενός.

Παραδείγματα Α.Μ.Κ.Ε. στα πλαίσια της EQUAL α' κύκλου.

«Κέντρα Υποστήριξης Γυναικείων και Κοινωνικών Επιχειρήσεων», (Αθήνα, Αλεξανδρούπολη).

Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ» της Α.Σ. «Νέα Επιχειρηματικότητα στο Β. Αιγαίο-προοπτική ζωής» (Εθνικό Θεματικό Δίκτυο και Υπ. Απασχόλησης (2005, σ. 41).

5.3.5 Κοινωνική Δικαιόχρηση (Social Franchising)

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός δικτύου κοινωνικών επιχειρήσεων (δικαιοδόχοι φορείς), οι οποίες αποτελούν κοινές επιχειρήσεις των ιδρυτών τους στη βάση της ισοτιμίας, ενώ η δράση τους συντονίζεται από μία «μητρική» επιχείρηση (δικαιοπάροχος). Η τελευταία καθοδηγεί και υποστηρίζει επιχειρηματικά τις υπόλοιπες κοινωνικές επιχειρήσεις, τις εφοδιάζει με συγκεκριμένα διακριτικά χαρακτηριστικά, προωθεί τα προϊόντα τους σε ενιαίο δίκτυο πωλήσεων και εφαρμόζει κοινή στρατηγική ανάπτυξης.

Το μοντέλο αφορά τη δημιουργία δικτύου κοινωνικών επιχειρήσεων που λειτουργούν με το σύστημα της κοινωνικής δικαιοχρήσης (Social Franchising). Τα μέλη του δικτύου δικαιοχρήσης (μητρική επιχείρηση-δικαιοπάροχος φορέας και νέες επιχειρήσεις, δικαιοδόχοι φορείς) συγκροτούνται με τη μορφή της Εταιρικής Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε). Η κατεύθυνση για το δικαιοπάροχο είναι να μετεξελιχθεί αργότερα σε ανώνυμη εταιρεία. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες των επιχειρήσεων του δικτύου κοινωνικής δικαιοχρήσης εμπίπτουν συνολικά στον τομέα των βιολογικών, παραδοσιακών και εναλλακτικών προϊόντων. Με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο κάθε επιχείρηση (δικαιοπάροχος-δικαιοδόχοι) διαθέτει στην αγορά συγκεκριμένο προϊόν ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της

περιοχής εφαρμογής, αλλά παράλληλα διακινεί και τα αντίστοιχα προϊόντα των υπόλοιπων κοινωνικών επιχειρήσεων του δικτύου, πάντα με ενιαίο brand name και σύστημα marketing.

Η καινοτομία του συγκεκριμένου μοντέλου έγκειται στη μεταφορά της επιτυχημένης επιχειρηματικής πρακτικής της δικαιόχρησης από το πεδίο της ελεύθερης αγοράς στο χώρο της κοινωνικής οικονομίας, με όρους και προϋποθέσεις που εγγυώνται τον κοινωνικό προσανατολισμό ενός έργου, στην κατεύθυνση της άρσης των ανισοτήτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας που αντιμετωπίζει η ομάδα-στόχος. Γενικότερα, το μοντέλο της Κοινωνικής Δικαιόχρησης θεωρείται πως μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Αφορά άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες αξιοποιώντας παράλληλα τα ιδιαίτερα πολιτιστικά και παραδοσιακά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

Τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει το μοντέλο της Κοινωνικής Δικαιόχρησης είναι σημαντικά στην κατεύθυνση της δημιουργίας και λειτουργίας των βιώσιμων κοινωνικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα:

- Διασφαλίζει την επιχειρηματική λειτουργία και την υποστήριξη των επιχειρήσεων-μελών του ακόμη και σε περιόδους κάμψης της οικονομικής τους αποδοτικότητας.
- Δημιουργεί ένα πλέγμα επιχειρηματικής συνεργασίας και αμοιβαιότητας μεταξύ των επιχειρήσεων του δικτύου έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό της ελεύθερης αγοράς.
- Τα πεδία οικονομικής δραστηριότητας που περιλαμβάνει παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση στην εγχώρια αγορά και διαθέτουν σε σημαντικό βαθμό ποιοτικό χαρακτήρα.
- Η λειτουργία της μητρικής επιχείρησης (δικαιοπάροχος φορέας) δημιουργεί τις προϋποθέσεις κεντρικής υποστήριξης και χάραξης ενιαίας στρατηγικής και marketing, με αποτέλεσμα τη μεγιστοποίηση της προοπτικής βιωσιμότητας και επεκτασιμότητας των επιχειρήσεων.
- Η επιλογή για πρόβλεψη ίσων μεριδίων των δικαιοδόχων στον δικαιοπάροχο φορέα αλλά και ίσων μεριδίων στη διανομή των κερδών εκφράζεται με δίκαιο και ανακατανομητικό τρόπο στη λειτουργία του δικτύου.

5.3.6 Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων (Business Incubator)

Η ιδέα της θερμοκοιτίδας (business incubator) ξεκίνησε κατά τη διάρκεια του 1980 στην Αμερική και την Αγγλία και εξαπλώθηκε στην Ευρώπη, όπου προωθήθηκε από την περιφερειακή πολιτική ως μέσο υποστήριξης για την επιχειρησιακή ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να αναπτυχτεί η νέα αυτή πολιτική, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε τα Επιχειρησιακά Κέντρα Καινοτομιών, μία μορφή των οποίων αποτελούν οι θερμοκοιτίδες. Τα κέντρα αυτά είναι ένα μέσο που παρέχει βοήθεια και συμβουλές για ανάπτυξη επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα μπορεί να προωθεί πολιτικές για επιχειρηματικότητα και οικονομική ανάπτυξη, υποστηρίζοντας τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή καινοτομιών και την αναδιοργάνωση ήδη ενεργών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τη διαφορετικότητα των μοντέλων των θερμοκοιτίδων, κάθε νέα επιχείρηση που εντάσσεται στη θερμοκοιτίδα έχει το δικό της χώρο εξοπλισμένο τεχνολογικά. Η νέα επιχείρηση οφείλει να πληρώνει ενοίκιο για τους χώρους και τον εξοπλισμό. Επίσης, σε κάθε νέα επιχείρηση παρέχονται κάποιες υπηρεσίες όπως: επαγγελματικές συμβουλές, συμβουλές στρατηγικής, νομική υποστήριξη, λογιστήρια, γραμματειακή υποστήριξη.

Κύριος στόχος του μοντέλου κοινωνικής επιχειρηματικότητας της θερμοκοιτίδας είναι η δημιουργία επιτυχημένων επιχειρήσεων, οι οποίες όταν αποχωρήσουν από τη θερμοκοιτίδα θα είναι οικονομικά βιώσιμες και αυτοδύναμες. Ο χρόνος που μπορεί μια επιχείρηση να παραμείνει στη θερμοκοιτίδα είναι από 3 ως 5 χρόνια. Όταν το χρονικό διάστημα παρέλθει η επιχείρηση θα πρέπει να εγκαταλείψει τους χώρους της εταιρείας-θερμοκοιτίδας και να δημιουργήσει το δικό της χώρο.

Η καινοτομία του προαναφερθέντος μοντέλου έρχεται να αντιμετωπίσει το κεντρικό πρόβλημα των διακρίσεων και ανισοτήτων που βιώνουν οι άνεργοι, οι οποίοι επιθυμούν να αναπτύξουν επιχειρηματικές δραστηριότητες μέσω της ανάπτυξης και της εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού μοντέλου ενίσχυσης πρωτοβουλιών επιχειρηματικότητας (Κυριακίδου & Σαλαβού, 2014, σ. 59-60).

Παράδειγμα θερμοκοιτίδας επιχείρησης είναι το « Natura shop» . Δημιουργήθηκε από την Α.Ε «Συν - επιχειρώντας». Είναι ένα θεματικό πάρκο Εμπορίας βιολογικών και παραδοσιακών προϊόντων.

5.3.7 Μητρώο κοινωνικής οικονομίας

Το άρθρο 14 του νόμου 4019 του 2011 ορίζει ότι το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας αποτελείται από δύο επί μέρους μητρώα.

1. **Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.** Αφορά τις Κοιν.Σ.Επ και Κοι.Σ.Π.Ε.
2. **Ειδικό μητρώο άλλων φορέων κοινωνικής οικονομίας.** Αφορά άλλους φορείς κοινωνικής οικονομίας, εκτός από ΚΟΙΝΣΕΠ και ΚΟΙΣΠΕ. Αναγνωρίζεται ότι στην κοινωνική οικονομία μπορούν να εφαρμοστούν δραστηριότητες εναλλακτικής μορφής. Οι δε φορείς για να γραφούν στο μητρώο θα πρέπει να πληρούν ορισμένα κριτήρια. Ως εκ τούτου ο νόμος θέτει τις διαστάσεις και τα όρια της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την Χριστοφόρου (2014, σ. 23 – 24) τα κριτήρια είναι:
 - Βασικός σκοπός η κοινωνική ωφέλεια μέσω της παραγωγής αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών συλλογικού ή κοινωνικού χαρακτήρα.
 - Προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της εργασίας έναντι του κεφαλαίου.
 - Δημοκρατική λήψη αποφάσεων
 - Ενίσχυση της αυτονομίας στις διοικητικές και διαχειριστικές δραστηριότητες
 - Πρόβλεψη για χρησιμοποίηση των κερδών με βάση τους σκοπούς του καταστατικού τους
 - Βάση της λειτουργίας τους αποτελεί η αειφόρος ανάπτυξη
 - Ένταξη των δραστηριοτήτων τους σε μια από μορφές των ΚΟΙΝΣΕΠ, είτε στις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης είτε στις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις κοινωνικής φροντίδας ή επιχειρήσεις παραγωγικού και συλλογικού σκοπού.
 - Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους γίνεται τουλάχιστον τρία χρόνια πριν από την υποβολή αίτησης εγγραφής στο Μητρώο.

Σύμφωνα με τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται:

- ✓ 8.400 συνεταιρισμοί παραδοσιακού τύπου.
- ✓ 71 γυναικείοι συνεταιρισμοί, με αντικείμενο την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων και λειτουργία τουριστικών καταλυμάτων.

- ✓ 17 Κοι.Σ.Π.Ε. με αντικείμενο την ένταξη ψυχικά ασθενών στην αγορά εργασίας, αλλά και την παραγωγή αγαθών.
- ✓ 1500-2000 οργανώσεις εθελοντισμού.
- ✓ Άγνωστος αριθμός από μεικτές οργανώσεις, εθελοντικές οργανώσεις, σωματεία αναγνωρισμένα ως φιλανθρωπικά, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, ιδρύματα κ.λ.π
- ✓ 415 εγγεγραμμένες Κοιν.Σ.Επ. στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας.

5.4 Κριτική και προοπτικές της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Οι Κοινωνικοί Οικονομικοί Οργανισμοί, όπως προαναφέρθηκε, έχουν συμβάλει στην αύξηση και τη διαφοροποίηση της προσφοράς υπηρεσιών σε οικογένειες και ιδιώτες. Αυτοί οι οργανισμοί μπόρεσαν να προσδιορίσουν τις αναδυόμενες ανάγκες και να αναπτύξουν κατάλληλες απαντήσεις, χωρίς την υποστήριξη του δημόσιου τομέα. Αργότερα, βέβαια, το έργο αναγνωρίστηκε και στηρίχτηκε από το κράτος. Παράδειγμα οι ιταλικοί κοινωνικοί συνεταιρισμοί, που ξεκίνησαν ως εθελοντικές οργανώσεις και συγχωνεύτηκαν στο σύστημα πρόνοιας.

Ο εντοπισμός των αναδυόμενων αναγκών και οι αντίστοιχες απορρέουσες απαντήσεις οφείλονται στο γεγονός ότι υπάρχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι στους οργανισμούς. Σύμφωνα με την ιστορία των κοινωνικών επιχειρήσεων έχει παρατηρηθεί ότι ανέκαθεν υπήρχαν καινοτόμοι και ευέλικτοι οργανισμοί οι οποίοι μπορούσαν να καλύψουν τις αναδυόμενες ανάγκες των μερών που τους αποτελούν.

Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό κοινωνικών επιχειρήσεων εργάζεται για να επιτύχει τη συστημική αλλαγή, παρουσιάζοντας νέα επιχειρηματικά πρότυπα, φέρνοντας αλλαγές στις αλυσίδες αξίας, χρησιμοποιώντας τους ανεκμετάλλετους πόρους και κινητοποιώντας ανεκμετάλλευτα ταλέντα.

Οι οργανισμοί κοινωνικής οικονομίας συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάδειξη και προώθηση των επιχειρήσεων με τους τρεις παρακάτω τρόπους:

Η οικονομική δραστηριότητα κατευθύνεται σε περιοχές παραμελημένες για το λόγο ότι παρουσιάζουν χαμηλή κερδοφορία. Παράδειγμα αποτελούν οι γεωργικοί συνεταιρισμοί σε ορεινές περιοχές, με μεγάλο κόστος παραγωγής.

Μέσω των οργανισμών κοινωνικής οικονομίας, γίνεται μετάγγιση της επιχειρηματικής νοοτροπίας σε τομείς, οι οποίοι ήταν πέρα από κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα με βάση τα παραδοσιακά μοντέλα. Αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη παροχή κοινωνικών, υγειονομικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Όλες οι δραστηριότητες που λειτουργούν μέσα στα πλαίσια κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και διατήρηση των υπαρχουσών. Αφορά ανθρώπινο δυναμικό που δυσκολεύεται στην εξεύρεση εργασίας, όπως γυναίκες και νέοι.

Η προσπάθεια στην οποία απεκδύεται η κοινωνική οικονομία, να συνδυάσει δηλαδή πολιτικό πρόταγμα και οικονομικές πρωτοβουλίες συναντά την κριτική απ' όλο το φάσμα της αριστεράς. Η τελευταία πιστεύει ότι η Κοινωνική Οικονομία πατάει σε δύο βάρκες, παρουσιάζοντας διάσταση θεωρίας και πράξης. Επιπλέον πιστεύουν ότι δε μπορεί να υπάρξει κοινωνικός σκοπός μέσα στον καπιταλισμό που να μην εξυπηρετεί την αναπαραγωγή του κεφαλαίου.

Το σημαντικό είναι ότι η Κοινωνική Οικονομία δεν είναι εναλλακτική πολιτική λύση στον καπιταλισμό αλλά μια μορφή αντίστασης και απόπειρα νέας ρύθμισης στο σύστημα, εξανθρωπίζοντας και εκδημοκρατικοποιώντας την οικονομία.

Θεωρείται βέβαια, από τους επικριτές της δούρειος ίππος για την εξάρθρωση της κοινωνικής προστασίας από το κράτος Πρόνοιας αλλά ανταγωνίζεται και ιδιωτικές επιχειρήσεις, αφού ενσωματώνει ταυτόχρονα την εμπορευματική λογική.

Το μεγαλύτερο κίνδυνο που αντιμετωπίζει μελλοντικά η Κοινωνική Οικονομία είναι η προσπάθεια συρρίκνωσης του περιεχομένου της. Αναζητείται ένα άλλο οικονομικό μοντέλο που προϋποθέτει νέα πολιτικά και οικονομικά υποκείμενα. Αυτό βέβαια προϋποθέτει αξιοποίηση της κρίσης και προσπάθεια για συμπόρευση με τη φυσική πορεία των πραγμάτων ώστε η κρίση να λειτουργήσει για λογαριασμό της κοινωνικής οικονομίας (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 128-138).

6 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Σχολικός συνεταιρισμός: Ένα μοντέλο συλλογικής δραστηριοποίησης των εφήβων

Η εκπαίδευση είναι βασικός παράγοντας διαμόρφωσης της προσωπικότητας. Δεν είναι μόνο γνώση. Σαφώς είναι και βιωματικοί ρόλοι. Το σχολείο είναι εκείνο που βοηθάει το άτομο να περάσει απ' το στενό πλαίσιο της οικογένειας στην κοινωνία. Είναι εκείνο που βάζει τα πρώτα όρια, που λέει το πρώτο όχι στα ναι της οικογένειας. Το σχολείο πρέπει να είναι ανοιχτό στην κοινωνία, επιτακτική ανάγκη είναι να προάγει την κοινωνικοποίηση, να ενισχύει τις κλίσεις, τα ταλέντα και τις δεξιότητες και να δίνει τη δυνατότητα και σε μαθητές του που δεν έχουν καλή επίδοση στα μαθήματα να συμμετέχουν στη σχολική ζωή και γιατί όχι ν' αναδεικνύονται μέσα από τις πρωτοβουλίες ή τις δραστηριότητές τους.

Ο ρόλος και ο σκοπός της εκπαίδευσης είναι πολύπλευρος και πολυδιάστατος. Είναι τεχνοκρατικός, ανθρωπιστικός, πολιτικός, εθνικός και ευρωπαϊκός. Το σχολείο οφείλει να καλλιεργεί την ευαισθησία, τη φαντασία και την υπεύθυνη κριτική σκέψη, ώστε να μπορεί ο αυριανός πολίτης ν' αντιτάξει τη λογική του στα άλογα μηνύματα του μαζοποιημένου μας κόσμου. Το Λύκειο σήμερα είναι ο προθάλαμος για το Πανεπιστήμιο. «Φορτώνει» το νέο με εξειδικευμένη γνώση. Έτσι όμως ακυρώνεται ο βασικός σκοπός του Σχολείου, που είναι να προετοιμάσει τους νέους για τη ζωή.

Το να διαπλάσει το σχολείο σωστή κοινωνική συνείδηση δεν είναι σπουδαιότερο απ' την προετοιμασία για ένα επάγγελμα; Τι κάνει το σχολείο σχετικά με τη σεξουαλική αγωγή, την καλλιτεχνική παιδεία, την υγιεινή διατροφή, την καλλιέργεια του εθελοντισμού, τη συμμετοχικότητα; Μήπως πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε το ρόλο του σχολείου μ' ένα σχολείο ουσιαστικά ανοιχτό στην κοινωνία;

Η ευθύνη για την αναμόρφωση της εκπαίδευσης βαρύνει τους επιστήμονες, τους πνευματικούς ανθρώπους, τους εκπαιδευτικούς και κυρίως τους πολιτικούς όχι βέβαια με το να αλλάζουν συχνά πυκνά τα εκπαιδευτικά συστήματα εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο. Απαιτείται πρώτα όραμα Παιδείας, ισχυρή βούληση και κατόπιν συντονισμένες και μεθοδευμένες ενέργειες.

Το Σχολείο από τη στιγμή που είναι μια κοινότητα ανθρώπων οφείλει πέρα από τη γνώση, γενική και ειδική, να προάγει την κοινωνικότητα και τη συμμετοχικότητα τόσο εντός του παραδοσιακού μαθήματος όσο κι εκτός με την ανάληψη προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων (πολιτιστικών, περιβαλλοντικών θεμάτων) αλλά και με την ίδρυση φορέων αλληλοβοήθειας και αλληλέγγυας ευθύνης, όπως οι σχολικοί συνεταιρισμοί που μόνο καλό προσφέρουν στο σύνολο των μαθητών.

Αν το σχολείο καταφέρει ν' αναπτύξει δεξιότητες – κλειδιά, τότε θα γίνει συνείδηση η αξία της αυτόνομης ζωής, η δημιουργική μάθηση. Η συμμετοχή θα ανοίξει νέο πεδίο μάθησης. Θα κινητοποιηθούν και θα αναπτυχθούν οι γνωστικοί, συναισθηματικοί και ψυχικοί μηχανισμοί της προσωπικότητας σαν ένα ολοκληρωμένο σύνολο, ένα όλον που θα οικοδομήσει υγιή προσωπικότητα με έμφαση όχι μόνο στο λαβείν αλλά και στο δούναι, όχι μόνο στο φαίνεσθαι αλλά και στο είναι.

Η παιδαγωγική μέθοδος που δημιουργήθηκε το πρώτο μισό του περασμένου αιώνα από τον Γάλλο **Celestin Freinet** (Σελεστέν Φρενέ (1896-1966), αποκαλούμενη "Κίνηση για

σύγχρονο σχολείο", υλοποιημένη στην εκπαίδευση θα τονώσει και θα επεκτείνει πρωταρχικά το συναισθηματικό τομέα των μαθητών και θα ανοίξει το δρόμο της αξίας της βιωματικής μάθησης και της συλλογικής ενεργοποίησης: η συνειδητοποίηση των αξιών θα γίνει μέσα από τη συμμετοχή με άλλους. Οι συλλογικές δραστηριότητες τονώνουν την κοινωνική και τη συνεργατική δεξιότητα. Έτσι το σχολείο εξοικειώνει με την πρακτική της ομαδικής εργασίας, βασίζεται στις πρακτικές ασχολίες για την κατάληξη σε θεωρητικά πορίσματα, στην ενεργό συμμετοχή του μαθητή στη διαδικασία απόκτησης γνώσεων, αλλά και στη δέσμευσή του με μεγαλύτερη ευθύνη για τα τελικά αποτελέσματα. Επίσης, στην απόκτηση ικανότητας για ομαδική εργασία και συζητήσεις για τη λήψη κοινών αποφάσεων στη διδακτική διαδικασία και τη σχολική ζωή. Πρόκειται για μια μέθοδο που θέτει τον σεβασμό και την αξία του μαθητή ως προσωπικότητας στο επίκεντρο της διδασκαλίας.

"Στην παιδαγωγική Freinet, το παιδί καλλιεργεί το μυαλό την καρδιά και το πνεύμα μέσα στη συλλογικότητα, την ομάδα, τη σχολική κοινότητα" (Λάχλου, 2017).

Ο θεσμός του συνεταιρισμού ως μέσο αγωγής βασίστηκε στις παιδαγωγικές ιδέες των μεγάλων παιδαγωγών **Τζον Άμος Κομένιους** και **Γιόχαν Χάινριχ Πεσταλότσι** (Ο Πεσταλότσι δεν υπήρξε οπαδός της απλής γνώσης αλλά της πράξης και της δεξιότητας και διδασκαλίας που δεν στηρίζονται μόνο στο λόγο αλλά και στην έμπρακτη εφαρμογή σύμφωνα με την Σαμοθρακίτη) για την ανάπτυξη των νέων σε κοινωνικό **περιβάλλον** οι οποίες βρήκαν απήχηση στο συνεταιριστικό πνεύμα των **Robert Owen** και **William King** (Βετσόπουλος, 2016, σ.313) . Επιπροσθέτως, ο παιδαγωγός **John Dewey** μίλησε για το "Σχολείο Εργασίας" ασκώντας κριτική στο παραδοσιακό σχολείο και προωθώντας τη βιωματική και ομαδοσυνεργατική μάθηση. Οι μαθητές καλλιεργούσαν χωράφια, εξέδιδαν τοπική εφημερίδα, ήταν στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αναλάμβαναν πρωτοβουλίες προσπαθώντας να επιλύσουν κοινωνικά προβλήματα, στοιχείο που αποτελεί και κύρια μεθοδολογική αρχή του Σχολείου Εργασίας (Βετσόπουλος, 2016, σ. 313-314). Όλα αυτά για να λειτουργήσουν και ν' αποδώσουν περνούν μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες που βιώνονται και προετοιμάζουν το έδαφος για τη μελλοντική κοινωνική ζωή, όπως οι σχολικές κοινότητες που προετοιμάζουν το μαθητή για τα κριτήρια επιλογής εκπροσώπων του μελλοντικά. Μπορεί στο σχολείο ν' αξίζει ο φίλος του να βγει πρόεδρος της τάξης αλλά αργότερα ο μαθητής θα συνειδητοποιήσει ότι η φιλία από μόνη της δεν είναι κριτήριο επιλογής ανθρώπων για την πολιτική σκηνή

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν. 1566/1985, ο σχολικός συνεταιρισμός είναι θεσμός κοινωνικής ζωής του σχολείου και ελεύθερη ένωση των μαθητών. Βασίζεται στην έμφυτη κοινωνικότητα του παιδιού, την ελεύθερη συμμετοχή, την αμοιβαία κατανόηση και τον αλληλοσεβασμό . Εφαρμόζει τις αρχές τις αυτοδιοίκησης και των δημοκρατικών διαδικασιών. Στο πλαίσιο του σχολικού συνεταιρισμού, οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους και ευθύνες (Κουτσοσπύρος, 2015, σ. 3).

Σύμφωνα με τον Χρήστο Καγιάννη (όπως αναφέρεται στο Κουτσοσπύρος, 2015) "Ο σχολικός συνεταιρισμός προσπαθεί να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες, ώστε ο μαθητής να επιδιώκει και να θεωρεί τη συμμετοχή του ευγενή φιλοδοξία. Να χαίρεται για τη δική του συμβολή και προσφορά και παράλληλα να απολαμβάνει την αποδοχή και των άλλων".

Αλλά και η Φωτεινή Τζωρτζάκη εξήντα χρόνια πριν αναφέρει (σύμφωνα με το Κουτσοσπύρος, 2015) "Όσοι εργάζονται και υποστηρίζουν την προσπάθεια του σχολικού συνεταιρισμού ελπίζουν ότι το σύστημα αυτό θα χαρίσει εκπαίδευση φυσική και αβίαστη, μέσα σε μια ατμόσφαιρα που θα εξασφαλίζεται η αυτενεργός μάθηση και η ελεύθερη πρωτότυπη έκφραση. Ότι θα βοηθήσει τα παιδιά, με την αυτόβουλη δημιουργική εργασία, να

διατηρήσουν και να καλλιεργήσουν το καθένα τους βαθύτερα την πρωτοτυπία της προσωπικότητάς τους ακέραια και ζωνρή”.

Οι θεμελιώδεις αρχές των σχολικών συνεταιρισμών σύμφωνα με το Δημήτρη Καμπασακάλη (όπως αναφέρεται στο Κουτσοσπύρος, 2015) είναι: “Αρχή της ελευθερίας, της συνεργασίας, της αυτοβοήθειας, της προσωπικής ένωσης, της αυτοευθύνης, της αυτοδιοίκησης και αυτοεποπτείας, της αλληλεγγύης, της δικαιοσύνης, της καθοδήγησης και της μη διανομής των κερδών”.

Μέσα απ’ τις βασικές αυτές αρχές υποστηρίζεται η πολύπλευρη παιδαγωγική διάσταση του σχολικού συνεταιρισμού. Αρχικά, ο αέρας της δημοκρατίας είναι εμφανής και πνέει και εμπνέει τους συμμετέχοντες. Οι μαθητές συζητούν, συζητούν ελεύθερα, διαφωνούν, σέβονται τη γνώμη των άλλων, τη γνώμη της πλειοψηφίας. Εμπλουτίζουν τη σκέψη τους μέσω του διαλόγου με τον άλλον, βλέπουν ότι υπάρχει και μια διαφορετική οπτική από τη δική τους. Ενισχύεται η ισοτιμία, μακριά από ρατσιστικές διαφορές ή διαφορές που σχετίζονται με την επίδοση στα μαθήματα και στο προσκήνιο εμφανίζονται έννοιες όπως αλληλεγγύη, αυτοβοήθεια, κοινωνική ευθύνη, συνεργασία, συλλογικές αποφάσεις, εκδήλωση πρωτοβουλιών και ανάπτυξη δημιουργικής φαντασίας, και κυρίως, ενσυναίσθηση: η αντίληψη των πρακτικών δυσκολιών βοηθάει το άτομο ώστε να περιορίσει τις απαιτήσεις του από τους άλλους.

Ο σχολικός συνεταιρισμός, επιπλέον, εξοικειώνει τους μαθητές με την κοινωνική επιχειρηματικότητα και οικονομία, πράγμα που επιφέρει την αλλαγή της οικονομικής νοοτροπίας. Εξάλλου, αν καθορίζεται κάποια οικονομική χρηματική εισφορά των μελών, αυτή είναι μικρή παραμερίζοντας τη διαφορετική οικονομική κατάσταση των μαθητών. Καλλιεργείται η ηθική στις συναλλαγές ως πρόπλασμα σημαντικό για τη μετέπειτα κοινωνική τους ζωή. Ειδικά σήμερα, περίοδος κρίσης, η αλλαγή της οικονομικής νοοτροπίας είναι σημαντική. Σύμφωνα με τη Βάθη (2018) “οι νέοι βουλιάζουν χωρίς όραμα λόγω της οικονομικής κρίσης”. Άρα, η συγκρότηση ενιαίου συνόλου στάσεων και αξιών μαζί με την προσωπική άποψη σε ζωτικά θέματα της καθημερινότητας ανιχνεύει και αναδεικνύει εναλλακτικές λύσεις ή νέους τρόπους οργάνωσης της ζωής. Η συνεργασία με διαφορετικές προσωπικότητες ενισχύει τα χαρακτηριστικά του αυριανού ενεργού πολίτη ο οποίος θα κληθεί να ζήσει, να βιώσει, να διεκδικήσει οτιδήποτε μέσα σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία άκρως ανταγωνιστική.

Ο σχολικός συνεταιρισμός παράλληλα με τη δημιουργικότητα αναπτύσσει και την καινοτομία, πράγμα που είναι ζητούμενο και αποτελεί τρόπο αξιολόγησης του μαθητή. Εξυπηρετούνται έτσι από νωρίς οι πιο σημαντικές σύγχρονες τάσεις της οργάνωσης και της διοίκησης, η συμμετοχή, η παρακίνηση, ο προσανατολισμός προς την εξυπηρέτηση των πελατών και την ποιότητα, οι απλές, λιτές και ρευστές οργανωτικές δομές, ώστε να επιτυγχάνεται η ευελιξία με χαμηλό κόστος, η εμφάνιση εταιρικής κουλτούρας – παιδείας και εταιρικών οραμάτων.

Η ύπαρξη και υποστήριξη σχολικών συνεταιρισμών γίνεται αφορμή για διαθεματικό πλησίασμα της άποψης του Μακρυγιάννη: «Είμαστε στο εμείς όχι στο εγώ». Από το ατομικό ή ατομικιστικό «εγώ» ο μαθητής περνάει στο συλλογικό «εμείς», αφού είναι δυνατόν να καλύψει ανάγκες των μαθητών. Σ’ όλα αυτά χρειάζεται φυσικά η συνεργασία με το Δάσκαλο. Ο δάσκαλος είναι ο εμπνευστής, ο σύμβουλος, ο καθοδηγητής, ο άνθρωπος – πρότυπο που δεν έχει μόνο τη γνώση της τάξης αλλά είναι προσωπικότητα με όραμα με παιδαγωγικό και ψυχολογικό πλησίασμα, ώστε να εμπνεύσει και να μεταλαμπαδεύσει αρχές και αξίες πανανθρώπινες στους μαθητές του.

Ο σχολικός συνεταιρισμός είναι ένας "Μανθάνων Οργανισμός» (Learning Organisation) δηλαδή μια επιχείρηση που μέσα απ' το συνεχή μετασχηματισμό των εμπειριών και τον συνεχή πειραματισμό μαθαίνει διαρκώς και δημιουργεί νέα γνώση, αναπτύσσει καινοτόμα μοντέλα, κάνει βελτιωτικές κινήσεις ενισχύοντας την αποτελεσματικότητά της" (Βάθη, 2015).

Η οργανωσιακή μάθηση (Βάθη, 2015 και Βάθη, 2018) περιλαμβάνει γνώσεις μέσα από συμμετοχή σε δράσεις. Οι μαθητές των συνεταιρισμών μοιράζονται πολύτιμες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες και τις μετατρέπουν σε πολύτιμο υλικό υποστήριξης της μελλοντικής, προσωπικής, κοινωνικής και επαγγελματικής τους πορείας. Διαμορφώνουν έτσι το διαρθρωτικό κεφάλαιο, μέρος του μορφωτικού κεφαλαίου. Ο οργανισμός που μαθαίνει – ο μαθητής – μέσα απ' το σχολικό συνεταιρισμό θα χαρακτηρίζεται από κουλτούρα, καινοτομία, δημιουργία γνώσης και διάχυση αυτής, συστημική σκέψη (έμφαση στο μέρος και στο όλο) κλπ. Αυτό θα συμβεί με την προϋπόθεση ότι είναι ελεύθερη η συμμετοχή, ότι δεν επικρατεί η λογική της ανάθεσης αλλά η εθελούσια ενεργός συμμετοχή και η αποτροπή μετακύλησης της ευθύνης. Η μάθηση πριν, κατά τη διάρκεια και μετά οδηγεί στη δράση και βγάζει το σχολικό έργο έξω απ' την αίθουσα διδασκαλίας, δεν το περιχαράκωνει στα στενά πλαίσιά της, του δίνει πρακτικότητα και χρησιμότητα.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας του σχολικού συνεταιρισμού είναι ολοφάνερος. Τα μέλη του αναλαμβάνουν έργα κοινωνικού χαρακτήρα, όπως η συνδρομή από τα έσοδα του συνεταιρισμού άλλων μαθητών που αντιμετωπίζουν οικονομική αδυναμία για τη θεραπεία ασθενειών, η διατήρηση της καθαριότητας στο σχολείο, σε χώρους μνημείων – πλατειών και η συμμετοχή σε κοινωνικές εκδηλώσεις. Επιπλέον, οι μαθητές – μέλη οργανώνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις που έχουν ευρύτερη απήχηση στον κόσμο των ενηλίκων και αποτελούν προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Επίσης, δημιουργούν συλλογή παραμυθιών, προφορικών παραδόσεων, ενδυμασιών, νομισμάτων, παραδοσιακών εργαλείων, σκευών κλπ. Η έκδοση περιοδικών και ενημερωτικών εντύπων αποτελεί σπουδαίο μέσο επικοινωνίας τόσο με άλλους μαθητές και συνεταιρισμούς όσο και με τον κόσμο των ενηλίκων, καθιστώντας ευρύτερα γνωστές τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού οι οποίες μπορούν να καλλιεργήσουν την ευγενή άμιλλα. Η θετική επίδραση των συνεταιριστικών δραστηριοτήτων στους ενήλικες μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα συνεργασίας για την κοινή αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, όταν οι εμπειρίες των μαθητών λειτουργούν ως καταλύτης στο οικογενειακό περιβάλλον για τη διάδοση των αρχών και μεθόδων του συνεταιρισμού για το κοινό καλό τους (Βετσόπουλος, 2016, σσ. 318 – 319).

Ο σχολικός συνεταιρισμός έχει φυσικά και σημαντική οικονομική διάσταση. Οι μαθητές μέσω των ασχολιών τους (διαχείριση κυλικείου, παραγωγή γλυκών κουταλιού, καλλιέργεια φυτών, παραγωγή DVD από παραστάσεις πολιτιστικών προγραμμάτων) προσπορίζουν κέρδος το οποίο μπορεί να διατεθεί για αγορές σχολικών ειδών, για ενίσχυση οικονομικά ασθενών μαθητών, για κάλυψη συνδρομών (π.χ. αναδοχή παιδιών), για εκδρομές κλπ. Τέλος, οι μαθητές μπαίνουν και στη λογιστική εκδοχή έσοδα – έξοδα, ιδιαίτερα χρήσιμο στοιχείο για το υπολογισμό των οικονομικών τους στο μέλλον (Βετσόπουλος, 2016, σ. 319).

Από το 1927 στο περιοδικό «Συνεταιριστής» (όπως αναφέρεται στο Κουτσοσπύρος, 2015) μέσα από το άρθρο «Ο Συνεταιρισμός ως μέσον και σκοπός των Σχολείων εργασίας» διατυπωνόταν η αναγκαιότητα ίδρυσης και προώθησης των σχολικών Συνεταιρισμών για την προώθηση της ευαισθητοποίησης και κοινωνικοποίησης των μελών του.

Στο παρελθόν υπάρχουν αξιόλογες προσπάθειες σχολικών συνεταιρισμών με ποικίλες δραστηριότητες και θετικά αποτελέσματα. Π.χ. ο Σχολικός Συνεταιρισμός με τη δημιουργία κυλικείου βοηθάει στην ανάπτυξη συνεργασίας, συμμετοχικότητας, αλληλοβοήθειας των

μαθητών αλλά τους μαθαίνει παράλληλα να επιλέγουν υγιεινά προϊόντα διατροφής τους στη σχολική ζωή, τους κάνει υπεύθυνους και εξασκεί το μυαλό τους στις βασικές αριθμητικές πράξεις, συνδυάζοντας έτσι τα μαθηματικά με τις στοιχειώδεις απαιτήσεις της ζωής συμβάλλοντας έτσι στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών του μαθητή και απόπειρα ολοκλήρωσης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Τα τελευταία χρόνια ο θεσμός του Σχολικού Συνεταιρισμού έχει συνεχώς φθίνουσα πορεία. Ο ανταγωνισμός της εποχής, η επικέντρωση στο «Εγώ» και η αδιαφορία για το «Εμείς», ο υλικός ευδαιμονισμός, το χρησιμοθηρικό πνεύμα της Παιδείας και η στροφή τους στον εξειδικευμένο νέο, ο αμοραλισμός της εποχής και η αδιαφορία για αλληλεγγύη, εθελοντισμό, συνευθύνη, είναι κάποιοι λόγοι που συντέλεσαν ώστε η λειτουργία του Σχολικού Συνεταιρισμού να μπει στο περιθώριο.

Η υποδομή υπάρχει. Το πρόπλασμα επίσης. Χρειάζεται διάθεση για συνεργασία και έμπνευση από τους δασκάλους πρώτα για να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά ξανά η όλη διαδικασία. Εκτός από την έμπνευση του Δασκάλου χρειάζεται και η επιμόρφωσή του και κατά τη διάρκεια των βασικών σπουδών του αλλά και κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του συνεπικουρούμενος βέβαια από τη θέληση και γιατί όχι την έμπρακτη συμμετοχή των γονέων των μαθητών, οι οποίοι μέσω τέτοιων διαδικασιών μπορούν να γίνουν πολύτιμοι αρωγοί στην εκπλήρωση του οράματος της παιδείας.

Σήμερα παρά ποτέ που οι άνθρωποι λόγω της κρίσης αντιμετωπίζουν προβλήματα είναι ανάγκη να στραφούν στις αξίες που πρεσβεύουν οι συνεταιρισμοί και για ένα ακόμα λόγο. Οι νέοι είναι το μέλλον της ανθρωπότητας. Αν λοιπόν και απ' το Σχολείο δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις, ώστε να ξανααγαπήσουμε το συνάνθρωπο, να σκύψουμε στις ανάγκες του, να ανακαλύψουμε την αξία όλων των ...αλληλο... σύνθετων λέξεων, τότε ο κόσμος μας μπορεί να επουλώσει τις πληγές του, μπορεί να διαμορφώσει μια νέα κοινωνική αντίληψη, μπορεί το Σχολείο να ξαναγίνει το ανοιχτό παράθυρο προς την κοινωνία. Ο μαθητής ύστερα από τέτοια εμπειρία, μεγαλώνοντας, θα θελήσει να συμμετάσχει σε εθελοντικές οργανώσεις, σε ΜΚΟ, να προσφέρει και να γίνει πολλαπλασιαστής των γνώσεων και των εμπειριών του, θα πάρει κίνητρα για ανάπτυξη στρατηγικών οργανωσιακής μάθησης και μηχανισμών συλλογικής ευθύνης (Βάθη, 2015).

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Θεοδωρακόπουλο: « Η αγωγή ούτε μάταια και περιττή είναι ούτε μπορεί να πετύχει τα πάντα. Χρειάζεται επιμελημένη αγωγή η οποία υλοποιείται μόνο εμπράγματα, δηλαδή με την άσκηση και την πράξη και όχι με τη θεωρητική διδασκαλία». Και επιτυχημένος είναι ο δάσκαλος εκείνος που πλάθει δημιουργικούς ανθρώπους, δηλαδή ανθρώπους που χειρίζονται πράγματα, ιδέες και ανθρώπους.

Ανακεφαλαιωτικά, οι σχολικοί συνεταιρισμοί βοηθούν το σχολείο ν' ανεβάσει τη μορφωτική στάθμη του λαού και να προετοιμάσει ελεύθερους πολίτες, ευαισθητοποιημένους με ηθική και ψυχική συγκρότηση, με κοινωνικά ενδιαφέροντα που θα συντελέσουν στη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος. Πρόπλασμα και «μαγιά» υπάρχουν. Διάθεση και πράξη χρειάζονται.

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1 Γενικά

Η Κοινωνική Οικονομία, όπως αναφέρθηκε στην παρούσα εργασία, βρίσκεται ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, έχει ονομαστεί «Τρίτος Τομέας» και εκφράζεται-υλοποιείται με τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι στόχοι και οι επιδιώξεις αυτού του Τομέα είναι κοινωνικοοικονομικές. Καλύπτει προβλήματα όπως η ανεργία, η καταστροφή του περιβάλλοντος ή ανάγκες ευπαθών ομάδων όπως τα παιδιά ή οι πρόσφυγες.

Η Κοινωνική Οικονομία βασίζεται σε αρχές, αξίες, νόμους και χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία δε διαθέτουν οι δυο προαναφερθέντες τομείς (δημόσιος και ιδιωτικός).

Το κύριο και χαρακτηριστικό τους στοιχείο είναι οι καινοτόμες ιδέες οι οποίες σχεδιάζονται και υλοποιούνται από νέους κυρίως ανθρώπους, άριστους γνώστες της τεχνολογίας. Επίσης, το εργατικό δυναμικό των κοινωνικών Επιχειρήσεων μπορεί να είναι έμμισθο αλλά και εθελοντές.

Το αποτέλεσμα τέτοιων κοινωνικών δράσεων και επιχειρήσεων είναι η τόνωση της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας και κατ' επέκταση της ευρύτερης κοινωνίας.

7.2 Ειδικά

Η Κοινωνική Οικονομία και η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη σημείωσαν σημαντική εξέλιξη, λόγω του ότι οι ρίζες τους βρίσκονται σε αυτή αλλά και η νομοθεσία- θεσμικό πλαίσιο είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό γι' αυτές. Αντίθετα, στην Ελλάδα, προβλήματα που έχουν να κάνουν με τη νομοθεσία, τη γραφειοκρατία, τη χρηματοδότησή τους αλλά και με τη νοοτροπία του Έλληνα για επιπόλαιο σχεδιασμό και για εύκολο και άμεσο κέρδος, λειτουργούν ανασταλτικά ως προς την αποδοτικότητα των Κοινωνικών Επιχειρήσεων.

Η οικονομική κρίση των τελευταίων δέκα χρόνων που μαστίζει την Ελλάδα αποκάλυψε την απογύμνωση του κράτους από τις δημόσιες υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Επιπλέον, ο παραδοσιακός εργασιακός χώρος (δημόσιος και ιδιωτικός) στενεύει ολοένα και περισσότερο, αφού αρκετές συμβατικές επιχειρήσεις είτε υπολειπονται είτε χρησιμοποιούν εργαζόμενους-υποαπασχολούμενους είτε εργαζόμενους αδήλωτους, άρα ανασφάλιστους. Αυτά, λοιπόν, τα χρόνια έχουμε την «έκρηξη» της δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων όλων των κατηγοριών, αφού πια η πολιτεία αδυνατεί.

Σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα αποτελεί η έλλειψη, βέβαια, των απαραίτητων μηχανισμών χρηματοδοτικής ενίσχυσης από το κράτος, μέσω επίσημων προγραμμάτων κοινωνικής οικονομίας όπως επίσης και η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, αφού απαιτείται στους περισσότερους τομείς εξειδικευμένη τεχνογνωσία.

Ένα αξιοσημείωτο θετικό αποτέλεσμα των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι η δραστηριοποίηση και απασχόληση ατόμων ευπαθών ομάδων, οι οποίοι ζούσαν στο περιθώριο ή σε συνθήκες κοινωνικά απαράδεκτες. Μέσω αυτών των επιχειρήσεων, έχουν βελτιώσει τη θέση τους στην κοινωνία αφού παράγουν έργο και χρήμα, εξασφαλίζοντας και την οικονομική αυτάρκειά τους.

Όμως, τα άτομα των προαναφερθεισών ευπαθών ομάδων, δε διαθέτουν υψηλή εκπαιδευτική και επαγγελματική κατάρτιση, με αποτέλεσμα να υπάρχουν χαμηλές αμοιβές και μέτριες συνθήκες εργασίας. Στην Κοινωνική Οικονομία υπάρχει γενικά μια εικόνα ερασιτεχνισμού η οποία καταλήγει πολλές φορές σε προϊόντα και υπηρεσίες χαμηλής ποιότητας.

Καταγράφοντας την εξέλιξη και πορεία της Κοινωνικής Οικονομίας από το τέλος του 18^{ου} αιώνα ως τις μέρες μας, μπορούμε να επεκτείνουμε τα γενικά ή ειδικά συμπεράσματα μας:

α) Το αρχικό ιδεαλιστικό μοντέλο Κοινωνικής Οικονομίας υποχωρεί μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο και δίνει τη θέση του σε ανταγωνιστικούς συνεταιρισμούς οι οποίοι ενσωματώνονται σιγά σιγά στην οικονομία της αγοράς.

β) Αμφισβητείται η δημοκρατική διακυβέρνησή τους από πολλούς, αφού στα διοικητικά συμβούλια δεν υπάρχει εκπροσώπηση ούτε μισθωτών ούτε επωφελομένων από τις υπηρεσίες.

γ) Τον 20^ο αιώνα δίνεται έμφαση στην αλληλέγγυα φύση της Κοινωνικής Οικονομίας (αλληλέγγυα χρηματοδότηση, αλληλέγγυα αποταμίευση) και γίνεται συνδυασμός εθελοντισμού και προσφορά αγαθών και υπηρεσιών από κοινωνικές επιχειρήσεις. Αυτή η αντίληψη αποτέλεσε αισιόδοξη οικονομική άποψη με κοινωνική και δημοκρατική βάση και εναρμονίζεται με μια νέα νοηματοδότηση της ζωής. Είναι αυτή του διαφορετικού ανθρωπολογικού τύπου, του αυτόνομου ανθρώπου σύμφωνα με τον Κορνήλιο Καστοριάδη. Προϋπόθεση, βέβαια, αυτής της αλλαγής είναι η αλλαγή στο φαντασιακό του σύγχρονου ανθρώπου.

δ) Η επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού τα τελευταία χρόνια, ο «πόλεμος» των αγορών και η δυσκολία ενσωμάτωσης του θεσμικού πλαισίου της Κοινωνικής Οικονομίας, ανέδειξαν το πόσο «αποτελεσματικοί» είναι οι μηχανισμοί ρύθμισης αυτής.

ε) Καταληκτικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι η εφαρμογή της Κοινωνικής / αλληλέγγυας οικονομίας είναι συνδεδεμένη και με άλλους παράγοντες, πολιτικούς, κοινωνικούς, ιδεολογικούς (Νικολόπουλος & Καπογιάννης, 2013, σσ. 139-145).

8 ΈΡΕΥΝΑ: «Νέοι και Κοινωνική επιχειρηματικότητα»

8.1 Μεθοδολογία Έρευνας

8.1.1 Σκοποί έρευνας

Επιλέξαμε να ασχοληθούμε παράλληλα με δύο στατιστικά δείγματα που αφορούν σε νέους:

Συμφοιτητές μας στο τμήμα ΔΕΜΕΣ και μαθητές της Γ' Λυκείου υποψηφίους πανελλαδικών εξετάσεων

Οι νέοι γνωρίζουν τον όρο κοινωνική επιχειρηματικότητα; Ειδικά για τους συμφοιτητές μας τι ισχύει αφού και το ΔΕΜΕΣ είναι συνυφασμένο με τέτοιου είδους ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και με βάση την εκπαίδευση και τις γνώσεις που παρέχει..

Το επάγγελμα των γονέων «παρακινεί» σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας;

Υπάρχει παράλληλη με τις σπουδές επαγγελματική ενασχόληση (παροδική ή όχι);

Η φιλανθρωπία και η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι έννοιες ταυτόσημες, αντικρουόμενες, δυνατό να συμπλέουν;

Αποκλείεται το κέρδος;

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα καταπολεμά το μέγιστο θέμα της ανεργίας και αναδεικνύει «επιχειρηματικά» μυαλά;

Υπάρχουν επιχειρήσεις ανάλογες στον τόπο καταγωγής τους ή στον τόπο σπουδών τους;

Οι μαθητές της Γ' Λυκείου θα επέλεγαν στο μηχανογραφικό τους μια σχολή σχετική με Κοινωνική Επιχειρηματικότητα:

Προσωπικά θα ήθελαν να ασχοληθούν – καινοτομώντας ίσως- με τον τομέα αυτό; Και αν ναι με ποιο παρακλάδι του;

8.1.2 Αρχίζοντας...

Το πρώτο μέρος για τη ανάλυση του θέματος, αφορούσε δείγμα συμφοιτητών του τμήματος ΔΕΜΕΣ του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας και παράλληλα δείγμα μαθητών της Γ' Λυκείου. Διαμορφώσαμε το ερωτηματολόγιο που παρατίθεται στο **Παράρτημα 2** και ζητήσαμε από τους συναδέλφους φοιτητές αλλά και τους μαθητές να συμπληρώσουν τις απαντήσεις τους, εφιστώντας την προσοχή τους στην απαίτηση για ειλικρινείς απαντήσεις...

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από:

α) έξι ερωτήσεις που αντιστοιχούν σε **διατεταγμένες ή διαβαθμιζόμενες (ordinal) μεταβλητές**, δηλαδή κατηγορικές μεταβλητές των οποίων οι κατηγορίες ορίζονται βάσει μιας σχέσης διάταξης που υφίσταται μεταξύ τους. Οι κατηγορίες αυτές αντιπροσωπεύονται με τη σειρά απαντήσεων «Συμφωνώ απόλυτα», «Συμφωνώ λίγο», «Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ», «Διαφωνώ λίγο», «Διαφωνώ απόλυτα», και.

β) δώδεκα ερωτήσεις που αντιστοιχούν σε **ονομαστικές μεταβλητές (nominal)**. Οι ονομαστικές μεταβλητές είναι κατηγορικές μεταβλητές, δηλαδή δεν αντιστοιχούν σε μετρήσιμα μεγέθη και κατηγοριοποιούν τα στοιχεία ενός συνόλου σε ομάδες-κατηγορίες με σαφή διάκριση μεταξύ τους και χωρίς κάποια σχέση διάταξης μεταξύ τους. Μπορεί να είναι αλφαριθμητικές μεταβλητές ή αριθμητικές των οποίων οι τιμές καθορίζουν διακεκριμένες κατηγορίες (1=ναι, 2=όχι) (Γναρδέλλης, 2003, σ. 22 - 23).

Συγκεντρώσαμε **50 απαντημένα ερωτηματολόγια** που προσπαθήσαμε να καλύψουν ένα τυχαίο δείγμα από συμφοιτητές στη ΔΕΜΕΣ.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο απευθυνόταν σε μαθητές της Γ' Λυκείου. Ήταν παρόμοιο, χωρίς ωστόσο τις ερωτήσεις που αναφερόταν σε φοιτητές. Συγκεντρώσαμε **70 απαντημένα ερωτηματολόγια** που κάλυψαν ένα τυχαίο δείγμα μαθητών. Μαθητές από Γενικά Λύκεια της ευρύτερης περιοχής του Μεσολογίου (55 μαθητές) αλλά και μαθητές από Γενικά Λύκεια της Αθήνας (15 μαθητές)

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν, μετά την επεξεργασία με το στατιστικό λογισμικό SPSS, παρουσιάζονται στην επόμενη ενότητα.

9 ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

9.1 Πίνακες κατανομής συχνότητων – Ραβδογράμματα

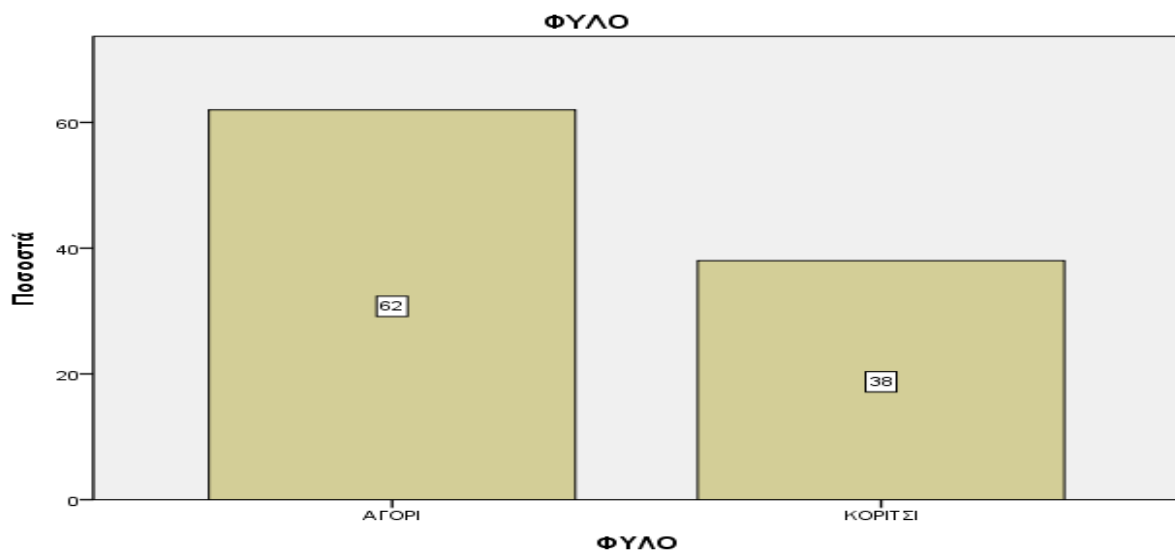
Στους πίνακες κατανομής των συχνότητων εμφανίζεται η απόλυτη συχνότητα των τιμών της μεταβλητής (Frequency), η σχετική (%) συχνότητα (Percent), η σχετική (%) συχνότητα επί του συνόλου των έγκυρων τιμών της μεταβλητής (Valid Percent) και η αθροιστική σχετική συχνότητα (Cumulative Percent). Στα ραβδογράμματα, στον κατακόρυφο άξονα, τοποθετήθηκε η σχετική συχνότητα των τιμών των απαντήσεων.

1α. ΦΥΛΟ ΦΟΙΤΗΤΗ

Πίνακας κατανομής συχνότητων 1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΟΡΙ	31	62,0	62,0	62,0
	ΚΟΡΙΤΣΙ	19	38,0	38,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 1

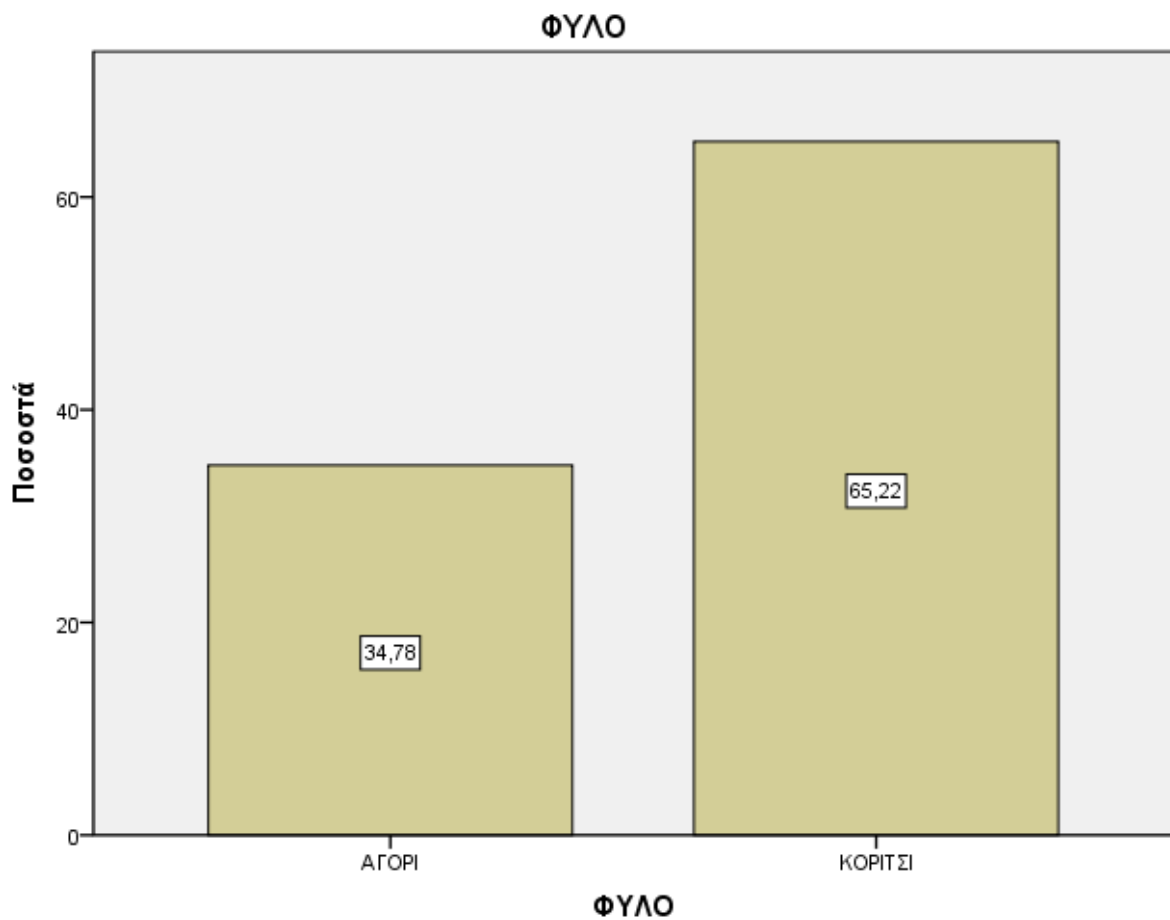
Το 62% των συμμετεχόντων στην έρευνα φοιτητών είναι αγόρια και το υπόλοιπο 38% είναι κορίτσια.

1β. ΦΥΛΟ ΜΑΘΗΤΗ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΟΡΙ	24	34,3	34,8	34,8
	ΚΟΡΙΤΣΙ	45	64,3	65,2	100,0
	Total	69	98,6	100,0	
Missing	System	1	1,4		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 2

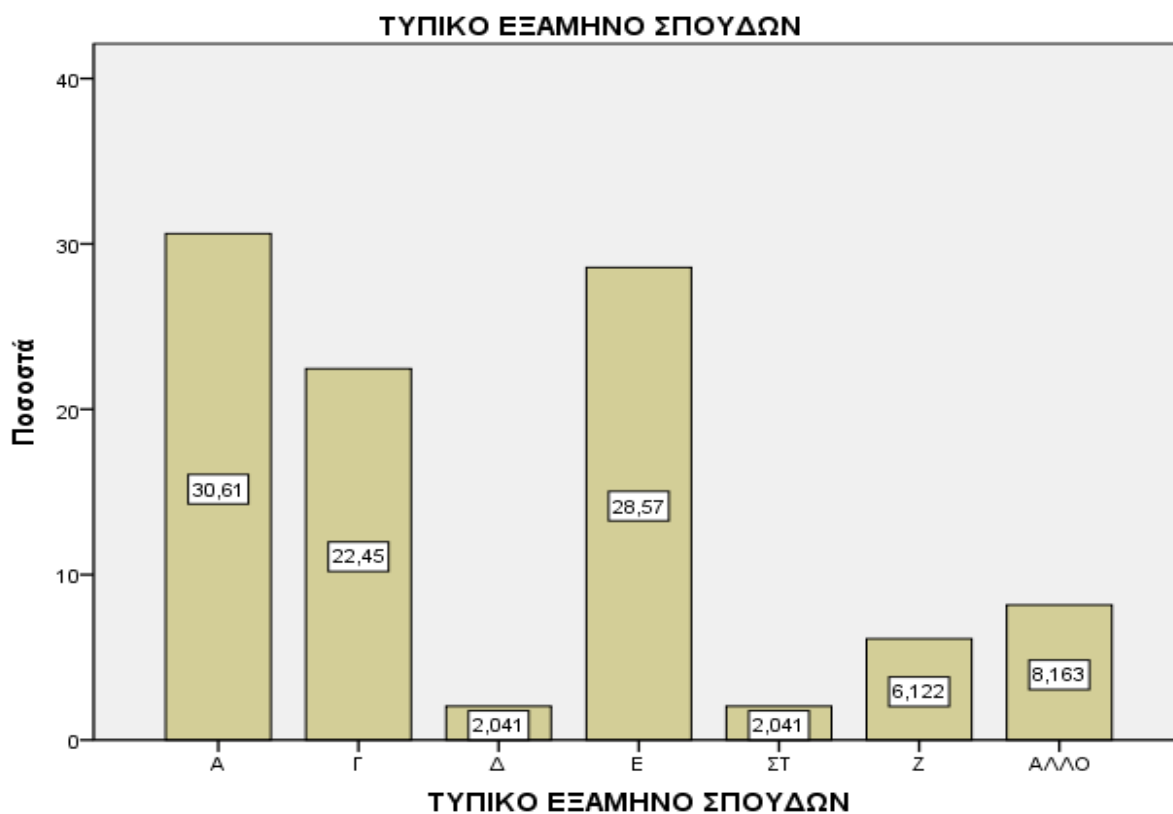
Το 65% των συμμετεχόντων στην έρευνα μαθητών είναι κορίτσια και το υπόλοιπο 35% είναι αγόρια.

2α. ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΟΙΤΗΤΗ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	A	15	30,0	30,6	30,6
	Γ	11	22,0	22,4	53,1
	Δ	1	2,0	2,0	55,1
	Ε	14	28,0	28,6	83,7
	ΣΤ	1	2,0	2,0	85,7
	Z	3	6,0	6,1	91,8
	ΑΛΛΟ	4	8,0	8,2	100,0
	Total	49	98,0	100,0	
Missing	System	1	2,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 3

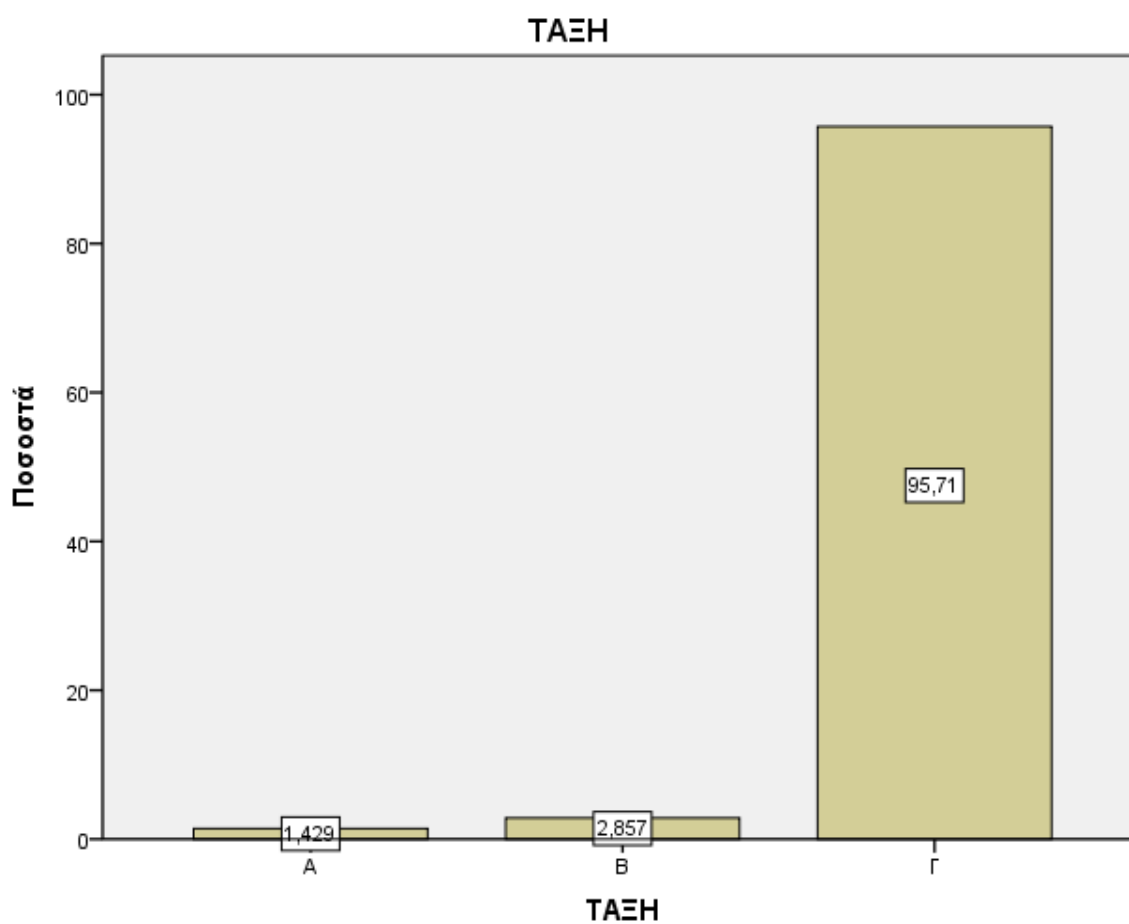
Οι περισσότεροι συμμετέχοντες φοιτητές στην έρευνα είναι στο Α' και Ε' εξάμηνο σπουδών.

2α. ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΗ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 4

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid A	1	1,4	1,4	1,4
B	2	2,9	2,9	4,3
Γ	67	95,7	95,7	100,0
Total	70	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 4

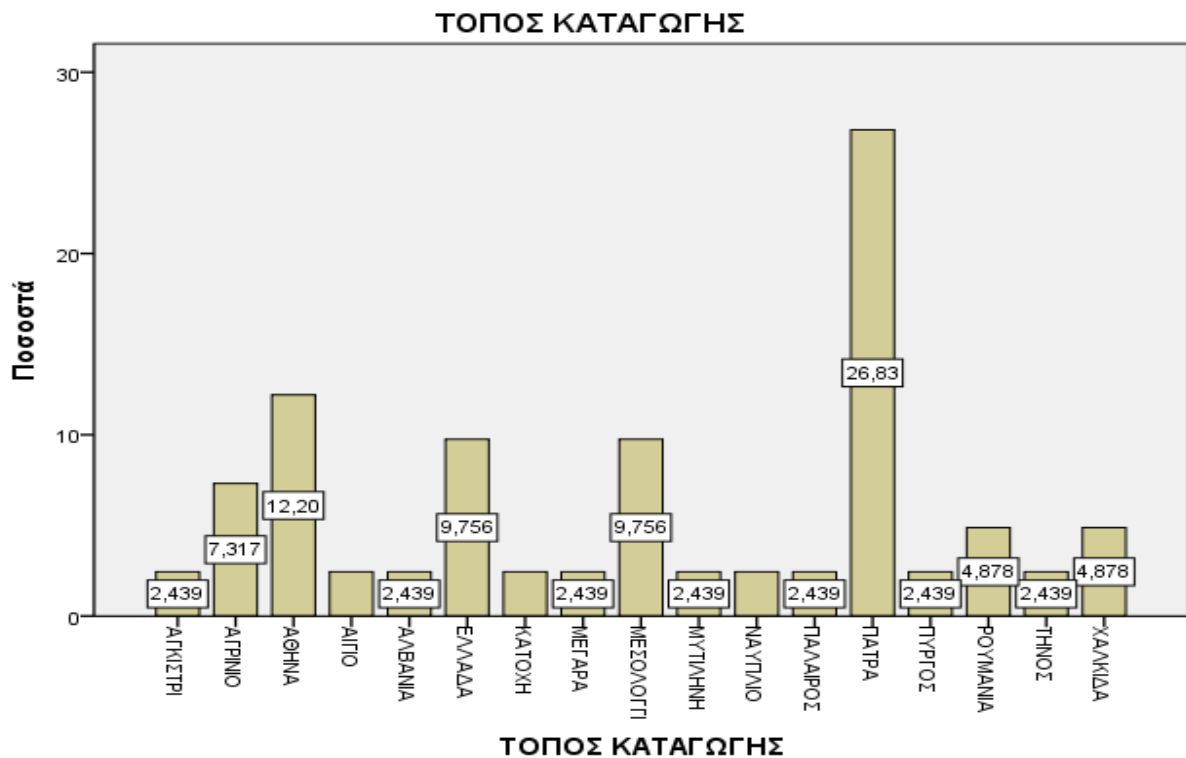
Η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων μαθητών φοιτά στην Γ' τάξη.

3. ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνότητας 5

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΚΙΣΤΡΙ	1	2,0	2,4	2,4
	ΑΓΡΙΝΙΟ	3	6,0	7,3	9,8
	ΑΘΗΝΑ	5	10,0	12,2	22,0
	ΑΙΓΙΟ	1	2,0	2,4	24,4
	ΑΛΒΑΝΙΑ	1	2,0	2,4	26,8
	ΕΛΛΑΔΑ	4	8,0	9,8	36,6
	ΚΑΤΟΧΗ	1	2,0	2,4	39,0
	ΜΕΓΑΡΑ	1	2,0	2,4	41,5
	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	4	8,0	9,8	51,2
	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	1	2,0	2,4	53,7
	ΝΑΥΠΛΙΟ	1	2,0	2,4	56,1
	ΠΑΛΑΙΡΟΣ	1	2,0	2,4	58,5
	ΠΑΤΡΑ	11	22,0	26,8	85,4
	ΠΥΡΓΟΣ	1	2,0	2,4	87,8
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2	4,0	4,9	92,7
	ΤΗΝΟΣ	1	2,0	2,4	95,1
	ΧΑΛΚΙΔΑ	2	4,0	4,9	100,0
	Total	41	82,0	100,0	
	Missing		9	18,0	
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 5

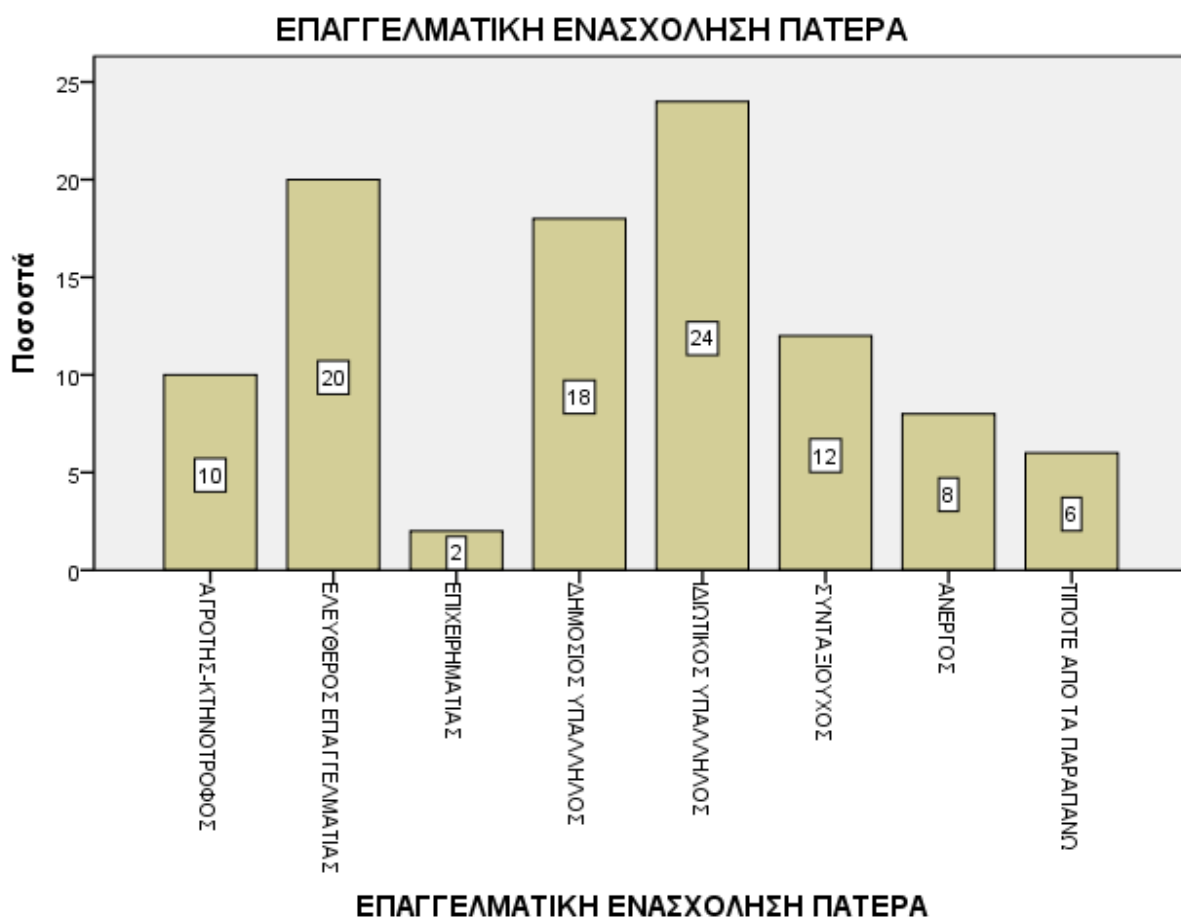
Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι από την Πάτρα.

4α. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνότητων 6

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	5	10,0	10,0	10,0
	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	10	20,0	20,0	30,0
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	1	2,0	2,0	32,0
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	9	18,0	18,0	50,0
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	12	24,0	24,0	74,0
	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	6	12,0	12,0	86,0
	ΑΝΕΡΓΟΣ	4	8,0	8,0	94,0
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	3	6,0	6,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 6

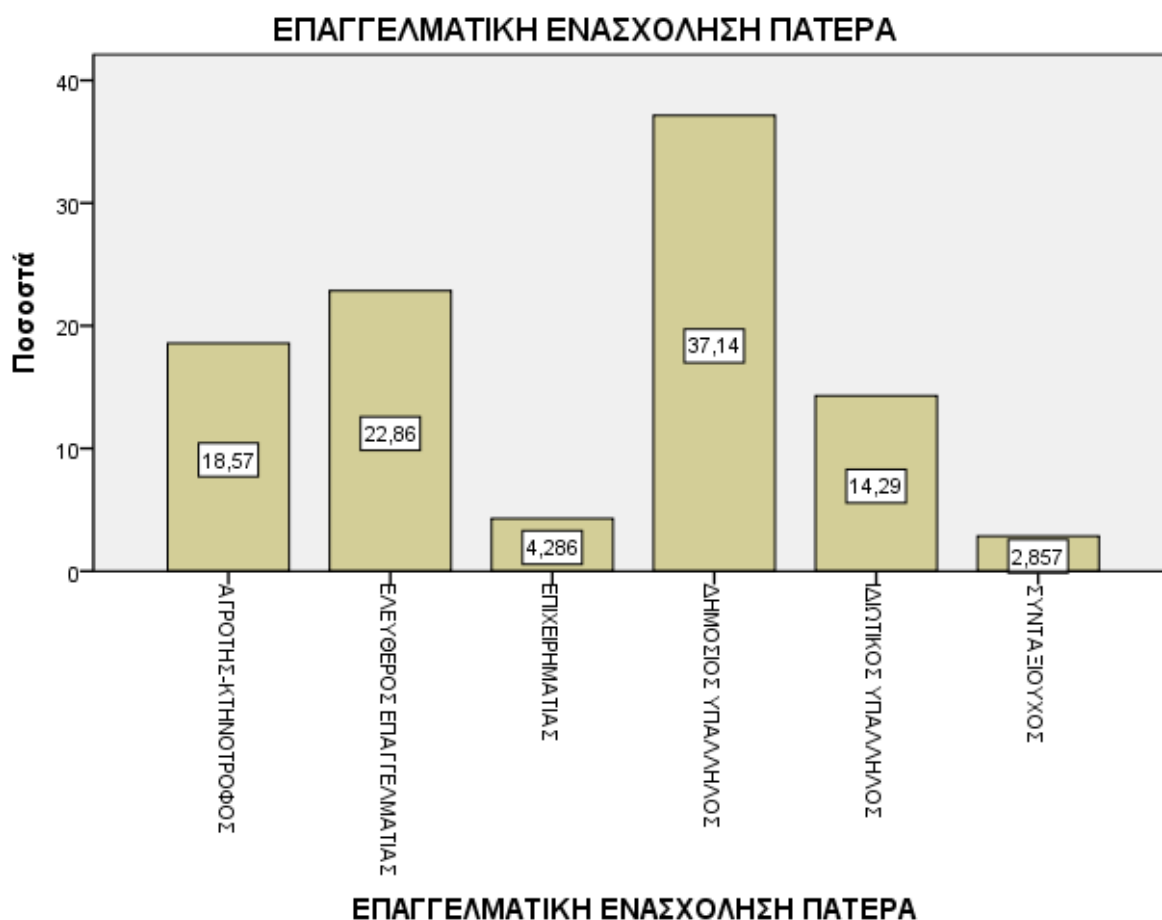
Η επαγγελματική ενασχόληση του πατέρα των περισσότερων συμμετεχόντων φοιτητών στην έρευνα είναι Ιδιωτικός υπάλληλος, Δημόσιος υπάλληλος, Ελεύθερος επαγγελματίας.

4β. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνότητας 7

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	13	18,6	18,6	18,6
	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ	16	22,9	22,9	41,4
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	3	4,3	4,3	45,7
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	3	4,3	4,3	45,7
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	26	37,1	37,1	82,9
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	10	14,3	14,3	97,1
	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	2	2,9	2,9	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 7

Η επαγγελματική ενασχόληση του πατέρα των περισσότερων συμμετεχόντων μαθητών στην έρευνα είναι Δημόσιος υπάλληλος, Ελεύθερος επαγγελματίας, Αγρότης – Κτηνοτρόφος.

5α . ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 8

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	3	6,0	6,8	6,8
	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	2	4,0	4,5	11,4
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	11	22,0	25,0	36,4
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	7	14,0	15,9	52,3
	ΟΙΚΙΑΚΑ	12	24,0	27,3	79,5
	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	4	8,0	9,1	88,6
	ΑΝΕΡΓΟΣ	3	6,0	6,8	95,5
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	2	4,0	4,5	100,0
	Total	44	88,0	100,0	
	Missing	System	6	12,0	
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 8

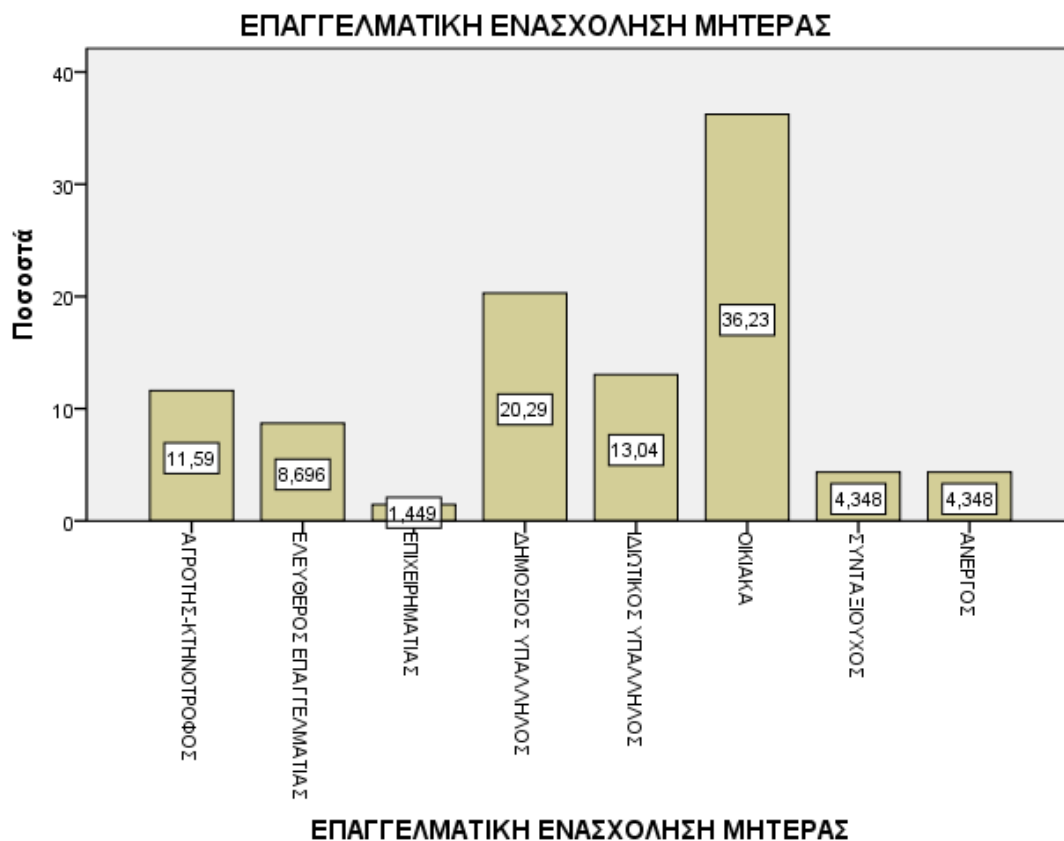
Η επαγγελματική ενασχόληση της μητέρας των περισσότερων συμμετεχόντων φοιτητών στην έρευνα είναι Οικιακά, Δημόσιος υπάλληλος, Ιδιωτικός υπάλληλος.

5β . ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Πίνακας κατανομής συχνότητας 9

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	8	11,4	11,6	11,6
	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ	6	8,6	8,7	20,3
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ				
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	1	1,4	1,4	21,7
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	14	20,0	20,3	42,0
	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	9	12,9	13,0	55,1
	ΟΙΚΙΑΚΑ	25	35,7	36,2	91,3
	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	3	4,3	4,3	95,7
	ΑΝΕΡΓΟΣ	3	4,3	4,3	100,0
	Total	69	98,6	100,0	
Missing	System	1	1,4		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 9

Η επαγγελματική ενασχόληση της μητέρας των περισσότερων συμμετεχόντων μαθητών στην έρευνα είναι Οικιακά, Δημόσιος υπάλληλος, Αγρότης - Κτηνοτρόφος.

6. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 10

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	19	38,0	38,0	38,0
OXI	31	62,0	62,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 10

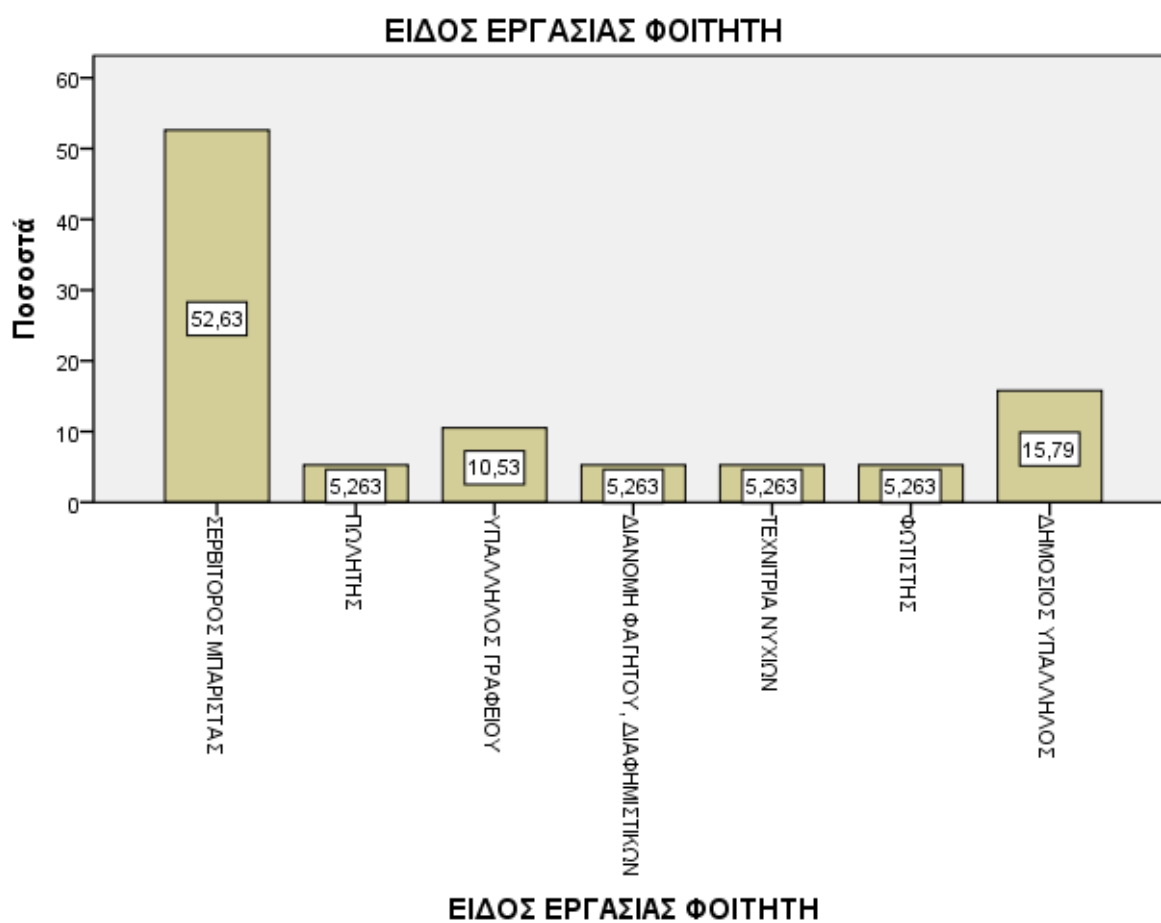
Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα δεν εργάζονται.

7. ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΗ

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 11

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΣ ΜΠΑΡΙΣΤΑΣ	10	20,0	52,6	52,6
	ΠΩΛΗΤΗΣ	1	2,0	5,3	57,9
	ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	2	4,0	10,5	68,4
	ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΑΓΗΤΟΥ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ	1	2,0	5,3	73,7
	ΤΕΧΝΙΤΡΙΑ ΝΥΧΙΩΝ	1	2,0	5,3	78,9
	ΦΩΤΙΣΤΗΣ	1	2,0	5,3	84,2
	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	3	6,0	15,8	100,0
	Total	19	38,0	100,0	
Missing	System	31	62,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 11

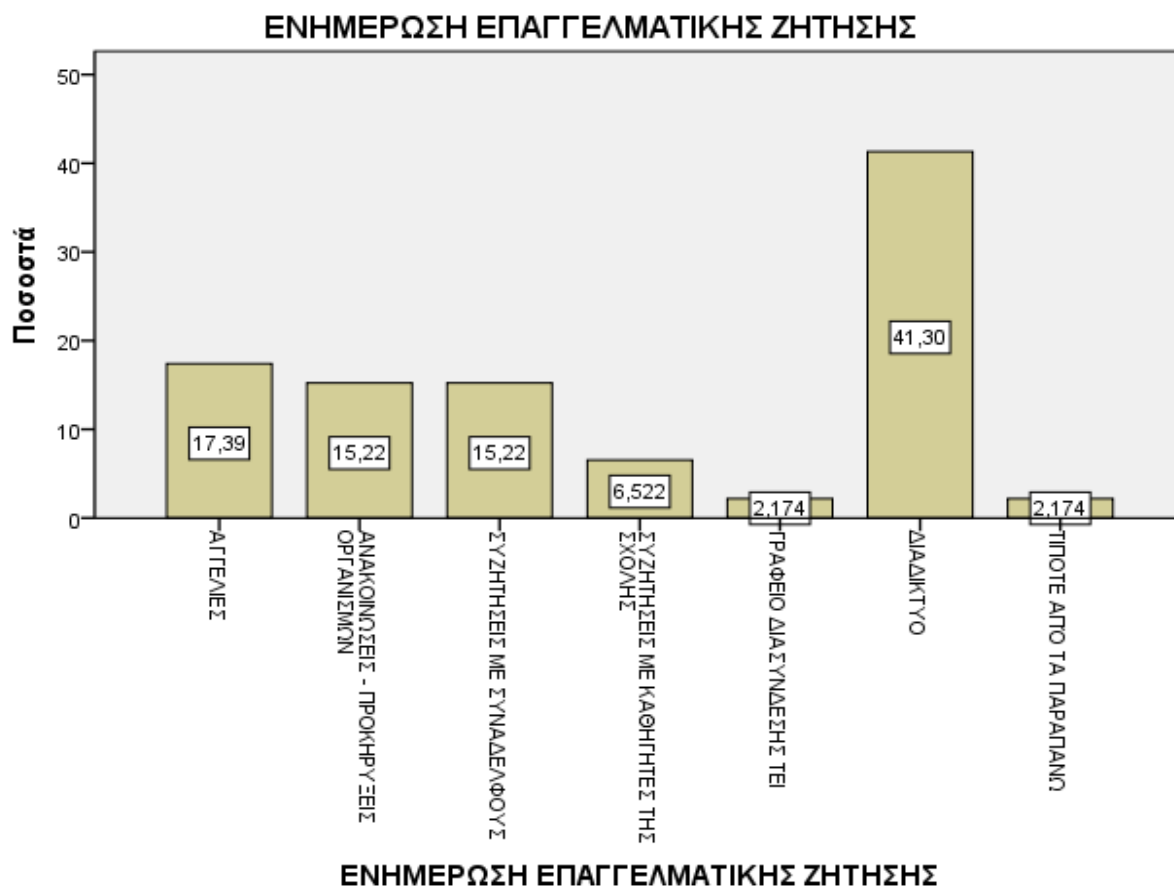
Παραπάνω από τους μισούς φοιτητές που εργάζονται απασχολούνται ως σερβιτόροι, μπαρίστες.

8α. ΠΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΑΣ; (Φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητας 12

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΓΓΕΛΙΕΣ	8	16,0	17,4	17,4
	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	7	14,0	15,2	32,6
	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	7	14,0	15,2	47,8
	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	3	6,0	6,5	54,3
	ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΕΙ	1	2,0	2,2	56,5
	ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	19	38,0	41,3	97,8
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	1	2,0	2,2	100,0
	Total	46	92,0	100,0	
Missing	System	4	8,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 12

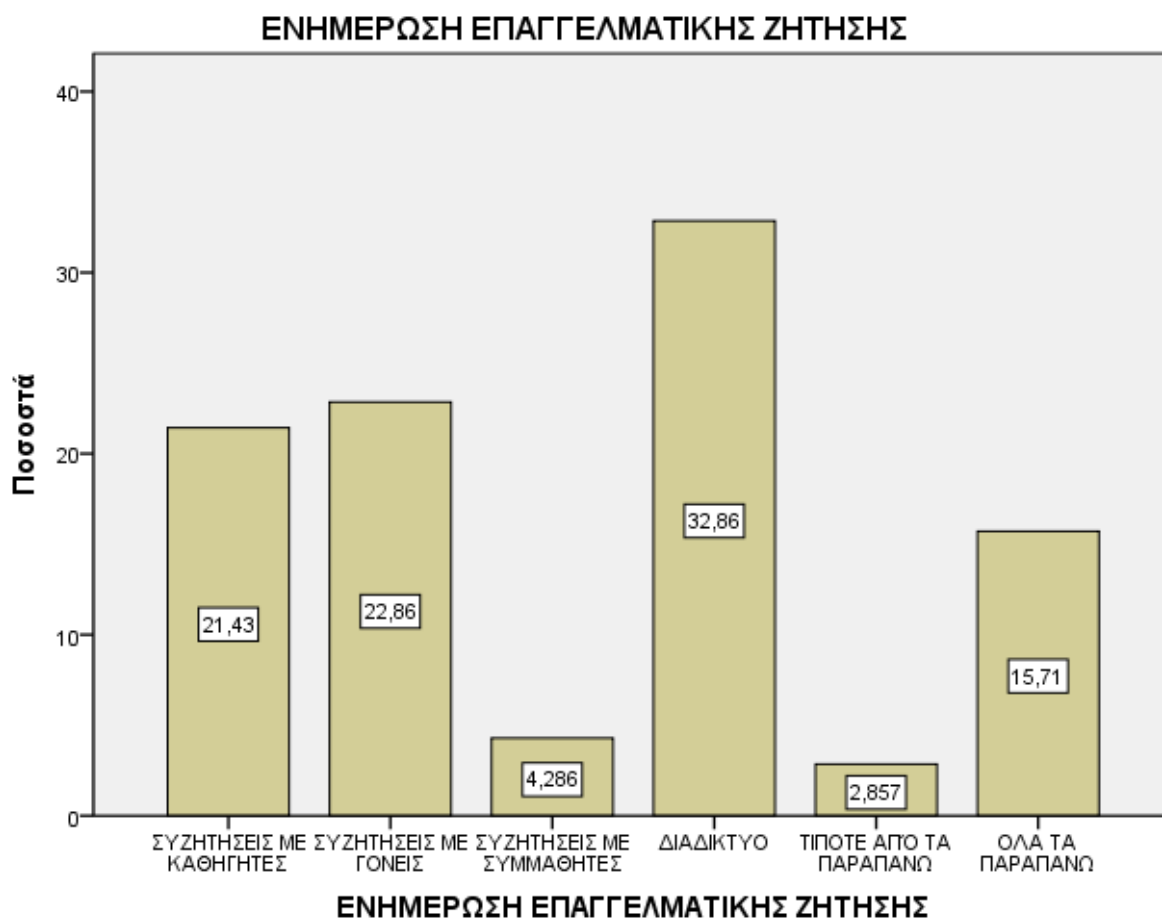
Οι περισσότεροι φοιτητές ενημερώνονται από το Διαδίκτυο για την επαγγελματική ζήτηση της ειδικότητάς τους. Ένας μόνο φοιτητής ανέφερε το Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ.

**8β. ΠΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΕΙΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΝΕ ΣΕ ΛΙΓΟΥΣ ΜΗΝΕΣ;
(Μαθητές)**

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 13

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	15	21,4	21,4	21,4
	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ	16	22,9	22,9	44,3
	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ	3	4,3	4,3	48,6
	ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	23	32,9	32,9	81,4
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	2	2,9	2,9	84,3
	ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	11	15,7	15,7	100,0
	Total	70	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 13

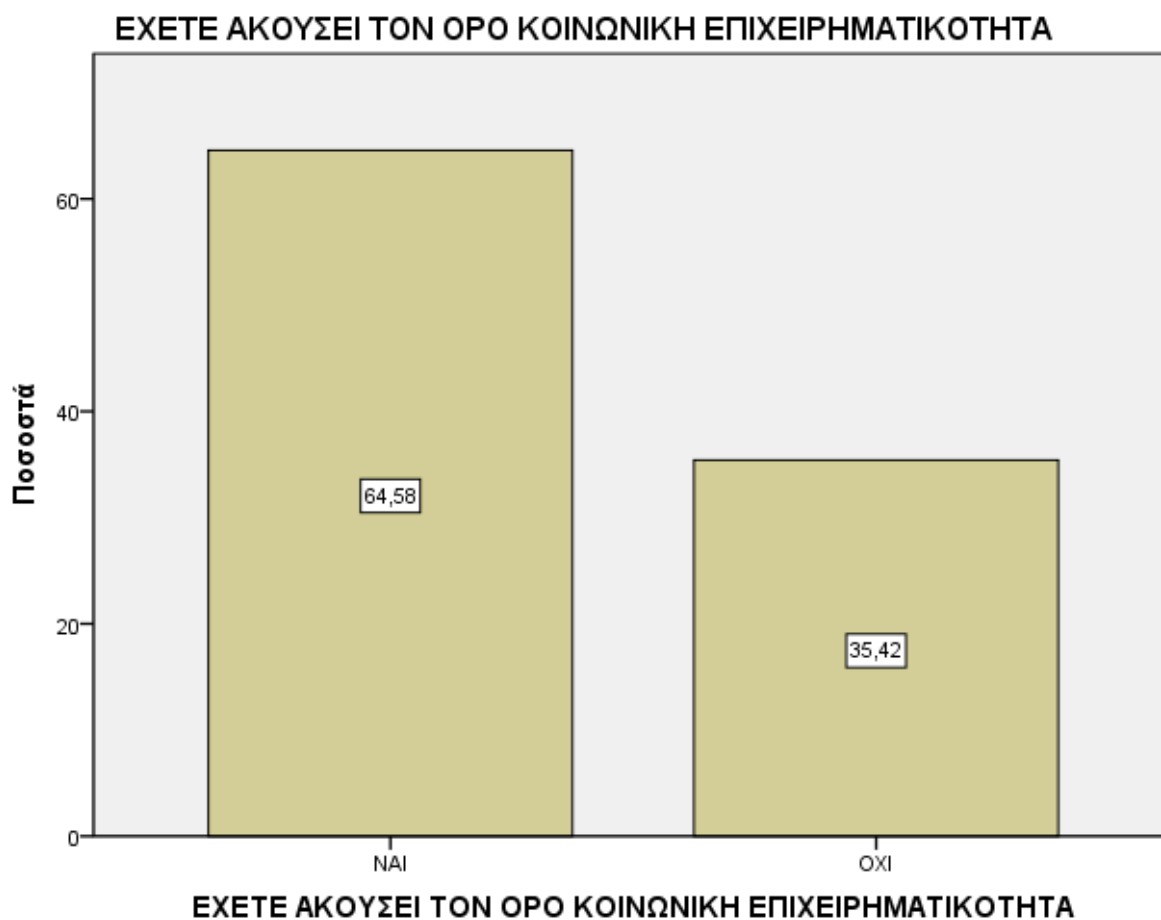
Οι περισσότεροι μαθητές ενημερώνονται από το Διαδίκτυο καθώς και από συζητήσεις με καθηγητές και γονείς για την επαγγελματική ζήτηση της επιλογής σπουδών που σκέφτονται να κάνουν. **Κανένας μαθητής δεν ανέφερε το ΚΕΣΥΠ.** (Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού). Η δομή των ΚΕΣΥΠ έχει πλέον καταργηθεί και άρχισε να λειτουργεί η νέα δομή «Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» (ΚΕΣΥ).

9α.ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;(φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητων 14

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	31	62,0	64,6	64,6
	OXI	17	34,0	35,4	100,0
	Total	48	96,0	100,0	
Missing	System	2	4,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 14

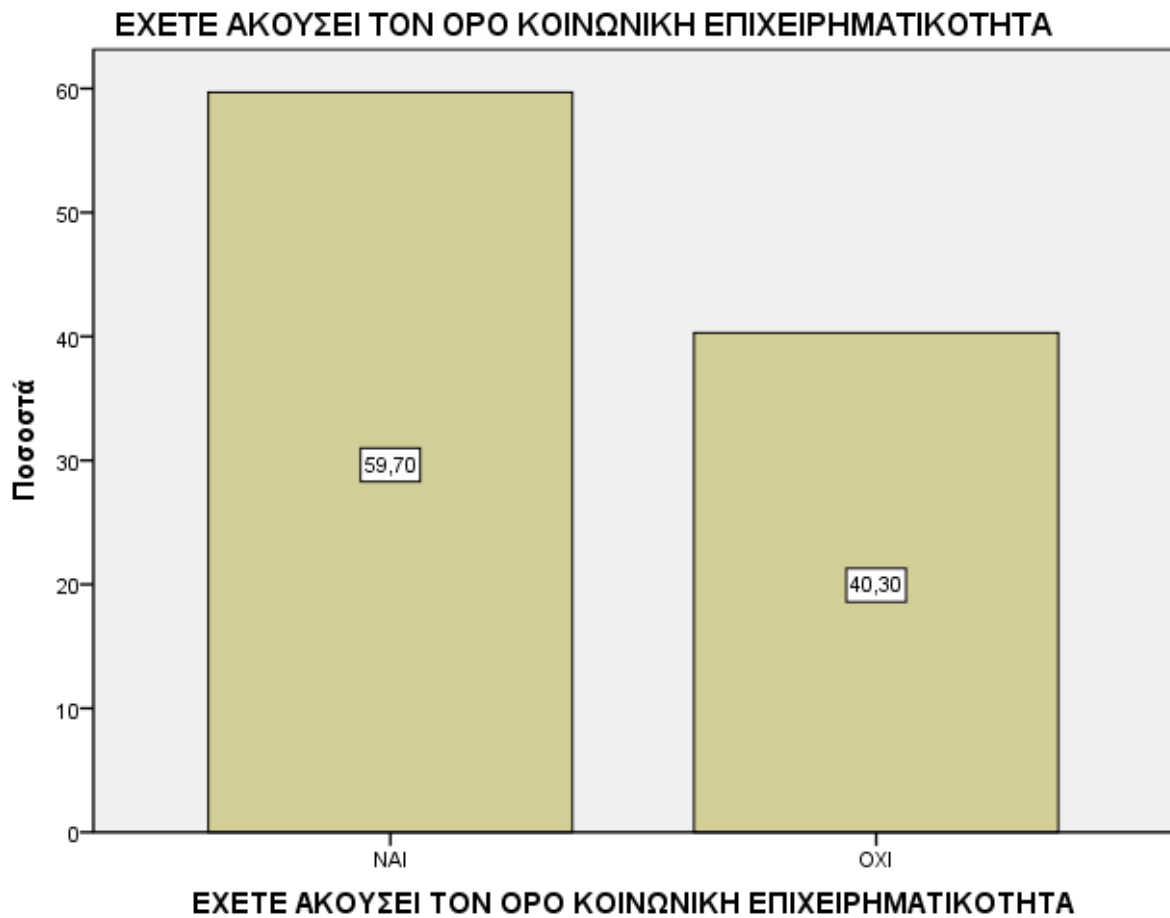
Οι περισσότεροι φοιτητές έχουν ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.

**9β.ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;
(μαθητές)**

Πίνακας κατανομής συχνότητων 15

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	40	57,1	59,7	59,7
	ΟΧΙ	27	38,6	40,3	100,0
	Total	67	95,7	100,0	
Missing	System	3	4,3		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 15

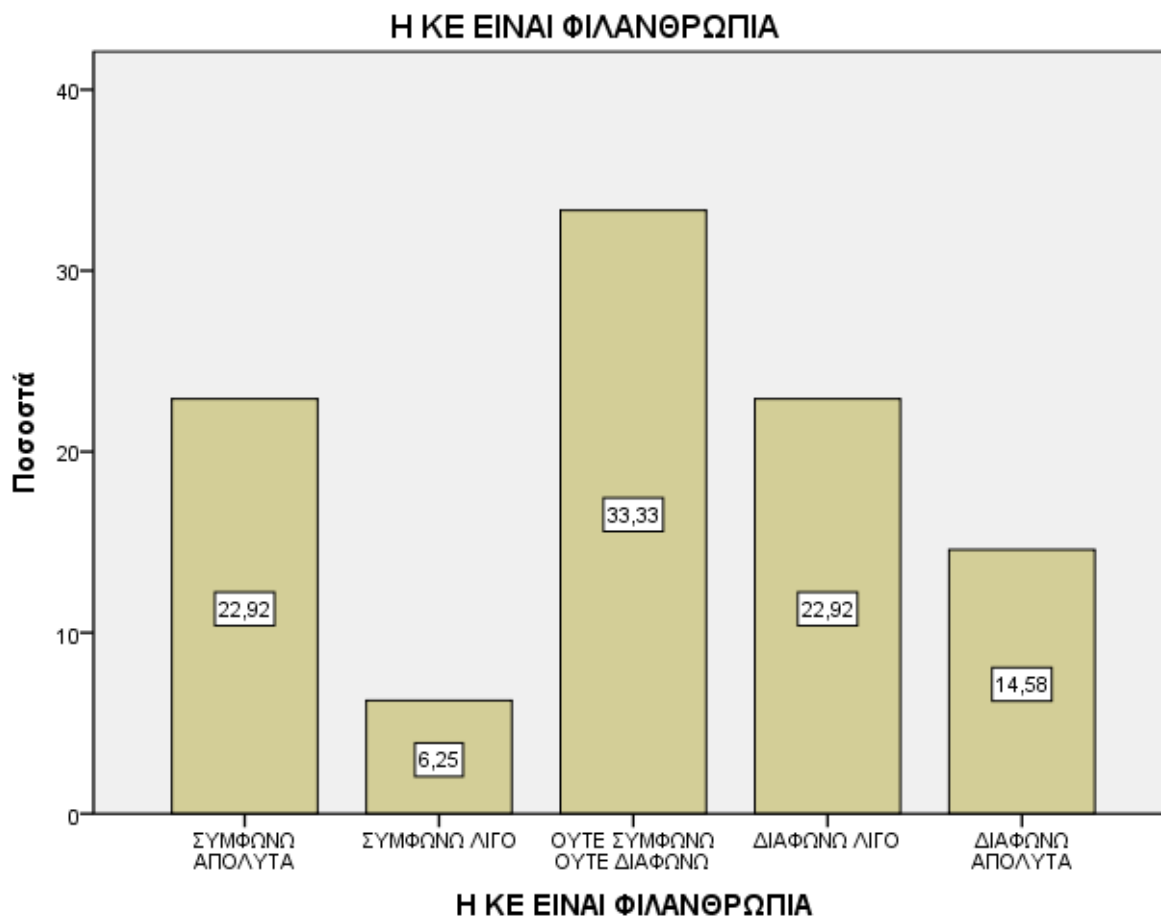
Οι περισσότεροι μαθητές έχουν ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.

**10α.Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ
(φοιτητές)**

Πίνακας κατανομής συχνότητων 16

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	11	22,0	22,9	22,9
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	3	6,0	6,3	29,2
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	32,0	33,3	62,5
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	11	22,0	22,9	85,4
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	7	14,0	14,6	100,0
	Total	48	96,0	100,0	
Missing	System	2	4,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 16

Το 33,3 % του δείγματος των φοιτητών της έρευνας ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Το 29% του δείγματος συμφωνεί (οι περισσότεροι απόλυτα) και το υπόλοιπο 38% διαφωνεί (οι περισσότεροι λίγο).

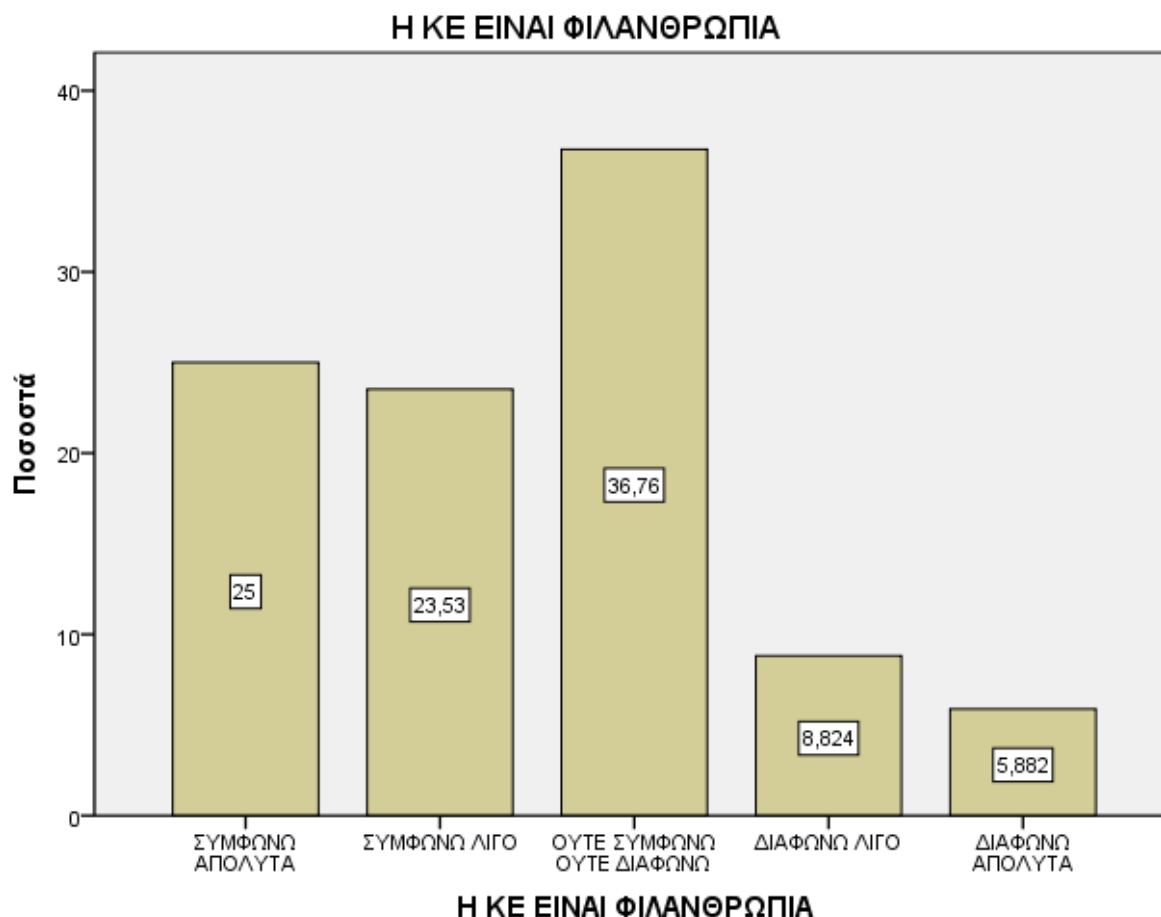
10β. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 17

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	17	24,3	25,0	25,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	16	22,9	23,5	48,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	25	35,7	36,8	85,3
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	6	8,6	8,8	94,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	4	5,7	5,9	100,0

Total	68	97,1	100,0
Missing System	2	2,9	
Total	70	100,0	

Ραβδόγραμμα 17

Το 37 % του δείγματος των μαθητών της έρευνας ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Το 48% του δείγματος συμφωνεί (οι περισσότεροι απόλυτα) και το υπόλοιπο 15% διαφωνεί (οι περισσότεροι λίγο).

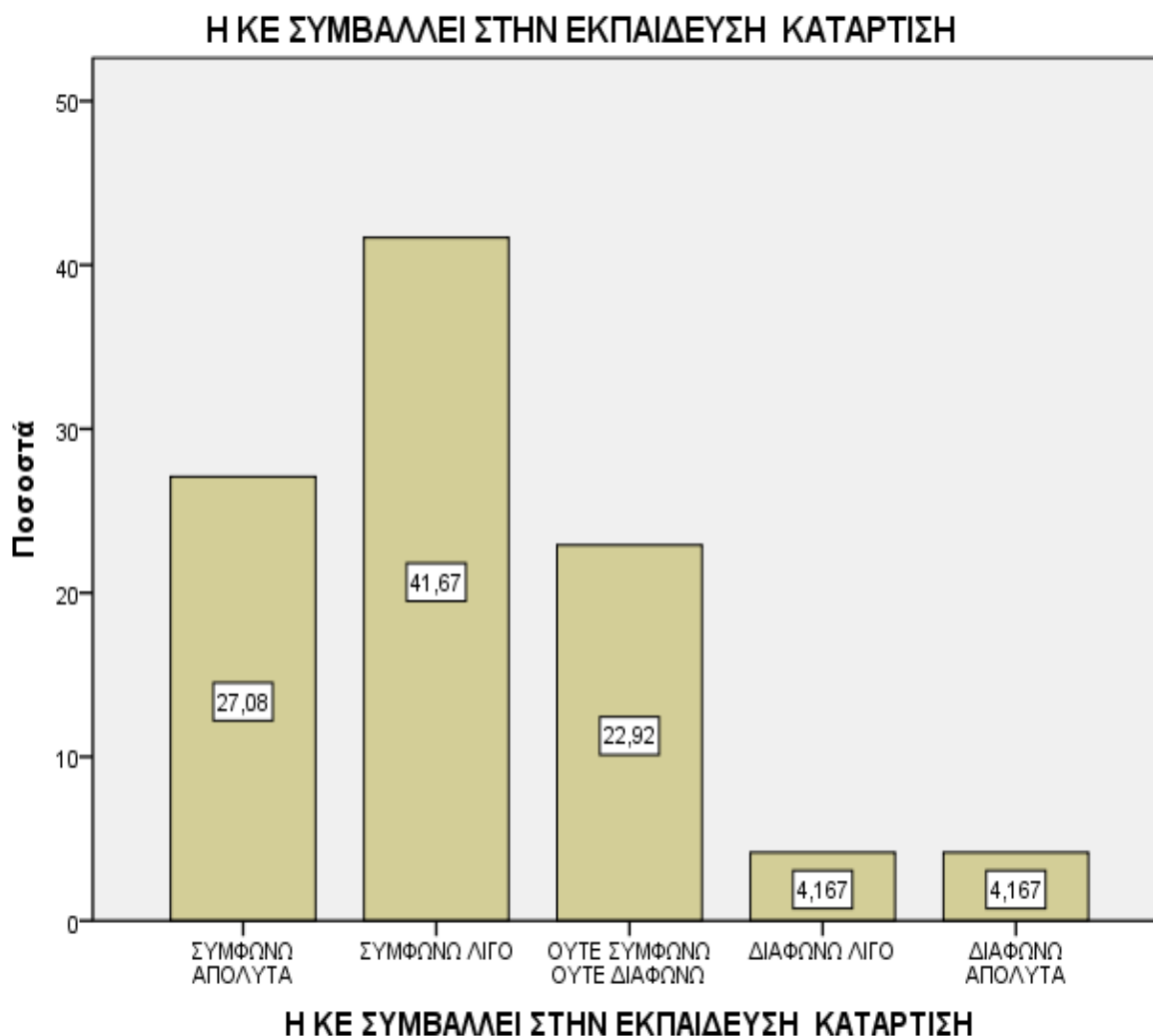
**11α. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (φοιτητές)**

Πίνακας κατανομής συχνότητας 18

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	13	26,0	27,1	27,1
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	20	40,0	41,7	68,8
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	11	22,0	22,9	91,7
ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	2	4,0	4,2	95,8
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	4,0	4,2	100,0
Total	48	96,0	100,0	

Missing	System	2	4,0	
Total		50	100,0	

Ραβδόγραμμα 18

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα φοιτητές (69%) συμφωνούν ότι η ΚΕ συμβάλλει στην εκπαίδευση- κατάρτιση.

11β. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 19

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	8	11,4	11,6	11,6
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	40	57,1	58,0	69,6

	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	22,9	23,2	92,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	5	7,1	7,2	100,0
	Total	69	98,6	100,0	
Missing	System	1	1,4		
	Total	70	100,0		

Ραβδόγραμμα 19

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα μαθητές (71%) συμφωνούν ότι η ΚΕ συμβάλλει στην εκπαίδευση- κατάρτιση.

12α. Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 20

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	6,0	6,1	6,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	9	18,0	18,4	24,5
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	16	32,0	32,7	57,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	16	32,0	32,7	89,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	5	10,0	10,2	100,0

Total	49	98,0	100,0
Missing System	1	2,0	
Total	50	100,0	

Ραβδόγραμμα 20

Οι περισσότεροι διαφωνούν με το ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία, ενώ ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό όσων ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν.

12β. Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 21

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	1	1,4	1,5	1,5
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	14	20,0	20,9	22,4
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	24	34,3	35,8	58,2

	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	22	31,4	32,8	91,0
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	6	8,6	9,0	100,0
	Total	67	95,7	100,0	
Missing	System	3	4,3		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 21

Ίδια σχεδόν εικόνα και στις απαντήσεις του δείγματος των μαθητών. Οι περισσότεροι διαφωνούν με το ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία, ενώ ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό όσων ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν.

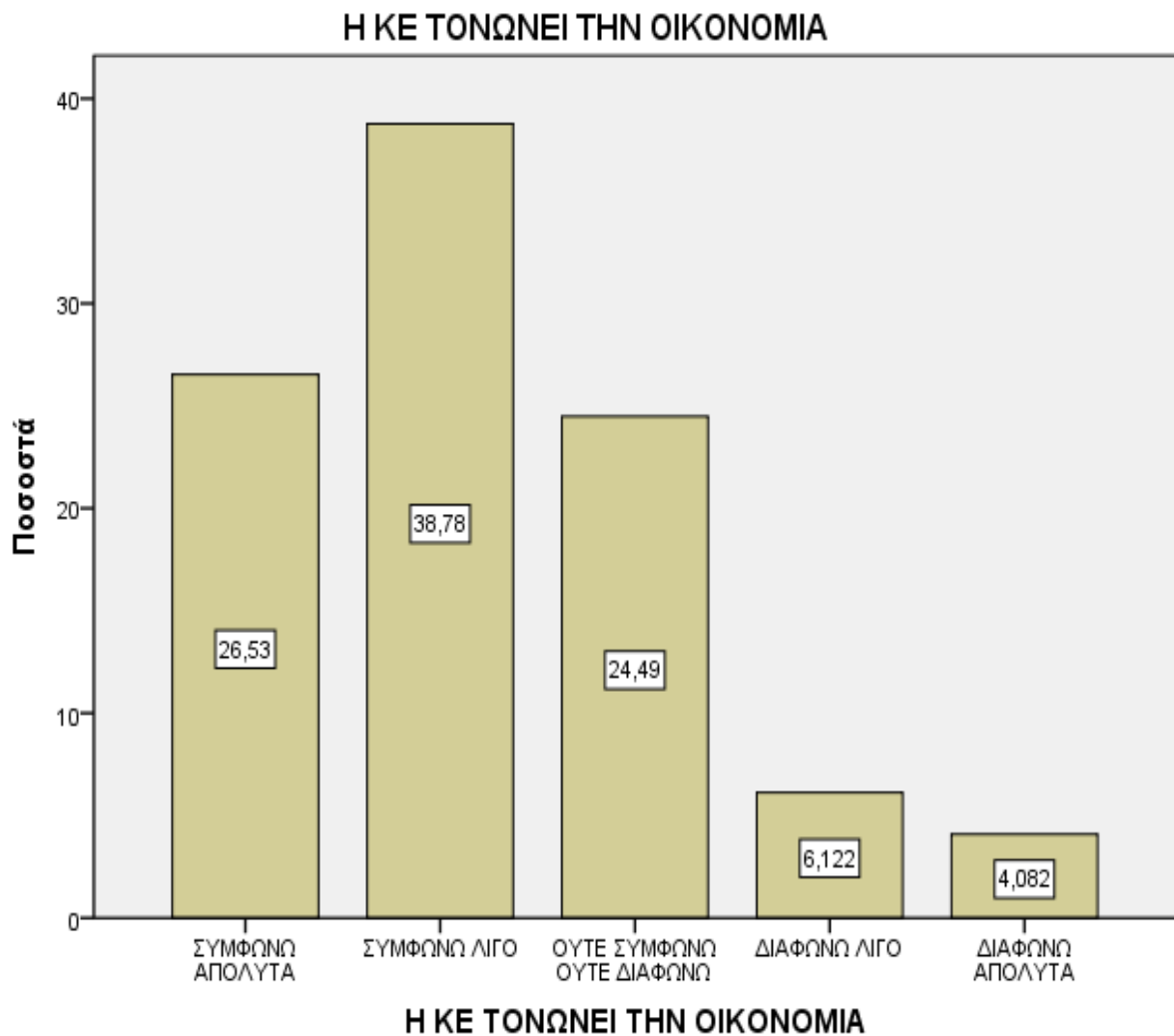
13α. Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ(φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 22

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid				
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	13	26,0	26,5
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	19	38,0	38,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	12	24,0	89,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	3	6,0	95,9

	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	2	4,0	4,1	100,0
	Total	49	98,0	100,0	
Missing	System	1	2,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 22

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα φοιτητές συμφωνούν (65,3%) ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία.

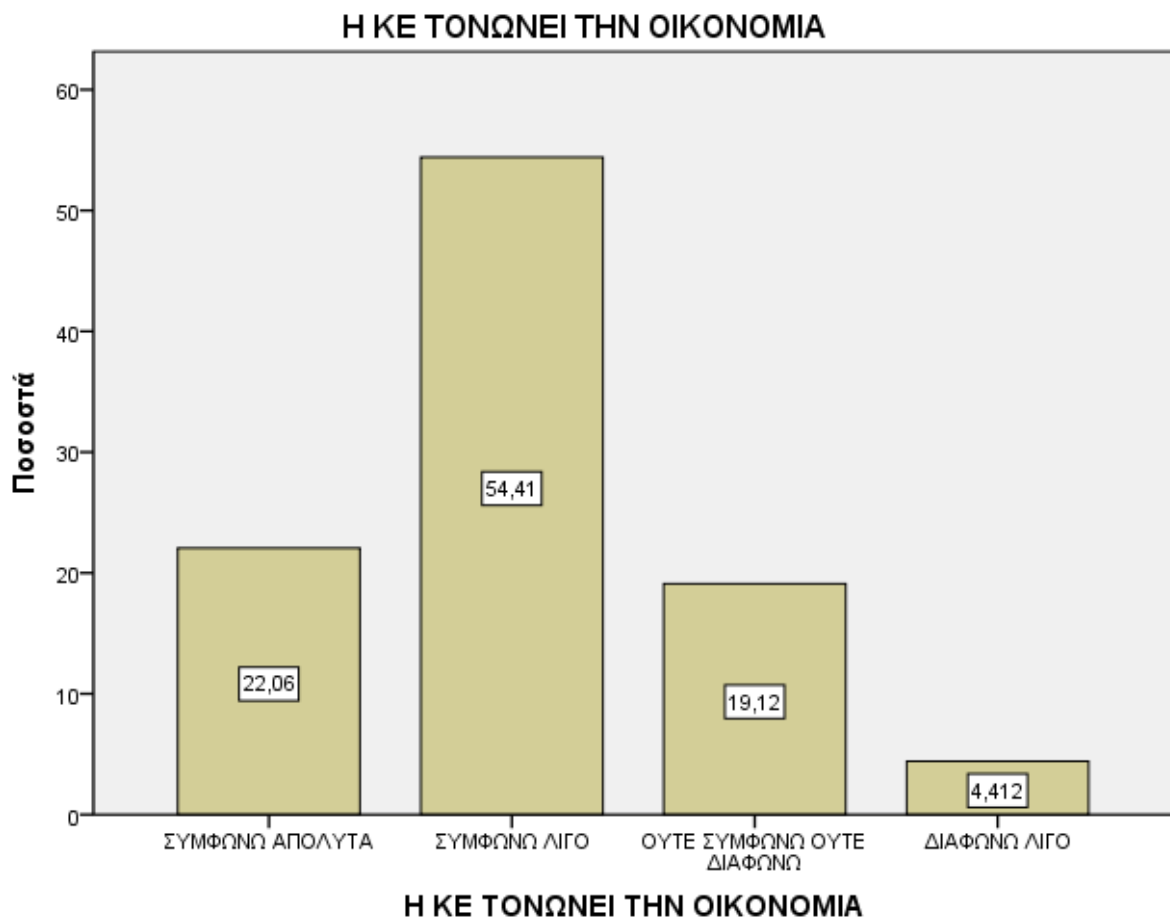
13β. Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 23

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	15	21,4	22,1	22,1
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	37	52,9	54,4	76,5

	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	13	18,6	19,1	95,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	3	4,3	4,4	100,0
	Total	68	97,1	100,0	
Missing	System	2	2,9		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 23

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα μαθητές συμφωνούν (77%) ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία.

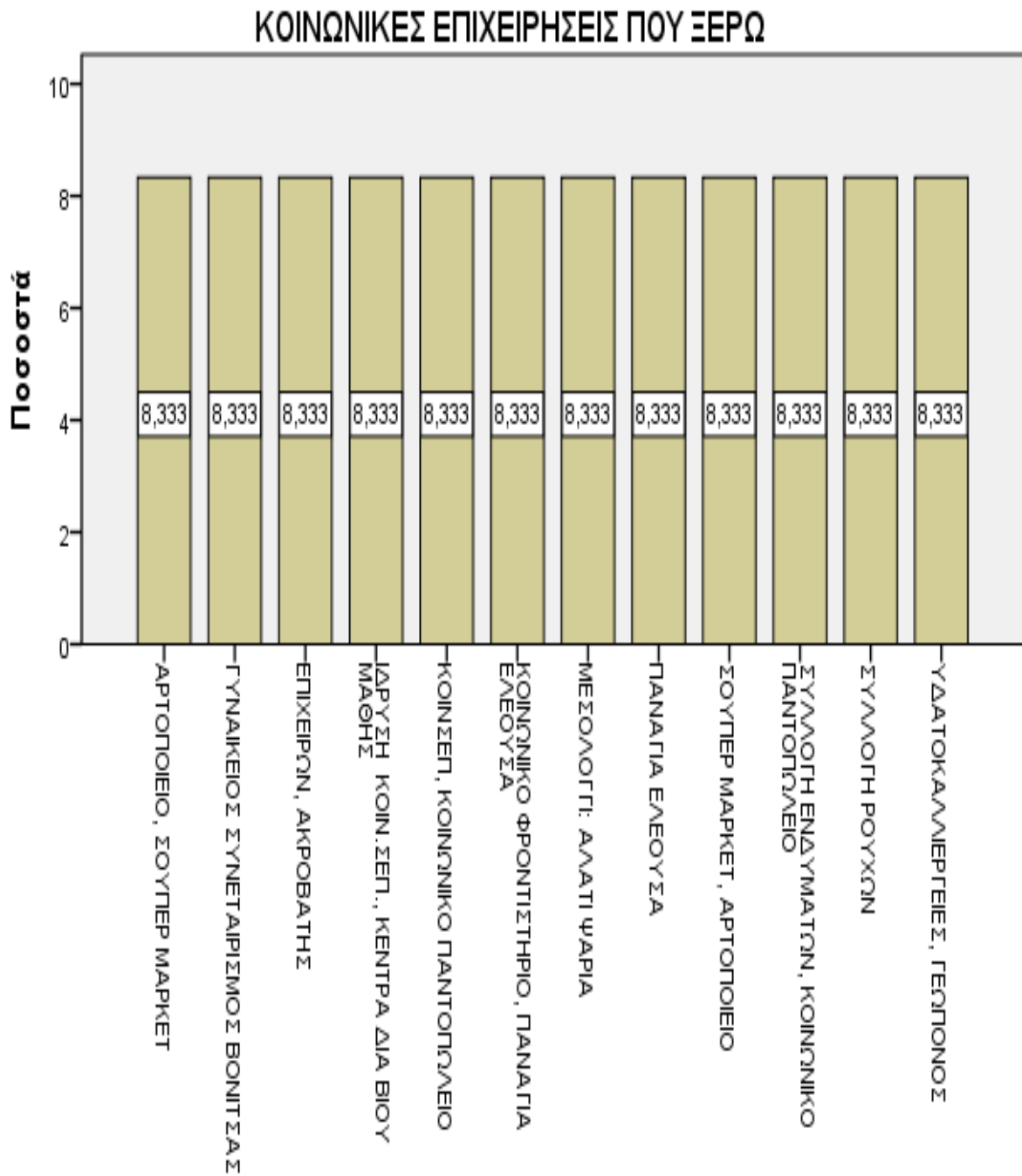
14α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΡΩ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητας 24

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ, ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ	1	2,0	8,3	8,3
	ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΝΙΤΣΑΣ	1	2,0	8,3	16,7

	ΕΠΙΧΕΙΡΩΝ, ΑΚΡΟΒΑΤΗΣ	1	2,0	8,3	25,0
	ΙΔΡΥΣΗ ΚΟΙΝ.ΣΕΠ., ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣ	1	2,0	8,3	33,3
	ΚΟΙΝΣΕΠ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ	1	2,0	8,3	41,7
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ, ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ	1	2,0	8,3	50,0
	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ: ΑΛΑΤΙ ΨΑΡΙΑ	1	2,0	8,3	58,3
	ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ	1	2,0	8,3	66,7
	ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ, ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ	1	2,0	8,3	75,0
	ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ	1	2,0	8,3	83,3
	ΣΥΛΛΟΓΗ ΡΟΥΧΩΝ	1	2,0	8,3	91,7
	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ, ΓΕΩΠΟΝΟΣ	1	2,0	8,3	100,0
	Total	12	24,0	100,0	
Missing		38	76,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 24

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΡΩ

Οι περισσότεροι φοιτητές δεν γνώριζαν κάποια κοινωνική επιχείρηση (76%).

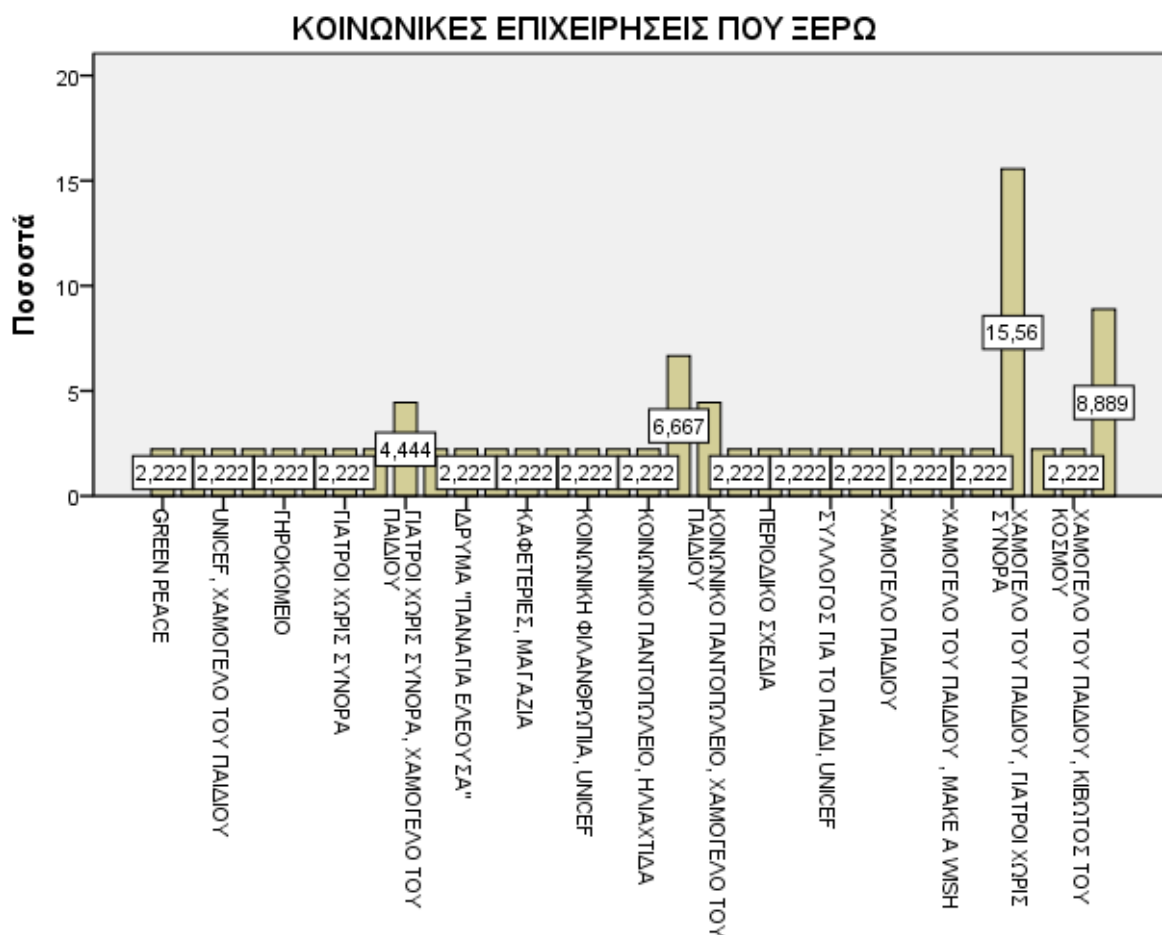
14β. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΡΩ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 25

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid GREEN PEACE	1	1,4	2,2	2,2
ΚΕΠ	1	1,4	2,2	4,4
UNICEF, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	6,7
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	1	1,4	2,2	8,9
ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ	1	1,4	2,2	11,1
ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	13,3
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	1	1,4	2,2	15,6
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ, ΑΡΤΟΠΟΙΗΤΕΣ	1	1,4	2,2	17,8
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	2	2,9	4,4	22,2
ΕΛΠΙΔΑ, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	24,4
ΙΔΡΥΜΑ "ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ"	1	1,4	2,2	26,7
ΙΔΡΥΜΑ "ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ", ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	28,9
ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ, ΜΑΓΑΖΙΑ	1	1,4	2,2	31,1
ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS	1	1,4	2,2	33,3
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ, UNICEF	1	1,4	2,2	35,6
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ	1	1,4	2,2	37,8
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ	1	1,4	2,2	40,0
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	3	4,3	6,7	46,7
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	2	2,9	4,4	51,1
ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ, ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	1	1,4	2,2	53,3

	ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑ	1	1,4	2,2	55,6
	ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ, ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ	1	1,4	2,2	57,8
	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ, UNICEF	1	1,4	2,2	60,0
	ΤΟΕΒ, ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ	1	1,4	2,2	62,2
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	64,4
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1	1,4	2,2	66,7
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, MAKE A WISH	1	1,4	2,2	68,9
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	1	1,4	2,2	71,1
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	7	10,0	15,6	86,7
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, ΗΛΙΑΚΤΙΔΑ	1	1,4	2,2	88,9
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	1	1,4	2,2	91,1
	ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ	4	5,7	8,9	100,0
	Total	45	64,3	100,0	
Missing	-1	25	35,7		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 25

Στο δείγμα των συμμετεχόντων μαθητών οι περισσότεροι γνώριζαν κάποια κοινωνική επιχείρηση (64,3%).

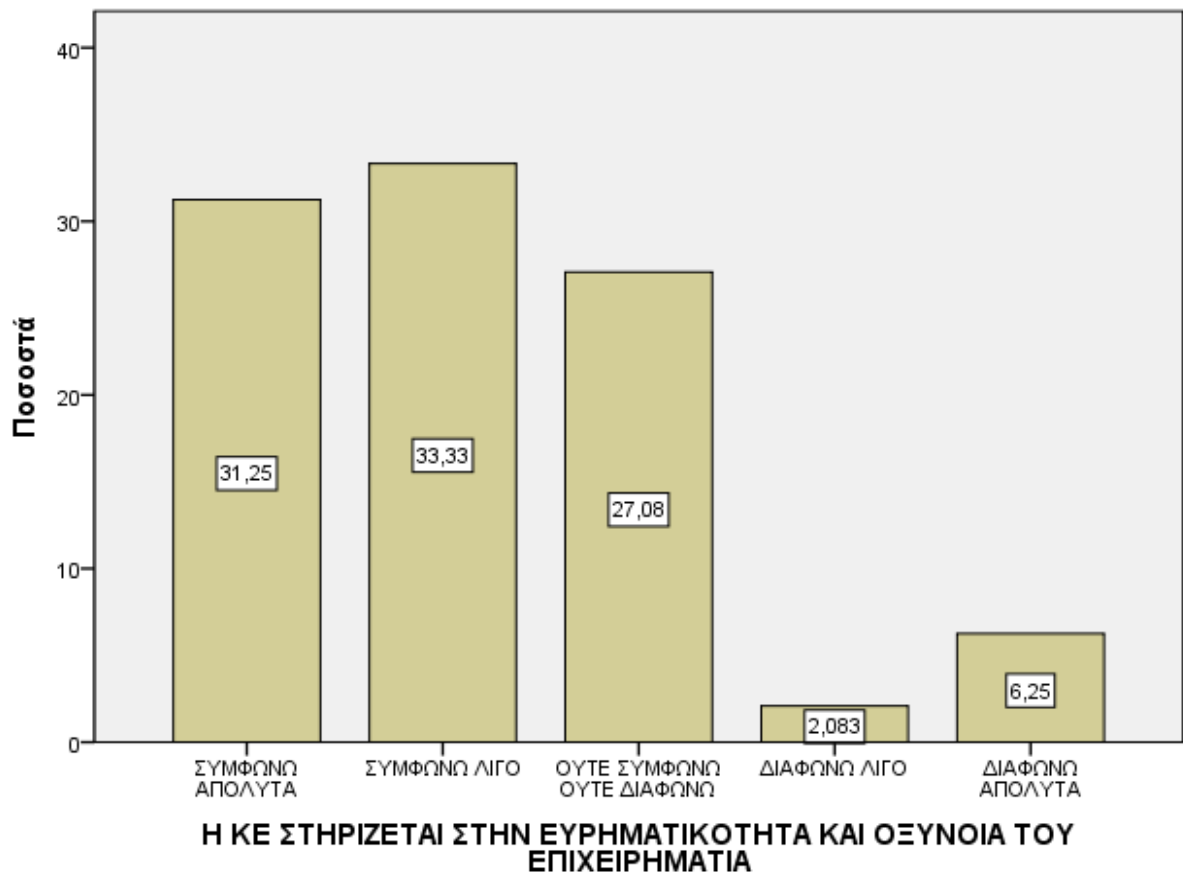
15α.Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητων 26

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	15	30,0	31,3	31,3
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	16	32,0	33,3	64,6
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	13	26,0	27,1	91,7
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	1	2,0	2,1	93,8
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	6,0	6,3	100,0
	Total	48	96,0	100,0	
Missing	System	2	4,0		
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 26

Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα φοιτητές συμφωνούν (65%) ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και οξύνοια του επιχειρηματία.

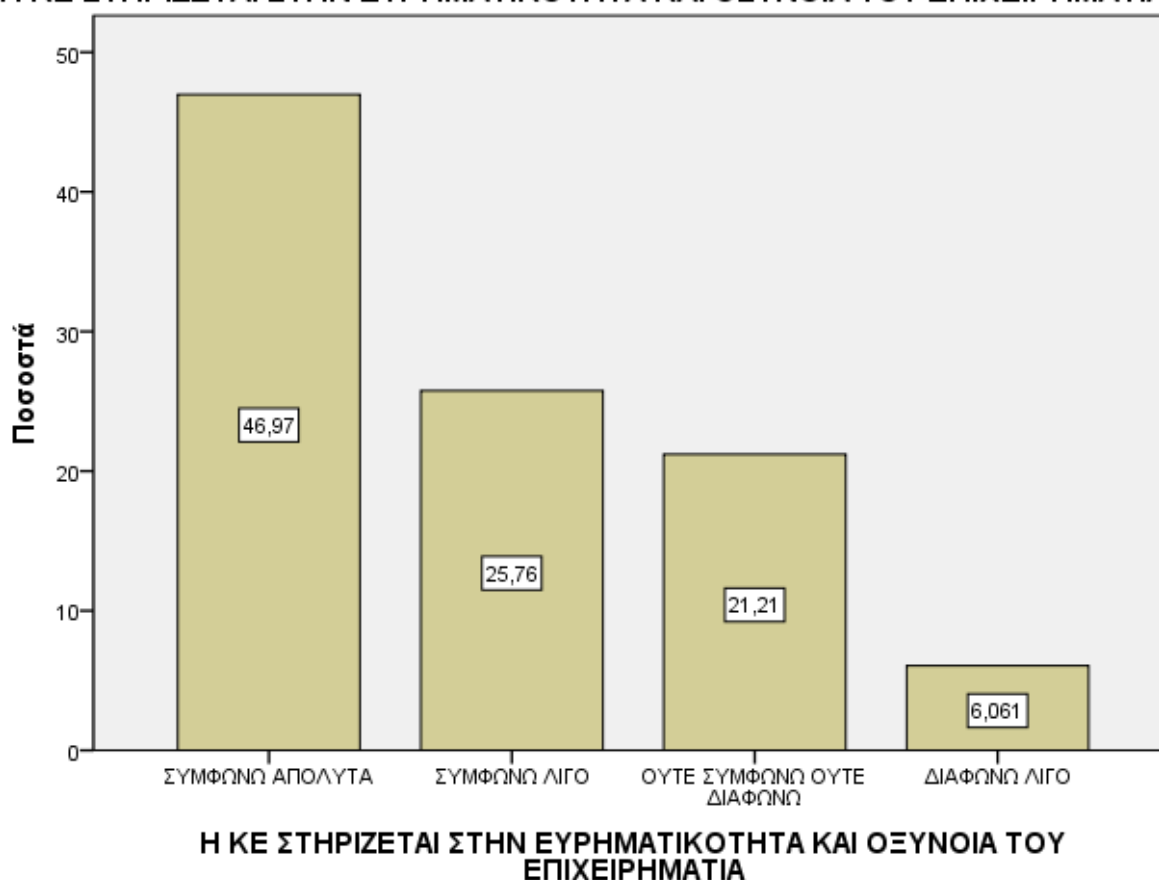
15β .Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 27

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	31	44,3	47,0	47,0
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	17	24,3	25,8	72,7
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	14	20,0	21,2	93,9
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	4	5,7	6,1	100,0
	Total	66	94,3	100,0	
	Missing	System	4	5,7	
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 27

Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

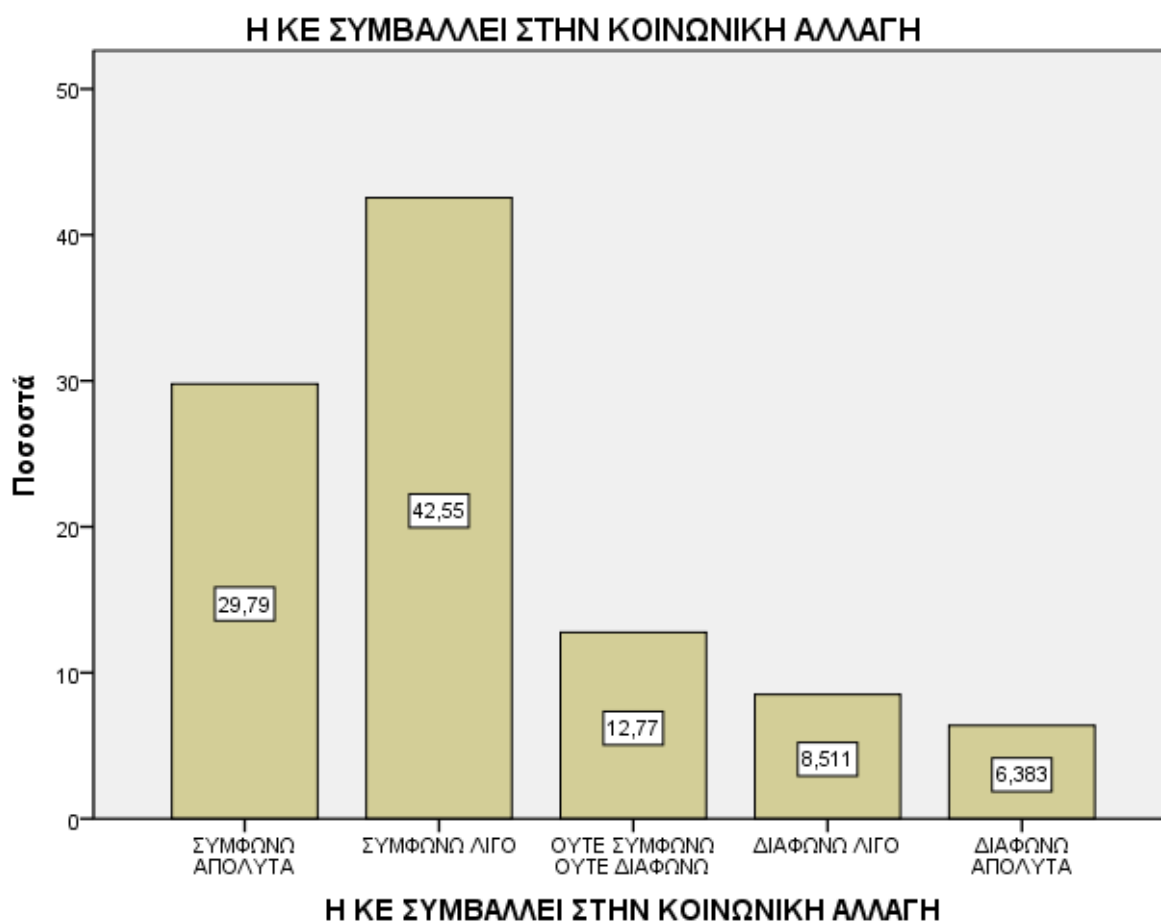
Περισσότεροι είναι οι μαθητές που συμμετέχουν στην έρευνα από τους αντίστοιχους φοιτητές που συμφωνούν (74%) ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και οξύνοια του επιχειρηματία. Ένα ποσοστό 47% συμφωνεί απόλυτα.

16α. Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 28

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	14	28,0	29,8	29,8
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	20	40,0	42,6	72,3
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	6	12,0	12,8	85,1
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	4	8,0	8,5	93,6
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	3	6,0	6,4	100,0
	Total	47	94,0	100,0	
	Missing	System	3	6,0	
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 28

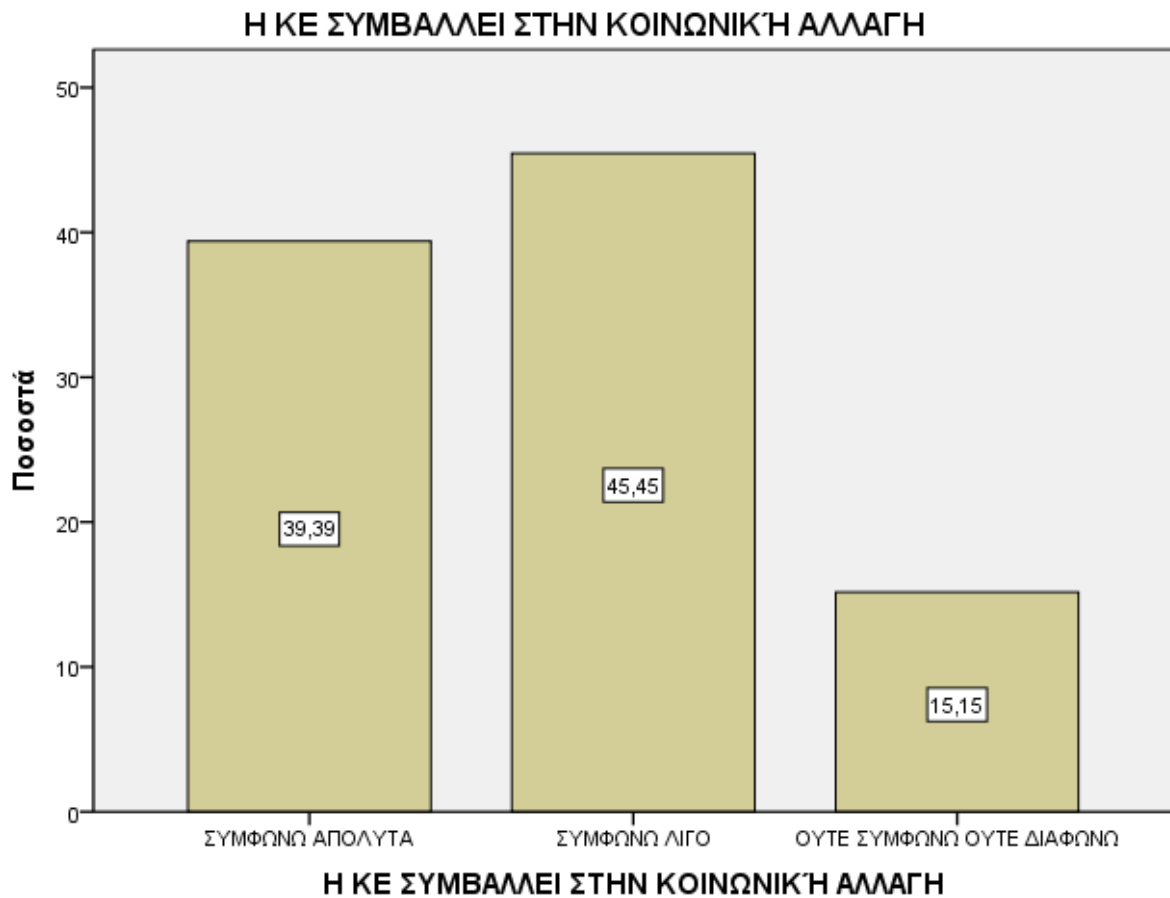
Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στην έρευνα φοιτητές συμφωνούν (73%) ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην Κοινωνική Αλλαγή.

16α. Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητων 29

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	26	37,1	39,4	39,4
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	30	42,9	45,5	84,8
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	10	14,3	15,2	100,0
	Total	66	94,3	100,0	
	Missing System	4	5,7		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 29

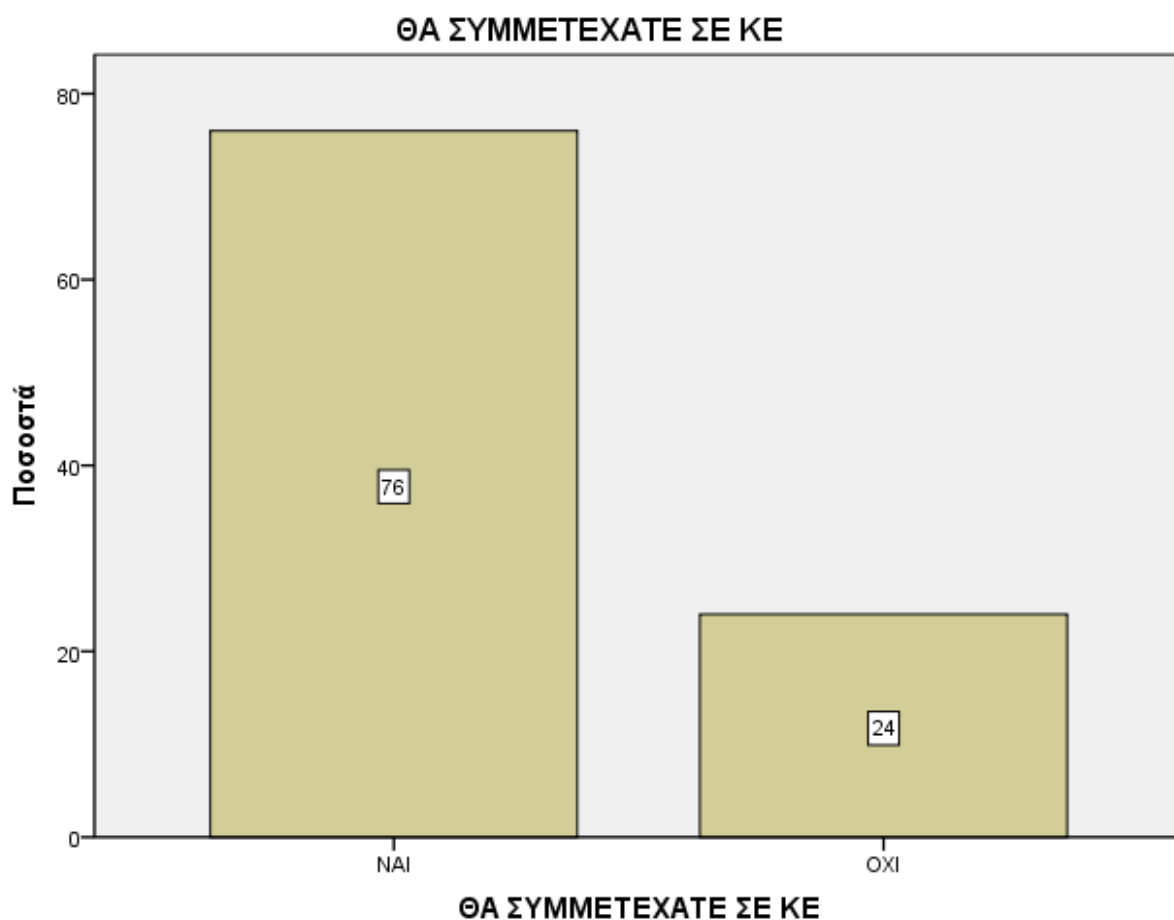
Περισσότεροι , από τους αντίστοιχους φοιτητές, συμμετέχοντες στην έρευνα μαθητές (85%) πιστεύουν ότι η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην Κοινωνική Αλλαγή.

17α. ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 30

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	38	76,0	76,0	76,0
	ΟΧΙ	12	24,0	24,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Ραβδόγραμμα 30

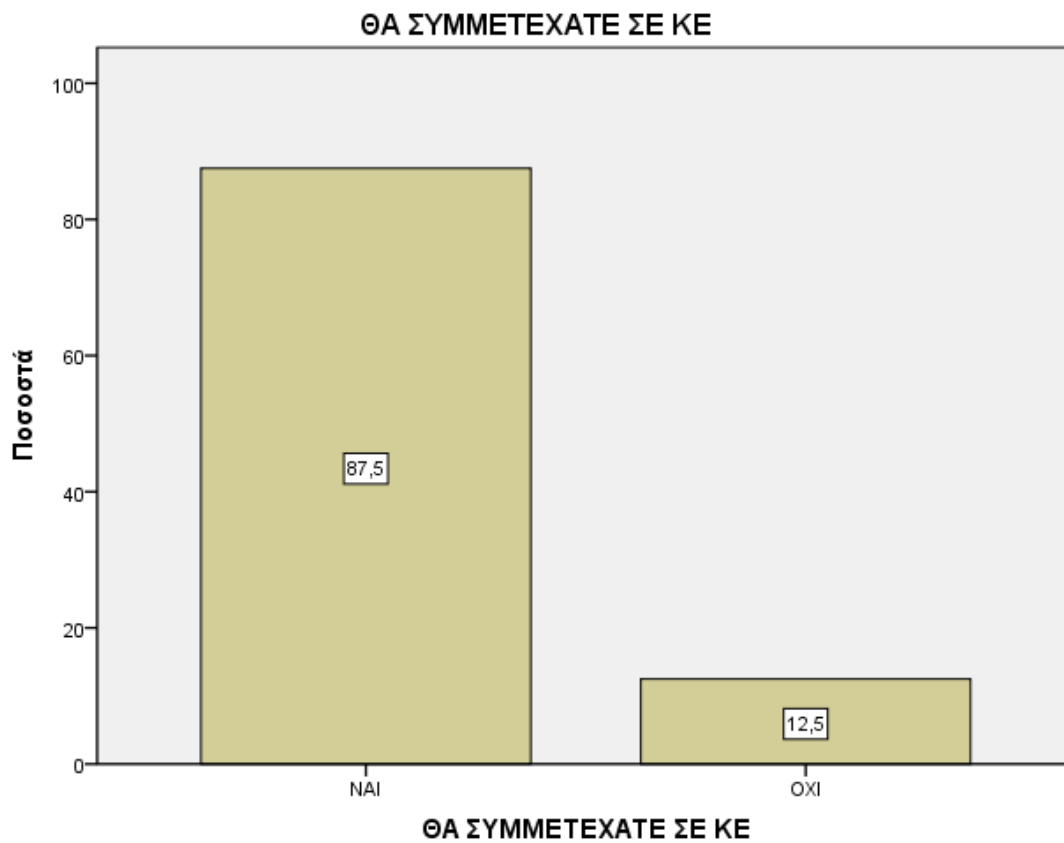
Τα 3/4 των συμμετεχόντων στην έρευνα φοιτητών θα συμμετείχαν σε ΚΕ.

17β. ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνότητας 31

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	56	80,0	87,5	87,5
	OXI	8	11,4	12,5	100,0
	Total	64	91,4	100,0	
Missing	System	6	8,6		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 31

Το 88% των μαθητών θα συμμετείχε σε κάλεσμα κοινωνικής επιχειρηματικότητας .

17γ. ΣΚΕΦΤΟΣΑΣΤΕ ΝΑ ΕΠΙΛΕΞΕΤΕ ΣΧΟΛΗ ΜΕ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΚΟ;

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 32

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	14	20,0	20,3	20,3
	ΟΧΙ	55	78,6	79,7	100,0
	Total	69	98,6	100,0	
Missing	System	1	1,4		
Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 32

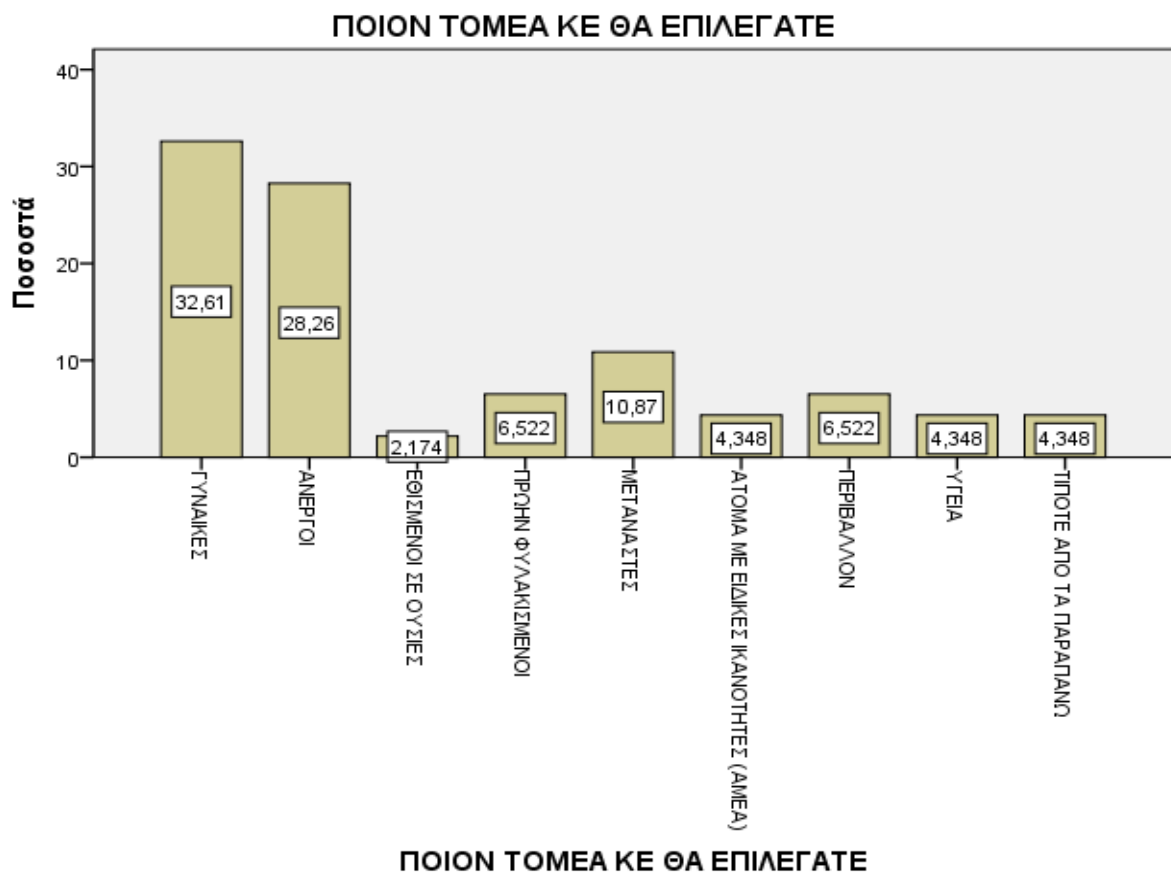
Μια συντριπτική πλειονότητα των μαθητών δεν θα επέλεγαν σχολή σχετική με κοινωνική επιχειρηματικότητα – οικονομία.

18α .ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ (φοιτητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 33

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	15	30,0	32,6	32,6
	ΑΝΕΡΓΟΙ	13	26,0	28,3	60,9
	ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ	1	2,0	2,2	63,0
	ΠΡΩΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ	3	6,0	6,5	69,6
	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	5	10,0	10,9	80,4
	ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ (ΑΜΕΑ)	2	4,0	4,3	84,8
	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	3	6,0	6,5	91,3
	ΥΓΕΙΑ	2	4,0	4,3	95,7
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	2	4,0	4,3	100,0
	Total	46	92,0	100,0	
	Missing	System	4	8,0	
Total		50	100,0		

Ραβδόγραμμα 33

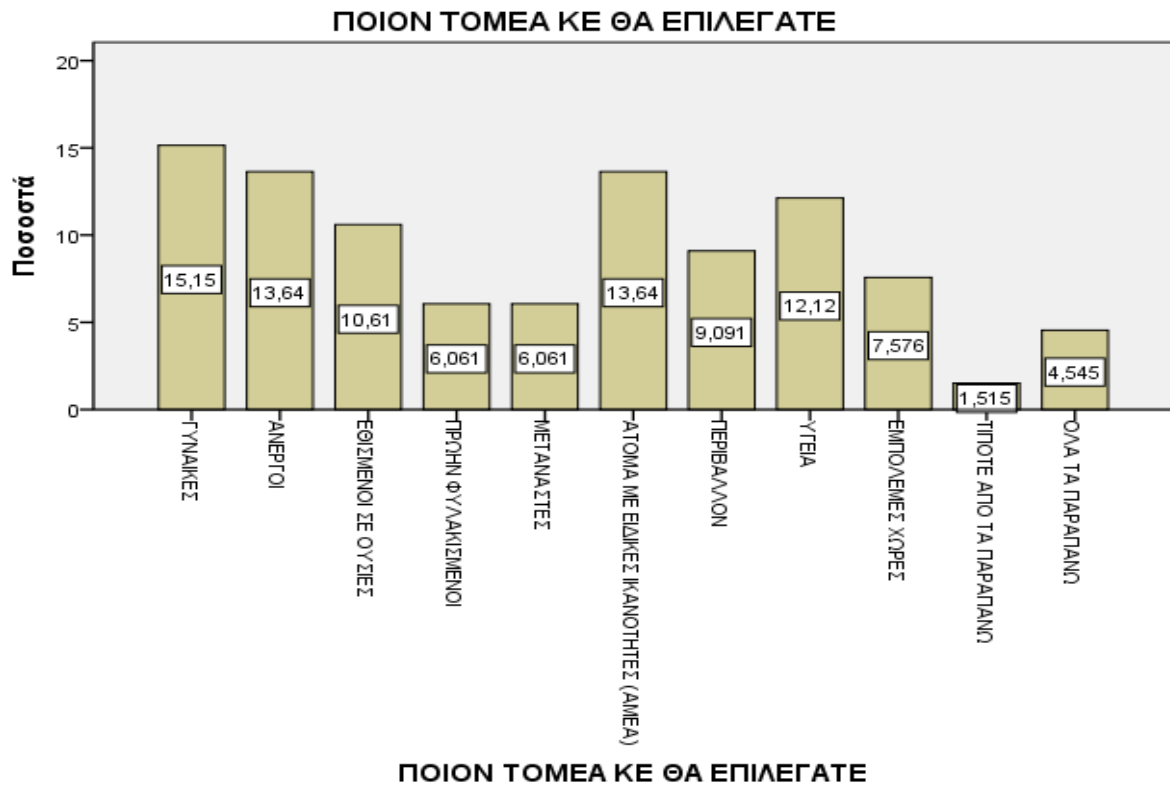
Οι περισσότεροι φοιτητές θα επέλεξαν γυναίκες, άνεργους και μετανάστες.

18β. ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ (μαθητές)

Πίνακας κατανομής συχνοτήτων 34

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	10	14,3	15,2	15,2	
	ΑΝΕΡΓΟΙ	9	12,9	13,6	28,8	
	ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ	7	10,0	10,6	39,4	
	ΠΡΩΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ	4	5,7	6,1	45,5	
	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	4	5,7	6,1	51,5	
	ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ (ΑΜΕΑ)	9	12,9	13,6	65,2	
	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	6	8,6	9,1	74,2	
	ΥΓΕΙΑ	8	11,4	12,1	86,4	
	ΕΜΠΟΛΕΜΕΣ ΧΩΡΕΣ	5	7,1	7,6	93,9	
	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	1	1,4	1,5	95,5	
	ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	3	4,3	4,5	100,0	
	Total	66	94,3	100,0		
	Missing	System	4	5,7		
	Total		70	100,0		

Ραβδόγραμμα 34

Οι περισσότεροι μαθητές θα επέλεγαν ως τομέα κοινωνικής οικονομίας γυναίκες, άνεργους, άτομα με ειδικές ικανότητες (ΑΜΕΑ) και περιβάλλον.

9.2 Πίνακες συνάφειας (Crosstabs), Έλεγχος χ^2 (Pearson Chi-square) – Συντελεστής Cohen's Kappa

Επιχειρήσαμε, με χρήση του στατιστικού λογισμικού SPSS και της διαδικασίας Crosstabs να παράγουμε πίνακες συχνοτήτων (πίνακες συνάφειας). Οι πίνακες συνάφειας περιλαμβάνουν τις συχνότητες που προκύπτουν από όλους τους δυνατούς συνδυασμούς των κατηγοριών δύο κατηγορικών ή διατεταγμένων μεταβλητών που ταξινομούνται διαξονικά. Οι γραμμές και οι στήλες ενός πίνακα συνάφειας αποτελούνται από τις κατηγορίες των δύο μεταβλητών.

Η δημιουργία ενός πίνακα συνάφειας μας δίνει τη δυνατότητα να καταγράψουμε εύκολα συχνότητες και ποσοστά των εξεταζόμενων μεταβλητών και να εκτιμήσουμε τη σχέση που μπορεί να έχουν μεταξύ τους οι μεταβλητές .

Υπάρχει, ωστόσο, ένα σοβαρό μειονέκτημα. Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας πίνακας συνάφειας επαγωγικά. Δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε αν η σχέση που καταγράφεται από τις παρατηρήσεις του δείγματος αφορά και όλον τον πληθυσμό από τον οποίο πήραμε το δείγμα.

Έτσι λοιπόν, ταυτόχρονα εκτελέσαμε τον έλεγχο χ^2 (Pearson Chi-square) που αποτελεί μια επαγωγική διαδικασία η οποία διερευνά τη σχέση δύο κατηγορικών μεταβλητών, σε κάποιες μεταβλητές της έρευνας. Να ελεγχθεί δηλαδή ότι οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους (δεν επιδρά η μία στην άλλη) (Γναρδέλλης, 2006, σ. 369 - 376).

Μηδενική υπόθεση H0: δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών A & B (A & B ανεξάρτητες) και **υπόθεση H1:** Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών A & B (A & B δεν είναι ανεξάρτητες).

Βασικές παραδοχές για την εφαρμογή του ελέγχου χ^2 είναι το μέγεθος του δείγματος που εξετάζουμε να είναι μικρότερο από το μέγεθος του πληθυσμού, να είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού, η απάντηση κάποιου να μην επηρεάζεται από τις απαντήσεις των άλλων (ανεξαρτησία παρατηρήσεων).

Αν η πιθανότητα, που στην έξοδο της διαδικασίας ελέγχου χ^2 (Pearson Chi-square) εμφανίζεται με τον τίτλο Asymptotic Significance (2 sided), είναι μικρότερη του 0,05 τότε η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και, επομένως, οι δύο μεταβλητές αλληλεξαρτώνται.

Ταυτόχρονα, το SPSS διερευνά και τη διασφάλιση των προϋποθέσεων για την αξιόπιστη χρήση του ελέγχου χ^2 , δηλαδή οι αναμενόμενες συχνότητες του πίνακα συνάφειας, που περιέχει ταξινομημένες διαξονικά τις παρατηρήσεις ενός δείγματος ως προς δύο κατηγορηματικές μεταβλητές, να μην είναι μικρότερες του 1. Επιπλέον, αυτές που είναι μικρότερες του 5 να μην υπερβαίνουν το 20% του συνόλου τους, εμφανίζοντας μαζί με τα αποτελέσματα της διαδικασίας, τη μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα, καθώς και το ποσοστό των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες του 5 (Γναρδέλλης, 2006, σ. 378).

Δοκιμάσαμε και το βαθμό ταύτισης των επιλεγμένων κατηγορηματικών μεταβλητών με το συντελεστή κάππα του Cohen (**Cohen' s Kappa**). Ο συντελεστής αυτός παίρνει τιμές από 0 (απόλυτη ασυμφωνία) μέχρι 1 (απόλυτη συμφωνία) με την ακόλουθη ενδεικτική διάκριση (Τσαγρή, 2014, σ. 66 – 67) :

Τιμή συντελεστή κάππα	Χαρακτηρισμός συμφωνίας
<0.20	Φτωχή (Poor)
0.21 – 0.40	Κάποια (Fair)
0.41 – 0.60	Μέτρια (Moderate)
0.61 – 0.80	Καλή (Good)
0.81 – 1.00	Πολύ καλή (Very good)

(Χάιδιτς, 2016, σ.2)

9.2.1 Πρώτη ανάλυση

Επιχειρήσαμε να αναλύσουμε τις απαντήσεις στην ερώτηση «Έχετε ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» παράλληλα στα δύο στατιστικά μας δείγματα (φοιτητές – μαθητές). Η ανάλυση θα γίνει σε σχέση με το φύλο, το τυπικό εξάμηνο σπουδών, την επαγγελματική ενασχόληση των γονιών και το αν ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται.

9.2.1.1 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 1

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 1

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ Crosstabulation

	ΦΥΛΟ		Total
	ΑΓΟΡΙ	ΚΟΡΙΤΣΙ	

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	17	14	31
		Expected Count	19,4	11,6	31,0
		% within ΦΥΛΟ	56,7%	77,8%	64,6%
		% of Total	35,4%	29,2%	64,6%
	ΟΧΙ	Count	13	4	17
		Expected Count	10,6	6,4	17,0
		% within ΦΥΛΟ	43,3%	22,2%	35,4%
		% of Total	27,1%	8,3%	35,4%
Total	Count	30	18	48	
	Expected Count	30,0	18,0	48,0	
	% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	62,5%	37,5%	100,0%	

Στον παραπάνω πίνακα συνάφειας, συνδυάζοντας την κοινωνική επιχειρηματικότητα ως άκουσμα σε σχέση με το φύλο των ερωτώμενων, καταγράφονται οι παρατηρούμενες συχνότητες (count) και οι αναμενόμενες συχνότητες (expected count) καθώς και οι πιθανότητες υπό συνθήκη (δεσμευμένες πιθανότητες). Στη συγκεκριμένη περίπτωση ελέγχουμε τις υποθέσεις H_0 : το φύλο και η κοινωνική επιχειρηματικότητα ως άκουσμα είναι ανεξάρτητα, H_1 : το φύλο και η κοινωνική επιχειρηματικότητα ως άκουσμα δεν είναι ανεξάρτητα. Αν οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες οι παρατηρούμενες και οι αναμενόμενες συχνότητες απαιτείται να βρίσκονται πολύ κοντά, σχεδόν να ταυτίζονται. Εδώ διακρίνεται μια σύγκλιση στις δύο τιμές άρα το φύλο και η κοινωνική επιχειρηματικότητα ως άκουσμα είναι ανεξάρτητα (Γναρδέλλης, 2006, σ. 377).

Επειδή ένας πίνακας συνάφειας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί επαγωγικά, δε μπορούμε να εκτιμήσουμε αν η σχέση που καταγράφεται από τις παρατηρήσεις του δείγματος αφορά και όλον τον πληθυσμό από τον οποίο πήραμε το δείγμα. Θα τους παραθέτουμε, λοιπόν, στη συνέχεια χωρίς σχολιασμό. Για μια πιο εποπτική παρουσίαση επίσης θα χρησιμοποιήσουμε τα ποσοστά που αντιστοιχούν στις παρατηρούμενες συχνότητες ώστε να υπάρχει μια πρώτη ενδεικτική καταγραφή για τις διερευνώμενες υποθέσεις.

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 1

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2,192 ^a	1	,139		
Continuity Correction ^b	1,366	1	,242		
Likelihood Ratio	2,276	1	,131		
Fisher's Exact Test				,214	,121
Linear-by-Linear Association	2,146	1	,143		
N of Valid Cases	48				

a. 0 cells (0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,38.

b. Computed only for a 2x2 table

Ο παραπάνω πίνακας, Chi-Square Tests, δίνει τα αποτελέσματα του ελέγχου χ^2 . Στην πρώτη γραμμή του πίνακα εμφανίζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου του χ^2 (Pearson Chi-Square) μαζί με την αντίστοιχη πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided). Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου είναι $X^2 = 2,192$, ενώ η πιθανότητα είναι $p = 0,139$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Στη δεύτερη γραμμή του πίνακα (Continuity Correction^b) υπάρχει η διόρθωση του Yates που ελαττώνει τη τιμή της στατιστικής συνάρτησης X^2 και κατά συνέπεια αυξάνει και την πιθανότητα p του ελέγχου κάνοντας τον πιο τυπικό. Διακρίνεται, επίσης, και η τιμή της συνάρτησης Likelihood Ratio, που για μεγάλα δείγματα είναι περίπου ίδια με την τιμή Pearson Chi-Square. Στην τέταρτη γραμμή υπάρχει και η ακριβής τιμή του ελέγχου Fisher που χρησιμοποιείται όταν δεν ικανοποιείται η απαίτηση για αξιόπιστη χρήση του ελέγχου X^2 (οι αναμενόμενες τιμές να μην είναι μικρότερες του 1 και αυτές που είναι μικρότερες του 5 να μην ξεπερνούν το 20% των κελιών του πίνακα).

Στο τέλος του πίνακα φαίνεται ο αριθμός και το ποσοστό (0, 0%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (6,38). Είναι προφανές ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 πληρούνται και επομένως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας (Γναρδέλλης, 2006, σ. 380 - 381).

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καππα) 1

Symmetric Measures

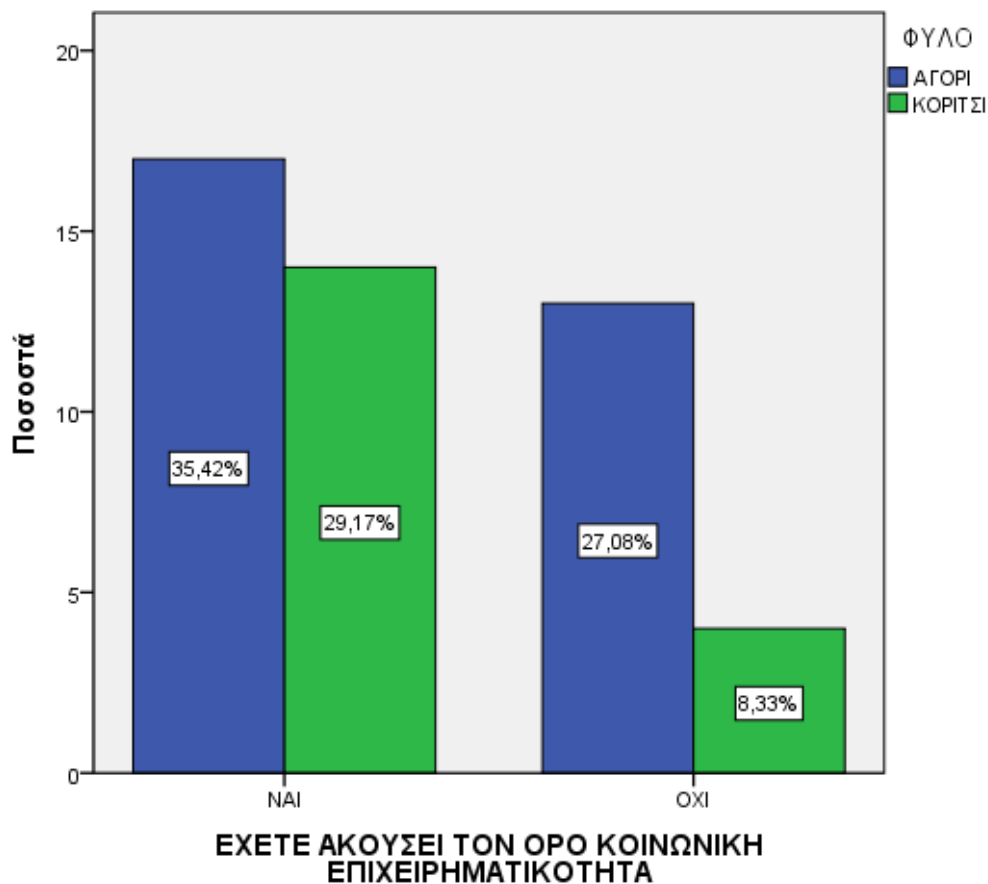
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	-,213	,134	-1,481	,139
N of Valid Cases		48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Ο συντελεστής Καππα έχει τιμή -,213 άρα αποκλείεται κάθε περίπτωση «συμφωνίας» των δύο μεταβλητών.

Ραβδόγραμμα 35

Και από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνεται ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη του φύλου.

9.2.1.2 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 2

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ	66	94,3%	4	5,7%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 2

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΦΥΛΟ Crosstabulation

			ΦΥΛΟ		Total
			ΑΓΟΡΙ	ΚΟΡΙΤΣΙ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	NAI	Count	9	30	39
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	23,1%	76,9%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	42,9%	66,7%	59,1%
		% of Total	13,6%	45,5%	59,1%
	OXI	Count	12	15	27
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	44,4%	55,6%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	57,1%	33,3%	40,9%
		% of Total	18,2%	22,7%	40,9%
	Total	Count	21	45	66
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	31,8%	68,2%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	31,8%	68,2%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 2

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3,358 ^a	1	,067		
Continuity Correction ^b	2,445	1	,118		
Likelihood Ratio	3,333	1	,068		
Fisher's Exact Test				,106	,059
Linear-by-Linear Association	3,307	1	,069		
N of Valid Cases	66				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8,59.

b. Computed only for a 2x2 table

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,358$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,067$. Επομένως για τις

συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες. Ωστόσο η ισχύς του ελέγχου δεν είναι πολύ έντονη (6,7%)

Ο αριθμός και το ποσοστό (8, 59, 0%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,36) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 2

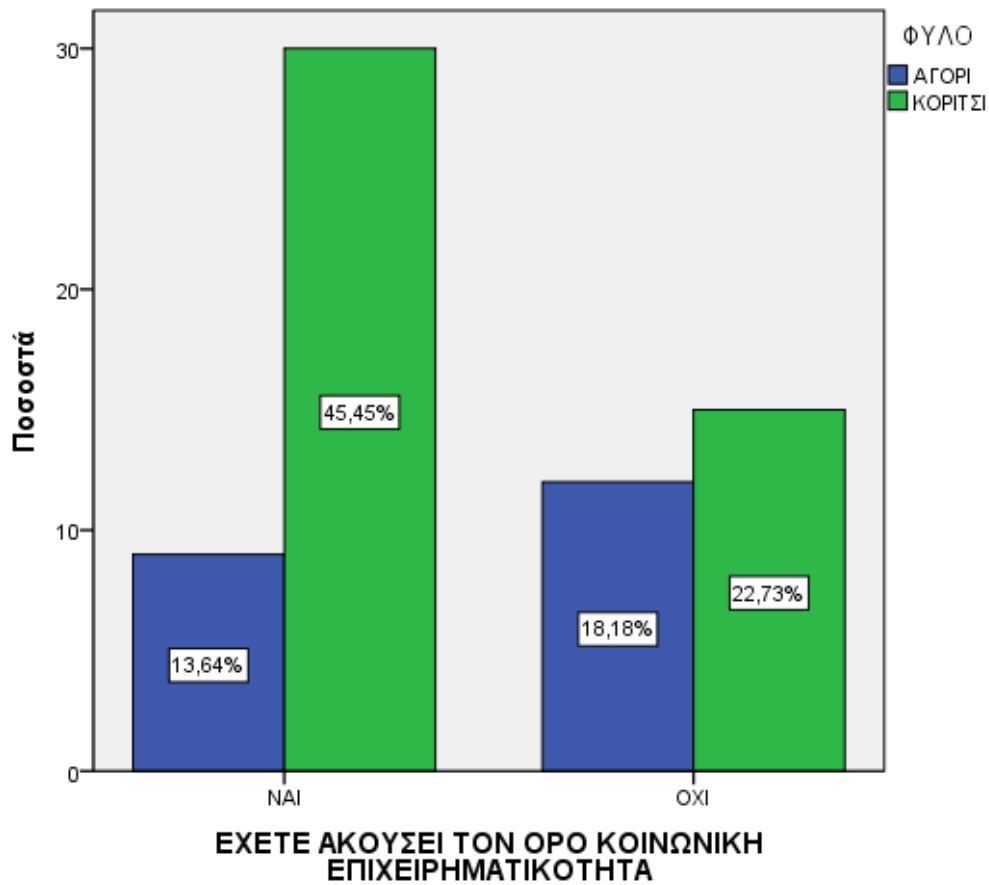
Symmetric Measures					
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	-,194	,108	-1,832	,067
N of Valid Cases		66			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Ο συντελεστής Καρρα έχει τιμή -,194 άρα αποκλείεται κάθε περίπτωση «συμφωνίας» των δύο μεταβλητών.

Ραβδόγραμμα 36

Και από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνεται ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη του φύλου με αισθητά μεγαλύτερο ωστόσο το άκουσμα της ΚΕ στις μαθήτριες από ότι στους μαθητές.

9.2.1.3 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 3

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	47	94,0%	3	6,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 3

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Crosstabulation

		ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ						Total	
		A	Γ	Ε	ΣΤ	Z	ΑΛΛΟ		
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	NA	Count	6	5	11	1	3	4	30
	I	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	20,0%	16,7%	36,7%	3,3%	10,0%	13,3%	100,0%
		% within ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	42,9%	45,5%	78,6%	100,0%	100,0%	100,0%	63,8%
		% of Total	12,8%	10,6%	23,4%	2,1%	6,4%	8,5%	63,8%
OX	I	Count	8	6	3	0	0	0	17
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	47,1%	35,3%	17,6%	,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	57,1%	54,5%	21,4%	,0%	,0%	,0%	36,2%
		% of Total	17,0%	12,8%	6,4%	,0%	,0%	,0%	36,2%
Total		Count	14	11	14	1	3	4	47
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	29,8%	23,4%	29,8%	2,1%	6,4%	8,5%	100,0%
		% within ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	29,8%	23,4%	29,8%	2,1%	6,4%	8,5%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 3

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10,127 ^a	5	,072
Likelihood Ratio	12,685	5	,027
Linear-by-Linear Association	8,960	1	,003
N of Valid Cases	47		

a. 7 cells (58,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,36.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 10,127$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,072$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες. Ωστόσο η ισχύς του ελέγχου δεν είναι πολύ έντονη (7,2%)

Ο αριθμός και το ποσοστό (7 , 58,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,36) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 3

Symmetric Measures

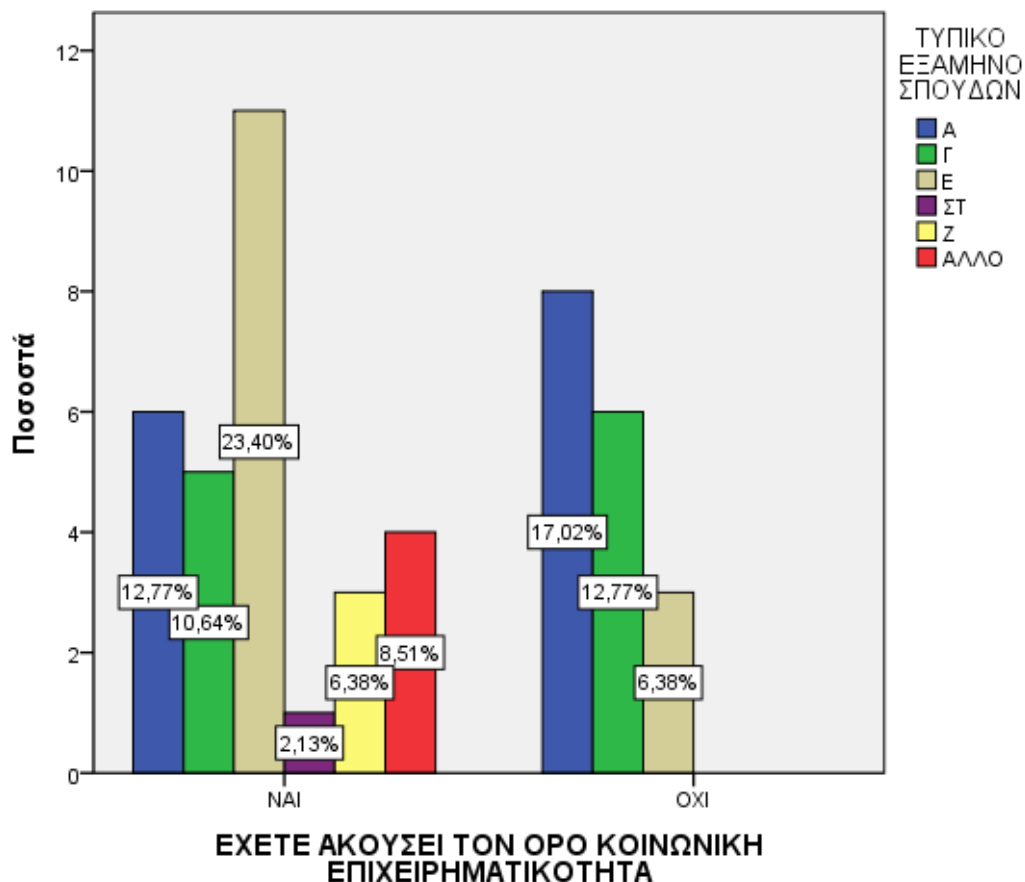
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	-,077	,042	-1,949	,051
N of Valid Cases	47			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή kappa δεν προκύπτει καμία μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 37

Και από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνεται ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη του τυπικού εξαμήνου σπουδών με αισθητά μεγαλύτερο ωστόσο το άκουσμα της ΚΕ στους φοιτητές του Ε.' Εξαμήνου.

9.2.1.4 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 4

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 4

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ Crosstabulation

			ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ							Total	
			ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	ΑΝΕΡΓΟΣ		ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	NAI	Count	3	8	1	6	5	5	2	1	31
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	9,7%	25,8%	3,2%	19,4%	16,1%	16,1%	6,5%	3,2%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	60,0%	80,0%	100,0%	75,0%	41,7%	100,0%	50,0%	33,3%	64,6%
		% of Total	6,3%	16,7%	2,1%	12,5%	10,4%	10,4%	4,2%	2,1%	64,6%
	OXI	Count	2	2	0	2	7	0	2	2	17
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	11,8%	11,8%	,0%	11,8%	41,2%	,0%	11,8%	11,8%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	40,0%	20,0%	,0%	25,0%	58,3%	,0%	50,0%	66,7%	35,4%
		% of Total	4,2%	4,2%	,0%	4,2%	14,6%	,0%	4,2%	4,2%	35,4%
Total		Count	5	10	1	8	12	5	4	3	48
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	10,4%	20,8%	2,1%	16,7%	25,0%	10,4%	8,3%	6,3%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	10,4%	20,8%	2,1%	16,7%	25,0%	10,4%	8,3%	6,3%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 4

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,163 ^a	7	,241
Likelihood Ratio	10,998	7	,139
Linear-by-Linear Association	,818	1	,366
N of Valid Cases	48		

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,163 ^a	7	,241
Likelihood Ratio	10,998	7	,139
Linear-by-Linear Association	,818	1	,366
N of Valid Cases	48		

a. 13 cells (81,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,35.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 9,163$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,241$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (13 , 81,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,35) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 4

Symmetric Measures

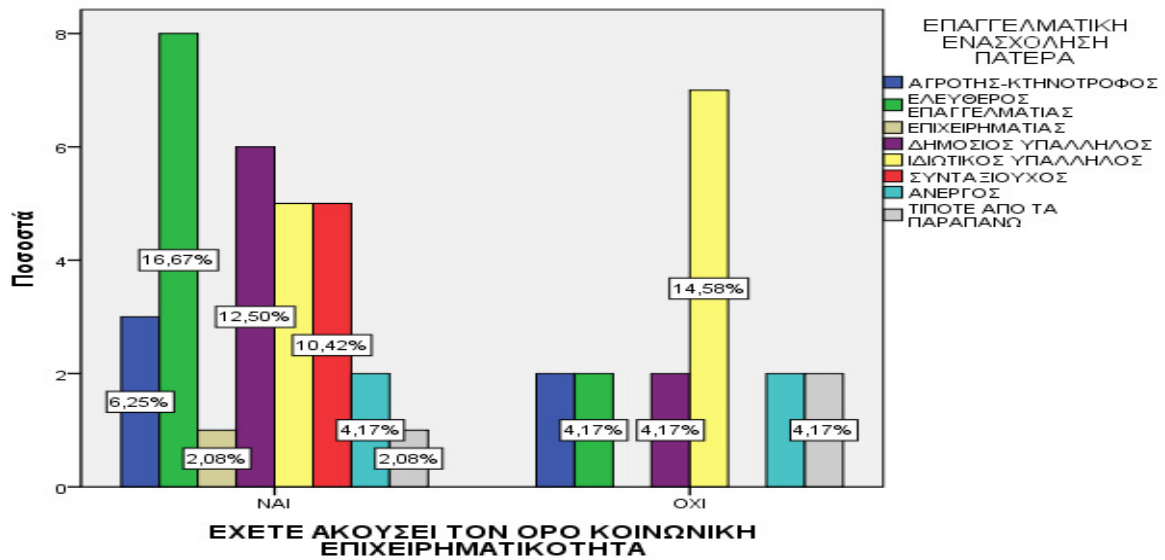
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	-,043	,042	-,973	,331
N of Valid Cases	48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή kappa δεν προκύπτει καμία μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 38

Και το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη της επαγγελματικής ενασχόλησης του πατέρα των φοιτητών. Αξιοσημείωτη παρατήρηση ότι οι πατέρες των περισσότερων φοιτητών που έχουν ακούσει τον όρο ΚΕ είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ οι πατέρες των περισσότερων φοιτητών που δεν έχουν ακούσει τον όρο ΚΕ είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι.

9.2.1.5 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 5

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	67	95,7%	3	4,3%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 5

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ Crosstabulation

			ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ						Total
			ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	10	7	1	14	7	1	40
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	25,0%	17,5%	2,5%	35,0%	17,5%	2,5%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	76,9%	43,8%	33,3%	58,3%	77,8%	50,0%	59,7%
		% of Total	14,9%	10,4%	1,5%	20,9%	10,4%	1,5%	59,7%
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΧΙ	Count	3	9	2	10	2	1	27
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	11,1%	33,3%	7,4%	37,0%	7,4%	3,7%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	23,1%	56,3%	66,7%	41,7%	22,2%	50,0%	40,3%
		% of Total	4,5%	13,4%	3,0%	14,9%	3,0%	1,5%	40,3%
Total		Count	13	16	3	24	9	2	67
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	19,4%	23,9%	4,5%	35,8%	13,4%	3,0%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	19,4%	23,9%	4,5%	35,8%	13,4%	3,0%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 5

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,481 ^a	5	,360
Likelihood Ratio	5,640	5	,343
Linear-by-Linear Association	,001	1	,971
N of Valid Cases	67		

a. 5 cells (41,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,81.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi-Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 5,481$, ενώ η πιθανότητα του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,360$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (5, 41,7,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,81) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 5

Symmetric Measures

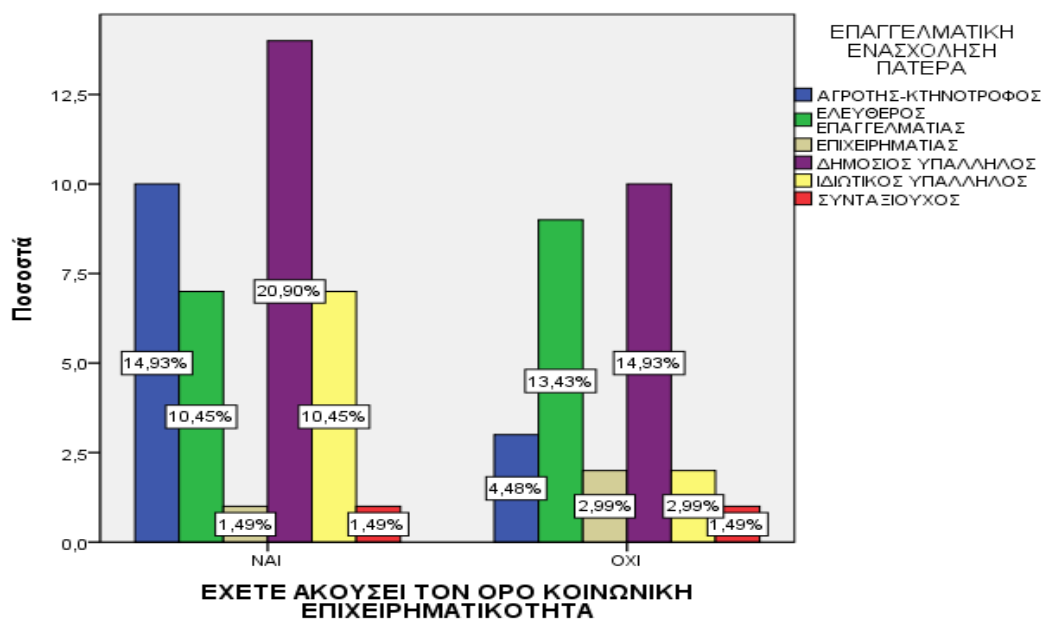
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,091	,050	1,818	,069
N of Valid Cases	67			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή kappa προκύπτει μία «φτωχή» μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 39

Και το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη της επαγγελματικής ενασχόλησης των πατέρων των μαθητών.

9.2.1.6 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 6

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	43	86,0%	7	14,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 6

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ Crosstabulation

			ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ								Total
			ΑΓΡΟΤΗΣ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΟΙΚΙΑΚΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	ΑΝΕΡΓΟΣ	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	3	2	6	4	8	3	2	1	29
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	10,3%	6,9%	20,7%	13,8%	27,6%	10,3%	6,9%	3,4%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	100,0%	100,0%	54,5%	57,1%	72,7%	75,0%	66,7%	50,0%	67,4%
		% of Total	7,0%	4,7%	14,0%	9,3%	18,6%	7,0%	4,7%	2,3%	67,4%
ΟΧΙ	ΟΧΙ	Count	0	0	5	3	3	1	1	1	14
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	,0%	,0%	35,7%	21,4%	21,4%	7,1%	7,1%	7,1%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	,0%	,0%	45,5%	42,9%	27,3%	25,0%	33,3%	50,0%	32,6%
		% of Total	,0%	,0%	11,6%	7,0%	7,0%	2,3%	2,3%	2,3%	32,6%
Total		Count	3	2	11	7	11	4	3	2	43
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	7,0%	4,7%	25,6%	16,3%	25,6%	9,3%	7,0%	4,7%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	7,0%	4,7%	25,6%	16,3%	25,6%	9,3%	7,0%	4,7%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 6

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,107 ^a	7	,767
Likelihood Ratio	5,566	7	,591
Linear-by-Linear Association	,612	1	,434
N of Valid Cases	43		

a. 14 cells (87,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,65.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi-Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 4,107$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,767$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με μία πολύ έντονη ισχύ του ελέγχου (76,7%).

Ο αριθμός και το ποσοστό (14 , 87,5%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,65) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 6

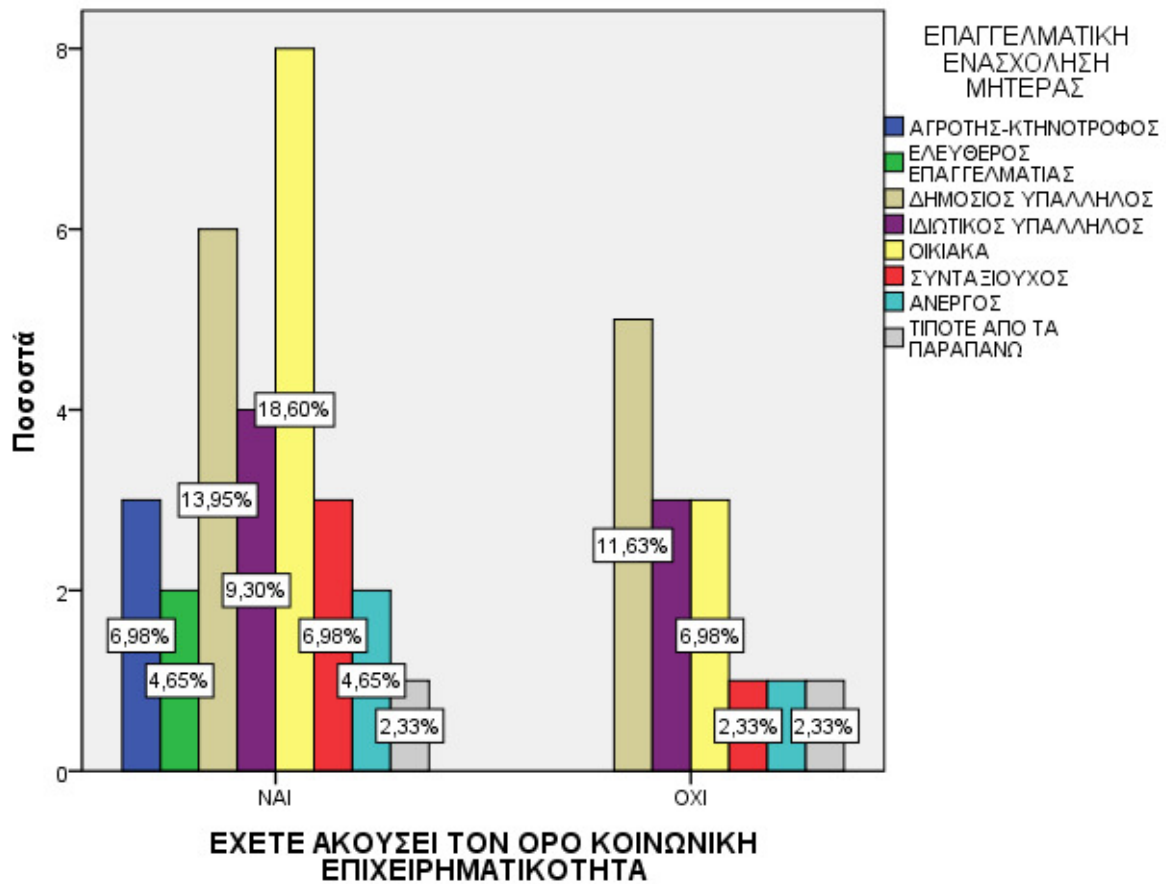
Symmetric Measures					
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,008	,018	,311	,755
N of Valid Cases		43			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 40

Και το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη της επαγγελματικής ενασχόλησης των μητέρων των φοιτητών.

9.2.1.7 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 7

Case Processing Summary						
Cases						
Valid		Missing		Total		
N	Percent	N	Percent	N	Percent	

**ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ
ΜΗΤΕΡΑΣ Crosstabulation**

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	66	94,3%	4	5,7%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 7

		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ								Total
		ΑΓΡΟΤΗ Σ- ΚΤΗΝΟ ΤΡΟΦΟ Σ	ΕΛΕΥΘΕ ΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕ ΛΜΑΤΙΑ Σ	ΕΠΙΧΕΙΡ ΗΜΑΤΙΑ Σ	ΔΗΜΟ ΣΙΟΣ ΥΠΑΛ ΛΗΛΟ Σ	ΙΔΙΩΤΙ ΚΟΣ ΥΠΑΛ ΛΗΛΟ Σ	ΟΙΚ ΙΑΚ Α	ΣΥΝΤΑΞ ΙΟΥΧΟΣ	ΑΝΕ ΡΓΟ Σ	
ΕΧΕΤΕ	N Count	4	3	0	9	5	16	2	1	40
ΑΚΟΥΣΕΙ	A % within	10,0%	7,5%	,0%	22,5%	12,5%	40,0%	5,0%	2,5%	10,0%
ΤΟΝ ΟΡΟ	I ΕΧΕΤΕ									
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	ΑΚΟΥΣΕΙ									
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜ	ΤΟΝ ΟΡΟ									
ΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ									
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜ									
	ΑΤΙΚΟΤΗΤΑ									
	% within	50,0%	50,0%	,0%	64,3%	62,5%	69,6%	66,7%	33,3%	60,6%
	ΕΠΑΓΓΕΛΜ									
	ΑΤΙΚΗ									
	ΕΝΑΣΧΟΛΗ									
	ΣΗ									
	ΜΗΤΕΡΑΣ									
	% of Total	6,1%	4,5%	,0%	13,6%	7,6%	24,2%	3,0%	1,5%	60,6%
	O Count	4	3	1	5	3	7	1	2	26
	X % within	15,4%	11,5%	3,8%	19,2%	11,5%	26,9%	3,8%	7,7%	10,0%
	I ΕΧΕΤΕ									
	ΑΚΟΥΣΕΙ									
	ΤΟΝ ΟΡΟ									
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ									
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜ									
	ΑΤΙΚΟΤΗΤΑ									
	% within	50,0%	50,0%	100,0%	35,7%	37,5%	30,4%	33,3%	66,7%	39,4%
	ΕΠΑΓΓΕΛΜ									
	ΑΤΙΚΗ									
	ΕΝΑΣΧΟΛΗ									
	ΣΗ									
	ΜΗΤΕΡΑΣ									
	% of Total	6,1%	4,5%	1,5%	7,6%	4,5%	10,6%	1,5%	3,0%	39,4%
Total	Count	8	6	1	14	8	23	3	3	66

% within	12,1%	9,1%	1,5%	21,2%	12,1%	34,8%	4,5%	4,5%	10,0%
ΕΧΕΤΕ									
ΑΚΟΥΣΕΙ									
ΤΟΝ ΟΡΟ									
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ									
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜ									
ΑΤΙΚΟΤΗΤΑ									
% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ΕΠΑΓΓΕΛΜ									
ΑΤΙΚΗ									
ΕΝΑΣΧΟΛΗ									
ΣΗ									
ΜΗΤΕΡΑΣ									
% of Total	12,1%	9,1%	1,5%	21,2%	12,1%	34,8%	4,5%	4,5%	10,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 7

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,044 ^a	7	,775
Likelihood Ratio	4,355	7	,738
Linear-by-Linear Association	,588	1	,443
N of Valid Cases	66		

a. 12 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,39.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 4,044$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,775$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με μία πολύ έντονη ισχύ του ελέγχου (77,5%).

Ο αριθμός και το ποσοστό (12,75%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,39) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αξιοσημείωτη παρατήρηση ότι τα αποτελέσματα της διερεύνησης για συσχέτιση του ακούσματος της ΚΕ με την επαγγελματική ενασχόληση τόσο του δείγματος των φοιτητών όσο και του αντίστοιχου των μαθητών **σχεδόν ταυτίζονται**.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 7

Symmetric Measures

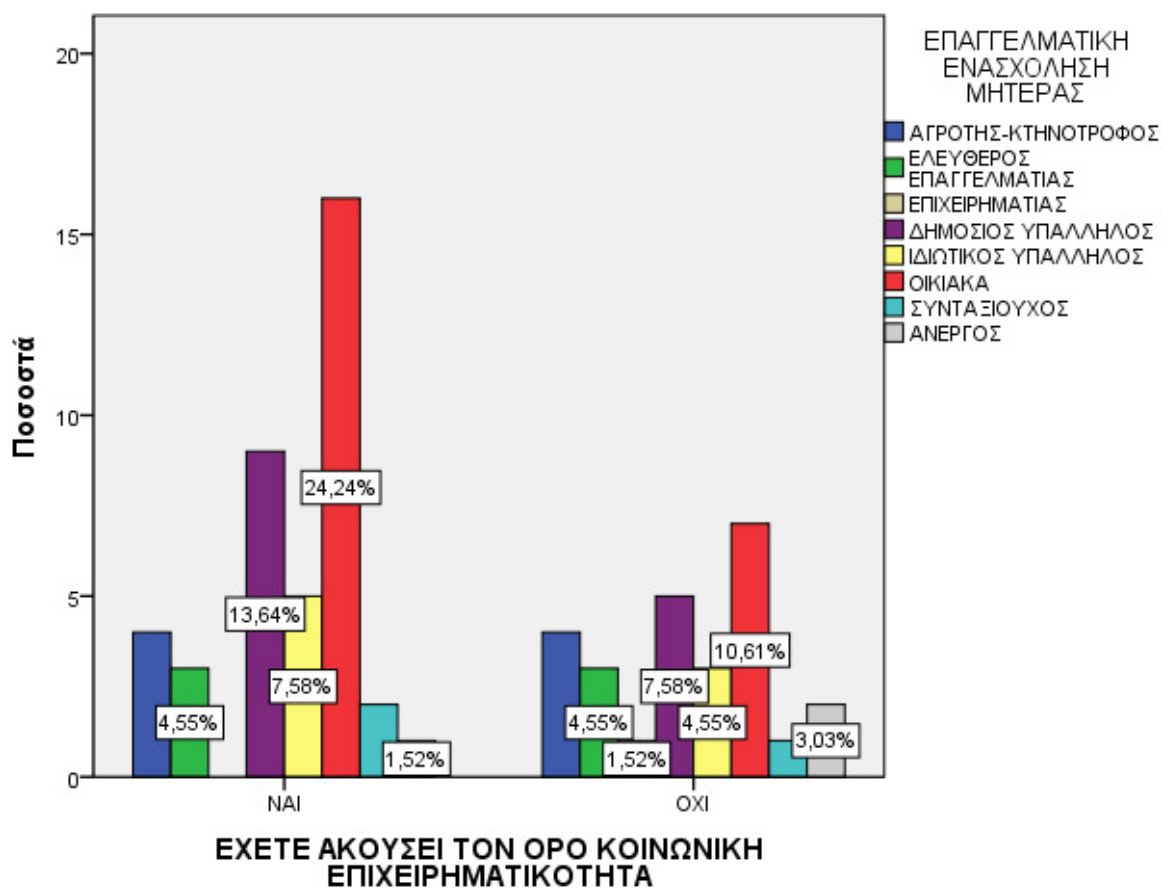
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,004	,032	-,116	,907
N of Valid Cases		66			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή kappa δεν προκύπτει καμία μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 41

Και το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι η ΚΕ ως «άκουσμα» είναι ανεξάρτητη της επαγγελματικής ενασχόλησης των μητέρων των μαθητών.

9.2.1.8 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 8

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 8

**ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ
Crosstabulation**

		ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ		Total	
		ΝΑΙ	ΟΧΙ		
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	16	15	31
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	51,6%	48,4%	100,0%
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	88,9%	50,0%	64,6%
		% of Total	33,3%	31,3%	64,6%
ΟΧΙ	ΟΧΙ	Count	2	15	17
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	11,8%	88,2%	100,0%
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	11,1%	50,0%	35,4%
		% of Total	4,2%	31,3%	35,4%
Total		Count	18	30	48
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	37,5%	62,5%	100,0%
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	37,5%	62,5%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 8

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)		
Pearson Chi-Square	7,438 ^a	1	,006				
Continuity Correction ^b	5,835	1	,016				
Likelihood Ratio	8,252	1	,004				
Fisher's Exact Test						,011	,006
Linear-by-Linear Association	7,283	1	,007				
N of Valid Cases	48						

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,38.

b. Computed only for a 2x2 table

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 7,438$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,006$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές σχετίζονται.

Ο αριθμός και το ποσοστό (0 , 0%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (6,38) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 πληρούνται και επομένως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρπα) 8

Symmetric Measures

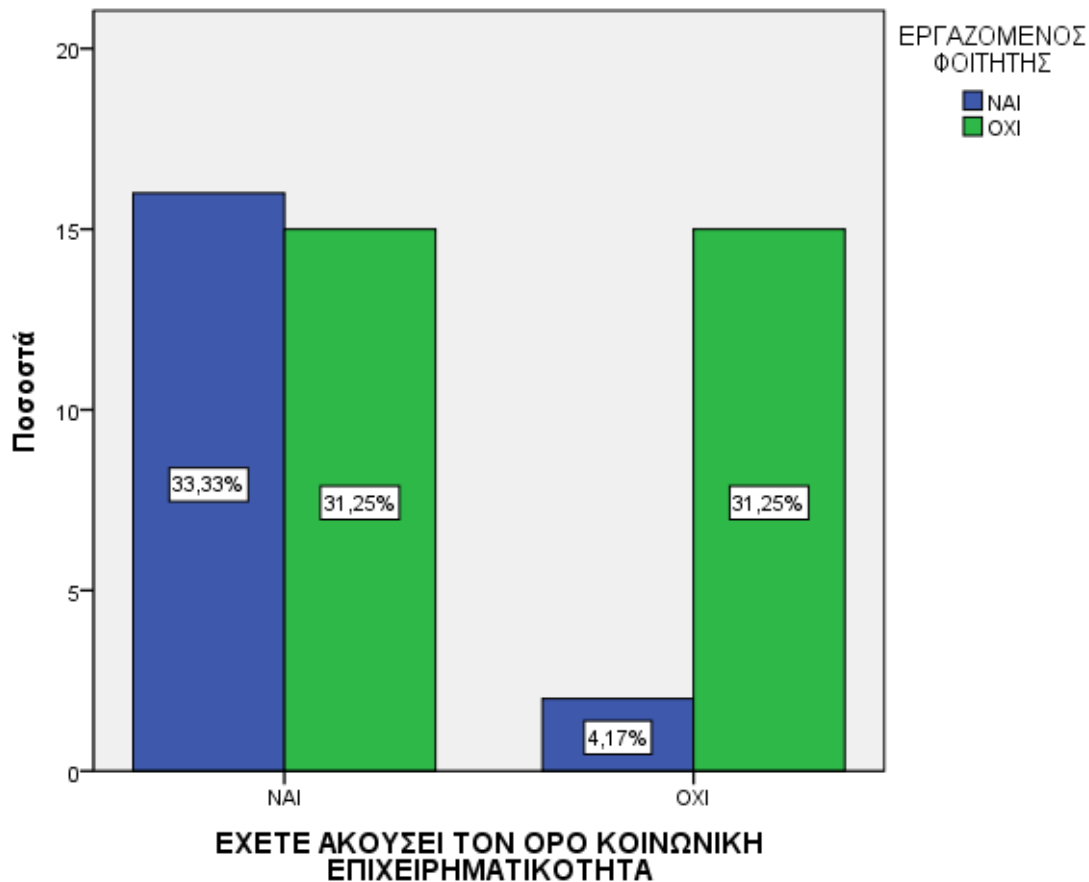
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,340	,113	2,727	,006
N of Valid Cases	48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «κάποια» (fair) μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 42

9.2.2 Δεύτερη ανάλυση

Επιχειρήσαμε να αναλύσουμε τις απαντήσεις στην ερώτηση «Θα συμμετείχατε σε εγχείρημα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας» σε σχέση με το φύλο, την επαγγελματική ενασχόληση των γονιών των φοιτητών και των μαθητών των δειγμάτων της έρευνας, και το αν ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται καθώς και σε ποιο τυπικό εξάμηνο βρίσκεται.

9.2.2.1 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΦΥΛΟ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 9

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΦΥΛΟ	50	100,0%	0	,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 9

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΦΥΛΟ Crosstabulation

			ΦΥΛΟ		Total
			ΑΓΟΡΙ	ΚΟΡΙΤΣΙ	
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	ΝΑΙ	Count	22	16	38
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	57,9%	42,1%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	71,0%	84,2%	76,0%
		% of Total	44,0%	32,0%	76,0%
	ΟΧΙ	Count	9	3	12
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	75,0%	25,0%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	29,0%	15,8%	24,0%
		% of Total	18,0%	6,0%	24,0%
	Total	Count	31	19	50
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	62,0%	38,0%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	62,0%	38,0%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 9

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1,133 ^a	1	,287		
Continuity Correction ^b	,523	1	,470		
Likelihood Ratio	1,183	1	,277		
Fisher's Exact Test				,332	,238
Linear-by-Linear Association	1,110	1	,292		
N of Valid Cases	50				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,56.

b. Computed only for a 2x2 table

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 1,133$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,287$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (1 , 25%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5 υποδεικνύει ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως μπορούμε δε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 9

Symmetric Measures

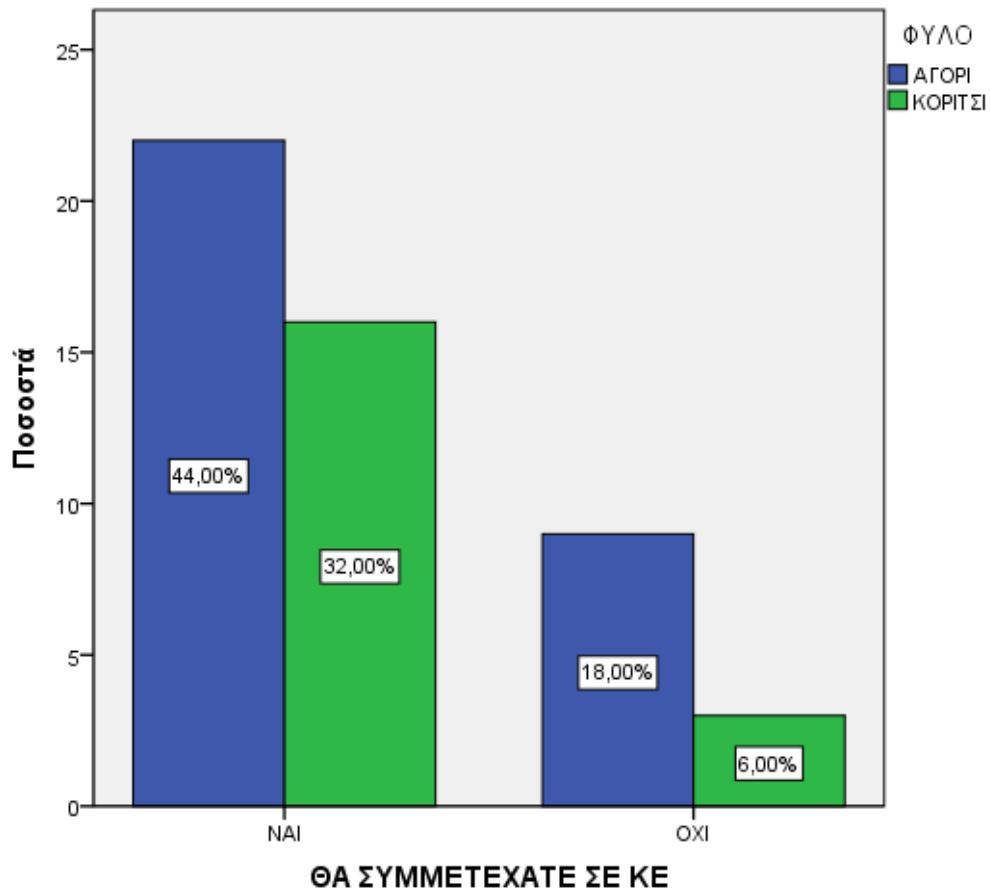
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Καρρα	-,143	,125	-1,064	,287
N of Valid Cases	50			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή καρρα δεν προκύπτει καμία μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 43

Διαγραμματικά απεικονίζεται η ανεξαρτησία του φύλου των φοιτητών με το ενδεχόμενο συμμετοχής σε εγχείρημα ΚΕ.

9.2.2.2 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΦΥΛΟ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 10

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ *	63	90,0%	7	10,0%	70	100,0%
ΦΥΛΟ						

Πίνακας συνάφειας 10

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΦΥΛΟ Crosstabulation

			ΦΥΛΟ		Total
			ΑΓΟΡΙ	ΚΟΡΙΤΣΙ	
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	NAI	Count	18	37	55
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	32,7%	67,3%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	85,7%	88,1%	87,3%
		% of Total	28,6%	58,7%	87,3%
	OXI	Count	3	5	8
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	37,5%	62,5%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	14,3%	11,9%	12,7%
		% of Total	4,8%	7,9%	12,7%
Total		Count	21	42	63
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	33,3%	66,7%	100,0%
		% within ΦΥΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	33,3%	66,7%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 10

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,072 ^a	1	,789		
Continuity Correction ^b	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,070	1	,791		
Fisher's Exact Test				1,000	,539
Linear-by-Linear Association	,070	1	,791		
N of Valid Cases	63				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,67.

b. Computed only for a 2x2 table

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 0,072$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,789$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με πολύ μεγάλη ισχύ του ελέγχου.

Ο αριθμός και το ποσοστό (1 , 25%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5 υποδεικνύει ότι οι απαιτούμενες

προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 10

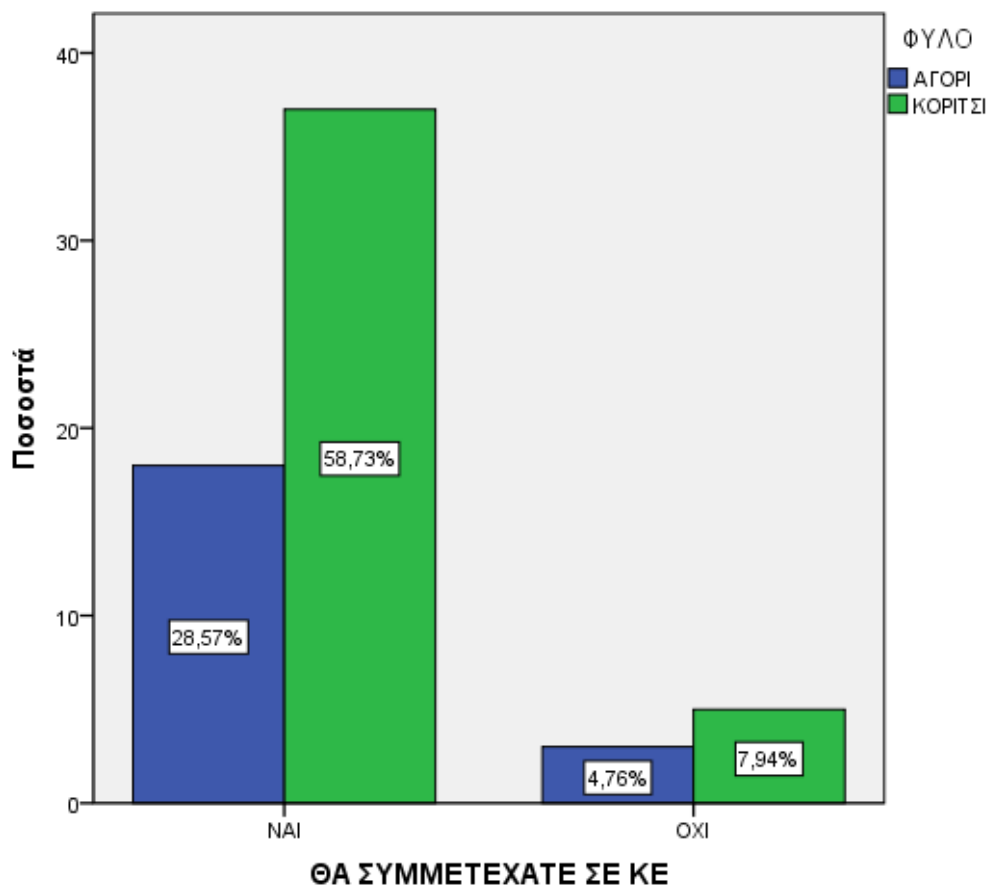
		Symmetric Measures			
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	-,017	,065	-,268	,789
N of Valid Cases		63			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του συντελεστή kappa δεν προκύπτει καμία μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 44

Επίσης και διαγραμματικά απεικονίζεται η ανεξαρτησία του φύλου των μαθητών με το ενδεχόμενο συμμετοχής σε εγχείρημα ΚΕ.

9.2.2.3 ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ * ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 11

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ * ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	49	98,0%	1	2,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 11

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ * ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ Crosstabulation

		ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ		Total
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A	8	7	15
	Γ	11	0	11
	Δ	0	1	1
	E	11	3	14
	ΣΤ	1	0	1
	Z	2	1	3
	ΑΛΛΟ	4	0	4
Total		37	12	49

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 11

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12,460 ^a	6	,052
Likelihood Ratio	15,458	6	,017
Linear-by-Linear Association	2,714	1	,099
N of Valid Cases	49		

a. 11 cells (78,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,24.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 12,460$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,052$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται οριακά και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με μία, όμως, πολύ αδύναμη ισχύς του ελέγχου (5,2 %)

Ο αριθμός και το ποσοστό (11 , 78,6 %) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,24) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να

χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 11

Symmetric Measures

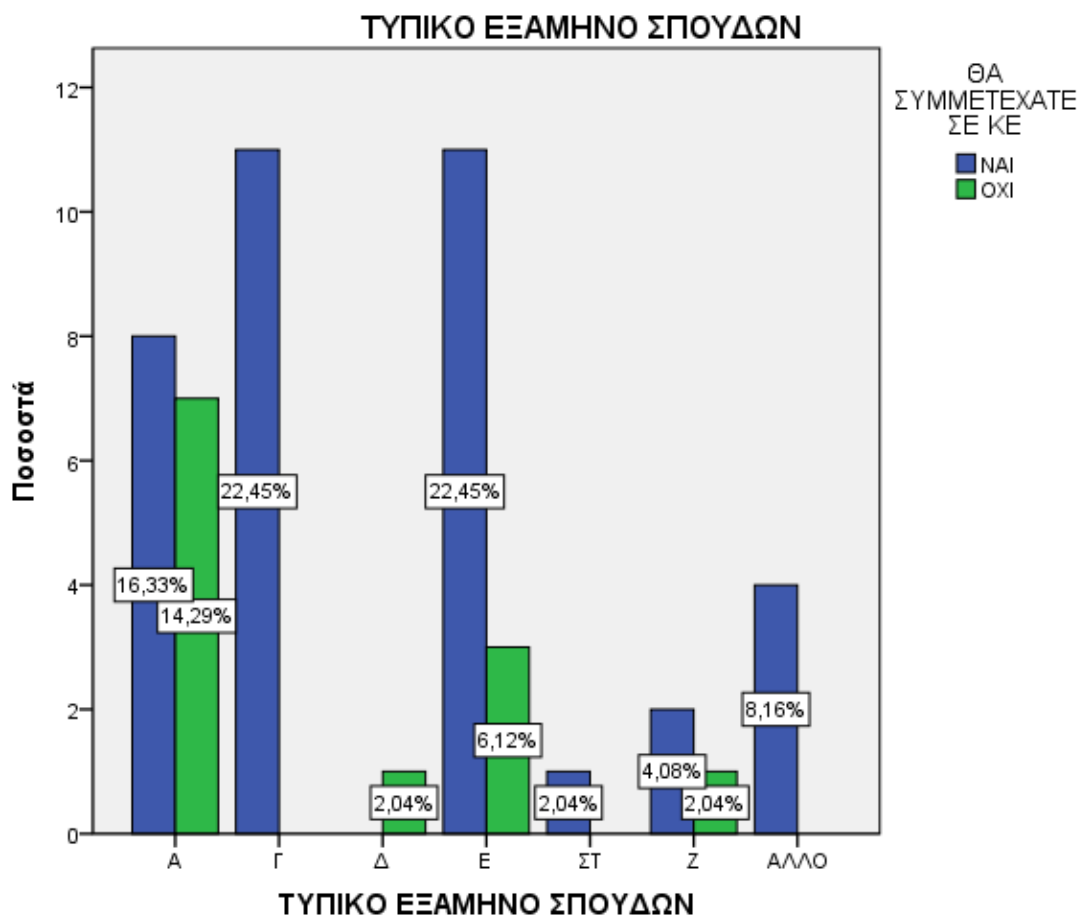
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,088	,042	-2,398	,016
N of Valid Cases	49			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «ανύπαρκτη» μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές

Ραβδόγραμμα 45

Το ραβδόγραμμα δείχνει ότι η πιθανότητα συμμετοχής σε εγχείρημα συμμετοχής σε κάλεσμα ΚΕ αυξάνει όσο μεγαλύτερο είναι το τυπικό εξάμηνο σπουδών.

9.2.2.4 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 12

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	50	100,0%	0	,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 12

**ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ
Crosstabulation**

		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ									Total
		ΑΓΡΟΤΗ Σ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	ΑΝΕΡΓΟΣ	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ		
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	N	4	4	1	8	10	5	3	3	38	
	Count	4	4	1	8	10	5	3	3	38	
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	10,5%	10,5%	2,6%	21,1%	26,3%	13,2%	7,9%	7,9%	100,0%	
O	N	80,0%	40,0%	100,0%	88,9%	83,3%	83,3%	75,0%	100,0%	76,0%	
	Count	80,0%	40,0%	100,0%	88,9%	83,3%	83,3%	75,0%	100,0%	76,0%	
	% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	8,0%	8,0%	2,0%	16,0%	20,0%	10,0%	6,0%	6,0%	76,0%	
X	N	20,0%	60,0%	,0%	11,1%	16,7%	16,7%	25,0%	,0%	24,0%	
	Count	20,0%	60,0%	,0%	11,1%	16,7%	16,7%	25,0%	,0%	24,0%	
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	2,0%	12,0%	,0%	2,0%	4,0%	2,0%	2,0%	,0%	24,0%	
Total	Count	5	10	1	9	12	6	4	3	50	
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	10,0%	20,0%	2,0%	18,0%	24,0%	12,0%	8,0%	6,0%	100,0%	

% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ									
% of Total	10,0%	20,0%	2,0%	18,0%	24,0%	12,0%	8,0%	6,0%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 12

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,765 ^a	7	,202
Likelihood Ratio	9,646	7	,210
Linear-by-Linear Association	2,778	1	,096
N of Valid Cases	50		

a. 13 cells (81,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,24.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 9,765$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,202$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (13 , 81,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,24) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 12

Symmetric Measures

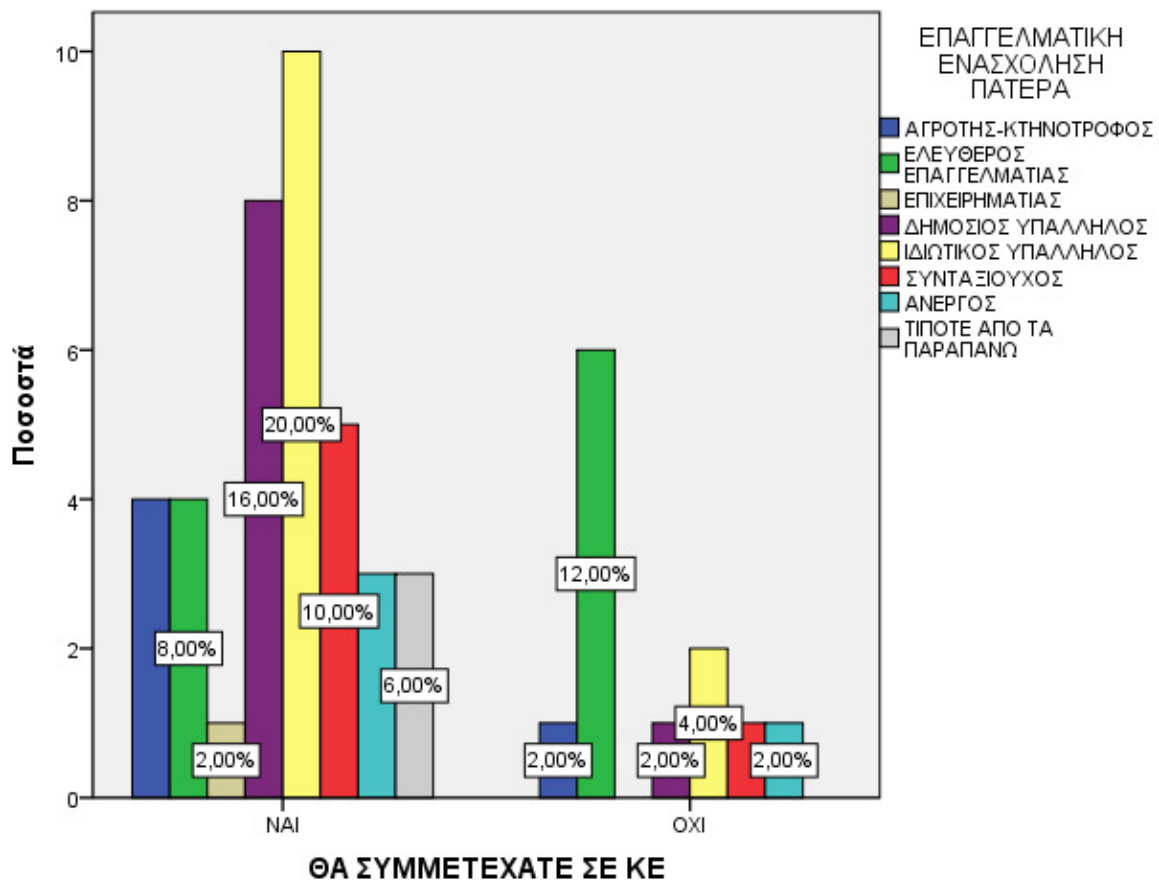
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,087	,045	2,337	,019
N of Valid Cases	50			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 46

Επίσης και διαγραμματικά απεικονίζεται η ανεξαρτησία της επαγγελματικής ενασχόλησης των πατέρων των φοιτητών με το ενδεχόμενο συμμετοχής σε εγχείρημα ΚΕ.

9.2.2.5 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 13

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	64	91,4%	6	8,6%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 13

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ Crosstabulation

		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ						Total
		ΑΓΡΟΤΗΣ- ΚΤΗΝΟΤΡ ΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡ ΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜ ΑΤΙΑΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜ ΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙ ΟΣ ΥΠΑΛΛ ΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚ ΟΣ ΥΠΑΛΛ ΗΛΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟ ΥΧΟΣ	
ΘΑ	N	12	12	3	23	4	2	56
ΣΥΜΜΕΤΕ ΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	Count							
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕ ΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	21,4%	21,4%	5,4%	41,1%	7,1%	3,6%	100, 0%
	% within ΕΠΑΓΓΕΛΜ ΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛ ΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	92,3%	85,7%	100,0%	92,0%	57,1%	100,0%	87,5 %
	% of Total	18,8%	18,8%	4,7%	35,9%	6,3%	3,1%	87,5 %
Ο ΧΙ	N	1	2	0	2	3	0	8
	Count							
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕ ΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	12,5%	25,0%	,0%	25,0%	37,5%	,0%	100, 0%
	% within ΕΠΑΓΓΕΛΜ ΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛ ΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ	7,7%	14,3%	,0%	8,0%	42,9%	,0%	12,5 %
	% of Total	1,6%	3,1%	,0%	3,1%	4,7%	,0%	12,5 %
Total	N	13	14	3	25	7	2	64
	Count							
	% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕ ΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	20,3%	21,9%	4,7%	39,1%	10,9%	3,1%	100, 0%

% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΤΕΡΑ								
% of Total	20,3%	21,9%	4,7%	39,1%	10,9%	3,1%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 13

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,391 ^a	5	,193
Likelihood Ratio	6,193	5	,288
Linear-by-Linear Association	,585	1	,444
N of Valid Cases	64		

a. 8 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,25.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi-Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 7,391$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,193$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (13 , 81,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,24) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 13

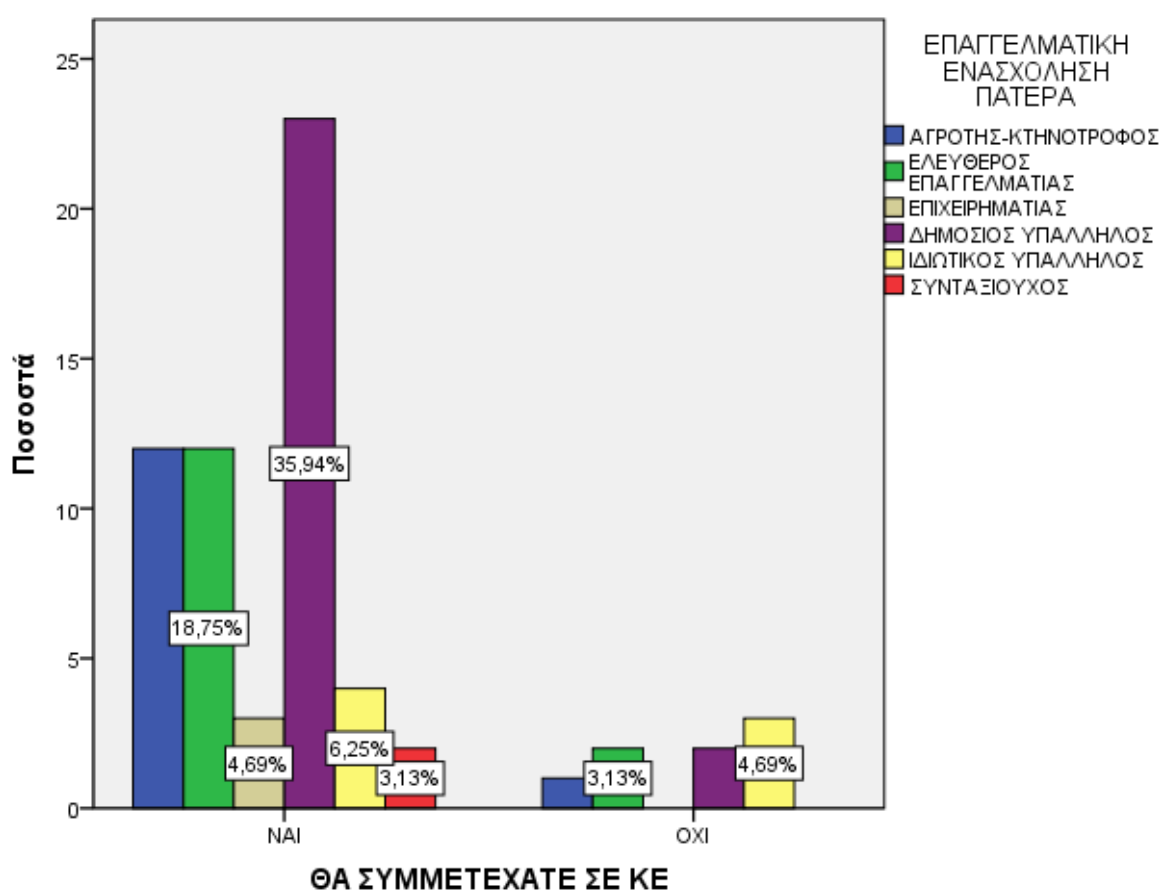
Symmetric Measures				
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.

Measure of Agreement	Kappa	,017	,032	,509	,611
N of Valid Cases		64			

- a. Not assuming the null hypothesis.
- b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές

Ραβδόγραμμα 47

Επίσης και διαγραμματικά απεικονίζεται η ανεξαρτησία της επαγγελματικής ενασχόλησης των πατέρων των μαθητών με το ενδεχόμενο συμμετοχής σε εγχείρημα ΚΕ.

9.2.2.6 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 14

	Cases
--	-------

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	44	88,0%	6	12,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 14

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ Crosstabulation

			ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ								Total
			ΑΓΡΟΤΗΣ- ΚΤΗΝΟΤΡΟΦ ΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤ ΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	ΟΙΚΙΑΚΑ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧ ΟΣ	ΑΝΕΡΓΟΣ	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	3	2	6	4	8	3	2	1	29
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	10,3%	6,9%	20,7%	13,8%	27,6%	10,3%	6,9%	3,4%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	100,0%	100,0%	54,5%	57,1%	72,7%	75,0%	66,7%	50,0%	67,4%
		% of Total	7,0%	4,7%	14,0%	9,3%	18,6%	7,0%	4,7%	2,3%	67,4%
ΟΧΙ		Count	0	0	5	3	3	1	1	1	14
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	,0%	,0%	35,7%	21,4%	21,4%	7,1%	7,1%	7,1%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	,0%	,0%	45,5%	42,9%	27,3%	25,0%	33,3%	50,0%	32,6%
		% of Total	,0%	,0%	11,6%	7,0%	7,0%	2,3%	2,3%	2,3%	32,6%
Total		Count	3	2	11	7	11	4	3	2	43
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	7,0%	4,7%	25,6%	16,3%	25,6%	9,3%	7,0%	4,7%	100,0%
		% within ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	7,0%	4,7%	25,6%	16,3%	25,6%	9,3%	7,0%	4,7%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 14

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,187 ^a	7	,518
Likelihood Ratio	8,009	7	,332
Linear-by-Linear Association	,272	1	,602
N of Valid Cases	44		

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,187 ^a	7	,518
Likelihood Ratio	8,009	7	,332
Linear-by-Linear Association	,272	1	,602
N of Valid Cases	44		

a. 13 cells (81,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,45.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 6,187$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,518$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με ισχύ του ελέγχου 50%.

Ο αριθμός και το ποσοστό (13 , 81,3%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,45) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καπα) 14

Symmetric Measures

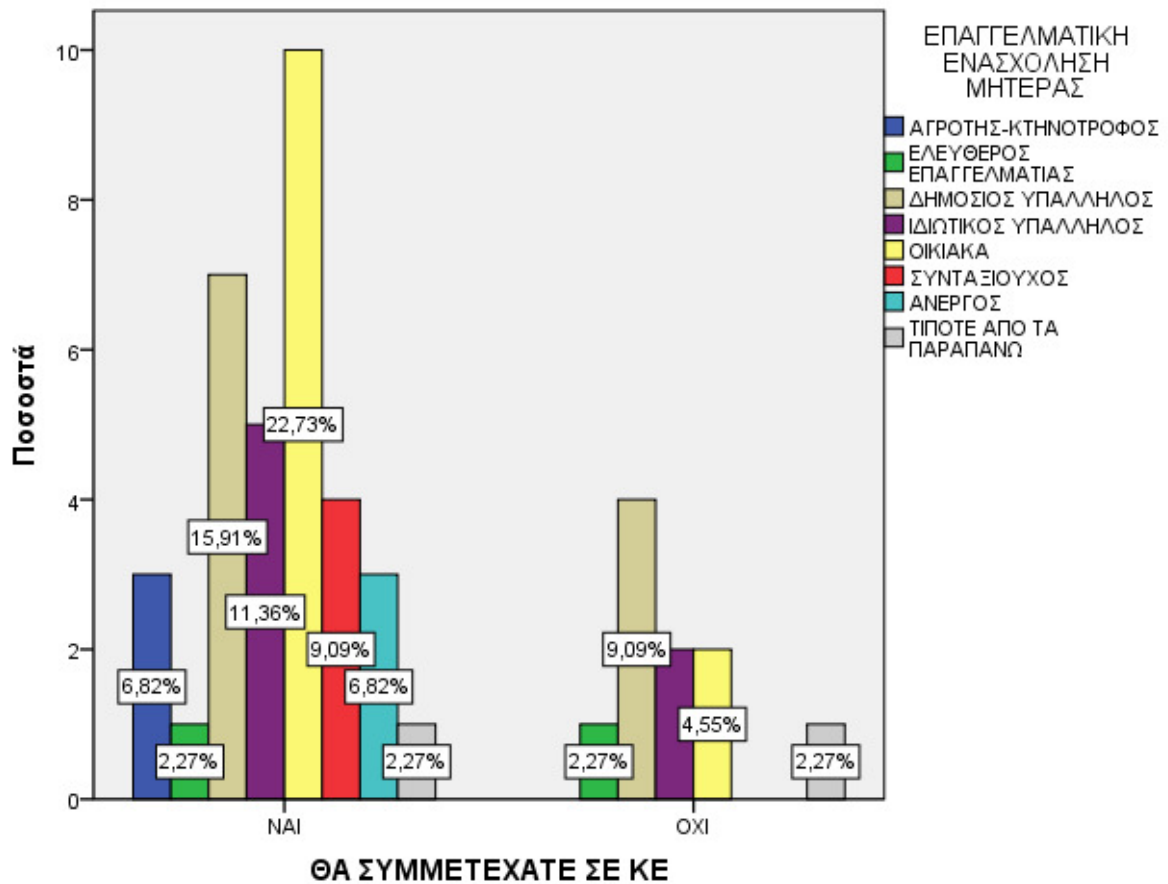
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,030	,022	1,313	,189
N of Valid Cases	44			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 48

9.2.2.7 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 15

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ	64	91,4%	6	8,6%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 15

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ Crosstabulation

		ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ								Total
		ΑΓΡΟΤΗ Σ- ΚΤΗΝΟΤ ΡΟΦΟΣ	ΕΛΕΥΘΕ ΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛ ΜΑΤΙΑΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗ ΜΑΤΙΑΣ	ΔΗΜΟ ΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛ ΗΛΟΣ	ΙΔΙΩΤΙ ΚΟΣ ΥΠΑΛΛ ΗΛΟΣ	ΟΙΚΙ ΑΚΑ	ΣΥΝΤΑΞΙ ΟΥΧΟΣ	ΑΝΕ ΡΓΟ Σ	
ΘΑ	N Count	6	5	1	13	6	20	2	3	56
ΣΥΜΜΕΤ	A % within	10,7%	8,9%	1,8%	23,2%	10,7%	35,7	3,6%	5,4%	100
ΕΧΑΤΕ	I ΘΑ						%			,0%
ΣΕ ΚΕ	ΣΥΜΜΕΤ									
	ΕΧΑΤΕ									
	ΣΕ ΚΕ									
	% within	75,0%	83,3%	100,0%	92,9%	85,7%	90,9	66,7%	100,0	87,
	ΕΠΑΓΓΕΛ						%		%	5%
	ΜΑΤΙΚΗ									
	ΕΝΑΣΧΟ									
	ΛΗΣΗ									
	ΜΗΤΕΡΑ									
	Σ									
	% of Total	9,4%	7,8%	1,6%	20,3%	9,4%	31,3	3,1%	4,7%	87,
							%			5%
Ο	Count	2	1	0	1	1	2	1	0	8
Χ	% within	25,0%	12,5%	,0%	12,5%	12,5%	25,0	12,5%	,0%	100
I	ΘΑ						%			,0%
	ΣΥΜΜΕΤ									
	ΕΧΑΤΕ									
	ΣΕ ΚΕ									
	% within	25,0%	16,7%	,0%	7,1%	14,3%	9,1	33,3%	,0%	12,
	ΕΠΑΓΓΕΛ						%			5%
	ΜΑΤΙΚΗ									
	ΕΝΑΣΧΟ									
	ΛΗΣΗ									
	ΜΗΤΕΡΑ									
	Σ									
	% of Total	3,1%	1,6%	,0%	1,6%	1,6%	3,1	1,6%	,0%	12,
							%			5%
Total	Count	8	6	1	14	7	22	3	3	64
	% within	12,5%	9,4%	1,6%	21,9%	10,9%	34,4	4,7%	4,7%	100
	ΘΑ						%			,0%
	ΣΥΜΜΕΤ									
	ΕΧΑΤΕ									
	ΣΕ ΚΕ									

% within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ										
ΛΗΨΗ ΜΗΤΕΡΑΣ										
Σ										
% of Total	12,5%	9,4%	1,6%	21,9%	10,9%	34,4%	4,7%	4,7%	100,0%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 15

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,622 ^a	7	,822
Likelihood Ratio	3,653	7	,819
Linear-by-Linear Association	,695	1	,404
N of Valid Cases	64		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,622 ^a	7	,822
Likelihood Ratio	3,653	7	,819
Linear-by-Linear Association	,695	1	,404
N of Valid Cases	64		

a. 11 cells (68,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,13.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,622$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,822$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με πολύ μεγάλη ισχύ του ελέγχου.

Ο αριθμός και το ποσοστό (11 , 68,83%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,13) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 15

Symmetric Measures

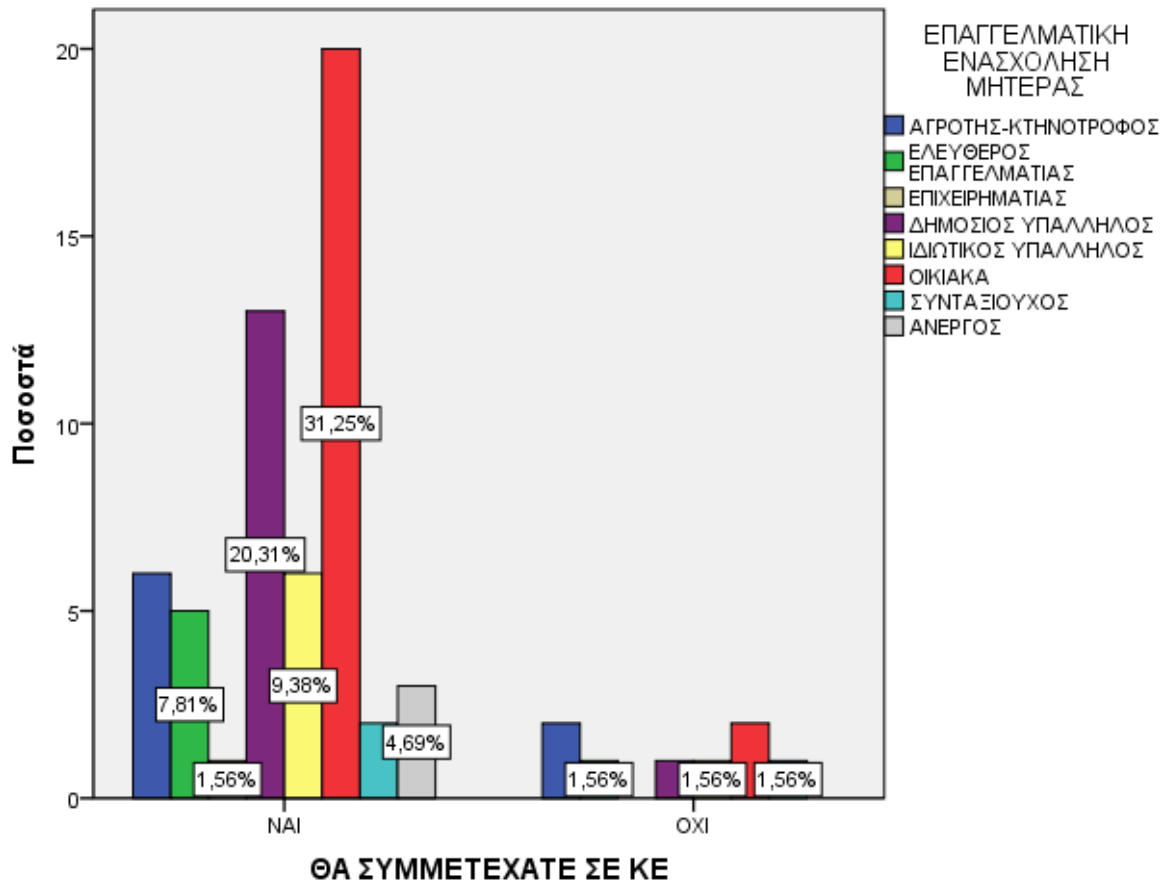
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	-,013	,028	-,607	,544
N of Valid Cases	64			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια απόλυτη ασυμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 49

9.2.2.8 ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 16

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	50	100,0%	0	,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 16

ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ * ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ Crosstabulation

			ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ		Total
			ΝΑΙ	ΟΧΙ	
ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	ΝΑΙ	Count	18	20	38
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	47,4%	52,6%	100,0%
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	94,7%	64,5%	76,0%
	% of Total		36,0%	40,0%	76,0%
	ΟΧΙ	Count	1	11	12
		% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ	8,3%	91,7%	100,0%
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	5,3%	35,5%	24,0%
	% of Total		2,0%	22,0%	24,0%
	Total	Count		19	31
% within ΘΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΑΤΕ ΣΕ ΚΕ		38,0%	62,0%	100,0%	
% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ		100,0%	100,0%	100,0%	
% of Total		38,0%	62,0%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 16

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	5,898 ^a	1	,015		
Continuity Correction ^b	4,358	1	,037		
Likelihood Ratio	6,948	1	,008		
Fisher's Exact Test				,018	,014
Linear-by-Linear Association	5,780	1	,016		
N of Valid Cases	50				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,56.

b. Computed only for a 2x2 table

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi-Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 5,898$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,015$ ($0,015 < 0,05$). Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και υπάρχει συσχέτιση ανάμεσά τους.

Ο αριθμός και το ποσοστό (1, 25%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5 υποδεικνύει ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως μπορούμε

δεν να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 16

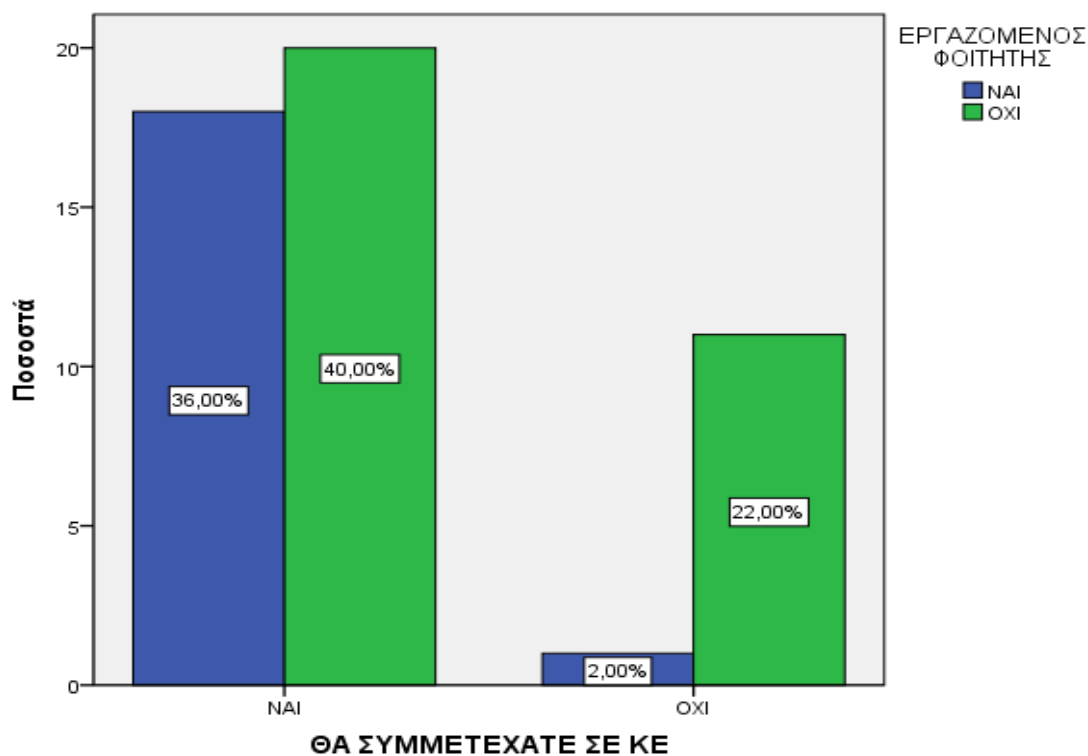
		Symmetric Measures			
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,253	,093	2,429	,015
N of Valid Cases		50			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές. Το παρακάτω ραβδόγραμμα υποδεικνύει, επίσης, τη συσχέτιση μεταξύ των εργαζόμενων φοιτητών και της συμμετοχής σε εγχείρημα ΚΕ.

Ραβδόγραμμα 50

9.2.3 Τρίτη ανάλυση

Συνεχίζοντας σε μια τρίτη ανάλυση, επιχειρήσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο τα δείγματα των συνάδελφων φοιτητών από τη μία και των μαθητών της Γ' Λυκείου, που

εξετάζουμε παράλληλα, «γνωρίζουν» τις πραγματικές διαστάσεις του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα». Εξαιρώντας τις δύο αναλύσεις που αφορούν στους εργαζόμενους φοιτητές, εξετάσαμε τις απαντήσεις στα ακόλουθα ζεύγη ερωτήσεων -μεταβλητών και για τους φοιτητές και τους μαθητές:

1. «Έχετε ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» σε σχέση με το «Η Κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία»
2. «Η Κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση – κατάρτιση»
3. «Η Κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία».
4. «Η Κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία» .
5. «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή»
6. «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και οξύνοια του επιχειρηματία».
7. «Εργαζόμενος φοιτητής» σε σχέση με το «Ποιον τομέα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας θα επιλέγατε»
8. «Ποιον τομέα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας θα επιλέγατε» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή»
9. «Εργαζόμενος φοιτητής» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή».
10. «Έχετε ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» σε σχέση με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή».

9.2.3.1 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 17

	Cases
--	-------

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	46	92,0%	4	8,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 17

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	8	1	10	5	6	30
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	26,7%	3,3%	33,3%	16,7%	20,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	72,7%	33,3%	62,5%	55,6%	85,7%	65,2%
		% of Total	17,4%	2,2%	21,7%	10,9%	13,0%	65,2%
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΧΙ	Count	3	2	6	4	1	16
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	18,8%	12,5%	37,5%	25,0%	6,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	27,3%	66,7%	37,5%	44,4%	14,3%	34,8%
		% of Total	6,5%	4,3%	13,0%	8,7%	2,2%	34,8%
Total		Count	11	3	16	9	7	46
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	23,9%	6,5%	34,8%	19,6%	15,2%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	23,9%	6,5%	34,8%	19,6%	15,2%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 17

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,337 ^a	4	,503
Likelihood Ratio	3,453	4	,485
Linear-by-Linear Association	,087	1	,767
N of Valid Cases	46		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,337 ^a	4	,503
Likelihood Ratio	3,453	4	,485
Linear-by-Linear Association	,087	1	,767
N of Valid Cases	46		

a. 6 cells (60,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,04.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,337$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,503$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (6 , 60%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5 υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 17

Symmetric Measures

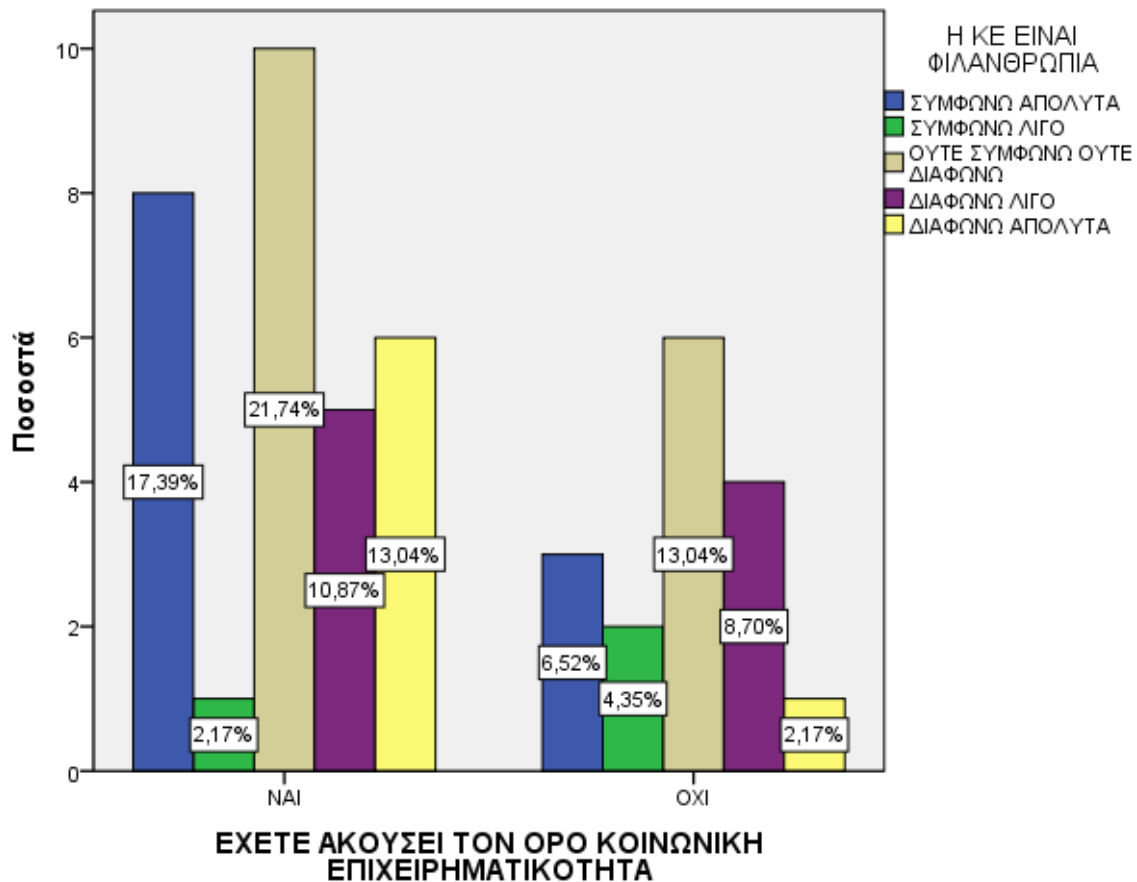
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,047	,046	1,054	,292
N of Valid Cases	46			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 51

Και από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνουμε ότι οι εξεταζόμενες μεταβλητές είναι ανεξάρτητες όσο αφορούν στις απαντήσεις των φοιτητών.

9.2.3.2 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 18

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	65	92,9%	5	7,1%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 18

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Crosstabulation

			Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΑΠΟΛΥΤ Α	ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩ ΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥ ΤΑ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	N	Count	11	8	13	4	4	40
	AI	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	27,5%	20,0%	32,5%	10,0%	10,0%	100,0 %
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	64,7%	57,1%	54,2%	66,7%	100,0%	61,5 %
		% of Total	16,9%	12,3%	20,0%	6,2%	6,2%	61,5 %
	O	Count	6	6	11	2	0	25
	XI	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	24,0%	24,0%	44,0%	8,0%	,0%	100,0 %
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	35,3%	42,9%	45,8%	33,3%	,0%	38,5 %	
	% of Total	9,2%	9,2%	16,9%	3,1%	,0%	38,5 %	
Total	Count	17	14	24	6	4	65	
	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	26,2%	21,5%	36,9%	9,2%	6,2%	100,0 %	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0 %	

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Crosstabulation

			Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΑΠΟΛΥΤ Α	ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩ ΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩ ΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥ ΤΑ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	N	Count	11	8	13	4	4	40
	AI	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	27,5%	20,0%	32,5%	10,0%	10,0%	100,0 %
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	64,7%	57,1%	54,2%	66,7%	100,0%	61,5 %
		% of Total	16,9%	12,3%	20,0%	6,2%	6,2%	61,5 %
Ο ΧΙ	O	Count	6	6	11	2	0	25
	XI	% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	24,0%	24,0%	44,0%	8,0%	,0%	100,0 %
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	35,3%	42,9%	45,8%	33,3%	,0%	38,5 %
		% of Total	9,2%	9,2%	16,9%	3,1%	,0%	38,5 %
Total		Count	17	14	24	6	4	65
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤ ΗΤΑ	26,2%	21,5%	36,9%	9,2%	6,2%	100,0 %
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0 %
		% of Total	26,2%	21,5%	36,9%	9,2%	6,2%	100,0 %

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 18

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,304 ^a	4	,508
Likelihood Ratio	4,678	4	,322
Linear-by-Linear Association	,412	1	,521
N of Valid Cases	65		

a. 4 cells (40,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,54.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,304$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,508$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (4 , 40%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5 υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 18

Symmetric Measures

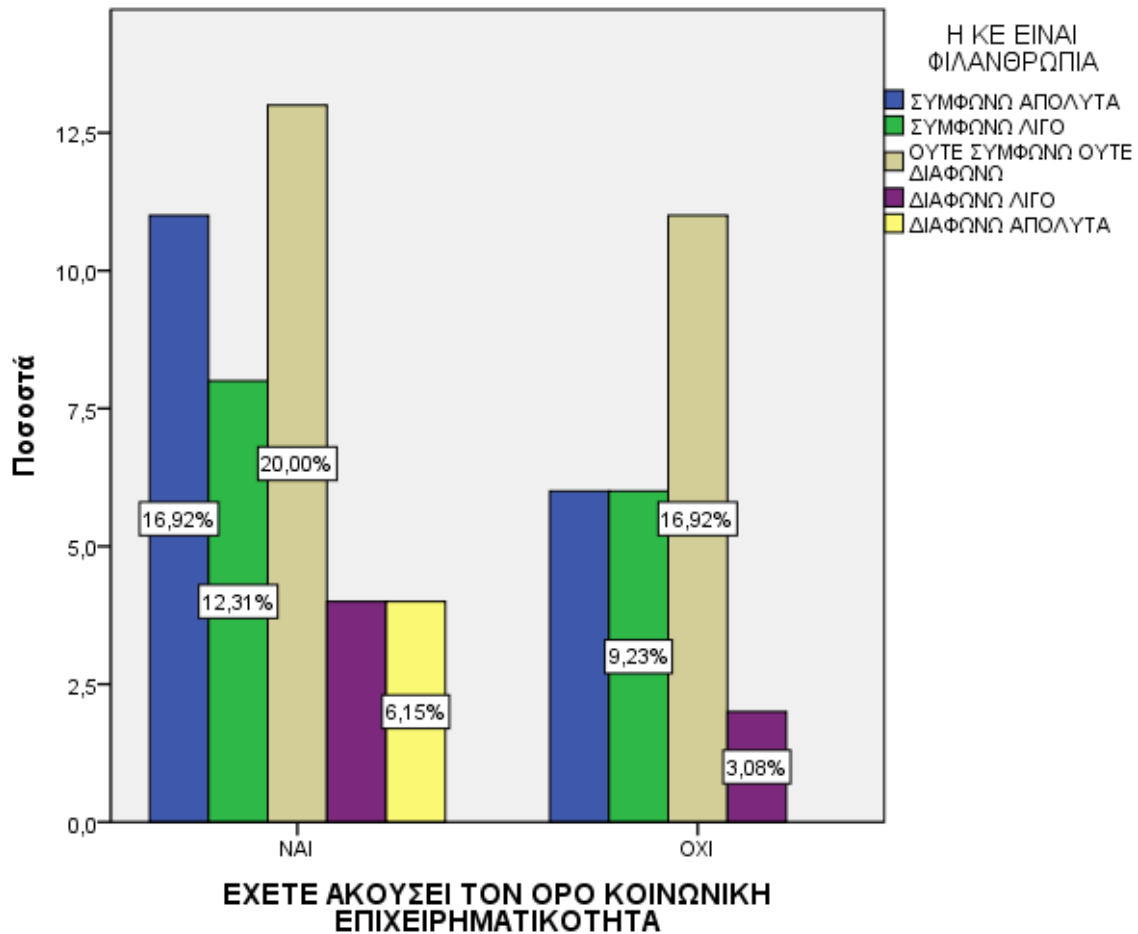
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,023	,055	,427	,669
N of Valid Cases	65			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 52

Και από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνουμε ότι οι εξεταζόμενες μεταβλητές είναι ανεξάρτητες όσο αφορούν στις απαντήσεις των μαθητών.

9.2.3.3 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 19

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	47	94,0%	3	6,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 19

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	6	4	0	1	0	11
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	54,5%	36,4%	,0%	9,1%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	46,2%	20,0%	,0%	50,0%	,0%	23,4%
		% of Total	12,8%	8,5%	,0%	2,1%	,0%	23,4%
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	1	1	1	0	0	3
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	33,3%	33,3%	33,3%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	7,7%	5,0%	10,0%	,0%	,0%	6,4%
		% of Total	2,1%	2,1%	2,1%	,0%	,0%	6,4%
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	3	8	4	1	0	16
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	18,8%	50,0%	25,0%	6,3%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	23,1%	40,0%	40,0%	50,0%	,0%	34,0%
		% of Total	6,4%	17,0%	8,5%	2,1%	,0%	34,0%
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	2	3	5	0	0	10
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	20,0%	30,0%	50,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	15,4%	15,0%	50,0%	,0%	,0%	21,3%
		% of Total	4,3%	6,4%	10,6%	,0%	,0%	21,3%
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	1	4	0	0	2	7
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	14,3%	57,1%	,0%	,0%	28,6%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	7,7%	20,0%	,0%	,0%	100,0%	14,9%
		% of Total	2,1%	8,5%	,0%	,0%	4,3%	14,9%
Total	Count	13	20	10	2	2	47	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	27,7%	42,6%	21,3%	4,3%	4,3%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	27,7%	42,6%	21,3%	4,3%	4,3%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 19

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,172 ^a	16	,052
Likelihood Ratio	25,303	16	,065
Linear-by-Linear Association	5,049	1	,025

N of Valid Cases	47
------------------	----

a. 24 cells (96,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,13.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 26,172$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,052$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες με μία ,όμως, πολύ αδύναμη ισχύς του ελέγχου (5,2 %)

Ο αριθμός και το ποσοστό (24 , 96 %) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,13) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 19

Symmetric Measures

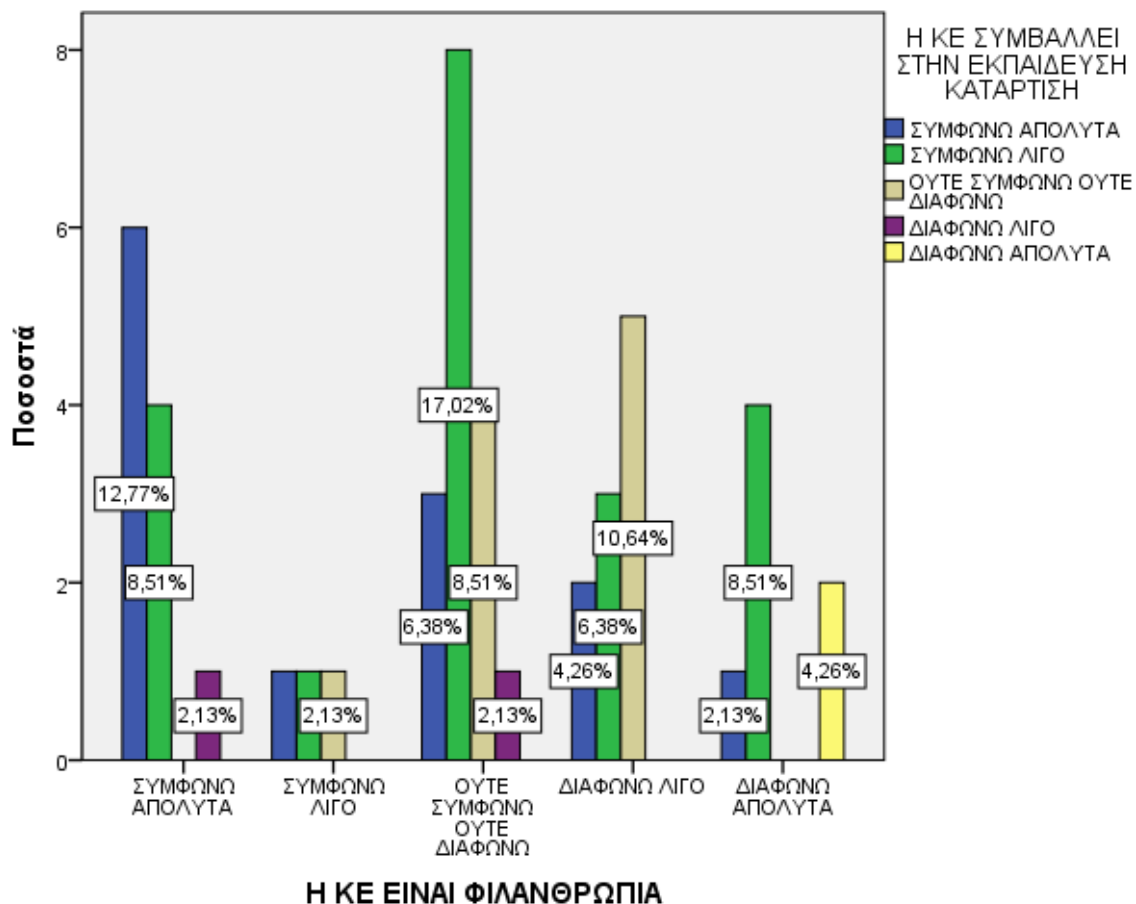
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,118	,072	1,901	,057
N of Valid Cases	47			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 53

Από το παραπάνω ραβδόγραμμα ότι υπάρχει μια συσχέτιση στις απαντήσεις των συναδέλφων φοιτητών όσο αφορά τις εξεταζόμενες ερωτήσεις – μεταβλητές.

9.2.3.4 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 20

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	68	97,1%	2	2,9%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 20

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ				Total
			ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ				
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	4	10	3	0	17
	ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	23,5%	58,8%	17,6%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	50,0%	25,6%	18,8%	,0%	25,0%
		% of Total	5,9%	14,7%	4,4%	,0%	25,0%
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	3	10	2	1	16
	ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	18,8%	62,5%	12,5%	6,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	37,5%	25,6%	12,5%	20,0%	23,5%
		% of Total	4,4%	14,7%	2,9%	1,5%	23,5%
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ	Count	1	13	9	2	25
	ΣΥΜΦΩΝΩ	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	4,0%	52,0%	36,0%	8,0%	100,0%
	ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	12,5%	33,3%	56,3%	40,0%	36,8%
		% of Total	1,5%	19,1%	13,2%	2,9%	36,8%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	0	3	2	1	6	

ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ	,0%	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ					
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					
	% within Η ΚΕ	,0%	7,7%	12,5%	20,0%	8,8%
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ					
	ΣΤΗΝ					
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ					
	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ					
% of Total	,0%	4,4%	2,9%	1,5%	8,8%	
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	0	3	0	1	4
	% within Η ΚΕ	,0%	75,0%	,0%	25,0%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ					
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					
% within Η ΚΕ	,0%	7,7%	,0%	20,0%	5,9%	
ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ						
ΣΤΗΝ						
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ						
% of Total	,0%	4,4%	,0%	1,5%	5,9%	
Total	Count	8	39	16	5	68
	% within Η ΚΕ	11,8%	57,4%	23,5%	7,4%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ					
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					
	% within Η ΚΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ						
ΣΤΗΝ						
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ						
% of Total	11,8%	57,4%	23,5%	7,4%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 20

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,209 ^a	12	,354
Likelihood Ratio	15,537	12	,213
Linear-by-Linear Association	6,744	1	,009
N of Valid Cases	68		

a. 16 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,29.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 13,209$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,354$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες .

Ο αριθμός και το ποσοστό (16, 80 %) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,29) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Κappa) 20

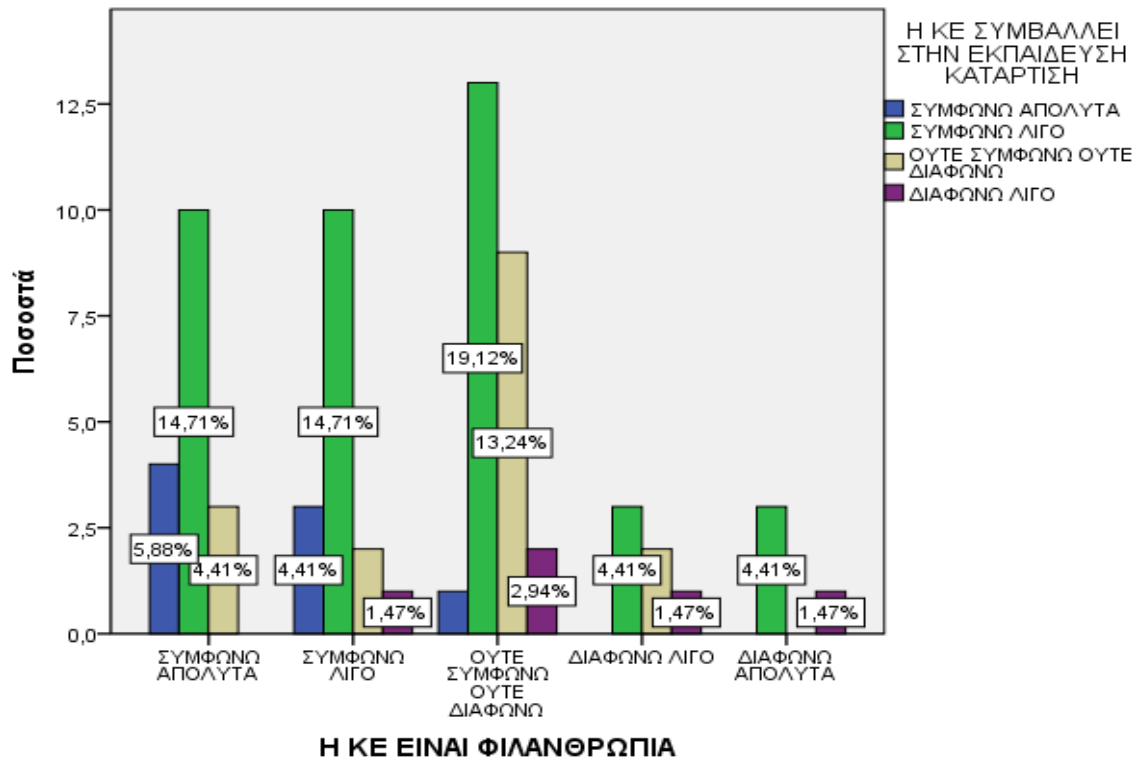
Symmetric Measures					
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,129	,071	2,032	,042
N of Valid Cases		68			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές, γεγονός που απεικονίζεται και στο παρακάτω ραβδόγραμμα.

Ραβδόγραμμα 54

9.2.3.5 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 21

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 21

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	1	3	2	4	1	11
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	9,1%	27,3%	18,2%	36,4%	9,1%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	33,3%	33,3%	12,5%	26,7%	20,0%	22,9%
		% of Total	2,1%	6,3%	4,2%	8,3%	2,1%	22,9%
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	0	1	2	0	0	3
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	,0%	33,3%	66,7%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	11,1%	12,5%	,0%	,0%	6,3%
		% of Total	,0%	2,1%	4,2%	,0%	,0%	6,3%
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	0	4	6	6	0	16
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	,0%	25,0%	37,5%	37,5%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	44,4%	37,5%	40,0%	,0%	33,3%
		% of Total	,0%	8,3%	12,5%	12,5%	,0%	33,3%
ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	1	0	4	3	3	11	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	9,1%	,0%	36,4%	27,3%	27,3%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	33,3%	,0%	25,0%	20,0%	60,0%	22,9%	
	% of Total	2,1%	,0%	8,3%	6,3%	6,3%	22,9%	
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	1	1	2	2	1	7	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	14,3%	14,3%	28,6%	28,6%	14,3%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	33,3%	11,1%	12,5%	13,3%	20,0%	14,6%	
	% of Total	2,1%	2,1%	4,2%	4,2%	2,1%	14,6%	
Total	Count	3	9	16	15	5	48	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	6,3%	18,8%	33,3%	31,3%	10,4%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	6,3%	18,8%	33,3%	31,3%	10,4%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 21

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,750 ^a	16	,617
Likelihood Ratio	18,509	16	,295
Linear-by-Linear Association	,649	1	,421
N of Valid Cases	48		

a. 23 cells (92,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,19.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 13,750$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,617$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (23 , 92%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,19) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καπα) 21

Symmetric Measures

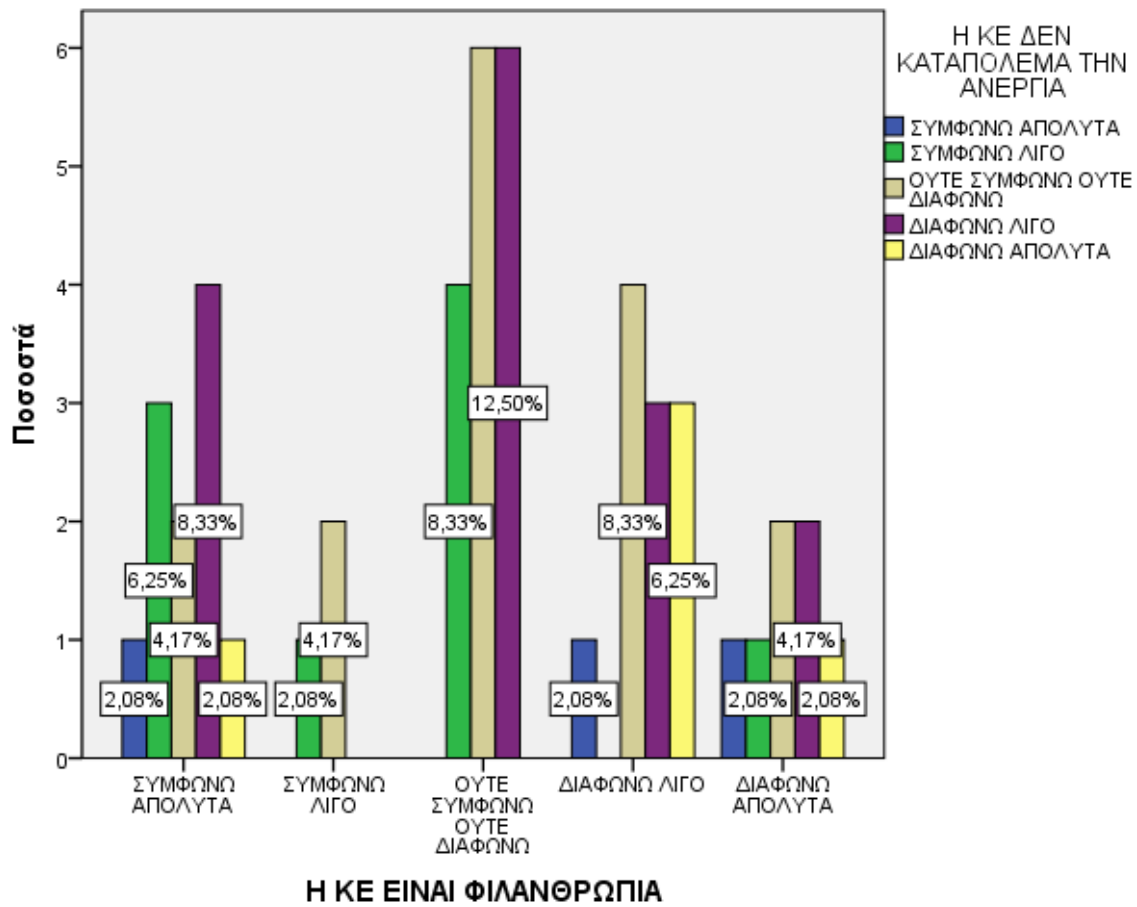
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,034	,077	,465	,642
N of Valid Cases	48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια πολύ «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές, γεγονός που διαπιστώνεται και στο παρακάτω ραβδόγραμμα.

Ραβδόγραμμα 55

9.2.3.6 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 22

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	66	94,3%	4	5,7%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 22

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Α	ΣΥΜΦΩΝ	Count	0	7	3	5	1	16
	Ω	% within Η ΚΕ	,0%	43,8%	18,8%	31,3%	6,3%	100,0
	ΑΠΟΛΥΤ Α	ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Α						%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ Α ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	50,0%	12,5%	23,8%	16,7%	24,2%
		% of Total	,0%	10,6%	4,5%	7,6%	1,5%	24,2%
ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΣΥΜΦΩΝ	Count	0	1	8	5	2	16
	Ω ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ	,0%	6,3%	50,0%	31,3%	12,5%	100,0
		ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Α						%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ Α ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	7,1%	33,3%	23,8%	33,3%	24,2%
		% of Total	,0%	1,5%	12,1%	7,6%	3,0%	24,2%
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΟΥΤΕ	Count	0	6	9	9	1	25
	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ	% within Η ΚΕ	,0%	24,0%	36,0%	36,0%	4,0%	100,0
	ΔΙΑΦΩΝΩ	ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ Α						%
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ Α ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	42,9%	37,5%	42,9%	16,7%	37,9%
		% of Total	,0%	9,1%	13,6%	13,6%	1,5%	37,9%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	1	0	3	1	0	5	

ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ	20,0%	,0%	60,0%	20,0%	,0%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ						%
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙ						
	Α						
	% within Η ΚΕ	100,0%	,0%	12,5%	4,8%	,0%	7,6%
	ΔΕΝ						
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ						
	Α ΤΗΝ						
	ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% of Total	1,5%	,0%	4,5%	1,5%	,0%	7,6%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	0	0	1	1	2	4
ΑΠΟΛΥΤ	% within Η ΚΕ	,0%	,0%	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
Α	ΕΙΝΑΙ						%
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙ						
	Α						
	% within Η ΚΕ	,0%	,0%	4,2%	4,8%	33,3%	6,1%
	ΔΕΝ						
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ						
	Α ΤΗΝ						
	ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% of Total	,0%	,0%	1,5%	1,5%	3,0%	6,1%
Total	Count	1	14	24	21	6	66
	% within Η ΚΕ	1,5%	21,2%	36,4%	31,8%	9,1%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ						%
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙ						
	Α						
	% within Η ΚΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	ΔΕΝ						%
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜ						
	Α ΤΗΝ						
	ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% of Total	1,5%	21,2%	36,4%	31,8%	9,1%	100,0%
							%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 22

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	32,111 ^a	16	,010
Likelihood Ratio	23,681	16	,097
Linear-by-Linear Association	1,349	1	,245

N of Valid Cases	66
------------------	----

a. 18 cells (72,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 32,11$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,010$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές σχετίζονται.

Ο αριθμός και το ποσοστό (18 , 72%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,06) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 22

Symmetric Measures

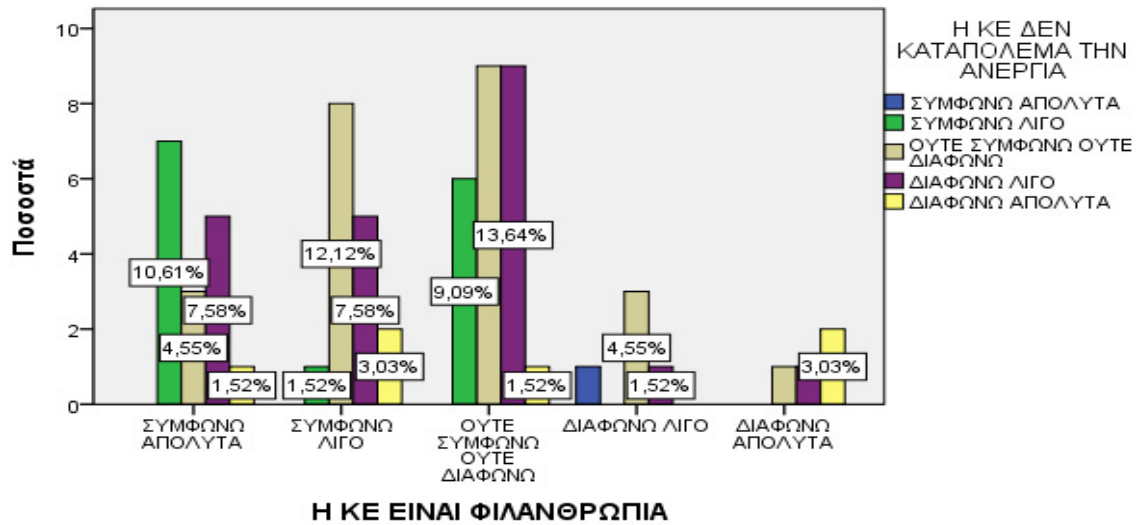
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	-,033	,059	-,563	,573
N of Valid Cases	66			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια απόλυτη «ασυμφωνία» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές, γεγονός που διαπιστώνεται και στο παρακάτω ραβδόγραμμα.

Ραβδόγραμμα 56

9.2.3.7 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 23

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0 %

Πίνακας συνάφειας 23

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	6	3	1	0	1	11
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	54,5%	27,3%	9,1%	,0%	9,1%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	46,2%	15,8%	8,3%	,0%	100,0%	22,9%
		% of Total	12,5%	6,3%	2,1%	,0%	2,1%	22,9%
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	0	2	1	0	0	3
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	,0%	66,7%	33,3%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	,0%	10,5%	8,3%	,0%	,0%	6,3%
		% of Total	,0%	4,2%	2,1%	,0%	,0%	6,3%
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	1	7	6	2	0	16
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	6,3%	43,8%	37,5%	12,5%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	7,7%	36,8%	50,0%	66,7%	,0%	33,3%
		% of Total	2,1%	14,6%	12,5%	4,2%	,0%	33,3%
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	3	3	4	1	0	11
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	27,3%	27,3%	36,4%	9,1%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	23,1%	15,8%	33,3%	33,3%	,0%	22,9%
		% of Total	6,3%	6,3%	8,3%	2,1%	,0%	22,9%
	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	3	4	0	0	0	7
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	42,9%	57,1%	,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	23,1%	21,1%	,0%	,0%	,0%	14,6%
		% of Total	6,3%	8,3%	,0%	,0%	,0%	14,6%
Total	Count	13	19	12	3	1	48	
	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	27,1%	39,6%	25,0%	6,3%	2,1%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	27,1%	39,6%	25,0%	6,3%	2,1%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 23

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,430 ^a	16	,247
Likelihood Ratio	23,101	16	,111
Linear-by-Linear Association	,000	1	1,000
N of Valid Cases	48		

a. 24 cells (96,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 19,430$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,247$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (24 , 96%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,06) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 23

Symmetric Measures

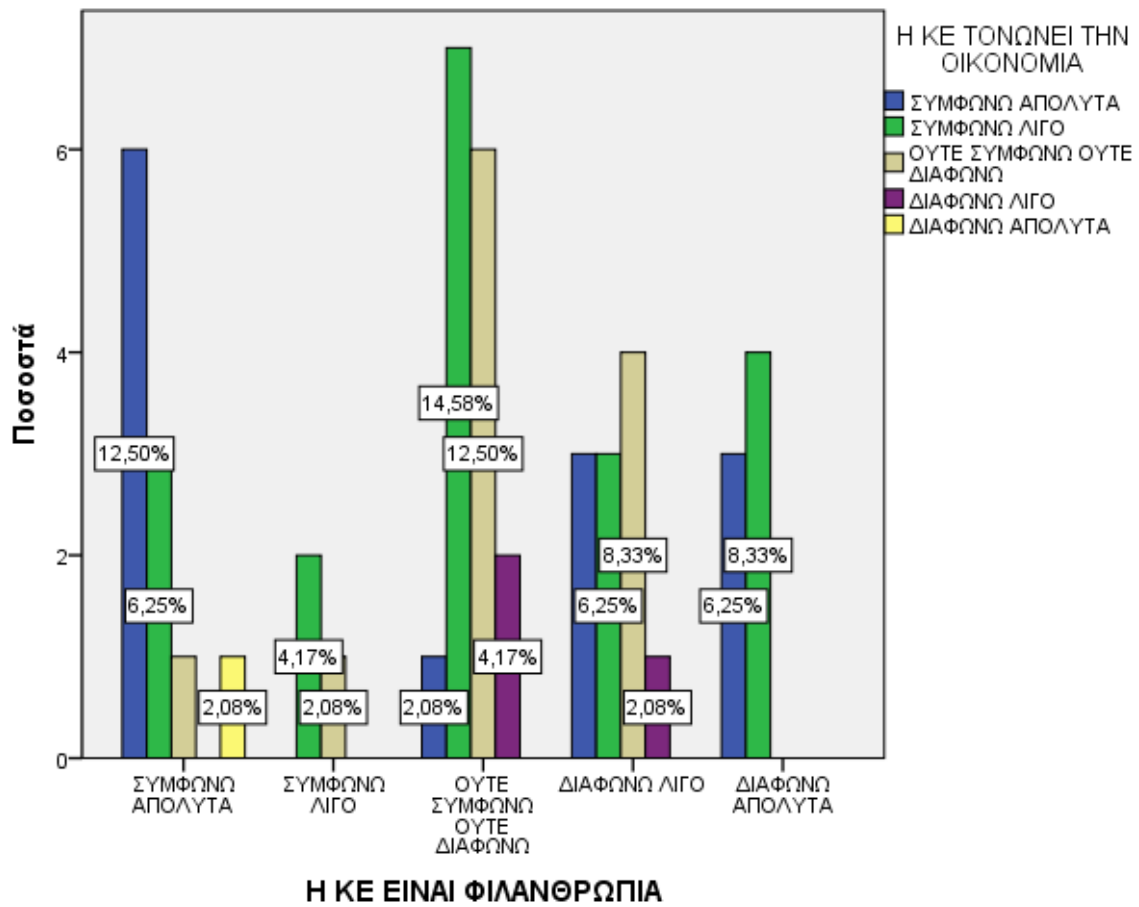
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,154	,071	2,430	,015
N of Valid Cases	48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές, γεγονός που διακρίνεται κι από το παρακάτω ραβδόγραμμα.

Ραβδόγραμμα 57

9.2.3.8 Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 24

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	67	95,7%	3	4,3%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 24

Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ * Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	
Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	3	12	2	0	17
	ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	17,6%	70,6%	11,8%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	21,4%	32,4%	15,4%	,0%	25,4%
		% of Total	4,5%	17,9%	3,0%	,0%	25,4%
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	Count	4	11	0	1	16
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	25,0%	68,8%	,0%	6,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	28,6%	29,7%	,0%	33,3%	23,9%
		% of Total	6,0%	16,4%	,0%	1,5%	23,9%
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	Count	3	9	11	2	25
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	12,0%	36,0%	44,0%	8,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	21,4%	24,3%	84,6%	66,7%	37,3%
		% of Total	4,5%	13,4%	16,4%	3,0%	37,3%
ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	Count	1	4	0	0	5
		% within Η ΚΕ ΕΙΝΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ	20,0%	80,0%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	7,1%	10,8%	,0%	,0%	7,5%
		% of Total	1,5%	6,0%	,0%	,0%	7,5%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	Count	3	1	0	0	4

ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ	75,0%	25,0%	,0%	,0%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ					
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					
	% within Η ΚΕ	21,4%	2,7%	,0%	,0%	6,0%
	ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ					
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ					
	% of Total	4,5%	1,5%	,0%	,0%	6,0%
Total	Count	14	37	13	3	67
	% within Η ΚΕ	20,9%	55,2%	19,4%	4,5%	100,0%
	ΕΙΝΑΙ					
	ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ					
	% within Η ΚΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ					
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ					
	% of Total	20,9%	55,2%	19,4%	4,5%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 24

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,041 ^a	12	,011
Likelihood Ratio	28,062	12	,005
Linear-by-Linear Association	,001	1	,973
N of Valid Cases	67		

a. 16 cells (80,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,18.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 26,041$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,011$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές εξαρτώνται η μία από την άλλη.

Ο αριθμός και το ποσοστό (16 , 80%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,18) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 24

Symmetric Measures

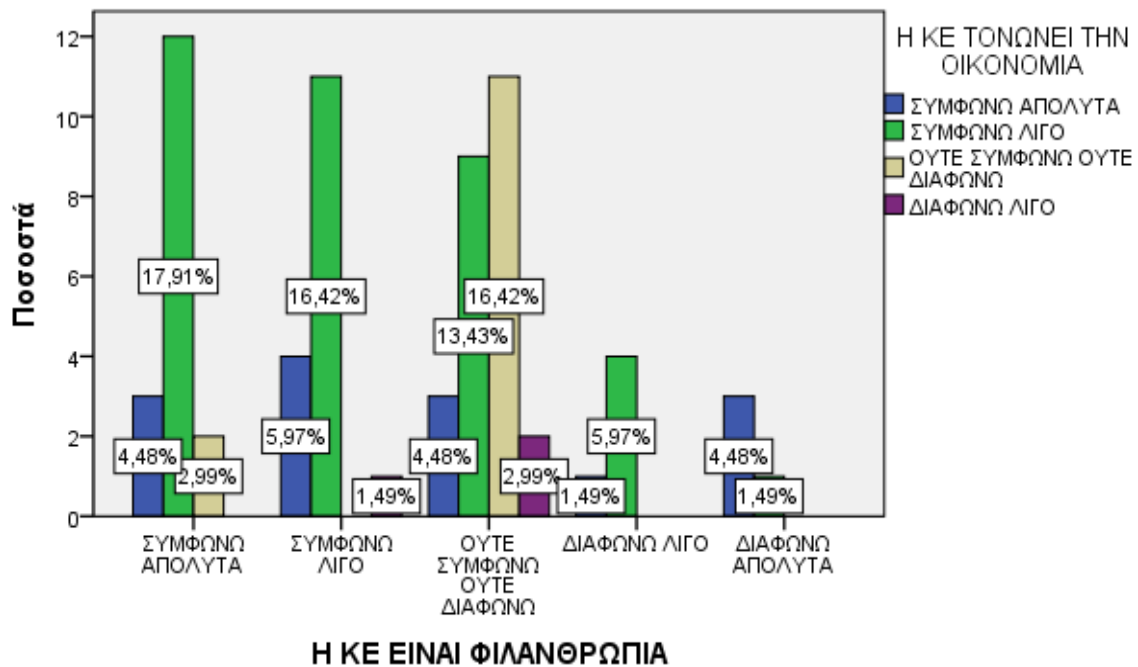
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.

Measure of Agreement	Kappa	,152	,069	2,315	,021
N of Valid Cases		67			

- a. Not assuming the null hypothesis.
- b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές, γεγονός που διακρίνεται κι από το παρακάτω ραβδόγραμμα.

Ραβδόγραμμα 58

9.2.3.9 Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 25

	Cases
--	-------

	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	47	94,0%	3	6,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 25

Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	6	5	1	0	0	12
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	50,0%	41,7%	8,3%	,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	42,9%	25,0%	16,7%	,0%	,0%	25,5%
		% of Total	12,8%	10,6%	2,1%	,0%	,0%	25,5%
	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	7	9	1	2	0	19
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	36,8%	47,4%	5,3%	10,5%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	50,0%	45,0%	16,7%	50,0%	,0%	40,4%
		% of Total	14,9%	19,1%	2,1%	4,3%	,0%	40,4%
	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	1	5	3	1	1	11
		% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	9,1%	45,5%	27,3%	9,1%	9,1%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,1%	25,0%	50,0%	25,0%	33,3%	23,4%
		% of Total	2,1%	10,6%	6,4%	2,1%	2,1%	23,4%
ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	Count	0	1	0	1	1	3	
	% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	,0%	33,3%	,0%	33,3%	33,3%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	,0%	5,0%	,0%	25,0%	33,3%	6,4%	
	% of Total	,0%	2,1%	,0%	2,1%	2,1%	6,4%	
ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	Count	0	0	1	0	1	2	
	% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	,0%	,0%	50,0%	,0%	50,0%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	,0%	,0%	16,7%	,0%	33,3%	4,3%	
	% of Total	,0%	,0%	2,1%	,0%	2,1%	4,3%	
Total	Count	14	20	6	4	3	47	
	% within Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	29,8%	42,8%	12,8%	8,5%	6,4%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	29,8%	42,6%	12,8%	8,5%	6,4%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 25

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,402 ^a	16	,049
Likelihood Ratio	25,210	16	,066
Linear-by-Linear Association	15,143	1	,000
N of Valid Cases	47		

a. 22 cells (88,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,13.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 26,402$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,049$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές αλληλεξαρτούνται.

Ο αριθμός και το ποσοστό (22 , 88%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,13) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 25

Symmetric Measures

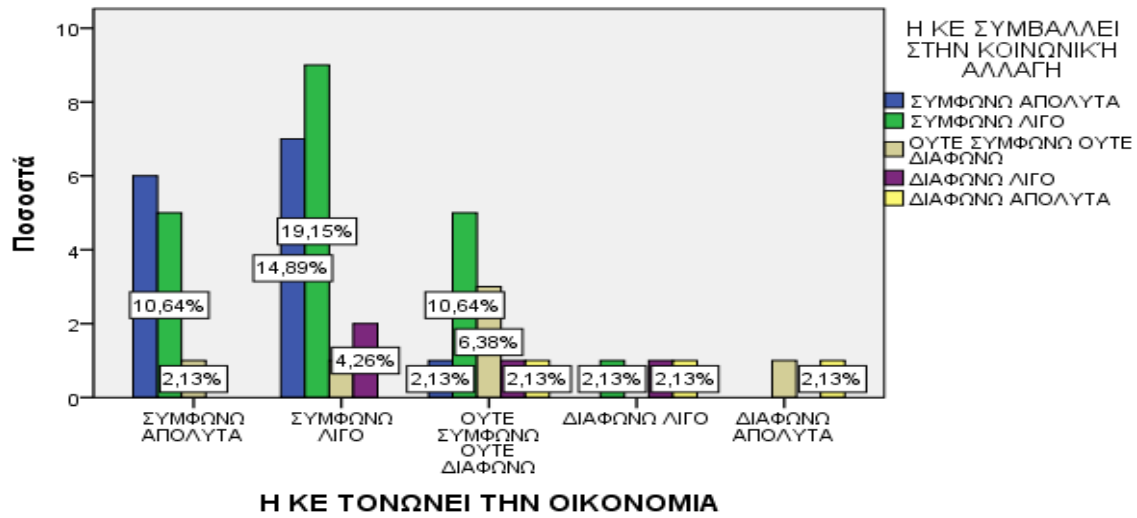
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,195	,102	2,310	,021
N of Valid Cases	47			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Από την άλλη η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 59

Από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνεται ότι υπάρχει εξάρτηση στις εξεταζόμενες ερωτήσεις – μεταβλητές.

9.2.3.10 Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 26

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	66	94,3%	4	5,7%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 26

Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ			Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	
Η ΚΕ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ	Count	9	5	1	15
	ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ	60,0%	33,3%	6,7%	100,0%
		ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				
		% within Η ΚΕ	34,6%	16,7%	10,0%	22,7%
		ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ				
		% of Total	13,6%	7,6%	1,5%	22,7%
ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ		Count	15	19	3	37
		% within Η ΚΕ	40,5%	51,4%	8,1%	100,0%
		ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				
		% within Η ΚΕ	57,7%	63,3%	30,0%	56,1%
		ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ				
		% of Total	22,7%	28,8%	4,5%	56,1%
ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ		Count	2	6	4	12
		% within Η ΚΕ	16,7%	50,0%	33,3%	100,0%
		ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				
		% within Η ΚΕ	7,7%	20,0%	40,0%	18,2%
		ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ				
		% of Total	3,0%	9,1%	6,1%	18,2%
ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ		Count	0	0	2	2
		% within Η ΚΕ	,0%	,0%	100,0%	100,0%
		ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				
		% within Η ΚΕ	,0%	,0%	20,0%	3,0%
		ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ				

	% of Total	,0%	,0%	3,0%	3,0%
Total	Count	26	30	10	66
	% within H KE ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	39,4%	45,5%	15,2%	100,0%
	% within H KE ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΉ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	39,4%	45,5%	15,2%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 26

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19,767 ^a	6	,003
Likelihood Ratio	16,133	6	,013
Linear-by-Linear Association	11,733	1	,001
N of Valid Cases	66		

a. 6 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,30.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 19,767$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,03$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές αλληλεξαρτούνται.

Ο αριθμός και το ποσοστό (6 , 50%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,3) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Καρρα) 26

Symmetric Measures

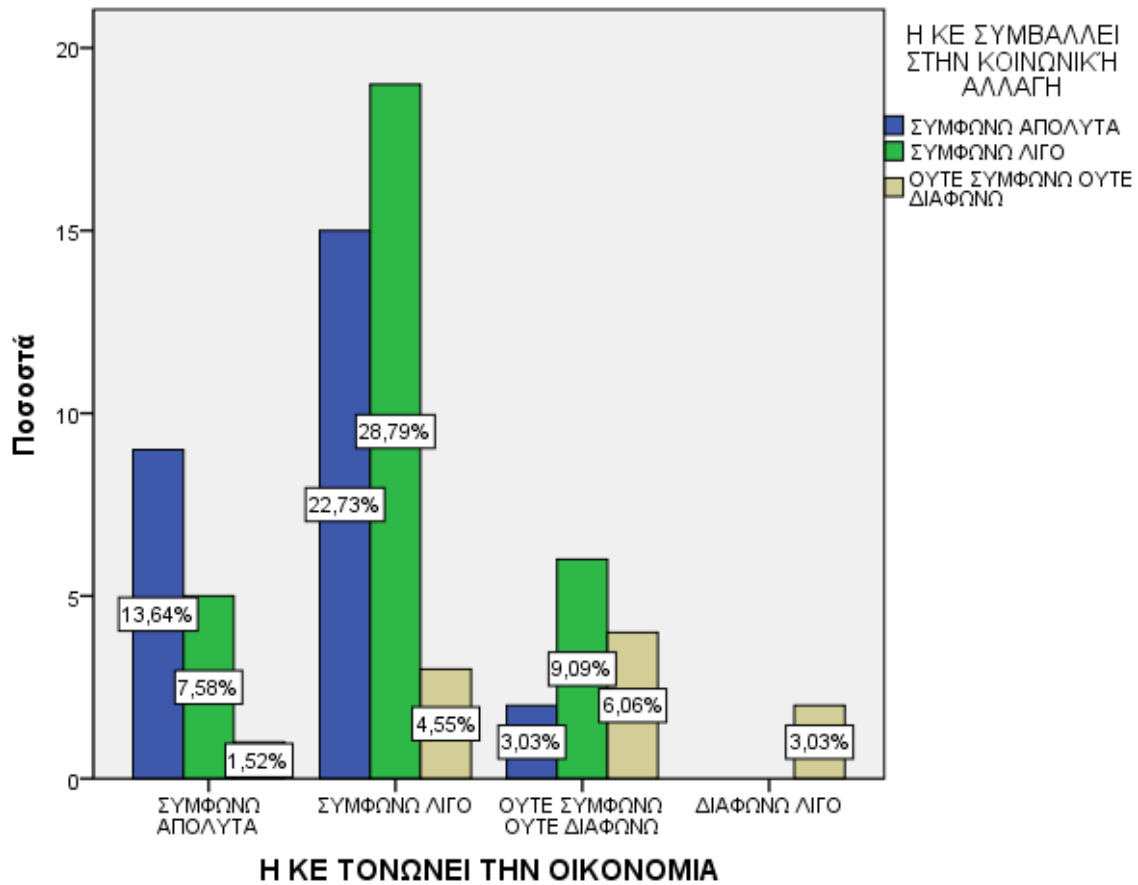
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,180	,093	2,123	,034
N of Valid Cases	66			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Ωστόσο η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» (poor) συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 60

Από το παραπάνω ραβδόγραμμα διακρίνεται ότι υπάρχει εξάρτηση στις εξεταζόμενες ερωτήσεις – μεταβλητές.

9.2.3.11 Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 27

	Cases		
	Valid	Missing	Total

	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	48	96,0%	2	4,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 27

Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ					Total
			ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝ Ω	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	
Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	ΣΥΜΦΩΝ Ω	Count	0	1	1	0	1	3
	ΑΠΟΛΥΤ Α	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	,0%	33,3%	33,3%	,0%	33,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	,0%	6,3%	7,7%	,0%	33,3%	6,3%
		% of Total	,0%	2,1%	2,1%	,0%	2,1%	6,3%
Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	Ω ΛΙΓΟ	Count	4	3	1	1	0	9
		% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	44,4%	33,3%	11,1%	11,1%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	26,7%	18,8%	7,7%	100,0%	,0%	18,8%

	% of Total	8,3%	6,3%	2,1%	2,1%	,0%	18,8%
ΟΥΤΕ	Count	6	5	4	0	0	15
ΣΥΜΦΩΝ	% within Η ΚΕ	40,0%	33,3%	26,7%	,0%	,0%	100,0
Ω ΟΥΤΕ	ΔΕΝ						%
ΔΙΑΦΩΝ	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ						
Ω	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% within Η ΚΕ	40,0%	31,3%	30,8%	,0%	,0%	31,3%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ						
	ΣΤΗΝ						
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ						
	ΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ						
	ΤΟΥ						
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ						
	% of Total	12,5%	10,4%	8,3%	,0%	,0%	31,3%
ΔΙΑΦΩΝ	Count	3	7	6	0	0	16
Ω ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ	18,8%	43,8%	37,5%	,0%	,0%	100,0
	ΔΕΝ						%
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ						
	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% within Η ΚΕ	20,0%	43,8%	46,2%	,0%	,0%	33,3%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ						
	ΣΤΗΝ						
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ						
	ΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ						
	ΤΟΥ						
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ						
	% of Total	6,3%	14,6%	12,5%	,0%	,0%	33,3%
ΔΙΑΦΩΝ	Count	2	0	1	0	2	5
Ω	% within Η ΚΕ	40,0%	,0%	20,0%	,0%	40,0%	100,0
ΑΠΟΛΥΤ	ΔΕΝ						%
Α	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ						
	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ						
	% within Η ΚΕ	13,3%	,0%	7,7%	,0%	66,7%	10,4%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ						
	ΣΤΗΝ						
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ						
	ΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ						
	ΤΟΥ						
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ						
	% of Total	4,2%	,0%	2,1%	,0%	4,2%	10,4%
Total	Count	15	16	13	1	3	48

% within Η ΚΕ	31,3%	33,3%	27,1%	2,1%	6,3%	100,0
ΔΕΝ						%
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ						
ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ						
% within Η ΚΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0
ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ						%
ΣΤΗΝ						
ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗ						
ΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ						
ΤΟΥ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ						
% of Total	31,3%	33,3%	27,1%	2,1%	6,3%	100,0
						%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 27

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26,009 ^a	16	,054
Likelihood Ratio	23,439	16	,102
Linear-by-Linear Association	,233	1	,629
N of Valid Cases	48		

a. 22 cells (88,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,06.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 26,009$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,054$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται οριακά και υπάρχει κάποια συσχέτιση ανάμεσά τους.

Ο αριθμός και το ποσοστό (22, 88%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,06) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 27

Symmetric Measures

	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,009	,065	,148	,883
N of Valid Cases	48			

Symmetric Measures

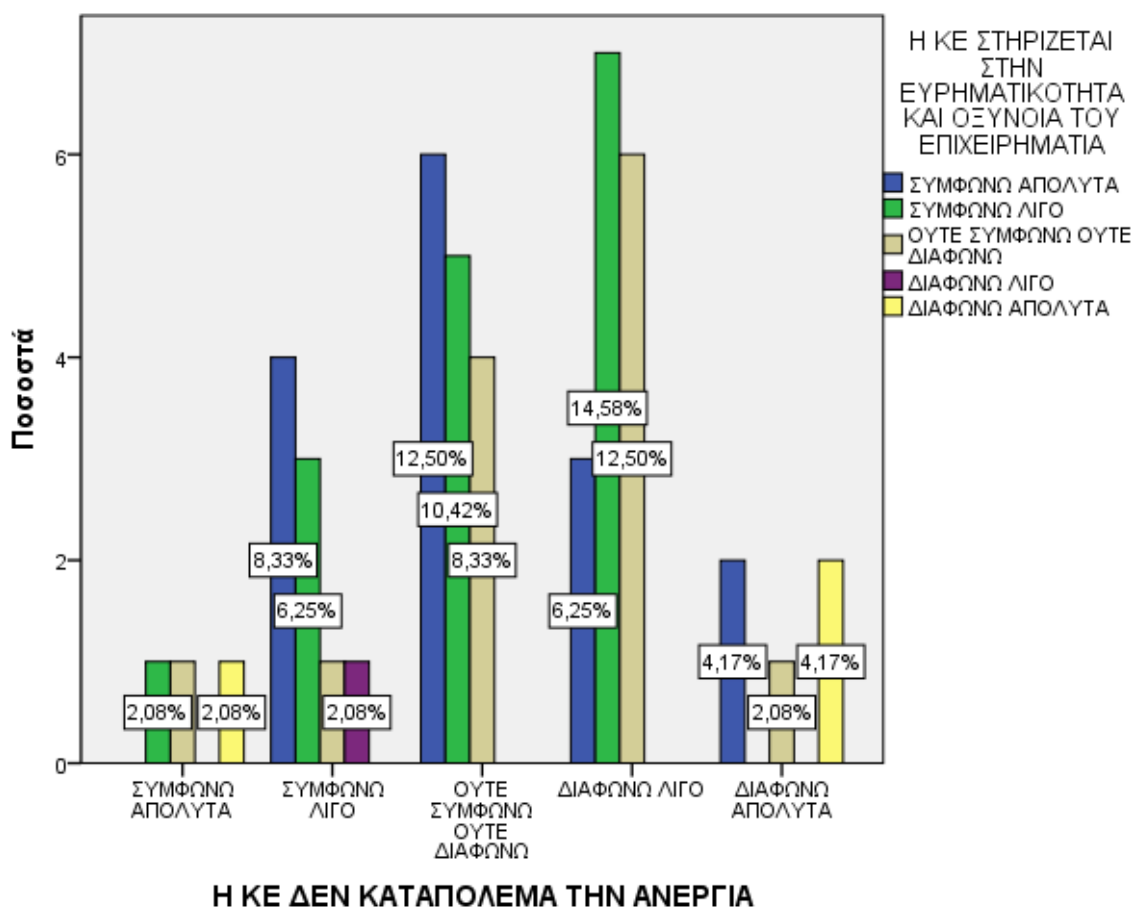
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,009	,065	,148	,883
N of Valid Cases		48			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «ανύπαρκτη» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 61

9.2.3.12 Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΘΕΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 28

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	65	92,9%	5	7,1%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 28

Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ * Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ				Total
			ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	
Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	ΣΥΜΦΩΝ	Count	1	0	0	0	1
	Ω	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
	ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	3,2%	,0%	,0%	,0%	1,5%
		% of Total	1,5%	,0%	,0%	,0%	1,5%
ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΣΥΜΦΩΝ	Count	6	4	3	1	14
	Ω ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ ΔΕΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ	42,9%	28,6%	21,4%	7,1%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	19,4%	23,5%	21,4%	33,3%	21,5%
		% of Total	9,2%	6,2%	4,6%	1,5%	21,5%

ΟΥΤΕ	Count	11	5	6	1	23
ΣΥΜΦΩΝ	% within Η ΚΕ ΔΕΝ	47,8%	21,7%	26,1%	4,3%	100,0
Ω ΟΥΤΕ	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ					%
ΔΙΑΦΩΝΩ	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					
	% within Η ΚΕ	35,5%	29,4%	42,9%	33,3%	35,4%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ					
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤ					
	Α ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ					
	ΤΟΥ					
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ					
	% of Total	16,9%	7,7%	9,2%	1,5%	35,4%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	10	6	5	0	21
ΛΙΓΟ	% within Η ΚΕ ΔΕΝ	47,6%	28,6%	23,8%	,0%	100,0
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ					%
	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					
	% within Η ΚΕ	32,3%	35,3%	35,7%	,0%	32,3%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ					
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤ					
	Α ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ					
	ΤΟΥ					
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ					
	% of Total	15,4%	9,2%	7,7%	,0%	32,3%
ΔΙΑΦΩΝΩ	Count	3	2	0	1	6
ΑΠΟΛΥΤΑ	% within Η ΚΕ ΔΕΝ	50,0%	33,3%	,0%	16,7%	100,0
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ					%
	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					
	% within Η ΚΕ	9,7%	11,8%	,0%	33,3%	9,2%
	ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ					
	ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤ					
	Α ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ					
	ΤΟΥ					
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ					
	% of Total	4,6%	3,1%	,0%	1,5%	9,2%
Total	Count	31	17	14	3	65
	% within Η ΚΕ ΔΕΝ	47,7%	26,2%	21,5%	4,6%	100,0
	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΑ					%
	ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ					

% within Η ΚΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0
ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ					%
ΕΥΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤ					
Α ΚΑΙ ΟΞΥΝΟΙΑ					
ΤΟΥ					
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ					
% of Total	47,7%	26,2%	21,5%	4,6%	100,0
					%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 28

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,158 ^a	12	,908
Likelihood Ratio	7,995	12	,786
Linear-by-Linear Association	,025	1	,874
N of Valid Cases	65		

a. 15 cells (75,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,05.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 6,158$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,908$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται με μία μεγάλη ισχύς ελέγχου.

Ο αριθμός και το ποσοστό (15, 75%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,05) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 28

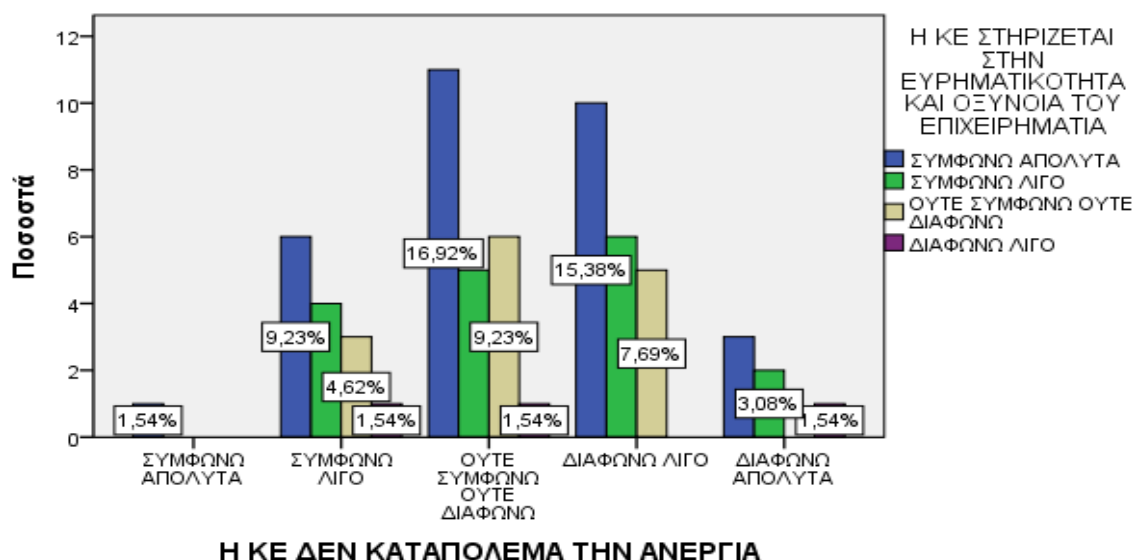
Symmetric Measures					
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,017	,046	,369	,712
N of Valid Cases		65			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Και από την τιμή του δείκτη Kappa διακρίνεται η πλήρης ασυμφωνία ανάμεσα στις δύο μεταβλητές, γεγονός που αποτυπώνεται και στο παρακάτω ραβδόγραμμα:

Ραβδόγραμμα 62

9.2.3.13 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 29

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	46	92,0%	4	8,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 29

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ Crosstabulation

			ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ									Total
			ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΩΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ (ΑΜΕΑ)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΥΓΕΙΑ	ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	ΝΑΙ	Count	7	4	0	0	4	0	2	0	2	19
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	36,8%	21,1%	,0%	,0%	21,1%	,0%	10,5%	,0%	10,5%	100,0%
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ	46,7%	30,8%	,0%	,0%	80,0%	,0%	66,7%	,0%	100,0%	41,3%
		% of Total	15,2%	8,7%	,0%	,0%	8,7%	,0%	4,3%	,0%	4,3%	41,3%
ΟΧΙ	ΟΧΙ	Count	8	9	1	3	1	2	1	2	0	27
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	29,6%	33,3%	3,7%	11,1%	3,7%	7,4%	3,7%	7,4%	,0%	100,0%
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ	53,3%	69,2%	100,0%	100,0%	20,0%	100,0%	33,3%	100,0%	,0%	58,7%
		% of Total	17,4%	19,6%	2,2%	6,5%	2,2%	4,3%	2,2%	4,3%	,0%	58,7%
Total	Total	Count	15	13	1	3	5	2	3	2	2	46
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	32,6%	28,3%	2,2%	6,5%	10,9%	4,3%	6,5%	4,3%	4,3%	100,0%
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	32,6%	28,3%	2,2%	6,5%	10,9%	4,3%	6,5%	4,3%	4,3%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 29

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,129 ^a	8	,107
Likelihood Ratio	16,772	8	,033
Linear-by-Linear Association	,652	1	,419
N of Valid Cases	46		

a. 14 cells (77,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,41.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 13,129$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,107$. Επομένως για τις

συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (14 , 77,8%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,41) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας X^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 29

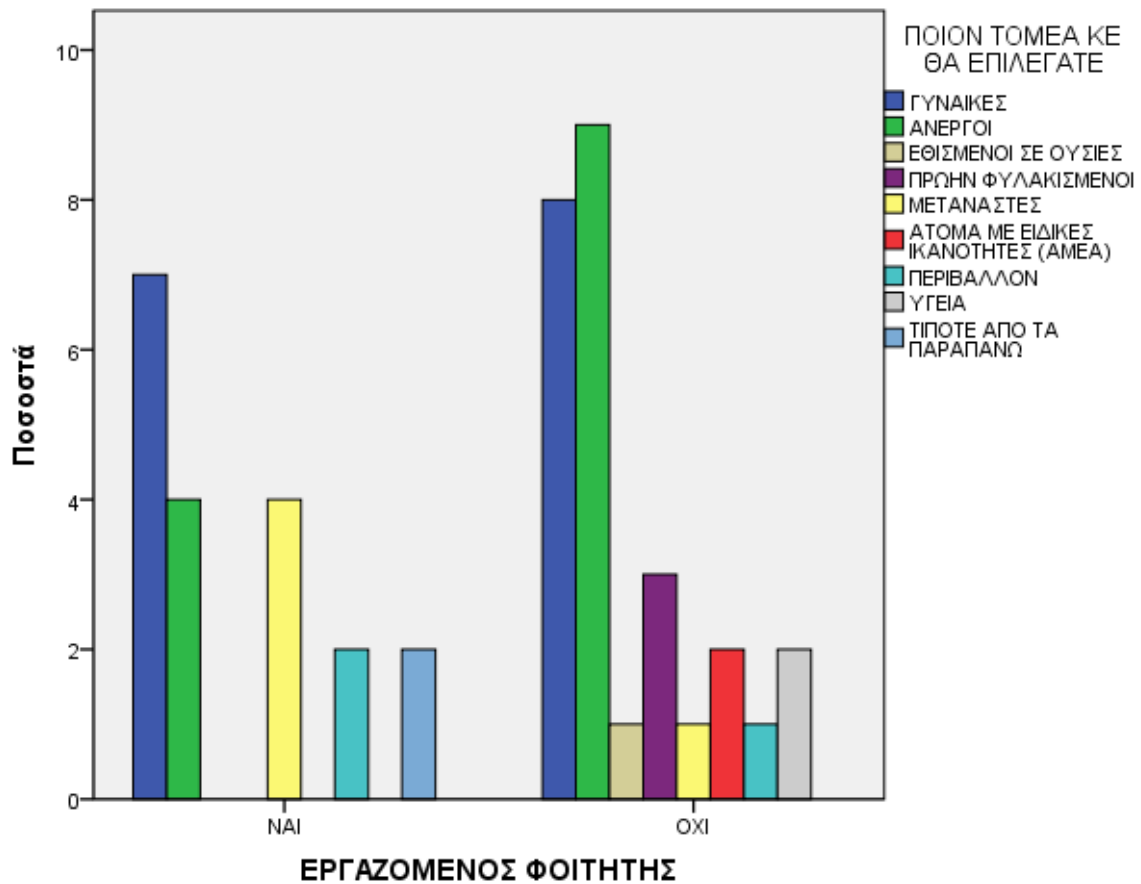
		Symmetric Measures			
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,068	,080	,836	,403
N of Valid Cases		46			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «ανύπαρκτη» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 63

9.2.3.14 ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 30

Case Processing Summary

		Cases					
		Valid		Missing		Total	
		N	Percent	N	Percent	N	Percent

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	43	86,0%	7	14,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 30

ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ					Total
			ΣΥΜΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	ΣΥΜΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝ Ω ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝ Ω ΑΠΟΛΥΤ Α	
ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Count	6	5	2	1	0	14
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	42,9%	35,7%	14,3%	7,1%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	46,2%	26,3%	33,3%	25,0%	,0%	32,6%
		% of Total	14,0%	11,6%	4,7%	2,3%	,0%	32,6%
ΑΝΕΡΓΟΙ		Count	3	7	1	1	0	12
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	25,0%	58,3%	8,3%	8,3%	,0%	100,0%
		% of Total	6,0%	14,0%	2,3%	2,3%	,0%	24,6%

	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	23,1%	36,8%	16,7%	25,0%	,0%	27,9%
	% of Total	7,0%	16,3%	2,3%	2,3%	,0%	27,9%
ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ	Count	1	0	0	0	0	1
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,3%
	% of Total	2,3%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,3%
ΠΡΩΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ	Count	1	2	0	0	0	3
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	33,3%	66,7%	,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	10,5%	,0%	,0%	,0%	7,0%
	% of Total	2,3%	4,7%	,0%	,0%	,0%	7,0%
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	Count	2	2	0	1	0	5
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	40,0%	40,0%	,0%	20,0%	,0%	100,0%

	% within Η ΚΕ	15,4%	10,5%	,0%	25,0%	,0%	11,6%
	ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ						
	% of Total	4,7%	4,7%	,0%	2,3%	,0%	11,6%
ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ (ΑΜΕΑ)	Count	0	1	0	0	1	2
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	,0%	50,0%	,0%	,0%	50,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ	,0%	5,3%	,0%	,0%	100,0%	4,7%
	ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ						
	% of Total	,0%	2,3%	,0%	,0%	2,3%	4,7%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Count	0	1	1	1	0	3
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	,0%	33,3%	33,3%	33,3%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ	,0%	5,3%	16,7%	25,0%	,0%	7,0%
	ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ						
	% of Total	,0%	2,3%	2,3%	2,3%	,0%	7,0%
ΥΓΕΙΑ	Count	0	1	0	0	0	1
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	,0%	100,0%	,0%	,0%	,0%	100,0%

	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	,0%	5,3%	,0%	,0%	,0%	2,3%
	% of Total	,0%	2,3%	,0%	,0%	,0%	2,3%
ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	Count	0	0	2	0	0	2
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	,0%	,0%	100,0%	,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	,0%	,0%	33,3%	,0%	,0%	4,7%
	% of Total	,0%	,0%	4,7%	,0%	,0%	4,7%
Total	Count	13	19	6	4	1	43
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	30,2%	44,2%	14,0%	9,3%	2,3%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	30,2%	44,2%	14,0%	9,3%	2,3%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 30

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
--	-------	----	-----------------------

Pearson Chi-Square	45,567 ^a	32	,057
Likelihood Ratio	29,233	32	,607
Linear-by-Linear Association	4,764	1	,029
N of Valid Cases	43		

a. 43 cells (95,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,02.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 45,567$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,057$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται οριακά και υπάρχει κάποια συσχέτιση ανάμεσά τους.

Ο αριθμός και το ποσοστό (43 , 95,6%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,02) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 30

Symmetric Measures

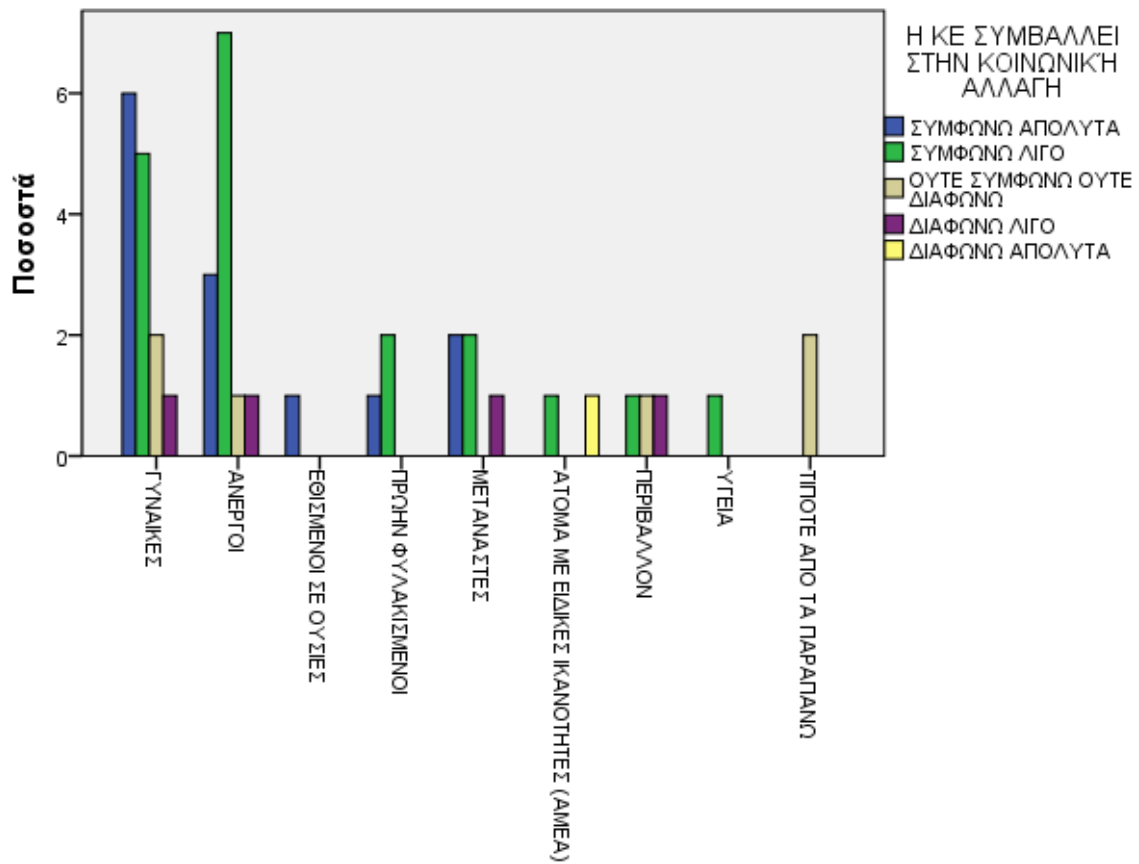
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,089	,074	1,210	,226
N of Valid Cases	43			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 64

ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ

Το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι οι περισσότεροι φοιτητές που συμφωνούν απόλυτα με το ότι η ΚΕ συμβάλλει στην Κοινωνική Αλλαγή θα επέλεγαν ως τομέα ΚΕ γυναίκες, άνεργους και μετανάστες.

9.2.3.15 ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 31

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	66	94,3%	4	5,7%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 31

ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ			Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	
ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Count	6	3	1	10
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	60,0%	30,0%	10,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	23,1%	10,0%	10,0%	15,2%
		% of Total	9,1%	4,5%	1,5%	15,2%
ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	ΑΝΕΡΓΟΙ	Count	4	4	1	9
		% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	44,4%	44,4%	11,1%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	15,4%	13,3%	10,0%	13,6%
		% of Total	6,1%	6,1%	1,5%	13,6%

ΕΘΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ	Count	2	3	2	7
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	28,6%	42,9%	28,6%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	10,0%	20,0%	10,6%
	% of Total	3,0%	4,5%	3,0%	10,6%
ΠΡΩΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ	Count	1	1	2	4
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	3,8%	3,3%	20,0%	6,1%
	% of Total	1,5%	1,5%	3,0%	6,1%
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	Count	1	3	0	4
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	25,0%	75,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	3,8%	10,0%	,0%	6,1%
	% of Total	1,5%	4,5%	,0%	6,1%
ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ (ΑΜΕΑ)	Count	3	4	2	9
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	33,3%	44,4%	22,2%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	11,5%	13,3%	20,0%	13,6%
	% of Total	4,5%	6,1%	3,0%	13,6%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Count	3	2	1	6
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%

	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	11,5%	6,7%	10,0%	9,1%
	% of Total	4,5%	3,0%	1,5%	9,1%
ΥΓΕΙΑ	Count	2	5	1	8
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	25,0%	62,5%	12,5%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	16,7%	10,0%	12,1%
	% of Total	3,0%	7,6%	1,5%	12,1%
ΕΜΠΟΛΕΜΕΣ ΧΩΡΕΣ	Count	2	3	0	5
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	40,0%	60,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	10,0%	,0%	7,6%
	% of Total	3,0%	4,5%	,0%	7,6%
ΤΙΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	Count	0	1	0	1
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	,0%	100,0%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	,0%	3,3%	,0%	1,5%
	% of Total	,0%	1,5%	,0%	1,5%
ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	Count	2	1	0	3
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	66,7%	33,3%	,0%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	7,7%	3,3%	,0%	4,5%
	% of Total	3,0%	1,5%	,0%	4,5%

Total	Count	26	30	10	66
	% within ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ	39,4%	45,5%	15,2%	100,0%
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΉ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total	39,4%	45,5%	15,2%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 31

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,391 ^a	20	,860
Likelihood Ratio	14,054	20	,828
Linear-by-Linear Association	,002	1	,966
N of Valid Cases	66		

a. 33 cells (100,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,15.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 13,391$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,86$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Ο αριθμός και το ποσοστό (33 , 100%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,15) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 31

Symmetric Measures

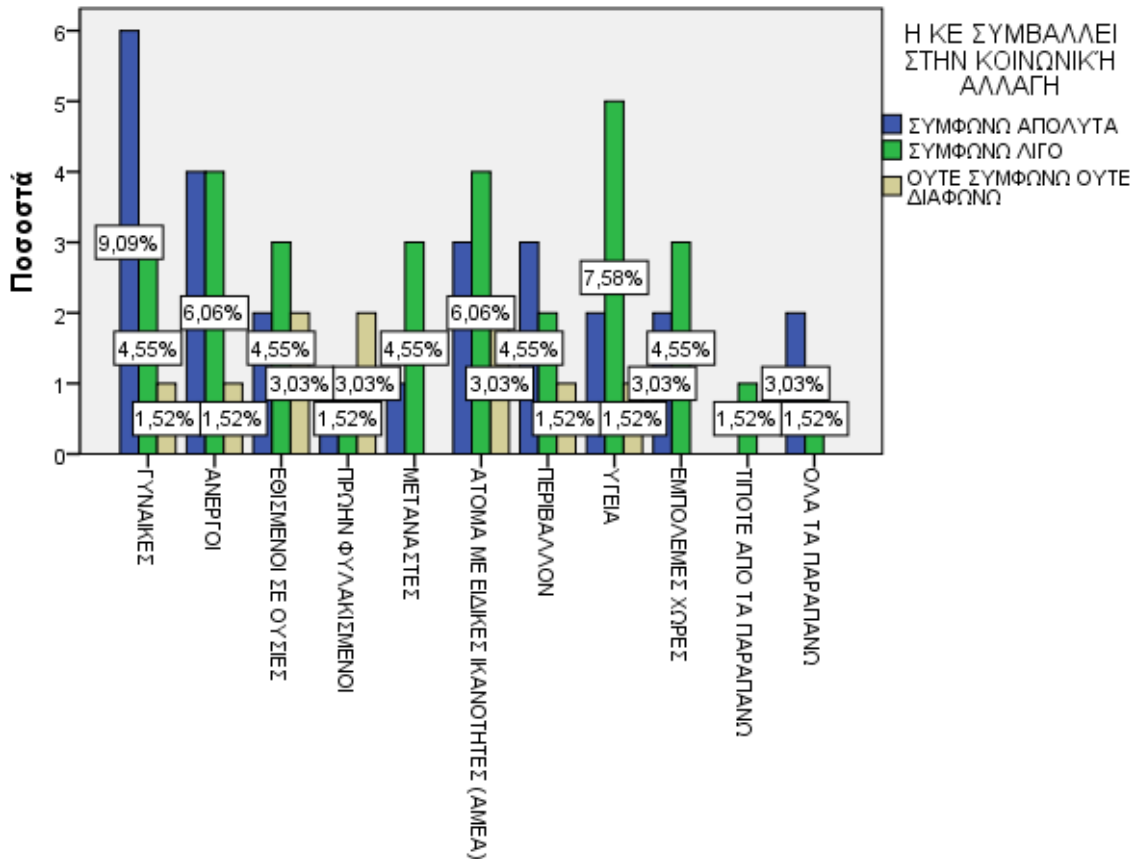
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,051	,045	1,240	,215
N of Valid Cases	66			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 65

ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΕ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ

Το παραπάνω ραβδόγραμμα υποδεικνύει ότι οι περισσότεροι φοιτητές που συμφωνούν απόλυτα με το ότι η ΚΕ συμβάλλει στην Κοινωνική Αλλαγή θα επέλεγαν ως τομέα ΚΕ σχεδόν όλους. Αξίζει να σημειωθεί η επιλογή αρκετών μαθητών στον τομέα των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, **επιλογή που δεν έγινε από τους αντίστοιχους φοιτητές.**

9.2.3.16 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 32

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	47	94,0%	3	6,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 32

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	ΝΑΙ	Count	7	7	3	1	0	18
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	38,9%	38,9%	16,7%	5,6%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	50,0%	35,0%	50,0%	25,0%	,0%	38,3%
		% of Total	14,9%	14,9%	6,4%	2,1%	,0%	38,3%
	ΟΧΙ	Count	7	13	3	3	3	29
		% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	24,1%	44,8%	10,3%	10,3%	10,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	50,0%	65,0%	50,0%	75,0%	100,0%	61,7%
% of Total	14,9%	27,7%	6,4%	6,4%	6,4%	61,7%		
Total	Count	14	20	6	4	3	47	
	% within ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ	29,8%	42,6%	12,8%	8,5%	6,4%	100,0%	
	% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% of Total	29,8%	42,6%	12,8%	8,5%	6,4%	100,0%	

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ^2) 32

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,412 ^a	4	,491
Likelihood Ratio	4,435	4	,350
Linear-by-Linear Association	2,005	1	,157
N of Valid Cases	47		

a. 6 cells (60,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,15.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,412$, ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,491$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (6 , 60%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (1,15) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 32

Symmetric Measures

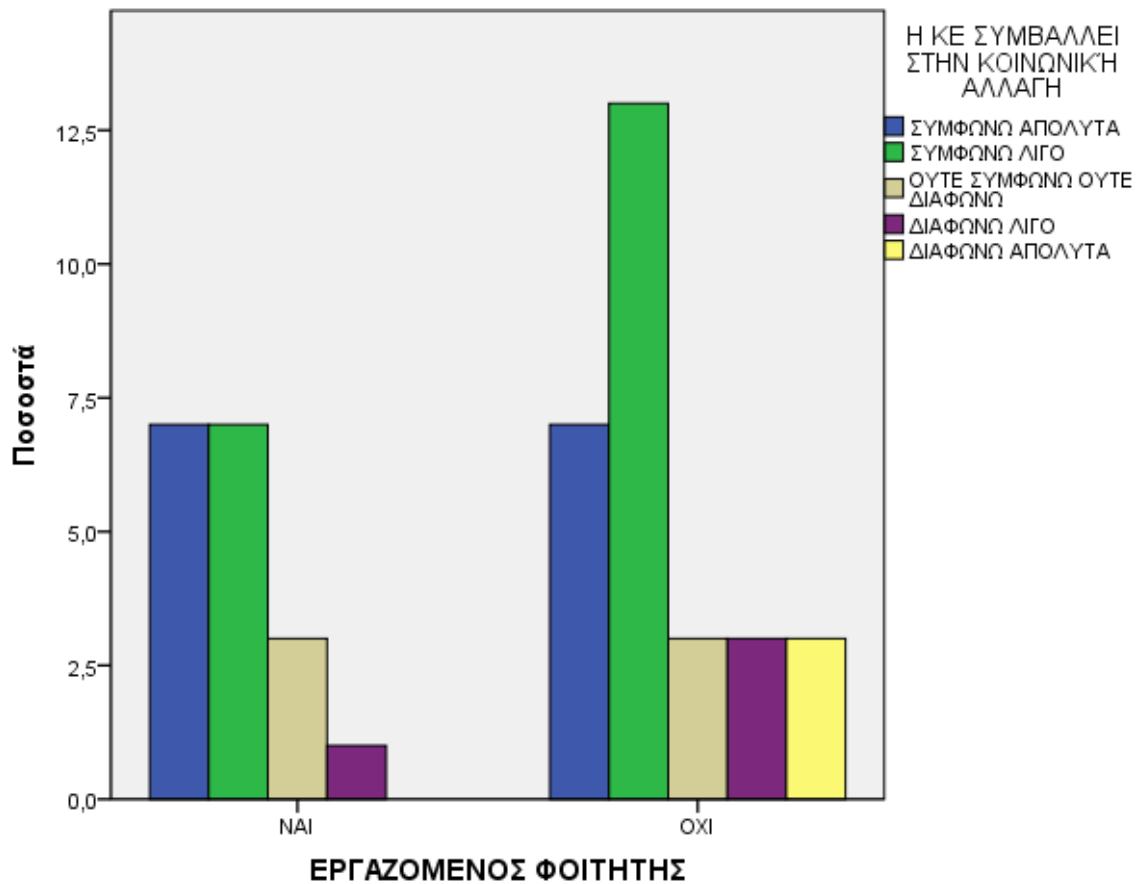
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,078	,097	,820	,412
N of Valid Cases	47			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «ανύπαρκτη» συμφωνία στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 66

9.2.3.17 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΉ ΑΛΛΑΓΗ (φοιτητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 33

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	45	90,0%	5	10,0%	50	100,0%

Πίνακας συνάφειας 33

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ					Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΔΙΑΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	10	15	2	3	0	30
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	33,3%	50,0%	6,7%	10,0%	,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	76,9%	75,0%	33,3%	75,0%	,0%	66,7%
		% of Total	22,2%	33,3%	4,4%	6,7%	,0%	66,7%
	ΟΧΙ	Count	3	5	4	1	2	15
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	20,0%	33,3%	26,7%	6,7%	13,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	23,1%	25,0%	66,7%	25,0%	100,0%	33,3%
		% of Total	6,7%	11,1%	8,9%	2,2%	4,4%	33,3%
Total		Count	13	20	6	4	2	45
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	28,9%	44,4%	13,3%	8,9%	4,4%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	28,9%	44,4%	13,3%	8,9%	4,4%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 33

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,365 ^a	4	,079
Likelihood Ratio	8,611	4	,072
Linear-by-Linear Association	3,767	1	,052
N of Valid Cases	45		

a. 7 cells (70,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,67.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 8,365$ ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,079$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (7 , 70%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (0,67) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 δεν πληρούνται και επομένως δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 33

Symmetric Measures

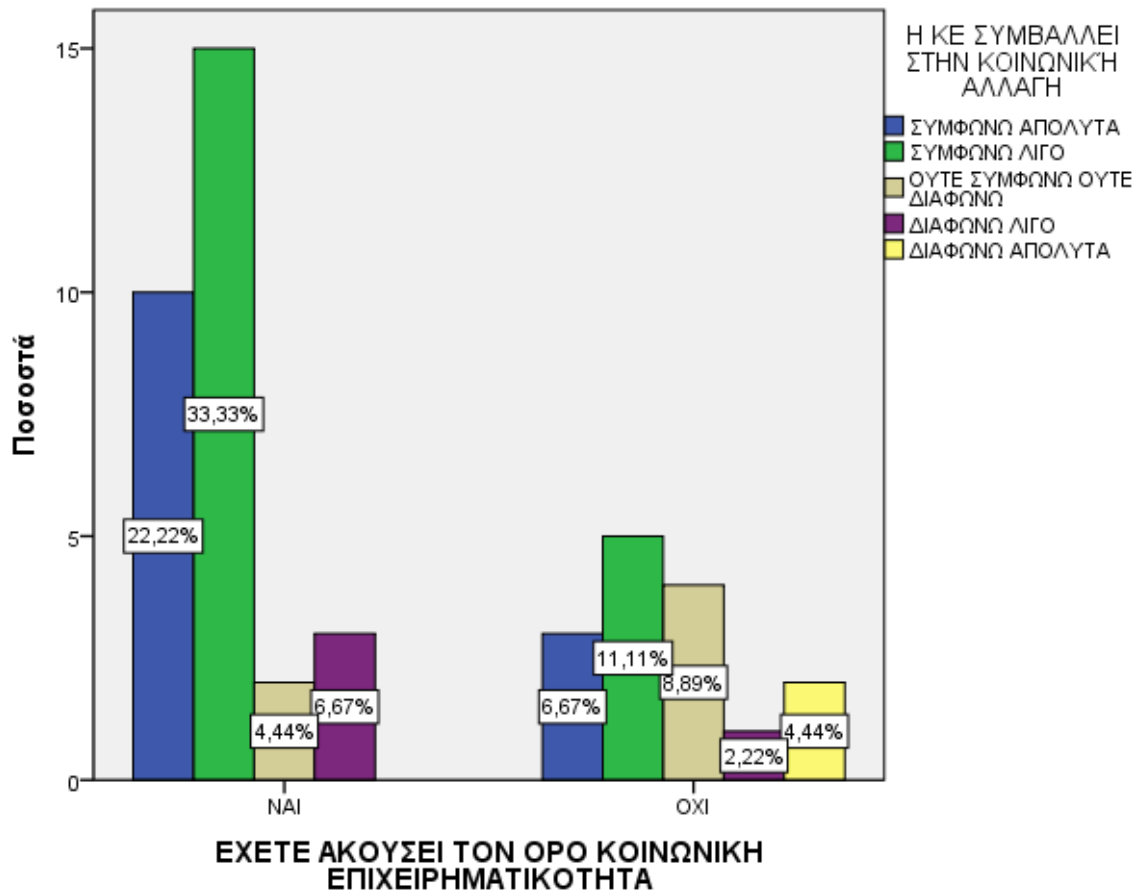
	Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement Kappa	,011	,083	-,125	,900
N of Valid Cases	45			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa αποκλείει κάθε μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 67

9.2.3.18 ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΉ ΑΛΛΑΓΗ (μαθητές)

Σύνοψη επεξεργασίας περιπτώσεων 34

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	64	91,4%	6	8,6%	70	100,0%

Πίνακας συνάφειας 34

ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ * Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΑΛΛΑΓΗ Crosstabulation

			Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ			Total
			ΣΥΜΦΩΝΩ ΑΠΟΛΥΤΑ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΛΙΓΟ	ΟΥΤΕ ΣΥΜΦΩΝΩ ΟΥΤΕ ΔΙΑΦΩΝΩ	
ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	Count	19	16	4	39
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	48,7%	41,0%	10,3%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	73,1%	57,1%	40,0%	60,9%
		% of Total	29,7%	25,0%	6,3%	60,9%
	ΟΧΙ	Count	7	12	6	25
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	28,0%	48,0%	24,0%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	26,9%	42,9%	60,0%	39,1%
		% of Total	10,9%	18,8%	9,4%	39,1%
Total		Count	26	28	10	64
		% within ΕΧΕΤΕ ΑΚΟΥΣΕΙ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	40,6%	43,8%	15,6%	100,0%
		% within Η ΚΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	40,6%	43,8%	15,6%	100,0%

Αποτελέσματα της εντολής Crosstabs (χ²) 34

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
--	-------	----	-----------------------

Pearson Chi-Square	3,621 ^a	2	,164
Likelihood Ratio	3,643	2	,162
Linear-by-Linear Association	3,562	1	,059
N of Valid Cases	64		

a. 1 cells (16,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,91.

Η τιμή του κριτηρίου ελέγχου (Pearson Chi- Square) χ^2 είναι $\chi^2 = 3,621$ ενώ η πιθανότητα p του ελέγχου (Asymp. Sig. 2-sided) είναι $p = 0,164$. Επομένως για τις συγκεκριμένες μεταβλητές η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας δεν απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.

Ο αριθμός και το ποσοστό (1 , 16,7%) των κελιών του πίνακα που έχουν αναμενόμενες συχνότητες μικρότερες από την τιμή 5, καθώς και η μικρότερη αναμενόμενη συχνότητα του πίνακα (3,91) υποδεικνύουν ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αξιοπιστία της δοκιμασίας χ^2 πληρούνται και επομένως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα για την επαγωγική αξιολόγηση των δεδομένων του πίνακα συνάφειας.

Αποτελέσματα της Crosstabs (Kappa) 34

Symmetric Measures

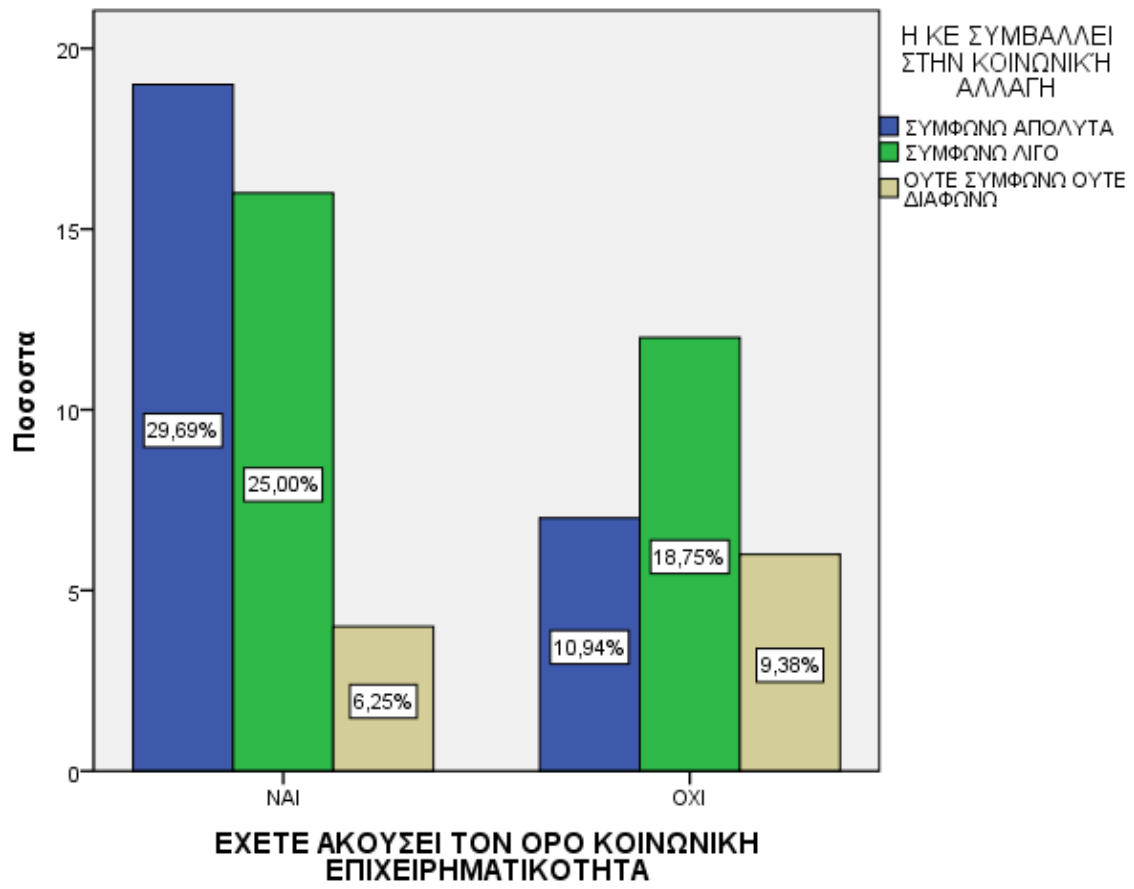
		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Measure of Agreement	Kappa	,113	,094	1,177	,239
N of Valid Cases		64			

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Η τιμή του συντελεστή kappa δίνει μια «φτωχή» μορφή συμφωνίας στις εξεταζόμενες μεταβλητές.

Ραβδόγραμμα 68

10 ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

Όπως και στην παρουσίαση των αναλυτικών αποτελεσμάτων της έρευνας, έτσι και εδώ θα παρουσιάσουμε παράλληλα τα συνοπτικά αποτελέσματα της έρευνας στα δύο υπό εξέταση δείγματα, τους φοιτητές και τους μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα.

10.1 Προσωπικά στοιχεία, πηγές ενημέρωσης, & άκουσμα του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»

Από τις απαντήσεις στο πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου διαπιστώσαμε ότι το τυπικό εξάμηνο των περισσότερων συμμετεχόντων φοιτητών ήταν το Α' και το Ε' ενώ η τάξη των μαθητών των Γενικών Λυκείων είναι η Τρίτη (97,1 %).

Η επαγγελματική ενασχόληση των περισσότερων γονιών των συμμετεχόντων φοιτητών στην έρευνα είναι Δημόσιος Υπάλληλος, Ιδιωτικός Υπάλληλος, Ελεύθερος Επαγγελματίας, Οικιακά. Για τους μαθητές η επαγγελματική ενασχόληση των περισσότερων γονιών είναι Δημόσιος Υπάλληλος, Ελεύθερος Επαγγελματίας, Αγρότης – Κτηνοτρόφος, Οικιακά.

Οι περισσότεροι φοιτητές δεν εργάζονται, ενώ πάνω από το μισό αυτών που εργάζονται ,απασχολούνται ως σερβιτόροι-μπαρίστες.

Το Διαδίκτυο αποτελεί την κύρια πηγή ενημέρωσης για την επαγγελματική ζήτηση της ειδικότητά τους για τους φοιτητές και ακολουθούν αγγελίες, ανακοινώσεις – προκηρύξεις. Ένας μόνο φοιτητής ανέφερε το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ. Οι περισσότεροι μαθητές ενημερώνονται από το Διαδίκτυο καθώς και από συζητήσεις με καθηγητές και γονείς για την επαγγελματική ζήτηση της επιλογής σπουδών που σκέφτονται να κάνουν. Κανένας μαθητής δεν ανέφερε το ΚΕΣΥΠ. (Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού). Η δομή των ΚΕΣΥΠ έχει πλέον καταργηθεί και άρχισε να λειτουργεί η νέα δομή «Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» (ΚΕΣΥ).

Οι περισσότεροι φοιτητές (65%) και οι περισσότεροι μαθητές (60%) έχουν ακούσει τον όρο «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»

10.2 Αξιοπιστία, ειλικρίνεια των συμμετεχόντων και γνώση του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»

Το 1/3 των συμμετεχόντων φοιτητών συμφωνούσε ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία ενώ άλλο 1/3 ούτε συμφωνούσε ούτε διαφωνούσε. Το 36,8 % του δείγματος των μαθητών της έρευνας ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί. Το 49% του δείγματος συμφωνεί (οι περισσότεροι απόλυτα) και το υπόλοιπο 15% διαφωνεί (οι περισσότεροι λίγο) γεγονός που καταδεικνύει μια υποκειμενική, θεωρητική ερμηνεία από το σύνολο των μαθητών.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες φοιτητές (7/10) συμφωνούσαν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση - κατάρτιση. Υπάρχει μια αξιοσημείωτη ταύτιση των απαντήσεων, αφού και το 71% των μαθητών έχουν την ίδια αντίληψη.

Οι περισσότεροι φοιτητές (43%) πιστεύουν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία και πολλοί περισσότεροι φοιτητές (65%) πιστεύουν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να τονώσει την οικονομία. Στο αντίστοιχο δείγμα των μαθητών είναι σχεδόν ίδιο το ποσοστό όσων πιστεύουν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία και αρκετά μεγαλύτερο το ποσοστό των μαθητών (76%) που πιστεύουν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα τονώνει την οικονομία. Αξιοσημείωτη η παρατήρηση ότι και στα δύο δείγματα 1/3 περίπου των συμμετεχόντων ούτε συμφωνούσε ούτε διαφωνούσε στο ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες φοιτητές (76%) δεν γνώριζαν κάποια κοινωνική επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τόπο καταγωγής τους ή στον τόπο σπουδών τους, ενώ οι περισσότεροι μαθητές γνώριζαν κάποια κοινωνική επιχείρηση (64,3%) .

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες φοιτητές (65%) συμφωνούν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και την οξύνοια του επιχειρηματία καθώς και ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή (73%). Στο αντίστοιχο ερευνητικό δείγμα των μαθητών τα ποσοστά αυξάνονται καθώς το 73% των συμμετεχόντων μαθητών συμφωνούν στο ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και την οξύνοια του επιχειρηματία και το 85% στο ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή .

10.3 Συμμετοχή σε φορείς κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες φοιτητές (76 %) θα συμμετείχαν σε κάλεσμα υλοποίησης ιδέας κοινωνικής επιχειρηματικότητας επιλέγοντας τους τομείς: Γυναίκες, Άνεργοι, Μετανάστες. Παράλληλα και ένα πολύ μεγάλο ποσοστό από τους συμμετέχοντες μαθητές (88 %) θα συμμετείχε σε κάλεσμα υλοποίησης ιδέας κοινωνικής επιχειρηματικότητας επιλέγοντας Γυναίκες, Άνεργους και Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ). Εντυπωσιακό είναι ωστόσο ότι το 80% του δείγματος των μαθητών δεν θα επέλεγαν σχολή με εργασία σχετική με κοινωνική οικονομία – επιχειρηματικότητα.

10.4 Ανάλυση ακούσματος του όρου «Κοινωνική επιχειρηματικότητα»

Επιχειρήσαμε αρχικά να αναλύσουμε την ερώτηση «Έχετε ακούσει τον όρο Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» σε σχέση με το φύλο, το τυπικό εξάμηνο σπουδών, την επαγγελματική ενασχόληση των γονιών, και το αν ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται.

Το τυπικό εξάμηνο σπουδών και το γεγονός ότι ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται σχετίζονται με το «άκουσμα» του όρου Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Το στατιστικό λογισμικό SPSS δεν απορρίπτει οριακά την ανεξαρτησία με πολύ χαμηλή ισχύ ελέγχου στην πρώτη περίπτωση (7,2 %) .

Και στα δύο ερευνητικά δείγματα το «άκουσμα» του όρου είναι ανεξάρτητο του φύλου και της επαγγελματικής ενασχόλησης των γονιών.

10.5 Ανάλυση συμμετοχής σε εγχείρημα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

Στη συνέχεια επιχειρήσαμε να αναλύσουμε την ερώτηση «Θα συμμετείχατε σε εγχείρημα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας» σε σχέση με το φύλο, το τυπικό εξάμηνο σπουδών, την επαγγελματική ενασχόληση των γονιών, και το αν ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται διαπιστώσαμε:

Το τυπικό εξάμηνο σπουδών και το γεγονός ότι ο συμμετέχων φοιτητής εργάζεται σχετίζονται με την πρόθεση συμμετοχής σε εγχείρημα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Μάλιστα ενώ στην περίπτωση του τυπικού εξαμήνου σπουδών το στατιστικό λογισμικό SPSS δεν απορρίπτει οριακά την ανεξαρτησία με πολύ χαμηλή ισχύ ελέγχου (5,2 %) στην περίπτωση του εργαζόμενου φοιτητή απορρίπτει την ανεξαρτησία, **αποδεικνύοντας την αλληλεξάρτηση** των δύο στοιχείων.

Και στα δύο ερευνητικά δείγματα η συμμετοχή σε εγχείρημα κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι ανεξάρτητη του φύλου και της επαγγελματικής ενασχόλησης των γονιών.

10.6 Γνώση των πραγματικών διαστάσεων του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα»

Τελικά, επιχειρώντας να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι συμφοιτητές μας της ΔΕΜΕΣ και οι μαθητές της Γ' Λυκείου γνωρίζουν τις πραγματικές διαστάσεις του όρου «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα» συνδυάσαμε τις απαντήσεις σε κάποιες ερωτήσεις-μεταβλητές. Στη συνέχεια παρουσιάζουμε κάποια ζεύγη ερωτήσεων -μεταβλητών που καταγράφονται κάποιοι συσχετισμοί.

Η ερώτηση μεταβλητή «Η Κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία» σχετίζεται με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση – κατάρτιση» στο ερευνητικό δείγμα των φοιτητών. Το στατιστικό λογισμικό SPSS δεν απορρίπτει οριακά την ανεξαρτησία με πολύ χαμηλή ωστόσο ισχύ ελέγχου (5,2 %).

Για τις ερωτήσεις – μεταβλητές «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία » και «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία» στο στατιστικό δείγμα των μαθητών η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές σχετίζονται.

Για τις ερωτήσεις – μεταβλητές «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία» και «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία» στο στατιστικό δείγμα των μαθητών η μηδενική υπόθεση της ανεξαρτησίας απορρίπτεται και οι δύο μεταβλητές σχετίζονται.

Η ερώτηση- μεταβλητή «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα τονώνει την Οικονομία» **αλληλεξαρτάται** με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή» και στο στατιστικό δείγμα των φοιτητών αλλά και των μαθητών. Το στατιστικό λογισμικό SPSS απορρίπτει την ανεξαρτησία.

Η ερώτηση - μεταβλητή «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δεν καταπολεμά την ανεργία» σχετίζεται με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και την οξύνοια του επιχειρηματία» στο στατιστικό δείγμα των φοιτητών. Το στατιστικό λογισμικό SPSS δεν απορρίπτει οριακά την ανεξαρτησία με πολύ χαμηλή ωστόσο ισχύ ελέγχου (5,4 %).

Η ερώτηση «Ποιον τομέα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας θα επιλέγατε» σχετίζεται με το «Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή» στο στατιστικό δείγμα των φοιτητών. Το στατιστικό λογισμικό SPSS δεν απορρίπτει οριακά την ανεξαρτησία με πολύ χαμηλή ωστόσο ισχύ ελέγχου (5,7 %).

11 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι συμφοιτητές μας στο τμήμα ΔΕΜΕΣ αλλά και οι μαθητές του δεύτερου ερευνητικού δείγματος της Γ' τάξης των Γενικών Λυκείων δε γνωρίζουν τον όρο κοινωνική επιχειρηματικότητα. Έχουν ακούσει κάτι αλλά αυτό το «άκουσμα» έχει μάλλον μια θεωρητική, συναισθηματική, υποκειμενική θεώρηση που απέχει απ' την πραγματικότητα. Πολλοί για παράδειγμα θεωρούν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία, ενώ ταυτόχρονα πιστεύουν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση – κατάρτιση. Επίσης, πάρα πολλοί είναι οι συμμετέχοντες στην έρευνα που θεωρούν ότι η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία, καθώς και ότι μπορεί να τονώσει την τοπική και την ευρύτερη οικονομία επιφέροντας κέρδος. Ωστόσο στην **συντριπτική** τους πλειονότητα οι συμφοιτητές μας δε γνωρίζουν ανάλογες επιχειρήσεις. Αντίθετα περισσότεροι είναι οι μαθητές που γνωρίζουν κοινωνικές επιχειρήσεις.

Αρκετοί συμφοιτητές μας εργάζονται (παροδικά ή όχι) κι αυτός είναι ένας παράγοντας που τους κάνει πιο **ευαισθητοποιημένους και ενεργούς** σε θέματα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Ένας ακόμη ουσιαστικός παράγοντας γνωριμίας, ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης αποτελεί και το εξάμηνο σπουδών, αφού και στη ΔΕΜΕΣ αντίστοιχα μαθήματα ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών από το Ε' εξάμηνο και μετά.

Στο δεύτερο ερευνητικό δείγμα που αφορά σε μαθητές Γ' τάξης Λυκείου υπάρχει μια αξιοσημείωτη παρατήρηση. Όσο προχωράμε στις τελευταίες προτάσεις – μεταβλητές αυξάνονται τα ποσοστά των απαντήσεων σε σχέση με τις αντίστοιχες των φοιτητών. Μια εκτίμηση που φαίνεται να ευσταθεί είναι ότι οι μαθητές έχοντας πιο «πρόσφατα» και «πρόσφορα» μαθήματα όπως η Πολιτική Παιδεία, η Κοινωνιολογία αλλά και η Νεοελληνική Γλώσσα – Λογοτεχνία έχουν μια έντονη αντίληψη εννοιών, όπως αυτή του Ενεργού Πολίτη που πιθανόν να τους επιτρέψει να προβληματιστούν, να κατανοήσουν τις σύγχρονες κοινωνικές δομές και να αναζητήσουν εναλλακτικές προοπτικές επιχειρηματικότητας και απασχόλησης.

Οι απαντήσεις όμως στην ερώτηση «Σκεφτόσαστε να επιλέξετε σχολή με εργασία σχετική με κοινωνική επιχειρηματικότητα -επικοινωνία» αποτυπώνουν το γεγονός ότι το σχεδόν το 80% του συγκεκριμένου ερευνητικού δείγματος δεν θα επέλεγε σχολή σχετική με κοινωνική επιχειρηματικότητα – οικονομία. Κλείνοντας ωστόσο, η **συντριπτική πλειονότητα** τόσο των φοιτητών όσο και των μαθητών επιθυμεί να **ασχοληθεί επικουρικά με Κοινωνική Επιχειρηματικότητα** επιλέγοντας μάλιστα τομείς που σχετίζονται με Γυναίκες, Άνεργους, Μετανάστες, Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

Η έρευνα καταδεικνύει στην ουσία **ότι συμβαίνει και στην Ελλάδα** αφού και η κοινότητα των φοιτητών της ΔΕΜΕΣ αλλά και οι μαθητές της Γ' τάξης Λυκείου είναι στην ουσία μια μικρογραφία της Ελλάδας. Πολλοί έχουν «ακούσει» κάτι αλλά εγκλωβισμένοι σε νοοτροπίες και αντιλήψεις περασμένων δεκαετιών επιμένουν να προσπαθούν για **«παραδοσιακές» εργασίες** στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, αγνοώντας ότι όσο περνάει ο καιρός και η οικονομική κρίση εντείνεται δεν υπάρχει περιθώριο για «παραδοσιακές» δουλειές.

Έχουμε αναφέρει στο θεωρητικό τμήμα της εργασίας και την **καίρια ευθύνη του κράτους** με την έλλειψη μηχανισμών χρηματοδοτικής ενίσχυσης και με την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, που δημιουργεί **μια εικόνα ερασιτεχνισμού και προχειρότητας στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.**

Ένας ακόμα ουσιαστικός παράγοντας που δημιουργεί τη σύγχυση γύρω από την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα είναι ότι **δεν υπάρχει μια ουσιαστική ενημέρωση** και επαφίεται σε κάθε «άτομο» να επιχειρήσει να μάθει, να ενεργοποιηθεί και να καινοτομήσει σ' έναν «**εναλλακτικό**» **χώρο δουλειάς**. Το μάθημα του **Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού** έχει καταργηθεί από τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και όταν υπήρχε, κατέληγε να συμπληρώνει το ωράριο καθηγητών με *άσχετες* ειδικότητες μεταδίδοντας και αναπαράγοντας αντιλήψεις και νοοτροπίες περασμένων δεκαετιών. Οι περισσότεροι μαθητές ενημερώνονται από το Διαδίκτυο καθώς και από συζητήσεις με καθηγητές και γονείς για την επαγγελματική ζήτηση της επιλογής σπουδών που σκέφτονται να κάνουν. Κανένας μαθητής δεν ανέφερε το ΚΕΣΥΠ. (Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού). Ταυτόχρονα η δομή των ΚΕΣΥΠ έχει πλέον καταργηθεί (σχολικό έτος 2018-2019) και άρχισε να λειτουργεί η νέα δομή «Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης» (ΚΕΣΥ). Επιπροσθέτως, στην **Τριτοβάθμια εκπαίδευση**, για παράδειγμα στη ΔΕΜΕΣ, οι περισσότεροι συμφοιτητές απορρίπτουν τον τομέα Διοίκησης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας θεωρώντας ότι οι τομείς της Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διοίκησης Πληροφοριακών Συστημάτων θα **«αποδώσουν»** καλύτερα στο βιογραφικό τους για εύρεση εργασίας αγνοώντας τι συμβαίνει στην πραγματικότητα. Κι αυτή η θεώρηση διαιωνίζεται, αφού λείπει και εδώ μια έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση – πληροφόρηση, συνεχίζοντας να δημιουργεί άνεργους.

11.1 Προτάσεις

Με δεδομένα τα παραπάνω συμπεράσματα κρίνεται ουσιαστική η επαναφορά του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, κίνηση προς την οποία οφείλουν να κατευθυνθούν οι ιθύνοντες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Είναι ένα μάθημα που είναι αναγκαίο να διδάσκεται από έμπειρους καθηγητές και να εμπλουτίζεται με την άποψη εξειδικευμένων προσκεκλημένων (επαγγελματιών, κοινωνικών εταίρων). Μπορεί η προσπάθεια να συμπεριλαμβάνει ειδικά σεμινάρια που θα συμμετέχουν και γονείς, αφού αυτοί έχουν την κύρια ευθύνη για τις σπουδές των παιδιών τους. Ίσως χρήσιμο θα ήταν να εμπλουτιστεί η διδασκαλία του ΣΕΠ και με στοιχεία του μαθήματος **Επιχειρηματικότητα**. Εκεί ο μαθητής απ' τα σχολικά κιόλας χρόνια θα ακούσει έστω στοιχεία σχετικά με γνώσεις και δεξιότητες της επιχειρηματικής διαδικασίας, το περιβάλλον που αναπτύσσεται, τους τρόπους ανεύρεσης πόρων, διαδικασίες καινοτομίας κλπ.. Θα μάθει τέλος την έννοια της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Η επιλογή τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων με κατεύθυνση την Κοινωνική Οικονομία ή Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών που σχετίζονται με την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα θα έπρεπε να είναι περισσότερο γνωστά ώστε να επιλέγονται συνειδητά από μεγαλύτερο αριθμό σπουδαστών – φοιτητών.

Στο θεωρητικό μέρος τονίστηκε η αξία του μορφωτικού – πολιτισμικού κεφαλαίου το οποίο αναδεικνύει τις δυνατότητες και τις ικανότητες που έχει μία οικογένεια να καλλιεργεί στα παιδιά της τις γνώσεις, τις ευαισθησίες αλλά και τους τρόπους έκφρασης που χαίρουν εκτίμησης και αποδοχής του μεγαλύτερου μέρους της κοινωνίας. Το σχολείο δεν είναι μόνο γνώση. Αν λοιπόν το σχολείο ενισχύσει κι αυτό με τη σειρά του το μορφωτικό κεφάλαιο εμπλουτίζοντας το κυρίως εκεί που οι οικογένειες δε μπορούν λόγω χαμηλού μορφωτικού επιπέδου ή αδυναμίας οικονομικών, τότε μπορεί να «χτυπηθεί» ακόμα και η σχολική διαρροή, αφού ο μαθητής θα ενισχύσει ταλέντα, κλίσεις, δεξιότητες. Για παράδειγμα η λειτουργία σχολικού συνεταιρισμού είναι ένα σημαντικό βήμα για να φέρει κοντά το μαθητή με την έννοια του συνεταιρίζεσθαι, της αλληλεγγύης, της συλλογικής δραστηριοποίησης.

Η Πληροφορική σαφώς σήμερα είναι και εκμάθηση σωστού «ψαξίματος», έρευνας και τρόπος ανίχνευσης πληροφοριών για επαγγελματικές διεξόδους αργότερα και για κοινωνική ευαισθητοποίηση. Το Twitter και το Facebook είναι ουσιαστικά στέκια επικοινωνίας σήμερα, ουσιαστικοί παράγοντες κοινωνικοποίησης και μπορούν να προωθήσουν πολλές καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες και στο πλαίσιο της Κοινωνικής Οικονομίας ειδικά όταν υποστηρίζονται από νέους ανθρώπους που θέλουν να ξεφύγουν από «παραδοσιακά» επαγγέλματα. Οι νέοι οφείλουν και είναι απαραίτητο να αναζητούν και να μελετούν άρθρα σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα, τις καινοτόμες ιδέες ή τις συλλογικές πρωτοβουλίες.

Είναι επιτακτική ανάγκη σήμερα να γίνει συνειδητοποίηση απ' όλους (Υπουργείο Παιδείας, Τοπική Αυτοδιοίκηση, εκπαιδευτικούς, γονείς, κοινωνικούς φορείς) ότι χρειάζεται κατάλληλο σύστημα εκπαίδευσης το οποίο δεν θα ενδιαφέρεται μόνο για τη συσσώρευση γνώσεων αλλά κυρίως για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, στάσεων, κουλτούρας. Η δημιουργική διαδρομή των εφήβων σ' ένα αξιόπιστο σχολείο αποτελεί ζήτημα πρώτης τάξεως για την κοινωνία. Ισοδυναμεί με κοινωνική ευημερία.

Τέλος, το συγκεκριμένο θέμα θα είχε ενδιαφέρον να διερευνηθεί και με τη μέθοδο της **συνέντευξης** τόσο σε συμφοιτητές μας όσο και σε υποψήφιους της Γ' τάξης Πανελλαδικών εξετάσεων, έτσι ώστε μέσα από ερωταπαντήσεις να δοθεί η δυνατότητα έκφρασης απόψεων και παρατηρήσεων των ερωτηθέντων, πράγμα που θα φωτίσει περισσότερο και τους τρόπους με τους οποίους θέματα του Τρίτου Τομέα θα γίνουν περισσότερο γνωστά στην κοινωνία.

12 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ & ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

12.1 Ελληνική βιβλιογραφία

Αδάμ, Σ. (2014). *Οδηγός δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων*. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ Ελλάδας.

Βάθη, Π. (2018). *Θεσμική Καινοτομία και Δημιουργικότητα στην εκπαιδευτική πράξη. Ο ρόλος του Σχολικού Συνεταιρισμού ως προπλάσματος θεσμών συλλογικής δραστηριοποίησης των μαθητευομένων*. Εισήγηση στην "Ημερίδα για την αναθέμανση του θεσμού των σχολικών συνεταιρισμών", Αγρίνιο

Βετσόπουλος, Α. (2016). *Η ιστορία των Συνεταιρισμών στην Ελλάδα*. Μεσολόγγι: Γράμμα.

Γναρδέλλης, Χ. (2003). *Εφαρμοσμένη Στατιστική*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Γναρδέλλης, Χ. (2006). *Ανάλυση Δεδομένων με το SPSS 14.00*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Κοινωνικής Οικονομίας, (2005). *Οδηγός ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων*. Κοινοτική πρωτοβουλία Equal α' κύκλου. Ανακτήθηκε 16 Δεκεμβρίου 2018, από <https://www.openbook.gr/odigos-idrysis-kai-leitourgias-koinwnikwn-epixeirisewn/>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2013). *Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Οδηγός για την Κοινωνική Ευρώπη/τεύχος*. doi:10.2767/27544

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, (2012). *Η Κοινωνική Οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Σύνοψη της έκθεσης που εκπονήθηκε από το Διεθνές Κέντρο Έρευνας και Πληροφόρησης για τη Δημόσια, Κοινωνική και Συνεταιριστική Οικονομία*. Ανακτήθηκε 9 Δεκεμβρίου 2018, από https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/a_ces11042-2012_00_00_tra_etu_el.pdf

Κετζετσοπούλου Μ., Μελέτη υποβληθείσα στη Διαχειριστική Αρχή Υπ. Απασχόλησης και στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Κοινωνικής Οικονομίας, *Κοινωνική Οικονομία-Εννοιολογικοί ορισμοί και υπάρχουσα κατάσταση*, κ.π.Εqual α' κύκλου, Αθήνα.

Κλήμη - Καμινάρη, Ο. & Παπαγεωργίου Λ. Κ. (2010). *Κοινωνική Οικονομία: Μια πρώτη προσέγγιση*. Αθήνα: Ελληνοεκδοτική.

Κουτσοσπύρος, Α.Χ. (2015), *Σχολικοί Συνεταιρισμοί: Μελέτη δύο περιπτώσεων σε Δημοτικά Σχολεία της Θεσσαλονίκης* (Πτυχιακή εργασία). ΤΕΙ Μεσολογγίου/ΣΔΟ/ Τμ. Διοίκησης Επιχειρήσεων, Μεσολόγγι. Ανακτήθηκε 16 Φεβρουαρίου 2018, από <http://repository.library.teimes.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/4788/DE%20ΚΟΥΤΣΟΣΠΥΡΟΣ%20ΧΑΡΙΛΑΟΣ.pdf>

Κουβάτση, Α. (2014), *Κοινωνική Επιχειρηματικότητα* (Πτυχιακή εργασία). ΑΤΕΙ Πειραιά/Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας/ Τμ. Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής,

Πειραιάς. Ανακτήθηκε 22 Φεβρουαρίου 2019, από <http://oceanis.lib2.uniwa.gr/xmlui/handle/123456789/2433>

Κυριακίδου, Ο. & Σαλαβού, Ε. (2014). *Κοινωνική επιχειρηματικότητα*. Αθήνα: Rosili.

Λέκκα, Σ. (2011). *Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα: Η περίπτωση της Ελλάδας*. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας: Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε 9 Δεκεμβρίου 2018, από <http://www.csringreece.gr/files/research/CSR-1331565595.pdf>

Λιερός, Γ. (2012). *Υπαρκτός καινούργιος κόσμος: Κοινωνική/Αλληλέγγυα και Συνεργατική Οικονομία*. Αθήνα: οι εκδόσεις των συναδέλφων.

Λούβη, Ε. & Ξιφαράς, Δ. (2019). *Νεότερη & σύγχρονη Ιστορία Γ' Γυμνασίου*. Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Μαργάρα, Θ. & Γουσέτη, Ι. (2009). *Μεθοδολογία Κοινωνικής Έρευνας: Διδακτικές σημειώσεις*. Μεσολόγγι: ΤΕΙ Μεσολογγίου, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, ΔΙΚΣΕΟ.

Νικολάου, Ι. (2013). *Κοινωνική Οικονομία - Κοινωνική Επιχειρηματικότητα*. Αθήνα: Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Διά βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε 21 Δεκεμβρίου 2018, από <https://www.openbook.gr/koinwniki-oikonomia-koinwniki-erixeirimatikotita/>

Νικολόπουλος, Τ. & Καπογιάννης, Δ. (2013). *Εισαγωγή στην Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία: Το μετέωρο βήμα μιας δυνατότητας*. Αθήνα: οι εκδόσεις των συναδέλφων.

Ναζάκης, Χ. (2005). *Κοινωνική οικονομία και εναλλακτική προοπτική*. Σε Κ.Χ. Μελέτη (Επιμ.) *Η κοινωνική οικονομία ανάμεσα στο τοπικό και στο παγκόσμιο : Πρακτικά Δ' Επιστημονικού Συνεδρίου του τμήματος ΣΣΟΕ του ΤΕΙ Μεσολογγίου*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σπηλιοπούλου, Γ. (2014) *Πολιτισμικό κεφάλαιο και εκπαιδευτικές προσδοκίες γηγενών μαθητών και μαθητών προερχόμενων από οικογένειες μεταναστών*. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Πατρών: Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πάτρα. Ανακτήθηκε 19 Αυγούστου 2019, από <https://nemertes.lis.upatras.gr/jspsui/bitstream/10889/8017/1/Spiliopoulou%20Georgia.pdf>

Χριστοφόρου, Α. (2014), *Όσα χρειάζεται να γνωρίζετε για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις και την Κοινωνική Οικονομία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη*. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο: Μονάδα Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας, Αθήνα. Ανακτήθηκε 17 Δεκεμβρίου 2018, από http://mkentua.gr/wp-content/uploads/κοινωνική-επιχειρηματικότητα_Χριστοφόρου.pdf

12.2 Διεθνής βιβλιογραφία

Brooks, C.A. (2010). *Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Μια Σύγχρονη Προσέγγιση στη Δημιουργία Κοινωνικού Κεφαλαίου*. (Α. Σοκοδήμος & Ε. Φαφαλιού μεταφρ.) Αθήνα: ίων/ΕΛΛΗΝ. (το πρωτότυπο έργο εκδόθηκε 2009).

12.3 Διαδικτυακές αναφορές

Αγγέλης, Ε. *Ανάλυση δεδομένων: Στατιστική Συμπερασματολογία για ποιοτικές μεταβλητές*. Ανακτήθηκε 19 Δεκεμβρίου 2018, από <https://docplayer.gr/31376972-Analysis-e-omenon-3-statistiki-syuperasuatologia-gia-poiotikes-uetavlites.html>

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Βιβλιοθήκη: Κέντρο πληροφόρησης. (2016). *APA Citation Style 6th ed: Σύντομος οδηγός σύνταξης, παραπομπών και βιβλιογραφίας*. Ανακτήθηκε 2 Μαΐου 2019, από https://www.lib.auth.gr/sites/default/files/docs_files/APA-odhgos.pdf

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Δομή απασχόλησης και Σταδιοδρομίας. *Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Η απάντηση στην οικονομική κρίση*; Ανακτήθηκε 22 Δεκεμβρίου 2018, από https://dasta.auth.gr/uploaded_files/635514746349251356.pdf

Βάθη, Π. (2015). *Οργανωσιακή Μάθηση σε ΜΚΟ: Εμπειρική διερεύνηση του ρόλου και της λειτουργίας των Ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών και του Περιβάλλοντος*. ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ ΙΙΙ: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Μεσολογγίου, Μεσολόγγι. Ανακτήθηκε 20 Μαΐου 2019, από <https://slideplayer.gr/slide/13923114/>

Κωστάκη, Χ. (2009), Η θεωρία του μορφωτικού κεφαλαίου, Πιερ Μπουρντιέ και Ζαν Κλοντ Πασερόν. Ανακτήθηκε 21 Αυγούστου 2019, από http://katoikosmikras.blogspot.com/2009/05/blog-post_1508.html

Λάχλου, σ. (2017). *Η Σχολική Εφημερίδα και οι αρχές της παιδαγωγικής Φρενέ*. Σκασιαρχείο. Ανακτήθηκε 6 Δεκεμβρίου 2018, από https://skasiarxeio.wordpress.com/κειμενα/σοφια_λαχλου/σοφια-λαχλου-οι-αρχες-της-παιδαγωγικης/

Μαθητές Β' τάξης 2^{ου} Γενικού Λυκείου Μεσολογγίου (2017). *Μέσα κοινωνικής δικτύωσης – Παροδικό φαινόμενο ή τρόπος ζωής*; Ερευνητική Εργασία. 2^ο Γενικό Λύκειο Μεσολογγίου. Ανακτήθηκε 22 Αυγούστου 2019 από https://blogs.sch.gr/2lykmeso/files/2017/07/B2_teliko.pdf

Πανεπιστήμιο Πειραιά, Βιβλιοθήκη. *Apa style*. Ανακτήθηκε 2 Μαΐου 2019, από [https://www.lib.unipi.gr/files/Bibliografikes_Piges/2.APA Style.pdf](https://www.lib.unipi.gr/files/Bibliografikes_Piges/2.APA%20Style.pdf)

Social Activism Αθηνών. *Κοινωνικό Κεφάλαιο*. Ανακτήθηκε 19 Αυγούστου 2019 από <http://socialactivism.gr/index.php/thesmisi/1028-koinoniko-kefalaio>

Σαμοθρακίτη, Α. *Pestalozzi Ιωάννης Ερρίκος: Οι ιδέες του και το εκπαιδευτικό του έργο!* Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου 2018, από <https://www.ekpaideyo.gr/ekpaideytika-themata/1592-pestalozzi----->

Σπανάκα, Α. (2016). *Σύστημα Αρα: Βασικές οδηγίες*. Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας. Ανακτήθηκε 2 Μαΐου 2019, από https://eeyem.eap.gr/wp-content/uploads/2016/09/APA_ver2.pdf

Τακτικός Β. *Κοινωνικό κεφάλαιο. Μια διαδικασία «εκ των κάτω»*. Ανακτήθηκε 23 Αυγούστου 2019 από https://erymanthos.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=282:-1-r&catid=55:koinonia-politon&Itemid=61

Τσαγρής, Μ. (2014). *Στατιστική με τη χρήση του πακέτου IBM SPSS 22*. Αθήνα – Nottingham. Ανακτήθηκε 16 Φεβρουαρίου 2019, από <https://mathbooksgr.files.wordpress.com/2014/03/spss-22.pdf>

Χάιδιτς, Α. (2016). *Επανάληψη MedStats II*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ιατρική Σχολή. Ανακτήθηκε 12 Ιανουαρίου 2019, από users.auth.gr/haidich.MSc.MedStatSII-repetition

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

Νόμος 4430/2016 – ΦΕΚ 205/Α/31-10-2016 Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.

Βασικά σημεία

Η Κοιν.Σ.Επ. αποτελεί ένα νέο φορέα της Κοινωνικής Οικονομίας. Πρόκειται ουσιαστικά για έναν αστικό συνεταιρισμό με κοινωνικό σκοπό αλλά και εμπορική ιδιότητα.

Μέλη της Κοιν. Σ. Επ μπορούν να είναι απλοί πολίτες αλλά και νομικά πρόσωπα (επιχειρήσεις). Η συμμετοχή των τελευταίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 των μελών της. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην Κοιν. Σ. Επ των Ο.Τ.Α και των Ν.Π.Δ.Δ που υπάγονται σε ΟΤΑ. Κάθε μέλος έχει μόνο μία ψήφο και κάθε μέλος δε μπορεί να ανήκει και σε άλλη Κοιν. Σ. Επ με ίδια δραστηριότητα.

Το κεφάλαιο της Επιχείρησης διαιρείται σε συνεταιριστικές μερίδες των οποίων η ονομαστική αξία καθορίζεται απ' το καταστατικό και η απόκτησή τους πραγματοποιείται με καταβολή μετρητών.

Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους οι Κοιν. Σ. Επ διακρίνονται σε α) Κοιν. Σ. Επ Ένταξης: αφορούν ευάλωτες ομάδες πληθυσμού που η ένταξή τους στην οικονομικοκοινωνική ζωή εμποδίζεται από ψυχοσωματικά αίτια ή παραβατική συμπεριφορά (άτομα με αναπηρία, εξαρτημένα από ουσίες, φυλακισμένοι...) Τα άτομα των Ευάλωτων αυτών ομάδων υποχρεωτικά είναι το 40% της Επιχείρησης. β) Κοιν. Σ. Επ Κοινωνικής φροντίδας, οι οποίες αφορούν παραγωγή και παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών κοινωνικού προνοιακού χαρακτήρα (ηλικιωμένοι, ανάπηροι, βρέφη, παιδιά, άτομα με χρόνιες παθήσεις). γ) Κοιν. Σ. Επ Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού: Αφορούν προϊόντα – υπηρεσίες για ικανοποίηση αναγκών συλλογικότητας (πολιτισμός, περιβάλλον, αξιοποίηση τοπικών προϊόντων) που προάγουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον και ενδυναμώνουν την κοινωνική συνοχή και την τοπική ανάπτυξη.

Για τη σύσταση μιας Κοιν. Σ. Επ υπογράφεται καταστατικό από επτά τουλάχιστον πρόσωπα (Κοιν. Σ. Επ Ένταξης) ή πέντε (Κοιν. Σ. Επ Κοινωνικής Φροντίδας η Συλλογικού Σκοπού). Οι Επιχειρήσεις εγγράφονται στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στο οποίο πριν από την έναρξη των δραστηριοτήτων τους υποβάλλουν αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Μετά τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής απ' το Μητρώο η Επιχείρηση αποκτά σφραγίδα και τα υπόλοιπα έγγραφα.

Οι πόροι των Κοιν. Σ. Επ αποτελούνται απ' το κεφάλαιο της Επιχείρησης, δωρεές τρίτων, έσοδα από επιχειρηματικές δραστηριότητες, επιχορηγήσεις, κλπ. Επίσης, είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν απ' το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας. Διοικούνται απ' τη Διοικούσα Επιτροπή η οποία εκλέγεται απ' τη Γενική Συνέλευση.

Τα κέρδη μιας Κοιν. Σ. Επ δε διανέμονται στα μέλη τους, εκτός κι αν τα μέλη τους είναι εργαζόμενοι εκεί. Κάποια κέρδη προστίθενται στο αποθεματικό και κάποια άλλα έως 35% διανέμονται στους εργαζόμενους ως κίνητρο παραγωγικότητας και τα υπόλοιπα για

δραστηριότητες ή νέες θέσεις εργασίας. Φορολογείται το ποσοστό κερδών διανομής αλλά οι εργαζόμενοι που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες λαμβάνουν και το επίδομα πρόνοιας. Οι Κοιν. Σ. Επ είναι δυνατόν να στηρίζονται από προγράμματα ΟΑΕΔ. Φυσικά τα μέλη που δεν έχουν εμπορική ιδιότητα δεν έχουν φορολογικές υποχρεώσεις. Αν διαπιστωθεί κίνηση ιδιοτέλειας φυσικών ή νομικών προσώπων διαγράφεται η Κοιν. Σ. Επ και χρεώνονται πρόστιμα.

Τέλος, οι Κοιν. Σ. Επ αποτελούν μία ευκαιρία προάσπισης των συμφερόντων του Κοινωνικού συνόλου και ιδιαίτερης φροντίδας ατόμων ευαίσθητων κοινωνικά.

Παράρτημα 2 - Ερωτηματολόγιο για φοιτητές

Εκπονούμε Πτυχιακή Εργασία με τίτλο «**Νέοι και κοινωνική επιχειρηματικότητα**» για το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Μεσολογίου (Τομέας Διοίκησης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας) του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Είναι απαραίτητη η συμμετοχή των συμφοιτητών μας. Γι' αυτό και σας ζητάμε να συμπληρώσετε το παρόν ανώνυμο ερωτηματολόγιο. Οι απαντήσεις σας θα αξιοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την παρούσα εργασία.

Ευχαριστούμε

Αρχανιώτη Ελένη Α.Μ. 16831

Καρύμπαλης Ιωάννης Α.Μ. 16832

Επιλέγω με την απάντηση που με αντιπροσωπεύει και συμπληρώνω τα γκρι πλαίσια κειμένου:

2. 1. Φύλο: Αγόρι Κορίτσι Τυπικό εξάμηνο σπουδών

3. Τόπος καταγωγής

4. Επαγγελματική ενασχόληση γονέων	Πατέρας	Μητέρα
Αγρότης – Κτηνοτρόφος		
Ελεύθερος επαγγελματίας		
Επιχειρηματίας		
Δημόσιος Υπάλληλος		
Ιδιωτικός Υπάλληλος		
Οικιακά		
Συνταξιούχος		
Ανεργος		
Τίποτε από τα παραπάνω		

5. Παράλληλα με τις σπουδές σας εργάζεστε: Ναι: Όχι:

5α. Αν στην προηγούμενη ερώτηση απαντήσατε **Ναι**, με τι ασχολείστε;

Σερβιτόρος – Μπαρίστας	
Πωλητής	
Υπάλληλος Γραφείου	
Διανομή φαγητού, διαφημιστικών	
Άλλο. Αναφέρετε ακριβώς: <input type="text"/>	

6. Πώς ενημερώνεστε για την επαγγελματική ζήτηση της ειδικότητάς σας;

Αγγελίες	
Ανακοινώσεις- Προκηρύξεις οργανισμών	
Συζητήσεις με συναδέλφους	
Συζητήσεις με καθηγητές της Σχολής	
Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ	
Διαδίκτυο	
Τίποτε από τα παραπάνω	

7. Έχετε ακούσει τον όρο «κοινωνική επιχειρηματικότητα»;

Ναι: Όχι:

8. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

9. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση - κατάρτιση.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

10. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα δε μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

11. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να τονώσει την τοπική και την ευρύτερη οικονομία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

12. Αναφέρετε δύο (2) κοινωνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τόπο καταγωγής σας ή στον τόπο σπουδών σας:

13. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και την οξύνοια του επιχειρηματία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

14. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

15. Θα συμμετείχατε σε κάλεσμα υλοποίησης ιδέας κοινωνικής επιχειρηματικότητας;

Ναι: Όχι:

16. Ποιον από τους παρακάτω τομείς θα επιλέγατε για να υλοποιήσετε ιδέες κοινωνικής επιχειρηματικότητας;

Γυναίκες	☐
Ανεργοί	☐
Εθισμένοι σε ουσίες	☐
Πρώην φυλακισμένοι	☐
Μετανάστες	☐
Άτομα με ειδικές ικανότητες (ΑΜΕΑ)	☐
Περιβάλλον	☐
Υγεία	☐
Εμπόλεμες χώρες	☐
Τίποτε από τα παραπάνω	☐

Παράρτημα 3 – Ερωτηματολόγιο για μαθητές

Ως φοιτητές του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Μεσολογγίου (Τομέας Διοίκηση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας) του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, εκπονούμε Πτυχιακή Εργασία με τίτλο «**Νέοι και κοινωνική επιχειρηματικότητα**» με Επιβλέπουσα Καθηγήτρια την κ. Παναγιώτα Βάθη - Σαράβα. Είναι απαραίτητη η συμμετοχή μαθητών της Γ' Λυκείου υποψηφίων Πανελλαδικών Εξετάσεων, γι' αυτό και σας ζητάμε να συμπληρώσετε το παρόν ανώνυμο ερωτηματολόγιο. Οι απαντήσεις σας θα αξιοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την Πτυχιακή Εργασία.

Ευχαριστούμε

Αρχανιώτη Ελένη Α.Μ. 16831

Καρύμπαλης Ιωάννης Α.Μ. 16832

Επιλέγω με \surd την απάντηση που με αντιπροσωπεύει και συμπληρώνω τα γκρι πλαίσια κειμένου:

2. 1. Φύλο: Αγόρι Κορίτσι Τάξη

3. Επαγγελματική ενασχόληση γονέων	Πατέρας	Μητέρα
Αγρότης – Κτηνοτρόφος		
Ελεύθερος επαγγελματίας		
Επιχειρηματίας		
Δημόσιος Υπάλληλος		
Ιδιωτικός Υπάλληλος		
Οικιακά		
Συνταξιούχος		
Άνεργος		
Τίποτε από τα παραπάνω		

4. Πώς ενημερώνεστε για την επαγγελματική ζήτηση της επιλογής σπουδών που καλείστε να κάνετε σε λίγους μήνες;

Συζητήσεις με καθηγητές	
Συζητήσεις με γονείς	
Συζητήσεις με συμμαθητές	
ΚΕΣΥΠ	
Διαδίκτυο	
Τίποτε από τα παραπάνω	

5. Έχετε ακούσει τον όρο «κοινωνική επιχειρηματικότητα»;

Ναι: Όχι:

6. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι φιλανθρωπία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

7. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην εκπαίδευση - κατάρτιση.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

8. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα δε μπορεί να καταπολεμήσει την ανεργία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

9. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να τονώσει την τοπική και την ευρύτερη οικονομία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

10. Αναφέρετε δύο (2) κοινωνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τόπο καταγωγής σας ή ευρύτερα στην Ελλάδα:

11. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα στηρίζεται στην ευρηματικότητα και την οξύνοια του επιχειρηματία.

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

12. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην κοινωνική αλλαγή

Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ λίγο	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ απόλυτα

13. Σκεφτόσαστε να επιλέξετε μια σχολή που θα σχετίζεται με εργασία σχετική με το χώρο της Κοινωνικής Οικονομίας;

Ναι: Όχι:

13α. Αν δεν επιλέξετε τομέα σχετικό με την Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα, θα συμμετείχατε (έστω και εθελοντικά) σε κάλεσμα υλοποίησης ιδέας **κοινωνικής επιχειρηματικότητας**;

Ναι: Όχι:

14. Ποιον από τους παρακάτω τομείς θα επιλέγατε για να υλοποιήσετε ιδέες κοινωνικής επιχειρηματικότητας;

Γυναίκες	☐
Ανεργοί	☐
Εθισμένοι σε ουσίες	☐
Πρώην φυλακισμένοι	☐
Μετανάστες	☐
Άτομα με ειδικές ικανότητες (ΑΜΕΑ)	☐
Περιβάλλον	☐
Υγεία	☐
Εμπόλεμες χώρες	☐
Τίποτε από τα παραπάνω	☐

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνουμε ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Ελένη Αρχανιώτη, [2019]

Ιωάννης Καρύμπαλης, [2019]